

ZAKON Br. 06/L-016**O POSLOVNIM DRUŠTVIMA**

Skupština Republike Kosova,

Na osnovu člana 65 stav (1) Ustava Republike Kosova

usvaja:

ZAKON O POSLOVNIM DRUŠTVIMA**SADRŽAJ****PRVI DEO****OPŠTE ODREDBE**

Član 1	Svrha
Član 2	Delokrug
Član 3	Definicije
Član 4	Privredna delatnost
Član 5	Vrste poslovnih društava na Kosovu
Član 6	Zakoniti ciljevi

DRUGI DEO**KOSOVSKA AGENCIJA ZA REGISTRACIJU PREDUZEĆA I REGISTRACIJA****Glava I Kosovska agencija za registraciju preduzeća**

Član 7	Kosovska Agencija za registraciju preduzeća
Član 8	Organizacija KARP-a
Član 9	Funkcije i ovlašćenja KARP-a
Član 10	Generalni direktor Kosovske Agencije za registraciju preduzeća
Član 11	Službenici KARP-a
Član 12	Službenici Centara za registraciju u opštinama
Član 13	Budžet
Član 14	Naknada za usluge

Glava II Registar poslovnih društava i priroda registracije

Član 15	Registar Poslovnih društava
Član 16	Podaci koji se registruju
Član 17	Način i postupak registracije
Član 18	Registracija i usluge elektronskog registra
Član 19	Jedinstveni identifikacioni broj

- Član 20 Priroda registracije
 Član 21 Ispravljanje grešaka
 Član 22 Objavljivanje uverenja iz registra na zvaničnoj internet stranici KARP-a

Glava III Obaveza registracije, ovlašćeni predstavnik

- Član 23 Obaveze za registraciju
 Član 24 Ovlašćeno lice
 Član 25 Lice kompetentno da prima dokumenta

Glava IV Zvanični naziv poslovnog društva i poslovni naziv

- Član 26 Zvanični naziv poslovnog društva
 Član 27 Poslovni naziv
 Član 28 Procedura za registrovanje zvaničnog naziva i poslovnog naziva
 Član 29 Prednost poslovnog brenda u odnosu na Zvanični naziv i Poslovni naziv

Glava V Prva registracija poslovnog društva

- Član 30 Prva registracija Individualnog preduzeća
 Član 31 Prva registracija generalnog partnerstva
 Član 32 Prva registracija ograničenog partnerstva
 Član 33 Prva registracija poslovnog društva sa ograničenom odgovornošću
 Član 34 Prva registracija deoničarskog društva

Glava VI Prva registracija ostalih subjekata

- Član 35 Prva registracija ogranke stranog poslovnog društva
 Član 36 Registracija predstavništva stranog poslovnog društva

Glava VII Izmena podataka u registru

- Član 37 Izmena i dopuna podataka o individualnom preduzeću
 Član 38 Izmene i dopune podataka ili Sporazuma o generalnom partnerstvu
 Član 39 Izmene i dopune podataka ili Sporazuma o ograničenom partnerstvu
 Član 40 Promene podataka o društvu sa ograničenom odgovornošću
 Član 41 Izmene i dopune podataka, Statuta deoničarskog društva
 Član 42 Izmene i dopune podataka o ogranku stranog poslovnog društva
 Član 43 Izmene i dopune podataka javnih preduzeća, društvenih preduzeća i drugih oblika organizovanja osnovanih posebnim zakonima
 Član 44 Podnošenje dokumenata o korporativnim udruženjima i odvajanjima

Glava VIII Odjava poslovnog društva u KARP-u i žalbeni postupak

- Član 45 Odjava

- Član 46 Podaci objavljenih poslovnih društava
Član 47 Žalbeni postupak

TREĆI DEO INDIVIDUALNO PREDUZEĆE

- Član 48 Neograničena odgovornost, nije pravno lice

ČETVRTI DEO GENERALNO PARTNERSTVO

- Član 49 Priroda generalnog partnerstva
Član 50 Sporazum o generalnom partnerstvu
Član 51 Priroda udela u generalnom partnerstvu
Član 52 Broj generalnih ortaka
Član 53 Princip odgovornosti
Član 54 Vrste doprinosa
Član 55 Dobit, gubici, alokacije i podela dividendi
Član 56 Odgovornost za gubitke
Član 57 Ovlašćivanje opšteg ortaka da postupa u ime generalnog partnerstva
Član 58 Upravljanje i menadžment
Član 59 Međusobna prava i obaveze generalnih ortaka
Član 60 Pravo na podnošenje tužbe zbog kršenja Sporazuma o generalnom partnerstvu
Član 61 Imovina generalnog partnerstva
Član 62 Povlačenje jednog od generalnih ortaka
Član 63 Raspuštanje generalnog partnerstva

PETI DEO OGRANIČENO PARTNERSTVO

- Član 64 Priroda ograničenog partnerstva
Član 65 Sporazum o ograničenom partnerstvu
Član 66 Podaci koje ograničeno partnerstvo treba da čuva i stavi na raspolaganje
Član 67 Doprinosi ograničenih ortaka
Član 68 Ograničenja u odgovornosti ograničenih ortaka
Član 69 Prenos kvota u ograničenom partnerstvu
Član 70 Prihvatanje drugih generalnih ortaka
Član 71 Dobiti i gubici
Član 72 Povlačenje ograničenog ortaka
Član 73 Raspuštanje i prestanak privredne delatnosti
Član 74 Razlozi raspuštanja i prestanak privredne delatnosti

ŠESTI DEO

DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

Glava I Opšte odredbe

Član 75	Priroda društva sa ograničenom odgovornošću
Član 76	Princip odgovornosti
Član 77	Odgovornost za akcije osnivača pre registracije
Član 78	Prava i obaveze društva sa ograničenom odgovornošću
Član 79	Trajanje
Član 80	Deoničari društva sa ograničenom odgovornošću

Glava II Statut i memorandum o inkorporaciji

Član 81	Statut društva sa ograničenom odgovornošću
Član 82	Sporazum o društvu sa ograničenom odgovornošću

Glava III Čuvanje službene dokumentacije od društva sa ograničenom odgovornošću

Član 83	Čuvanje službene dokumentacije od društva sa ograničenom odgovornošću
Član 84	Pristup deoničara dokumentaciji društva sa ograničenom odgovornošću

Glava IV Doprinosi deoničara

Član 85	Vrste doprinosa
Član 86	Odgovornost za dogovorene doprinose
Član 87	Kazne zbog neplaćanja dogovorenih doprinosa

Glava V Raspodela dividendi za deoničare

Član 88	Raspodela dividendi za deoničare
Član 89	Ograničenja tokom raspodele dividendi
Član 90	Lična odgovornost za zabranu raspodele dividendi

Glava VI Suvlasništvo i prenos deonica

Član 91	Suvlasništvo i prenos deonica
Član 92	Prenos deonica
Član 93	Fakultativne odredbe o ograničavanju prenosa
Član 94	Fakultativne odredbe za zahtevanje prve ponude društva sa ograničenom odgovornošću
Član 95	Uslovi za posedovanje deonica od strane kupca
Član 96	Druga prava i obaveze prenosioca i primaoca deonica
Član 97	Zabranjen prenos je nevažeći
Član 98	Kupovina sopstvenih deonica od društva sa ograničenom odgovornošću

Glava VII Završetak posedovanja deonica

- Član 99 Završetak posedovanja deonica
Član 100 Povlačenje ili isključivanje nekog deoničara
Član 101 Posledice povlačenja ili isključenja

Glava VIII Upravljanje i menadžment

- Član 102 Skupština deoničara
Član 103 Sednice Skupštine deoničara
Član 104 Aktivnosti bez držanja Skupštine
Član 105 Prava glasanja
Član 106 Društvo sa ograničenom odgovornošću sa jednim deoničarom
Član 107 Upravni direktori
Član 108 Imenovanje i razrešenje upravnih direktora
Član 109 Ovlašćenje upravnog direktora u ime društva sa ograničenom odgovornošću
Član 110 Obaveza držanja knjiga i arhive i osiguranje pristupa
Član 111 Lica zadužena zadacima

Glava IX Prestanak društva sa ograničenom odgovornošću i odluka o pokretanju stečajnog postupka

- Član 112 Uzroci dobrovoljnog prestanka ili pokretanja stečajnog postupka
Član 113 Nastavak privredne delatnosti po pokretanju dobrovoljnog prestanka
Član 114 Obaveštenje o dobrovoljnom prestanku
Član 115 Prioritet u raspodeli imovine tokom dobrovoljnog prestanka
Član 116 Opoziv Obaveštenja o dobrovoljnom prestanku
Član 117 Namirenje potraživanja poverilaca prema društvu sa ograničenom odgovornošću koje podleže dobrovoljnom prestanku

SEDMI DEO**DEONIČARSKO DRUŠTVO****Glava I Opšte odredbe**

- Član 118 Priroda deoničarskog društva i deonice
Član 119 Osnovni kapital
Član 120 Načelo odgovornosti
Član 121 Odgovornost za akcije osnivača pre registracije
Član 122 Nadležnosti
Član 123 Vreme trajanja
Član 124 Deoničari
Član 125 Ovlašćenja osnivača prestaju registracijom
Član 126 Ograničenja u mogućnostima deoničarskog društva da se pretplati ili radi svojim deonicama
Član 127 Odsustvo Ultra Vires zaštite

Glava II Statut, memorandum o inkorporiranju i propisi

Član 128	Statut
Član 129	Memorandum o inkorporiranju
Član 130	Propisi
Član 131	Organizacioni sastanak deoničarskog društva

Glava III Deonice i druge hartije od vrednosti

Član 132	Obične i preferencijalne deonice, nominalna vrednost, odsustvo deonica na donosioca
Član 133	Ovlašćene i izdate deonice
Član 134	Spisak deoničara
Član 135	Pristup deoničara dokumentima
Član 136	Overene i ne overene deonice
Član 137	Prava vlasnika običnih deonica
Član 138	Prava vlasnika preferencijalnih deonica
Član 139	Hartije od vrednosti izuzev deonica, hartije od vrednosti pretvorive u deonice i mogućnosti za kupovinu deonica
Član 140	Isplata na ime deonice i hartija od vrednosti
Član 141	Delimično uplaćene deonice
Član 142	Odgovornosti vlasnika delimično uplaćenih deonica
Član 143	Pravo preče kupovine novih deonica
Član 144	Ograničenja na prenos deonica

Glava IV Osnovni kapital

Član 145	Iznos, pretplata i uplata; odnos prema nominalnoj vrednosti
Član 146	Porast osnovnog kapitala
Član 147	Smanjenje osnovnog kapitala
Član 148	Podela deonica, regrupisanje deonica (revers-splits) i poništavanje koje ne menja osnovni kapital
Član 149	Otkup ili povlačenje deonica

Glava V Raspodele

Član 150	Dividende
Član 151	Postupak za ovlašćenje dividendi
Član 152	Otkup sopstvenih deonica od strane deoničarskog društva
Član 153	Postupak za otkup sopstvenih deonica
Član 154	Postupak <i>pro rata</i> (srazmernog) otkupa od svih deoničara
Član 155	Status otkupljenih deonica
Član 156	Ograničenja za isplatu dividendi i isplate za otkup sopstvenih deonica
Član 157	Lična odgovornost deoničara i direktora za isplatu zabranjenih dividendi
Član 158	Društvo ne treba da finansira otkup sopstvenih hartija od vrednosti

Glava VI Odbor direktora i službenici

Član 159	Odbor direktora
Član 160	Kvalifikacije direktora
Član 161	Naknada i zajmovi za direktora
Član 162	Ovlašćenja i nadležnost odbora direktora
Član 163	Broj direktora
Član 164	Izbor i mandat direktora
Član 165	Kumulativno glasanje za direktore
Član 166	Ostavka direktora
Član 167	Razrešenje direktora
Član 168	Samostalnost direktora
Član 169	Popunjavanje upražnjenih mesta u odboru direktora
Član 170	Predsedavajući odbora direktora
Član 171	Sastanci i obaveštenja o sednicama
Član 172	Kvorum i glasanje o aktivnostima odbora
Član 173	Radnje odbora bez održavanja sastanka
Član 174	Komisije odbora
Član 175	Smernice za korporativno upravljanje i izveštaj za deoničare deoničarskog društva
Član 176	Zapisnik sastanka odbora
Član 177	Upravni direktori
Član 178	Novčana naknada za upravne direktore

Glava VII Deoničari i skupština deoničara

Član 179	Godišnja skupština deoničara
Član 180	Vanredna skupština deoničara
Član 181	Skupština deoničara po nalogu suda
Član 182	Nadležnost Skupštine deoničara
Član 183	Obaveštenje o Skupštini deoničara
Član 184	Skupština ili učešće putem elektronske komunikacije ili telefona
Član 185	Odricanje od obaveštenja
Član 186	Dnevni red Skupštine
Član 187	Određivanje datuma za Skupštinu
Član 188	Upravljanje Skupštinom
Član 189	Dostupnost Spiska deoničara za Skupštinu
Član 190	Glasanje lično ili preko punomoćnika
Član 191	Kvorum i potrebni glasovi za donošenje odluke na Skupštini
Član 192	Prava glasanja deonika
Član 193	Pravo glasanja određenih vrsta deoničara
Član 194	Zapisnik Skupštine
Član 195	Ništavost i pobijanje odluka skupštine akcionara

Glava VIII Promena statuta

- Član 196 Izmena statuta
 Član 197 Izmene statuta od strane odbora direktora
 Član 198 Izmena statuta od strane odbora i deoničara
 Član 199 Grupno glasanje
 Član 200 Registracija i stupanje na snagu određene izmene i dopune

Glava IX Programi vlasničkih deonica zaposlenih

- Član 201 Programi vlasničkih deonica zaposlenih

Glava X Velike transakcije

- Član 202 Definicija velikih transakcija
 Član 203 Postupak za velike transakcije

Glava XI Pravo deoničara na neslaganje i utvrđivanje vrednosti

- Član 204 Pravo deoničara na neslaganje i primanje isplate
 Član 205 Utvrđivanje vrednosti

Glava XII Kontrola deonica deoničarskog društva

- Član 206 Sticanje kontrola blok akcija
 Član 207 Ponuda deoničarima za otkup deonica deoničarskog društva
 Član 208 Razotkrivanje potencijalnog sticanja kontrole bloka
 Član 209 Posledice nepoštovanja

Glava XIII Dobrovoljno raspuštanje deoničarskog društva i odluka o pokretanju stečajnog postupka

- Član 210 Razlozi za dobrovoljno raspuštanje ili pokretanje stečajnog postupka
 Član 211 Nastavak privredne delatnosti nakon pokretanja dobrovoljnog raspuštanja
 Član 212 Obaveštenje o dobrovoljnom raspuštanju
 Član 213 Prioriteti u raspodeli imovine tokom dobrovoljnog raspuštanja
 Član 214 Poništenje obaveštenja o dobrovoljnom raspuštanju
 Član 215 Izvršenje potraživanja poverilaca protiv deoničarskog društva u postupku dobrovoljnog raspuštanja

OSMI DEO

SPAJANJE I RAZDVAJANJE KORPORACIJA

Glava I Spajanje društava sa ograničenom odgovornošću

- Član 216 Spajanje kompanija sa ograničenom odgovornošću

Član 217	Sadržaj plana o spajanju
Član 218	Uslovi za usvajanje Plana o spajanju
Član 219	Upis i datum stupanja spajanja na snagu
Član 220	Posledice spajanja

Glava II Spajanje deoničarskih društava

Član 221	Definicija spajanja
Član 222	Postupak spajanja
Član 223	Samostalno finansijsko mišljenje
Član 224	Sadržaj plana spajanja
Član 225	Registracija i stupanje na snagu spajanja
Član 226	Dejstvo spajanja
Član 227	Poništenje spajanja
Član 228	Spajanje deoničarskog društva sa društvom sa ograničenim odgovornostima

Glava III Međunarodno spajanje korporacija

Član 229	Međunarodno spajanje
Član 230	Sporazum o spajanju u međunarodnom spajanju
Član 231	Plan spajanja za međunarodno spajanje
Član 232	Revizija međunarodnog spajanja
Član 233	Odluka o spajanju u međunarodnom spajanju
Član 234	Odnos razmene deonica po međunarodnom spajanju
Član 235	Nadoknade po međunarodnom spajanju
Član 236	Zaštita poverilaca po međunarodnom spajanju
Član 237	Registracija međunarodnog spajanja

Glava IV Odvajanje korporacija

Član 238	Metode odvajanja
Član 239	Sporazum o odvajanju
Član 240	Izveštaj o odvajanju
Član 241	Revizija
Član 242	Odluka o odvajanju
Član 243	Priprema skupštine deoničara
Član 244	Generalna skupština
Član 245	Usporavanje odluke o odvajanju i nadoknada štete
Član 246	Prenos deonica po odvajanju
Član 247	Vrednovanje imovine koja treba da se prenese
Član 248	Prijava za registrovanje odvajanja u KARP
Član 249	Zvanični naziv korporacije primaoca
Član 250	Dejstvo odvajanja
Član 251	Odgovornost za obaveze korporacije koja se deli i nadoknada za štetu prouzrokovanu odvajanjem
Član 252	Odvajanje uz formiranje nove kompanije

DEVETI DEO

KONVERZIJA POSLOVNIH PREDZUĆA

Član 253	Ovlašćena konverzija
Član 254	Odobrenje konverzije
Član 255	Sadržaj plana konverzije
Član 256	Registracija i efektivno vreme konverzije
Član 257	Dejstvo konverzije

DESETI DEO

OBAVEZA LOJALNOSTI, SUKOB INTERESA I TUŽBE PROTIV PARTNERSTAVA I KORPORACIJA

Član 258	Obaveza lojalnosti i odgovornosti
Član 259	Transakcije koje obuhvataju sukob interesa
Član 260	Odobrenje transakcija sa sukobom interesa
Član 261	Obaveza prijavljivanja sukoba interesa
Član 262	Nezavisna ocena transakcija sa sukobom interesa
Član 263	Uvid u dokumentaciju koja se odnosi na ugovore ili transakcije sa sukobom interesa
Član 264	Direktne tužbe
Član 265	Derivativne tužbe

JEDANAESTI DEO

PRELAZNE I KONAČNE ODREDBE

Član 266	Prelazne odredbe
Član 267	Primenjivi Podzakonski Akti do izdavanje novih propisa
Član 268	Izdavanje novih podzakonskih akata
Član 269	Stavljanje van snage prethodnih zakona
Član 270	Stupanje na snagu

ZAKON O POSLOVNIM DRUŠTVIMA

PRVI DEO OPŠTE ODREDBE

Član 1 Svrha

1. Svrha ovog Zakona je da utvrdi:

- 1.1. vrste poslovnih društava preko kojih se može obavljati poslovna delatnost na Kosovu;
- 1.2. druge subjekte za koje se zahteva upis u Kosovsku agenciju za registraciju preduzeća;
- 1.3. organizaciju, nadležnosti i funkcije Kosovske agencije za registraciju preduzeća;
- 1.4. zahteve, uslove i procedure registracije i brisanja za svaku vrstu poslovnog društva;
- 1.5. organizaciju poslovnih društava; i
- 1.6. prava i obaveze deoničara, ovlašćenih predstavnika, vlasnika, direktora, menadžera i trećih strana povezanih sa poslovnim društvima.

2. Ovaj zakon je delimično u skladu sa:

- 2.1. Direktivom 2009/101/EK Evropskog Parlamenta i Saveta od 16. septembra 2009. o usklađivanju zaštitnih mera koje, radi zaštite interesa članova i trećih strana, Države članice zahtevaju od preduzeća u smislu drugog stava člana 48 Ugovora, u cilju izjednačavanja takvih zaštitnih mera;
- 2.2. Jedanaestom direktivom Veća 89/666/EEC od 21. decembra 1989. o zahtevima objavljivanja podataka u vezi s podružnicama koje su u nekoj državi članici otvorile određene vrste trgovačkih društava na koje se primenjuje pravo druge države;
- 2.3. Direktivom 2011/35/EU Evropskog parlamenta i Veća od 5. aprila 2011. o spajanjima javnih društava sa ograničenom odgovornošću;
- 2.4. Šestom direktivom Veća 82/891/EEC od 17. decembra 1982. na temelju člana 54. stava 3 tačke (g) Ugovora, koja se odnosi na deobu poslovnih društava sa ograničenom odgovornošću, u daljem tekstu Direktiva 82/891/EEC;
- 2.5. Direktivom 2005/56/EC Evropskog parlamenta i Veća od 26. oktobra 2005. o prekograničnim spajanjima poslovnih društava sa ograničenom odgovornošću;
- 2.6. Direktivom 2012/17/EU Evropskog parlamenta i Veća od 13. juna 2012. o izmeni i dopuni Direktive Veća 89/666/EEC i direktiva 2005/56/EC i 2009/101/EC Evropskog parlamenta i Veća u vezi s povezivanjem centralnih registara, trgovačkih registara i registara trgovačkih društava;

2.7. Direktivom 2012/30/EU Evropskog parlamenta i Saveta od 25. oktobra 2012. o usklađivanju zaštitnih mera koje, radi zaštite interesa članica i drugih, države članice zahtevaju od poslovnih društava u smislu stava dva člana 54, Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, u pogledu osnivanja društava sa ograničenim odgovornostima, održavanja i promene njihovog kapitala, a u cilju ujednačavanja tih zaštitnih mera.

Član 2

Delokrug

1. Ovaj Zakon se primenjuje na sva poslovna društva i druge subjekte utvrđene Zakonom.
2. Pravila za izdavanje dozvola, licenci ili drugih oblika dozvola, uređenje aktivnosti u kojima se angažuje poslovno društvo nakon registracije, računovodstvo, finansijsko izveštavanje, porezi, kao i prakse rada i zapošljavanja poslovnih društava nisu u delokrugu ovog Zakona, osim za razmenu podataka između elektronskih sistema institucija odgovornih za ove oblasti sa KARP, uključujući institucije odgovorne za poresku administraciju i finansijsko izveštavanje.

Član 3

Definicije

1. Svaki od izraza i naziva korišćenih u ovom zakonu imaju dole utvrđeno značenje, osim ukoliko kontekst u kojem su ti izrazi ili fraze korišćene imaju drugačiji smisao:

1.1. **“Deonica”** znači hartija od vrednosti koja predstavlja imovinsko pravo u Korporaciji, a kojom se vlasniku deonice daje pravo utvrđeno ovim Zakonom;

1.2. **“Deoničar”** znači fizičko ili pravno lice i/ili poslovna društava koji može da raspolaže sa pravima koja su zastupljena u deonici;

1.3. **“Član porodice”** obuhvata:

1.3.1. bračnog druga, roditelj, brata, sestru, dete ili unuk/a;

1.3.2. brata, sestru, roditelje, bračnog druga bilo kojeg od navedenih u prethodnoj tački.

1.4. **“Javni organ”** znači:

1.4.1. svaki izvršni organ vlasti, javni organ, ministarstvo, odeljenje, agenciju, opštinu ili druge organe koji vrše izvršnu, zakonodavnu, regulativnu, upravnu ili sudsku vlast na Kosovu;

1.4.2. svako preduzeće, organizacija ili zavod koji vrši bilo koju od gore navedenih nadležnosti u skladu sa zakonskim podzakonskim aktom ili delegiranjem navedenih nadležnosti od strane drugog javnog organa; i

1.4.3. svaki službenik, civilni službenik, zaposleni ili agent jednog od gore navedenih.

1.5. **“Ogranak stranog poslovnog društva”** znači subjekat koji je registrovan na Kosovu za vršenje zakonske privredne delatnosti od strane stranog poslovnog društva osnovanog

prema zakonu određene jurisdikcije van Kosova;

1.6. **“Dan”** znači kalendarske dane;

1.7. **“Sud”** za sva pitanja čija pravna osnova proizilazi iz ovog zakona, znači Departman za privredna pitanja Osnovnog suda Prištine, uključujući i svaki sud ili departman koji mu sledi, sem ako nije drugačije predviđeno ovim ili nekim drugim zakonom;

1.8. **“Doprinos”** znači iznos ili vrednost koju fizičko ili pravno lice i/ili poslovno društvo plaća ili daje partnerstvu ili korporaciji u zamenu za učešće u generalnom partnerstvu ili ograničenom partnerstvu ili za deonicu korporacije;

1.9. **“Korporacija”** znači deoničarsko društvo ili društvo sa ograničenom odgovornošću registrovano na Kosovu;

1.10. **„Kvota”** znači vlasnički interes jednog ortaka i partnerskom društvu ili ograničenom partnerstvu;

1.11. **„Dozvoljavanje”** znači sve vrste dozvola i licenci koje su propisane zakonima na snazi za sistem dozvola i licenci;

1.12. **„Ministar”** znači ministar nadležnog ministarstva za registraciju poslovnih društava;

1.13. **„Ministarstvo”** znači nadležno ministarstvo za registraciju poslovnih društava;

1.14. **„Partnerstvo”** znači generalno partnerstvo ili ograničeno partnerstvo registrovano na Kosovu;

1.15. **„Lice”** znači samo fizičko lice;

1.16. **„Ovlašćeni predstavnik”** ima značenje koje je određeno članom 24. ovog Zakona;

1.17. **„Opunomoćenik”** ima značenje koje je određeno u članu 24. ovog Zakona;

1.18. **“Pravno lice”** prema ovom Zakonu je društvo sa ograničenom odgovornošću i deoničarsko društvo, ili drugo pravno lice osnovano u skladu sa važećim zakonima na Kosovu ili stranoj zemlji;

1.19. **„Ovlašćeni zastupnik u stečajnom postupku”** znači predstavnik stečajne imovine koji:

1.19.1. u stečajnom postupku je stečajni upravnik;

1.19.2. u postupku reorganizacije je dužnik kada postupa u svojstvu dužnika u posedu;

1.19.3. stečajni upravnik u slučajevima kada ga sud postavi u postupku reorganizacije.

1.20. **„PVDZ”** znači Program za vlasništvo deonica zaposlenih;

1.21. „**Registar**” znači Kosovski Registar poslovnih organizacija i poslovnih naziva;

1.22. „**Poslovno društvo**” je opšti izraz koji znači i obuhvata svaku vrstu poslovnog društva osnovanog na Kosovu u skladu sa ovim Zakonom ili nekim drugim zakonom kao što je navedeno u članu 5. stav 3 ovog zakona, uključujući individualna preduzeća, generalna partnerstva, ograničena partnerstva, društva sa ograničenom odgovornošću i deoničarska društva;

1.23. „**Raspodela**” znači raspodelu dividendi i svaki prenos novca ili druge materijalne ili nematerijalne imovine sa jednog ortaka ili korporacije na bilo kojeg ortaka ili deoničara, zbog njihovog statusa kao ortaka ili deoničara;

1.24. „**Privredna delatnost**” znači svaku vrstu redovne ili ponovljene delatnosti koja obuhvata ponudu, obezbeđivanje ili proizvodnju robe, usluga, imovine i/ili radova za jedno lice ili poslovno društvo, u zamenu za ili očekujući bilo kakvu vrstu isplate ili naknade; uz uslov da se radnik koji obavlja usluge za svojeg poslodavca ne smatra da obavlja privrednu delatnost sve dok se takve usluge zahtevaju ugovorom ili se nadoknađuju prema ugovoru u zapošljavanju radnika sa poslodavcem.

Član 4

Privredna delatnost

Privrednu delatnost na Kosovu mogu da vrše samo poslovna društva registrovana u Kosovsku Agenciju za registraciju preduzeća, osim ako je drugačije izričito propisano zakonom.

Član 5

Vrste poslovnih društava na Kosovu

1. Na Kosovu se kao poslovno društvo može osnovati individualno preduzeće, generalno partnerstvo, ograničeno partnerstvo, društvo sa ograničenom odgovornošću ili deoničarsko društvo.

2. Pored osnovnih oblika organizovanja poslovnih društava utvrđenih stavom 1 ovog člana, u Kosovsku Agenciju za Registraciju Preduzeća se registruju i ogranak stranog poslovnog društva na Kosovu, kancelarija predstavništva stranog poslovnog društva na Kosovu, javna preduzeća prema zakonu na snazi o javnim preduzećima i društvena preduzeća pod upravom Kosovske agencije za privatizaciju.

3. Posebnim zakonom se mogu odrediti i drugi oblici organizovanja poslovnih društava ili drugih subjekata za koje se zahteva registracija u Kosovsku agenciju za registraciju preduzeća. Oblik organizovanja i prava i obaveze svih strana u ovom poslovnom društvu ili drugim subjektima se uređuju prema određujućem Zakonu prema kojem se osniva poslovno društvo. Odredbe posebnog zakona koje uređuju ovo poslovno društvo ili druge subjekte, uključujući odredbe na snazi o javnim preduzećima, imaju prednost nad odredbama ovog zakona.

Član 6

Zakoniti ciljevi

1. Poslovno društvo može biti osnovano i registrovano za svaki cilj i može obavljati bilo koju vrstu privredne delatnosti, koja nije zabranjena važećim zakonima.

2. Svako lice starije od osamnaest (18) godina, poslovno društvo ili grupa koju čini jedno ili više lica starijih od osamnaest (18) godina i/ili poslovnih društava može osnovati i registrovati poslovno društvo.

3. Ukoliko se poslovno društvo osnuje i registruje za vršenje određene privredne delatnosti za koju je prema nekom drugom zakonu potrebna dozvola, registracijom ovog poslovnog društva u Kosovsku Agenciju za Registraciju Preduzeća se ne podrazumeva ovlašćenjem za vršenje takve privredne delatnosti. Poslovno društvo samo snosi odgovornost za registraciju, identifikaciju, aplikaciju i dobijanje dozvole nadležnog javnog organa pre pokretanja dotične privredne delatnosti.

DRUGI DEO

KOSOVSKA AGENCIJA ZA REGISTRACIJU PREDUZEĆA I REGISTRACIJA

GLAVA I

KOSOVSKA AGENCIJA ZA REGISTRACIJU PREDUZEĆA

Član 7

Kosovska Agencija za registraciju preduzeća

1. Kosovska Agencija za Registraciju Preduzeća (u daljem tekstu "KARP") funkcioniše kao centralni organ državne uprave u okviru Ministarstva.
2. KARP ima sedište u Prištini.

Član 8

Organizacija KARP-a

1. KARP ima nadležnost na celoj teritoriji Republike Kosova i samostalna je institucija koja pruža usluge namenjene javnosti putem svojih centralnih šaltera i centara za registraciju u opštinama sa kojima ima potpisan sporazum o saradnji.
2. KARP pruža usluge u opštinama putem centara za registraciju u skladu sa odredbama ovog zakona. Ministarstvo potpisuje sporazum o saradnji sa određenom opštinom u kojem se utvrđuju uslovi i kriterijumi pružanja usluga kao i glavni pokazatelj učinka, kvalifikacije i posebni profesionalni kriterijumi za zaposlene u centrima za registraciju u opštinama kao i obavezne obuke za zaposlene na opštinskim šalterima.
3. Troškove za održavanje i upravljanje centrima za registraciju snosi opština.

Član 9

Funkcije i ovlašćenja KARP-a

1. KARP obavlja registraciju poslovnih društava i poslovnih naziva, a ima i ovlašćenje za obavljanje drugih funkcija utvrđenih ovim zakonom ili funkcija koje određuje KARP drugim zakonima.
2. KARP priprema i objavljuje potrebne obrasce, ovlašćenja i procedure sa ciljem olakšavanja registracije poslovnih društava. Obrasce i procedure odobrava generalni direktor KARP-a u

skladu sa odredbama ovog zakona.

3. KARP izrađuje i objavljuje na svojoj službenoj internet stranici i čini široko dostupnim u svim centrima za registraciju preduzeća modele partnerskih sporazuma za partnerstvo, povelju i Sporazum o Uključivanju u korporaciju, koje poslovne organizacije mogu, ali nisu obavezne koristiti prilikom registracije u KARP.

4. Svi obrasci, modeli i procedure utvrđeni u stv. 2 i 3 ovog člana, objavljuju se u elektronskom obliku i besplatno su na raspolaganju na internetu i u štampanom obliku u KARP-u.

5. Obrasci koje priprema KARP treba da sadrže obavezne podatke koji su na poseban način utvrđene za svaku vrstu poslovnog društva u skladu sa ovim zakonom. Obrasci mogu sadržati i poseban deo u kojem ovlašćeni predstavnik ili ovlašćeni opunomoćenik poslovnog društva može da pruži druge dopunske podatke, ali koji ne ograničavaju poslovno društvo u obavljanju njegovih legitimnih aktivnosti.

6. KARP priprema i objavljuje na svojoj internet stranici izveštaje o merenju učinka koji odražavaju delotvornost usluga registracije biznisa koje nudi centralna služba KARP i opštinski centri za registraciju biznisa. Ovakvi izveštaji se pripremaju i objavljuju kvartalno i godišnje.

7. Ministar uspostavlja Kodeks korporativnog upravljanja, zajedno sa odredbama za praćenje i sprovođenje ovog koda. Kodeks korporativnog upravljanja se usvaja u obliku uputstva i ne sadrži zakonske akte.

Član 10

Generalni direktor Kosovske Agencije za registraciju preduzeća

1. Delatnošću KARP-a upravlja Generalni direktor koji treba da ispunjava opšte i posebne zahteve koji su utvrđeni zakonodavstvom kojim se odnosi na civilne službenike.

2. Generalni direktor je odgovoran za upravljanje KARP-om, uključujući i upravljanje ljudskim resursima.

3. Generalni direktor predstavlja KARP u odnosima sa trećim licima.

4. Generalni direktor KARP-a vrši dužnost direktora i donosi odluke i druga obavezna uputstva za regulisanje procesa registracije poslovnih društava u centrima za registraciju u skladu sa ovim zakonom. Ovim zakonom je izričito propisano da odluke i uputstva koja donese generalni direktor KARP-a u skladu sa ovim zakonom neće odrediti zahteve, uslove i ograničenja koja nisu izričito propisana ovim zakonom.

5. Generalni direktor KARP-a podnosi izveštaj Ministru u pisanom obliku o administrativnoj i finansijskoj upravi kao i o kvalitetu usluga kad god je to potrebno, ali ne manje od jednom godišnje.

Član 11

Službenici KARP-a

Službenici KARP-a su civilni službenici i na njih se primenjuju odredbe zakona o civilnoj službi Republike Kosovo.

Član 12

Službenici Centara za registraciju u opštinama

Službenici centara za registraciju u opštinama su civilni službenici opštine.

Član 13

Budžet

KARP se finansira iz budžeta Republike Kosova.

Član 14

Naknada za usluge

1. KARP ostvaruje prihode od pružanja usluga u skladu sa funkcijama utvrđenim ovim zakonom ili drugim zakonima na snazi.
2. Poslovna društva prilikom njihovog otvaranja i odjave ne plaćaju naknadu za uslugu.
3. Naknada za druge usluge se utvrđuje podzakonskim aktima koje usvaja ministarstvo u roku od šest (6) meseci od stupanja na snagu ovog zakona. Do usvajanja podzakonskih akata određenih u ovom stavu primenjivaće se naknade koje su bile na snazi u momentu stupanja na snagu ovog zakona.
4. Tokom utvrđivanja naknada, ministarstvo je dužno da osigura da se ove naknade u načelu zasnivaju na pokrivanju administrativnih troškova kao i da ne predstavljaju veliki namet i ne uzrokuju prepreku u registraciji poslovnih društava ili izmenu u registraciji. Sve naknade treba da se zasnivaju na vrsti predstavljenog dokumenta a ne na vrednosti, prometu ili kapitalu Poslovnog društva.
5. Sve usvojene naknade prema stavu 3 ovog člana, objavljuju se u svakom centru za registraciju u fizičkom obliku kao i na internet stranici KARP-a.

GLAVA II

REGISTAR POSLOVNIH DRUŠTAVA I PRIRODA REGISTRACIJE

Član 15

Registar poslovnih društava

1. Registar je jedinstvena baza podataka, podeljena posebnim fizičkim i elektronskim dosijeima za svako trgovačko društvo i druge subjekte čija je obaveza registracija kao što je predviđeno zakonom.
2. Registar se vodi u fizičkom i elektronskom obliku. Svi podaci, aplikacije i propratna dokumentacija predstavljeni u pismenom ili elektronskom obliku, prema ovom zakonu, KARP registruje u fizičkom i elektronskom obliku u dosijeu poslovnog društva u registru.
3. Svi podaci aplikacije i propratna dokumentacija koju su aplikanti podneli u elektronskom

obliku prema zakonu ovom, KARP čuva i arhivira u elektronskom i fizičkom obliku.

4. Registracija, obrada i čuvanje podataka, poznatih i deponovanih u registru čuvaju se elektronskim sistemom ali moraju da se arhiviraju i u fizičkoj formi.

5. Registar poslovnih društava je fizički i elektronski, a vodi ga KARP u saradnji sa odgovarajućim institucijama Republike Kosova za čuvanje i održavanje javnih registara i obezbeđivanje integriteta podataka.

6. KARP se obavezuje da redovno sarađuje sa ostalim organima državne administracije za redovno ažuriranje informacija iz registra. Svi organi državne administracije su dužni da KARP-u dostave informacije za ažuriranje registra u skladu sa važećim zakonom.

Član 16

Podaci koji se registruju

1. Registar treba da sadrži podatke koji se tiču registracije i ispisivanja poslovnih društava i drugih organa, svaka promena u statusu i organizaciji poslovnog društva ili drugih organa kao i drugi podaci predviđeni zakonodavstvom na snazi.

2. Podaci zahtevani ovim zakonom, drugim važećim zakonima ili sekundarnim zakonodavstvom usvojenim u skladu sa ovim zakonom ili drugim važećim zakonima, biće uneti u registar.

Član 17

Način i postupak registracije

1. Prva registracija, druge registracije kao i izmene i dopune postojećih podataka u Registru vrše se podnošenjem zahteva u bilo kojem centru za registraciju KARP-a na celoj teritoriji Republike Kosovo, bez obzira na mesto vršenja privredne delatnosti, mesto stanovanja ili sedišta podnosioca zahteva, ili elektronskim putem u skladu sa Članom 18. ovog zakona.

2. KARP će izvršiti inicijalnu registraciju, druge registracije i izmene postojećih podataka u registru na prijavi poslovne organizacije, na osnovu sudske odluke ili po drugoj osnovi utvrđenoj zakonom. KARP nema pravo da odbije početnu registraciju, druge registracije i izmene postojećih podataka ukoliko su podneti svi dokumenti zahtevani po zakonu, i oni su u skladu sa zahtevima ovog zakona ili drugog važećeg zakona.

3. Zahtev poslovnog društva mora da bude potkrepljen dokumentima koji su osnova za unos u registar. Dokument koji se podnosi KARP-u sadrži informacije propisane ovim zakonom ili drugim važećim zakonom.

4. Po podnošenju prijave za početnu registraciju, druge registracije i izmene postojećih podataka u registru, KARP upisuje na prijavi datum i tačno vreme prijema prijave i izrađuje spisak dokumenata koji se prilaže uz prijavu i pokazuje broj stranica u svakom dokumentu. Upis će potpisati službenik koji primi prijavu.

5. KARP će izvršiti unos u registar i objaviti informaciju i dokumente u skladu sa članom 22 ovog Zakona, najkasnije dva (2) radna dana od prijema prijave.

6. Odmah nakon što KARP primi prijavu za registraciju ili de-registraciju ili bilo kakve izmene u

podacima u registru, i nakon prijema bilo kojeg drugog dokumenta, KARP podnosi ovlaštenom predstavniku ili ovlaštenom opunomoćeniku pisanu potvrdu na kojoj se pokazuje tačno vreme i datum prijema prijave ili drugog takvog dokumenta.

7. Ukoliko prijava za registraciju, brisanje registracije ili izmenu podataka u registru ne ispunjava zahteve iz ovog zakona ili drugih važećih zakona i zbog ovakvog propusta ne može biti registrovana u roku od dva (2) radna dana od dana prijema, KARP obaveštava ovlaštenog predstavnika ili ovlaštenog opunomoćenika o ovoj činjenici, shodno važećem zakonodavstvu, i utvrđuje rok koji nije duži od deset (10) radnih dana za popravku propusta. Ukoliko propusti ne budu ispravljeni do isteka roka, KARP može da odbije da odobri prijavu.

8. Od svakog poslovnog društva se zahteva da ažurira podatke registrovane u registru i da obezbedi njihovu permanentnu tačnost i usklađenost sa zahtevima ovog zakona. Svaka promena registrovanih podataka se treba prijaviti KARP-u u roku od petnaest (15) dana od dana kada je došlo do te promene.

9. Prijava za izmenu informacije u registru odmah se podnosi KARP ukoliko se podatak koji je unet u registar menja, uključujući i slučajeve imenovanja, smene ili promene prava na zastupanje ili direktora i člana odbora korporacije, imenovanje ovlaštenog predstavnika u stečajnom postupku ili pokretanje dobrovoljnog gašenja korporacije u skladu sa ovim zakonom.

10. Ovlašćeni predstavnik ili ovlašćeni opunomoćenik za registraciju može podneti dokumente za registraciju kod KARP na albanskom, srpskom ili engleskom jeziku. Isključivo je pravo ovlaštenog predstavnika da izabere jezik, a od KARP se zahteva da prihvati dokumente za registraciju podnete na bilo kojem od ova tri jezika. Ukoliko je originalni dokument pripremljen na drugom jeziku osim onih gore pomenutih, ovakav dokument mora da sadrži priložen overen prevod na neki od ova tri jezika.

11. Ovlašćeni predstavnik ili Ovlašćeni opunomoćenik može povući prijavu pre nego što se izvrši unos u registar.

12. Prijava i dokumenta podnošena KARP-u, uključujući i prenos istorijata sa jednog oblika poslovnog društva na drugi, se obrađuju u skladu sa postupkom za registraciju koji je odredilo ministarstvo putem podzakonskog akta usvojenog u skladu sa ovim zakonom.

13. U slučaju da specijalni zakon zahteva registraciju u KARP prema stavu 2 ovog člana, postupak registracije KARP se precizira takvim specijalnim zakonom ili podzakonskim aktom usvojenim shodno specijalnom zakonu. Svi ovakvi podzakonski akti izrađuju se u saradnji sa ministarstvom i KARP.

Član 18

Registracija i usluge elektronskog registra

1. Sa ciljem olakšavanja procedura registracije poslovnih društava i pružanja drugih usluga u vezi registracije, KARP je ovlašćen da pokrene elektronsku registraciju poslovnih društava kao i da ponudi druge usluge elektronske registracije.

2. Radnje elektronske registracije i druge usluge registrovanja vrše se putem elektronskih instrumenata koji garantuju autentičnost porekla i integritet sadržaja dokumenata u elektronskom obliku.

3. Ministarstvo podzakonskim aktom određuje uslove, rokove i procedure za registraciju Poslovnih društava i pružanje drugih usluga elektronske registracije od strane KARP-a u skladu sa ovim zakonom.

Član 19

Jedinstveni identifikacioni broj

1. Prilikom prve registracije poslovno društvo ili drugi organ određen u članu 23. ovog zakona izdaje Jedinstveni identifikacioni broj koji istovremeno služi kao broj za identifikaciju Poslovnog društva u registracione i poreske, kao i u druge svrhe utvrđene podzakonskim aktima usvojenim od strane Vlade u skladu sa stavom 2. ovog člana.

2. U roku od šest (6) meseci od stupanja na snagu ovog zakona, Ministarstvo u saradnji sa Ministarstvom finansija će izraditi a Vlada Republike Kosovo će usvojiti podzakonski akt kojim se utvrđuju zahtevi, uslovi i procedure za utvrđivanje Jedinstvenog identifikacionog broja.

3. U roku od jedne godine (1) od stupanja na snagu ovog zakona, sve javne vlasti čija delatnost utiče na utvrđivanje Jedinstvenog identifikacionog broja, u obavezi su da izrade i predaju na usvajanje u Vladi Republike Kosovo neophodne izmene i dopune u odgovarajućeg zakona ili podzakonskih akata.

Član 20

Priroda registracije

1. Prva registracija, sve ostale registracije i izmene i dopune podataka u registru kao i odjava u KARP-u imaju pravni efekat propisan ovim Zakonom.

2. Registrovane informacije i dokumenti objavljeni u skladu sa članom 22. ovog Zakona će se smatrati pravilnim u smislu trećih lica, izuzev ako je treće lice znalo ili je trebalo da zna da registracija ili dokument nije pravilan. Smatraće se da se registracija ne odnosi na transakcije koje su zaključene pre šesnaestog (16) dana nakon unosa u registar, ukoliko treća strana dokaže da treća strana nije bila svesna niti je trebala biti svesna sadržaja registracije.

3. Ako informacije koje trebaju da budu unete u registar nisu unete u registar, takve informacije će imati pravni efekat prema trećim licima samo ukoliko je treće lice znalo ili trebalo znati o takvoj informaciji.

Član 21

Ispravljanje grešaka

1. KARP može ispraviti svoje greške u svakom momentu. U ovom slučaju treba da:

1.1. priloži registrovanom dokumentu prilog koji govori o prirodi, datumu, vremenu i razlogu ispravke; i

1.2. odmah dostavi poslovnom društvu gore pomenutu belešku.

2. Poslovno društvo može ispravljati svoje greške u svakom momentu podnošenjem odgovarajućeg zahteva KARP-u.

3. Ukoliko KARP raspolaže informacijama o netačnosti ili nedostajanju nekog zavedenog podatka, obavlja odgovarajuća ispitivanja.

4. Nakon potvrđivanja da podaci u Registru nisu tačni ili nedostaju, KARP je dužan da obavesti poslovno društvo na osnovu aplikacije u čije ime je unos upisan. Ukoliko ne bude dostavljena primedba o izvršenju ili ispravljanju greške u roku od petnaest (15) dana nakon obaveštenja., KARP će izvršiti ili ispraviti unos. Nakon prijema primedbe, KARP će doneti odluku da li je primedba opravdana.

5. Javni organi, javni beležnici i privatni izvršioci su dužni da obaveste KARP o bilo kakvim nepravilnim informacijama u Registru ili o informacijama koje nisu dostavljene Registru kada steknu saznanja o istima.

6. U slučaju podnošenja netačnih informacija KARP-u, poslovno društvo, ovlašćeni predstavnik ili ovlašćeni opunomoćenik će snositi odgovornost za neopravdano prouzrokovanu štetu.

Član 22

Objavljivanje uverenja iz registra na zvaničnoj internet stranici KARP-a

1. Za svako registrovano poslovno društvo, KARP objavljuje na svojoj zvaničnoj internet stranici sledeće podatke i dokumente, ili bilo kakvu izmenu ovih podataka, u vreme okončanja registracije u skladu sa članom 17 ovog zakona:

1.1. zvanični naziv i jedinstveni identifikacioni broj poslovnog društva;

1.2. sve tržišne nazive poslovnog društva;

1.3. vrstu poslovnog društva;

1.4. adresu poslovnog društva;

1.5. ime i adresu svakog osnivača;

1.6. listu deonikara korporacija, koja se održava u skladu sa čl. 83 i 134 ovog Zakona, imena i adrese partnera generalnog partnerstva i ograničenih partnerstava;

1.7. imena ovlašćenih predstavnika i objašnjenje da li neki od ovlašćenih predstavnika predstavljaju poslovno društvo individualno ili zajednički, i ako je primenjivo, ime i adrese lica nadležnog za primanje dokumenata u skladu sa članom 25 ovog Zakona;

1.8. trajanje poslovnog društva, ukoliko nije trajno;

1.9. osnivački kapital deoničarskog društva;

1.10. imena članova upravnog odbora za korporacije;

1.11. celokupni tekst sporazuma o partnerstvu za partnerstva, statuta ili memoranduma o inkorporaciji za društvo sa ograničenom odgovornošću i deoničarsko društvo u konačnoj verziji, dostavljenoj KARP-u;

1.12. pokretanje dobrovoljnog raspuštanja korporacije u skladu sa ovim Zakonom i pokretanje stečajnog postupka poslovnog društva u skladu sa zakonom na snazi o stečaju;

1.13. izjavu o poništenju poslovne organizacije od sudova;

1.14. imenovanje ovlašćenog predstavnika u stečajnom postupku, informacije o njima kao i njihova ovlašćenja, izuzev ako su ta ovlašćenja izričito i ekskluzivno propisana zakonom;

1.15. gašenje ili likvidaciju poslovnog društva.

2. Za svaki registrovani ogranak stranog poslovnog društva, KARP na svojoj internet stranici objavljuje sledeće podatke i dokumenta ili izmene i dopune takvih podataka, u vreme okončanja registracije ogranka stranog poslovnog društva ili druge registracije:

2.1. zvanični naziv ogranka stranog poslovnog društva;

2.2. mesto i adresu stranog poslovnog društva;

2.3. registar u kojem je registrovano strano poslovno društvo i registracioni broj ukoliko je registracija u registar propisana zakonom strane zemlje;

2.4. pravni oblik stranog poslovnog društva;

2.5. zemlju prema čijem zakonu stranog poslovno društvo deluje u stranoj zemlji;

2.6. iznos deoničarskog kapitala stranog poslovnog društva, ukoliko je to uneto u registar strane zemlje za stranog poslovno društvo;

2.7. datum donošenja statuta stranog poslovnog društva i izmene i dopune statuta ukoliko su unete u registar strane zemlje stranog poslovnog društva;

2.8 imena ovlašćenih predstavnika i informacije da li će neki ili svi ovlašćeni predstavnici predstavljati poslovno društvo zajednički i, ako je primenjivo, ime i adrese lica kompetentnog za primanje dokumenata u skladu sa članom 25 ovog Zakona;

2.9. početak i kraj finansijske godine stranog poslovnog društva i da li je strano poslovno društvo dužno da objavljuje godišnji izveštaj.

3. Informacije i dokumenti navedeni u stavovima 1 i 2 ovog člana se mogu uzeti u obzir od strane poslovnog društva naspram trećih strana jedino ako su objavljene u skladu sa stavom 1 ovog člana, osim ako poslovno društvo dokaže da su treće strane bile upoznate sa navedenim. Međutim, u pogledu transakcija koje su se dogodile pre šesnaestog (16) dana nakon objavljivanja, dokumenti i informacije se neće uzimati u obzir u odnosu na treće strane koje dokažu da je bilo nemoguće za njih da imaju saznanja o navedenom.

4. KARP osniva i dozvoljava mogućnost verzije za štampanje izvoda direktno sa svoje internet stranice navodeći tačno vreme i datum štampanja, koje će poslovna društva moći koristiti u interakciji sa javnim organima. Javni organi proveravaju ove podatke pregledom podataka koje je objavio KARP na svojoj internet stranici.

5. Ugovor o partnerstvu, ugovor o inkorporaciji ili statut korporacije se smatraju validnim nakon njihovog unosa i objavljivanja u Registar, čak i kada su ugovor o partnerstvu, ugovor o inkorporaciji ili statut korporacije uneti prema okolnostima koje ga čine ništavnim. Ugovor o partnerstvu, ugovor o inkorporaciji ili statut korporacije se ne mogu poništiti nakon unosa i objavljivanja u Registru.

GLAVA III

OBAVEZE ZA REGISTRACIJU, OVLAŠĆENA OSOBA ZA REGISTRACIJU I REGISTROVANA KANCELARIJA

Član 23

Obaveze za registraciju

1. Poslovna društva obavezna da se registruju u Registru su:

- 1.1. Samostalno preduzeće;
- 1.2. Generalno partnerstvo;
- 1.3. Ograničeno partnerstvo;
- 1.4. Društvo sa ograničenom odgovornošću;
- 1.5. Deoničarsko društvo;

2. U Registru se registruju i sledeći organi:

- 2.1. Ogranci stranih poslovnih društava na Kosovu;
- 2.2. Predstavništva stranih poslovnih društava na Kosovu;
- 2.3. Javna preduzeća u skladu sa zakonom na snazi o javnim preduzećima;
- 2.4. Društvena preduzeća pod upravom Kosovske agencije za privatizaciju; i
- 2.5. Bilo koji drugi organ za koji se posebnim zakonom traži registracija u KARP-u.

3. Registracija javnih i društvenih preduzeća vrši se u skladu sa odgovarajućim odredbama drugog dela ovog zakona o obliku odgovarajuće organizacije.

4. Društva sa ograničenom odgovornošću i deoničarska društva stiču svoju pravnu sposobnost kao pravna lica nakon upisa u Registar.

Član 24

Ovlašćeno lice

1. Svako poslovno društvo mora da ima najmanje jednog ovlašćenog predstavnika.
2. Svaki ovlašćeni predstavnik ili ovlašćeni opunomoćenik može da zastupa poslovno društvo u svim transakcijama, uključujući registraciju usluga pri KARP-u, osim ukoliko ugovorom o partnerstvu ili statutom je propisano da neki ili svi ovlašćeni predstavnici zastupaju poslovno društvo zajednički. Zajedničko zastupanje se primenjuje u odnosu na treća lica samo ako je registrovano i objavljeno u KARP-u u skladu sa članom 22 ovog Zakona. Druga ograničenja prava na zastupanje se ne mogu registrovati u KARP-u i biće nevažeća u odnosu na treća lica.
3. Ovlašćeni predstavnik za poslovno društvo je:
 - 3.1. za individualna preduzeća, vlasnik individualnog preduzeća;
 - 3.2. za partnerstva, opšti partneri;
 - 3.3. za korporacije, upravni direktori;
 - 3.4. za ogranke i predstavništva stranih poslovnih društava, ovlašćeno lice koje je kao takvo imenovalo strano poslovno društvo;
 - 3.5. ukoliko je sporazumom o partnerstvu ili statutom predviđeno da, pored onih navedenih u ovoj odredbi, partnerstva i korporacije mogu imati i druge ovlašćene predstavnike.
4. Za javna preduzeća i društvena preduzeća, ovlašćeni predstavnik se imenuje u skladu sa zakonodavstvom na snazi.
5. U cilju registracije ovlašćenog predstavnika u KARP-u, poslovno društvo će KARP-u podneti prijavu za registraciju. Odluka nadležnog organa za imenovanje ovlašćenog predstavnika će biti dodata zahtevu za registraciju. U cilju registracije ovlašćenog predstavnika, potrebno je njegova kili njena pismena saglasnost. Nadležni organ poslovnog društva za imenovanje ovlašćenog predstavnika može u bilo koje vreme, bez obzira na razlog, ukinuti ovlašćenje za ovlašćenog predstavnika i shodno tome dopuniti Registar. U slučaju da ovlašćeno lice podnese ostavku i ukoliko preda KARP-u dokument o ostavci i dokaz o tome da je upoznao nadležni organ poslovnog društva, može tražiti od KARP -a odgovarajuće izmene u registru.
6. Osim ako je drugačije propisano u Sporazumu o partnerstvu ili Statutu ili Memorandumu inkorporisanja korporacije, nadležni organi za imenovanje ovlašćenih lica ili ovlašćenih opunomoćenika prema stv. 3 i 7 ovog člana su:
 - 6.1. za individualna preduzeća, vlasnik individualnog preduzeća;
 - 6.2. za partnerstva, svi opšti partneri;
 - 6.3. za korporacije, svi osnivači, odbor direktora ili deoničari;
 - 6.4. za javna preduzeća, u skladu sa važećim zakonodavstvom o javnim preduzećima;

6.5. za društvena preduzeća, u skladu sa zakonodavstvom na snazi o privatizaciji;

6.6. za ogranke i predstavništva stranih poslovnih društava, u skladu sa dokumentima o unutrašnjem upravljanju i zakonodavstvom u mestu osnivanja stranog poslovnog društva;

6.7. za poslovno društvo u stečajnom postupku, ovlašćeni predstavnik u stečajnom postupku.

7. Osim ovlašćenih lica iz stv. 2 i 3 ovog člana, poslovno društvo može ovlastiti jednu ili više osoba kao opunomoćenik za obavljanje određenih zadataka zastupanja, uključujući zastupanje poslovnog društva pred KARP-om ili drugim javnim organima. Prava i obaveze opunomoćenika se određuju aktom koji donosi poslovno društvo za opunomoćenika, određujući prava, obaveze i ograničenja takvog opunomoćenika. Ime opunomoćenika neće se registrovati niti pojavljivati u Registru KARP-a.

Član 25

Lice kompetentno da prima dokumenta

Poslovno društvo, ogranak ili predstavništvo stranog društva, mogu pored svoje adrese podneti u KARP-u adresu drugog lica na Kosovu, koje će se koristiti za dostavu službenih i sudskih dokumenata i izjava o namerama upućenih poslovnom društvu.

GLAVA IV

ZVANIČNI NAZIV POSLOVNOG DRUŠTVA I POSLOVNI NAZIV

Član 26

Zvanični naziv poslovnog društva

1. Naziv individualnog preduzeća je legalno ime i prezime vlasnika i reči „Individualno preduzeće” ili skraćenica „I. P.”.

2. Zvanični naziv generalnog partnerstva treba da sadrži reči „Generalno partnerstvo” ili skraćenicu „G.P.”.

3. Zvanični naziv ograničenog partnerstva treba da sadrži reči „Ograničeno partnerstvo” ili skraćenicu „O.P.”.

4. Zvanični naziv društva sa ograničenom nadležnošću isto je kao i poslovni naziv ili jedno od poslovnih naziva i treba da sadrži i reči „Društvo sa ograničenom odgovornošću” ili skraćenicu „D.O.O.”.

5. Zvanični naziv deoničarskog društva je isti kao i naziv poslovnog društva ili jedno od poslovnih naziva i mora da sadrži reči „deoničarsko društvo” ili „D.D.”.

6. Zvanični naziv ogranke stranog društva na Kosovu treba da sadrži pun naziv stranog poslovnog društva sa prilogom „ogranak na Kosovu” ili skraćenicu „O.K.”.

7. Zvanični naziv predstavništva stranog društva na Kosovu treba da sadrži pun naziv stranog

društva sa prilogom „predstavništvo na Kosovu” ili skraćenicu “P.K”.

8. Svi nazivi ili skraćenice treba da budu na albanskom, srpskom ili engleskom jeziku ili na nekom službenom jeziku na Kosovu. Reči ili skraćenice koje se zahtevaju gore ne treba da se uzimaju u obzir kada treba da se utvrdi da li se naziv razlikuje od bilo kojeg naziva koji prethodno bio registrovan. Izraze i skraćenice treba staviti na kraju naziva poslovnog društva.

9. Poslovno društvo može da koristiti ranije registrovani naziv jednog drugog poslovnog društva, ako podnese dokumenta koja dokazuju da:

9.1. je ono udruženo sa drugim poslovnim društvom;

9.2. je osnovano posle reorganizacije drugog poslovnog društva; ili

9.3. je steklo pravo na korišćenje naziva na osnovu sporazuma ili u skladu sa zakonom.

Član 27

Poslovni naziv

1. U toku ili nakon registracije u KARP-u, jedno poslovno društvo uključujući i individualna preduzeća, može da podnese zahtev u KARP-u za korišćenje poslovnog naziva koji se razlikuje od zvaničnog naziva poslovnog društva.

2. Poslovno društvo može da registruje jedno ili više poslovnih naziva.

Član 28

Procedura za registrovanje zvaničnog naziva i poslovnog naziva

1. KARP može da odbije registraciju zvaničnog ili trgovačkog naziva koji je u suprotnosti sa duhom Ustava, zakonom ili javnim moralom.

2. Ministarstvo donosi podzakonski akt za određivanje detaljnog postupka u vezi zvaničnog naziva poslovnog društva ili trgovačkog naziva, uključujući i slučajeve kada se može odbiti u skladu sa stavom 1 iznad. Ovaj podzakonski akt treba da bude u skladu sa odredbama ovog zakona i zakona o trgovačkim markama, kao i primenjivom zakonodavstvu o intelektualnoj svojini.

Član 29

Prednost poslovnog brenda u odnosu na Zvanični naziv i Poslovni naziv

1. Zvanični naziv i poslovni naziv poslovnog društva registrovanog kod KARP u skladu sa ovim zakonom podleže robnim markama registrovanim po zakonu na snazi i drugom zakonodavstvu o intelektualnoj svojini.

2. Svi eventualni sukobi u vezi sa registracijom ili korišćenjem nekog zvaničnog ili poslovnog naziva koji sadrži ili je mnogo sličan nekom poslovnom brendu, treba rešavati u skladu sa zakonom na snazi o poslovnim brendovima i o intelektualnoj svojini.

GLAVA V

PRVA REGISTRACIJA POSLOVNOG DRUŠTVIA

Član 30

Prva registracija Individualnog preduzeća

Za registraciju individualnog preduzeća, vlasnik individualnog preduzeća ili ovlašćeni predstavnik ili ovlašćeni opunomoćenik treba da ispuni i preda KARP-u obrazac koji je u tu svrhu pripremio KARP, kao i kopiju ličnog identifikacionog dokumenta vlasnika ili ovlašćenog predstavnika.

Član 31

Prva registracija generalnog partnerstva

1. Za registraciju generalnog partnerstva, ovlašćeni predstavnik ili ovlašćeni opunomoćenik treba da ispuni i podnese KARP-u:

1.1. obrazac pripremljen od strane KARP-a za ovu svrhu, sa sledećim podacima:

1.1.1. ime ovlašćenog predstavnika kojeg su imenovali generalni partneri shodno članu 24 ovog zakona, i ako je primenjivo, ime i adresu lica koje je nadležno da prima dokumentaciju shodno članu 25 ovog zakona;

1.1.2. informaciju da li su generalni partneri i ovlašćeni predstavnik ili ovlašćeni opunomoćenik ovlašćen da predstavljaju generalno partnerstvo sami ili zajednički.

1.2. kopiju ličnog identifikacionog dokumenta ovlašćenog predstavnika;

1.3. "Sporazum o generalnom partnerstvu" potpisan od strane svih generalnih ortaka koji sadrži:

1.3.1. zvanični naziv generalnog partnerstva;

1.3.2. poslovni naziv generalnog partnerstva, ukoliko se traži od ovlašćenog predstavnika ili ovlašćenog opunomoćenika;

1.3.3. adresu registrovane kancelarije generalnog partnerstva na Kosovu;

1.3.4. legitimnu ekonomski aktivnost koju je dovoljno opisati kao "legitimna ekonomska aktivnost";

1.3.5. ime i adresu svakog opšteg ortaka. Ukoliko je generalni ortak fizičko lice, njegovu punu adresu prebivališta koja može biti na ili van teritorije Kosova; ukoliko je generalni ortak poslovno društvo, zvanični naziv društva i adresu na Kosovu; ukoliko je generalni ortak strano poslovno društvo, zvanični naziv i adresu glavne zemlje u kojoj to društvo obavlja privrednu delatnost van Kosova;

1.3.6. odredbu u kojoj je utvrđena saglasnost svih generalnih ortaka da se u Sporazumu o generalnom partnerstvu imenuje kao generalni ortak;

1.3.7. odredbe koje regulišu upravljanje generalnim partnerstvom;

1.3.8. odredbe koje utvrđuju i navode doprinos u vidu kapitala generalnom partnerstvu za svakog opšteg ortaka pojedinačno;

1.3.9. odredbe koje regulišu dobrovoljno raspuštanje generalnog partnerstva;

1.3.10. odredbe koje regulišu sva druga pitanja koja generalni ortaci žele da sadrži Sporazum o generalnom partnerstvu.

2. Nezavisno od drugih odredbi ovog zakona, izričito se utvrđuje da Sporazum o generalnom partnerstvu ne može:

2.1. eliminisati ili umanjiti prava i obaveze predviđene članom 59 ovog zakona; ili

2.2. na bilo koji način ograničiti prava jednog poverioca ili neke treće stranke protiv generalnog partnerstva ili nekog opšteg ortaka. Sve odredbe sporazuma o generalnom partnerstvu koje krše ovaj stav su nevažeće i neprimenjive.

Član 32

Prva registracija Ograničenog partnerstva

1. Za registraciju ograničenog partnerstva, ovlašćeni predstavnik ili ovlašćeni opunomoćenik treba da ispuni i preda KARP-u:

1.1. obrazac pripremljen od strane KARP-a za ovu svrhu, sa sledećim podacima;

1.1.1. ime ovlašćenog predstavnika kojeg su imenovali generalni partneri shodno članu 24 ovog zakona, i ako je primenjivo, ime i adresu lica koje je nadležno da prima dokumentaciju shodno članu 25 ovog zakona;

1.1.2. informaciju da li su generalni partneri i ovlašćeni predstavnik ovlašćeni da predstavljaju generalno partnerstvo sami ili zajednički.

1.2. kopiju ličnog identifikacionog dokumenta ovlašćenog predstavnika; i

1.3. "Sporazum o ograničenom partnerstvu" koji sadrži:

1.3.1. zvanični naziv ograničenog partnerstva;

1.3.2. poslovni naziv ograničenog partnerstva, ukoliko se traži od ovlašćenog predstavnika ili ovlašćenog opunomoćenika;

1.3.3. adresu ograničenog partnerstva na Kosovu;

1.3.4. legitimnu ekonomsku aktivnost koju je dovoljno opisati kao "legitimna ekonomska aktivnost";

1.3.5. ime i adresu opšteg ortaka ograničenog partnerstva ili ukoliko ograničeno partnerstvo ima više generalnih ortaka, ime i adresu svakog opšteg ortaka. Ukoliko je generalni ortak fizičko lice, njegovu punu adresu prebivališta koja može biti na ili van teritorije Kosova; ukoliko je generalni ortak poslovno društvo, zvanični naziv društva i adresu na Kosovu; ukoliko je generalni ortak strano poslovno društvo, zvanični naziv i adresu glavne zemlje u kojoj to društvo obavlja privrednu delatnost van Kosova;

1.3.6. odredbu u kojoj je utvrđena saglasnost svih generalnih ortaka da se u Sporazumu o ograničenom partnerstvu imenuje kao generalni ortak;

1.3.7. odredbe koje regulišu upravljanje ograničenim partnerstvom i njegovom ekonomskom delatnošću;

1.3.8. odredbe koje utvrđuju i navode doprinos u vidu kapitala ograničenom partnerstvu za svakog opšteg ortaka pojedinačno;

1.3.9. odredbe koje regulišu dobrovoljno raspuštanje ograničenog partnerstva; i

1.3.10. odredbe koje regulišu sva druga pitanja koja generalni ortaci žele da sadrži Sporazum o ograničenom partnerstvu.

2. Nezavisno od drugih odredbi ovog zakona, izričito se utvrđuje da Sporazum o ograničenom partnerstvu ne može:

2.1. eliminisati ili umanjiti prava i obaveze predviđene članom 59 ovog zakona; ili

2.2. na bilo koji način ograničiti ili ometati prava jednog poverioca ili neke treće stranke protiv ograničenog partnerstva ili nekog opšteg ortaka. Sve odredbe sporazuma o ograničenom partnerstvu koje krše ovaj stav su nevažeće i neprimenjive.

Član 33

Prva registracija poslovnog društva sa ograničenom odgovornošću

1. Za registraciju poslovnog društva sa ograničenom odgovornošću, ovlašćeni predstavnik ili ovlašćeni opunomoćenik treba da ispun i preda KARP-u:

1.1. obrazac pripremljen od strane KARP-a za ovu svrhu, zajedno sa sledećim podacima;

1.1.1. imena i adrese deoničara i njihove deonice u društvu sa ograničenom odgovornošću;

1.1.2. mena i adrese direktora i drugih ovlašćenih predstavnika ili ovlašćenih opunomoćenika shodno članu 24 ovog zakona, i informaciju da li su direktori i drugi ovlašćeni predstavnici ili ovlašćeni opunomoćenici da predstavljaju društvo sa ograničenom odgovornošću sami ili moraju nastupati zajednički i, ako je primenjivo, ime i adresa lica nadležnog da prima dokumente prema članu 25 ovog zakona;

1.1.3. imena i adrese članova Odbora direktora, ako društvo sa ograničenom odgovornošću ima odbor direktora.

1.2. kopiju ličnog identifikacionog dokumenta ovlašćenog predstavnika; i

1.3. Statut poslovnog društva sa ograničenom odgovornošću koji sadrži:

1.3.1. zvanični naziv poslovnog društva sa ograničenom odgovornošću;

1.3.2. poslovni naziv poslovnog društva sa ograničenom odgovornošću, ako se zahteva od ovlašćenog predstavnika ili ovlašćenog opunomoćenika;

1.3.3. adresu poslovnog društva sa ograničenom odgovornošću;

1.3.4. legitimnu ekonomsku aktivnost koju je dovoljno opisati kao "legitimna ekonomska aktivnost";

1.3.5. Broj direktora u društvu sa ograničenom odgovornošću;

1.3.6. poslednji datum, ukoliko takav postoji, kada će poslovno društvo sa ograničenom odgovornošću biti predmet dobrovoljnog raspuštanja;

1.3.7. postojaće različite kategorije deoničara sa različitim pravom glasa, različitim interesima povodom dobrovoljnog raspuštanja poslovnog društva sa ograničenom odgovornošću, ili pravima i prednostima povodom različitih pitanja;

1.3.8. specifična prava koja idu uz deonicu ili uz deoničara, dok u slučaju specifičnih prava koja idu uz deonicu predviđene su različite kategorije deonica i izdate su. Statut precizira određenje različitih kategorija deonica i specifična prava koja idu uz datu kategoriju deonica;

1.3.9. ako postoji odbor direktora, broj njegovih članova, koji se može iskazati kao konkretan broj ili najmanji ili najveći broj, a ako je neophodno, takođe i specifikacije za pravo predstavljanja članova uprave direktora;

1.3.10. u slučajevima kada ne postoji mogućnost donošenja odluke o nekom pitanju deoničara, poslovno društvo sa ograničenom odgovornošću dozvoljava određenom deoničaru da proda svoje ili deonice više drugih deoničara u skladu sa unapred dogovorenim uslovima.

1.4. Memorandum o inkorporiranju, koji potpisuju osnivači, sadrži:

1.4.1. zvanični naziv i poslovni naziv, ako postoji, i adresu društva sa ograničenom odgovornošću koje se osniva;

1.4.2. imena i adrese stana osnivača, ako je osnivač fizičko lice, puno ime i adresa moraju se uneti, bilo na Kosovu ili izvan Kosova; ako je osnivač poslovno društvo službeni naziv i adresu na Kosovu, ako je osnivač inostrano poslovno društvo, zvaničan naziv i adresa glavnog mesta gde se izvodi poslovna aktivnost izvan Kosova;

1.4.3. broj deonica i njihova raspodela među osnivačima;

- 1.4.4. iznos koji treba da se plati za deonice i procedura, vreme i mesto plaćanja;
- 1.4.5. ako se deonica plaća kroz ne-novčani doprinos, predmet ne-novčanog doprinosa i metoda njegovog vrednovanja;
- 1.4.6. informacija o direktorima, i ako je osnovan odbor direktora, o njegovim članovima;
- 1.4.7. projektovani troškovi osnivanja i procedura za njihovo plaćanje;
- 1.5. Po zaključenju Memoranduma o inkorporiranju, osnivači takođe usvajaju Statut deoničarskog društva kao aneks Memoranduma o inkorporiranju;
- 1.6. Ako je deoničarsko društvo jedan osnivač, Memorandum o inkorporiranju će biti zamenjen aktom o osnivanju koji potpisuje osnivač.
- 2. Statut deoničarskog društva može takođe propisati druge uslove koji nisu u konfliktu sa zakonom. Ako je odredba statuta u konfliktu sa zakonom, onda važi odredba zakona.
- 3. Bez obzira na druge odredbe ovog zakona, izričito se utvrđuje da Statut društva sa ograničenom odgovornošću ne može uključivati odredbe:
 - 3.1. koje ograničavaju prava nekog deoničara pri informisanju ili pristupu u skladu sa čl. 83 i 84 ovog zakona;
 - 3.2. eliminišu ili umanjuju prava i obaveze utvrđene Poglavlju deset ovog zakona;
 - 3.3. koje eliminišu ili umanjuju:
 - 3.3.1. ograničenja u vezi sa raspodelom dividendi za deoničare u skladu sa članom 89 ovog zakona; ili
 - 3.3.2. ličnu odgovornost za povredu ograničenja predviđenih članom 90 ovog zakona;
 - 3.4. na bilo koji način ograničavaju prava koja u skladu sa ovim zakonom imaju poverioci ili neka treća strana; ili

Član 34

Prva registracija deoničarskog društva

- 1. Za registraciju deoničarskog društva, ovlašćeni predstavnik ili ovlašćeni opunomoćenik treba da ispuni i preda KARP-u:
 - 1.1. obrazac pripremljen od strane KARP-a za ovu svrhu, sa sledećim podacima:
 - 1.1.1. imena i adrese deoničara i njihove deonice u deoničarskom društvu;
 - 1.1.2. imena i adrese direktora i drugih ovlašćenih predstavnika ili ovlašćenih opunomoćenika prema članu 24 ovog zakona, i informaciju da li su direktori i ovlašćeni

direktori ovlašćeni da predstavljaju deoničarsko društvo samostalno ili moraju nastupati zajednički i, ako je primenjivo, ime i adresa lica nadležnog da prima dokumente shodno članu 25 ovog zakona;

1.1.3. imena i adrese članova odbora direktora;

1.1.4. iznos osnivačkog kapitala deoničkog društva.

1.2. kopiju ličnog identifikacionog dokumenta ovlašćenog predstavnika;

1.3. Statut deoničarskog društva;

1.4. Memorandum o inkorporiranju.

2. Statut deoničarskog društva podnet u skladu sa stavom 1 tačkom 1.3 ovog člana i treba da sadrži:

2.1. zvanični naziv deoničarskog društva;

2.2. poslovni naziv deoničarskog društva, ako se zahteva od ovlašćenog predstavnika ili ovlašćenog opunomoćenika;

2.3. adresu deoničarskog društva;

2.4. legitimnu ekonomsku aktivnost koju je dovoljno opisati kao "legitimna ekonomska aktivnost";

2.5. broj članova Odbora direktora i direktora deoničarskog društva

2.5.1. odbor direktora deoničarskih društava treba da čini kvota od 40% žena;

2.5.2. Sa primenom ove kvote treba početi najkasnije šest (6) meseci nakon usvajanja zakona;

2.5.3. nakon dve (2) godine sprovođenja zakona, polna kvota se povećava na 50%.

2.5.4. za ne poštovanje ove kvote, podzakonskim aktama koja proizilaze iz ovog zakona odrediće se sankcije.

2.6. za obične deonice deoničarskog društva:

2.6.1. nominalna vrednost po deonici za obične deonice deoničarskog društva;

2.6.2. broj deonica od običnih deonica koje će biti izdate prilikom registracije deoničarskog društva;

2.6.3. maksimalan broj deonica od običnih deonica koje je deoničarsko društvo

ovlašćeno da izda;

2.7. Ukoliko su ovlašćene jedna ili više kategorija privilegovanih deoničara, u tom slučaju opis za svaku kategoriju, a koji treba da sadrži:

2.7.1. nominalnu vrednost po deonici za svaku kategoriju;

2.7.2. dividende, pravo glasa i sva ostala prava u vezi te kategorije;

2.7.3. broj deonica kategorije o kojoj je reč a koje će biti izdate prilikom registracije deoničarskog društva;

2.7.4. maksimalan broj deonica kategorije o kojoj je reč a koje je deoničarsko društvo ovlašćeno da izda;

2.8. početni kapital deoničarskog društva;

2.9. ukoliko je primenljivo:

2.9.1. broj i vrstu svake deonice koje će biti izdate za ne-novčanu kompenzaciju prilikom registracije deoničarskog društva;

2.9.2. opis prirode takve ne-novčane kompenzacije: i

2.9.3. ime i adresu svake osobe ili poslovnog društva koje pruža ovu kompenzaciju;

2.9.4. vek trajanja deoničarskog društva, osim kada je neograničen.

3. Osim obaveznih zahteva određenim u stavu 2 ovog člana, Statut deoničarskog društva može sadržati još jednu ili više odredbi koje:

3.1. osiguravaju deoničarima isključivo pravo da pripremaju, menjaju i/ili ukidaju pravila deoničarskog društva;

3.2. osiguravaju upravnom odboru direktora pravo da odluče da li će deoničarsko društvo izdavati deonice dozvoljene ali ne izdate i rokove za to;

3.3. ovlašćuju upravni odbor direktora za izjave i plaćanje dividendi, uzimajući u obzir ograničenja utvrđena članom 156 ovog zakona;

3.4. menjaju specifične odredbe ovog zakona koje zahtevaju usvajanje nekog pitanja sa dve trećine (2/3) deonica sa pravom glasa, ukoliko odgovarajuća odredba statuta predviđa da je za usvajanje odgovarajućeg pitanja potreban veći procenat od pedeset (50%) deonica sa pravom glasa;

3.5. neki drugi poseban zahtev za glasanje;

3.6. uspostavljanje uslova ili zahteva u vezi sa sadržajem pravila deoničarskog društva;

- 3.7. regulišu vreme, mesto i procedure za Skupštine deoničara i sastanke odbora direktora;
 - 3.8. regulišu prava i procedure koje se moraju poštovati od strane deoničarskog društva tokom glasanja deoničara na Skupštini, ili tokom glasanja direktora na sastancima;
 - 3.9. utvrđuju formu potvrda o deonicama.
4. Memorandum o inkorporiranju deoničarskog društva, podnet u skladu sa stavom 1, tačka 1.4 ovog člana, potpisan od osnivača, sadrži sledeće:
- 4.1. zvaničan naziv, poslovni naziv i adresu deoničarskog društva koje se osniva;
 - 4.2. ime i adresu svih osnivača deoničkog društva. Ukoliko je osnivač fizičko lice, njegovu punu adresu prebivališta koja može biti na ili van teritorije Kosova; ukoliko je osnivač poslovno društvo, zvanični naziv društva i adresu na Kosovu; ukoliko je osnivač strano poslovno društvo, zvanični naziv i adresu glavne zemlje u kojoj to društvo obavlja privrednu delatnost van Kosova;
 - 4.3. iznos osnivačkog kapitala deoničarskog društva;
 - 4.4. broj deonica i njihovu podelu među osnivačima i, po izdavanju više od jedne kategorije deonica, njihova denotacija i prava koja idu uz te deonice;
 - 4.5. iznos koji je potrebno platiti za te deonice i procedura, vreme i mesto plaćanja;
 - 4.6. ako se deonica plaća ne-novčanim doprinosom, stavka ne-novčanog doprinosa i metoda njenog vrednovanja;
 - 4.7. ime i adresa prvih direktora i članova odbora direktora;
 - 4.8. iznos, ili procena iznosa, svih plativih troškova deoničarskog društva ili naplativih zbog rada obavljenog na njegovoj registraciji i osnivanju;
 - 4.9. ako je primenjivo, opis bilo koje specijalne prednosti koja je data bilo kojem licu ili poslovnom društvu koji su se angažovali u radu na registraciji i osnivanju deoničarskog društva.
5. Nakon zaključenja Memoranduma o inkorporiranju, osnivači takođe usvajaju Statut deoničarskog društva kao aneks Memoranduma o inkorporiranju.
6. Ako deoničarsko društvo ima jednog osnivača, Memorandum o inkorporiranju se menja aktom o osnivanju koji potpisuje osnivač.

GLAVA VI

PRVA REGISTRACIJA OSTALIH SUBJEKATA

Član 35

Prva registracija ogranke stranog poslovnog društva

1. Strano poslovno društvo može obavljati privrednu delatnost na Kosovu putem registracije ogranke stranog poslovnog društva.

2. Za registraciju ogranke na Kosovu, ovlašćeni predstavnik ili ovlašćeni opunomoćenik stranog poslovnog društva treba da podnese KARP-u:

2.1. obrazac pripremljen od strane KARP-a za ovu svrhu koji pokazuje imena ovlašćenih predstavnika shodno članu 24 ovog zakona, koji imaju ovlašćenje da predstavljaju ogranke stranog poslovnog društva u poslovanju sa trećim licima i u pravnim postupcima i informacija da li su ovi ovlašćeni predstavnici ovlašćeni da predstavljaju ogranke stranog poslovnog društva samostalno ili to moraju da čine zajednički, i ako je primenjivo, ime i adresa lica nadležnog da prima dokumenta shodno članu 25 ovog zakona;

2.2. kopiju ličnog identifikacionog dokumenta ovlašćenog predstavnika ili ovlašćenog opunomoćenika,

2.3. uverenje o registraciji poslovnog društva u zemlji porekla ili ekvivalentni dokument koji potvrđuje registraciju, original ili overenu kopiju, koja ne sme biti starija više od tri (3) meseca od datuma izdavanja i koja dokazuje legalno osnivanje stranog poslovnog društva u zemlji porekla. Ukoliko prema zakonodavstvu na snazi u zemlji porekla stranog poslovnog društva postoji mogućnost štampanja uverenja o registraciji ili ekvivalentnog dokumenta iz elektronskog registra poslovnih društava u zemlji porekla, onda se taj primerak smatra službenim primerkom i zahtev za overavanje nije neophodan. Ako uverenje ili izvod nisu na albanskom, srpskom ili engleskom jeziku, treba ga prevesti na neki od ova tri jezika i to od strane ovlašćenog prevodioca. KARP će verifikovati takvo uverenje ili ekvivalentan dokument uz odgovarajuću proveru u elektronskom registru poslovnih društava u zemlji osnivanja stranog poslovnog društva;;

2.4. Odluku o osnivanju ogranke stranog poslovnog društva na Kosovu.

3. Odluka o osnivanju ogranke stranog poslovnog društva na Kosovu treba da sadrži:

3.1. zvanični naziv stranog poslovnog društva;

3.2. Registar u koji je upisana ogranke stranog poslovnog društva i broj unosa registracije ako je propisano zakonom zemlje domaćina;

3.3. adresu na Kosovu;

3.4. legitimnu privrednu delatnost koju je dovoljno opisati kao "legitimna privredna delatnost"

3.5. ime i adresu, koja može biti na ili van teritorije Kosova, svakog direktora, a ako je primenljivo, i svih generalnih ortaka, viših upravnika, direktora, i/ili akcionara koji imaju pet (5%) ili više direktnih deonica ili prava glasa u stranom poslovnom društvu;

3.6. ime i adresu ovlašćenih predstavnika i informaciju da li su ovlašćeni predstavnici ovlašćeni da predstavljaju ogranku stranog poslovnog društva, i da li to treba da čine samostalno ili zajednički;

3.7. izjavu kojom se strano poslovno društvo slaže da će na adresi određenoj u podstavu 3.3. stava 3. ovog člana držati knjige i odvojene finansijske podatke koji se tiču njegove privredne delatnosti na Kosovu;

3.8. sve druge informacije koje strano poslovno društvo je dužno da predstavi po zakonu.

4. Ništa u ovom članu ili nekom dokumentu podnetom u registru ne treba se tumačiti ili sprovoditi na način kojim se krši pravo stranog poslovnog društva, pravo koje se zasniva na nekom ugovoru sa nekom trećom stranom:

4.1. što ovaj ugovor reguliše i tumači na osnovu zakona stranog sudstva; i/ili

4.2. sve pretenzije koje proizilaze iz ugovora koji je doneo strani sud ili putem arbitražnog postupka koji je izvršena na ili van Kosova.

5. Sva strana poslovna društva koja obavljaju privrednu delatnost na Kosovu putem ogranka treba da na njihovoj adresi na Kosovu drže knjige i odvojene finansijske podatke koji se tiču njihove privredne delatnosti na Kosovu.

6. Ogranka stranog poslovnog društva nije posebno ili odvojeno pravno lice stranog poslovnog društva koje je osnovao.

7. Strano poslovno društvo je obavezno da imenuje ovlašćenog predstavnika ili ovlašćene predstavnike ogranke koji će biti registrovani u KARP. Strano poslovno društvo može u svako doba otkazati prava dodeljena ovlašćenom predstavniku.

8. Ovlašćeni predstavnik ogranke stranog poslovnog društva može predstavljati strano poslovno društvo u svim odnosima sa trećim licima. U slučaju da je imenovano više ovlašćenih predstavnika, svako od njih može predstavljati strano poslovno društvo obavljajući sve transakcije osim ako strano poslovno društvo odluči da svi ili neki od njih mogu predstavljati strano poslovno društvo zajednički. Zajedničko predstavljanje važi u pogledu trećih lica samo ako je uneto u Registar i objavljeno od KARP.

9. Druga ograničenja prava predstavljanja stranog poslovnog društva osim onih datih u stavu 8 ovog člana ne važe u pogledu trećih lica.

Član 36

Registracija predstavništva stranog poslovnog društva

1. Strano poslovno društvo može osnovati predstavništvo na Kosovu registracijom istog u KARP-u.

2. Predstavništvo ne može obavljati privrednu delatnost na Kosovu i može se registrovati samo kako bi obavilo istraživanje tržišta, obavljalo marketinške i promotivne aktivnosti kao i predstavljanje stranog poslovnog društva.

3. Predstavništvo nije pravno lice i smatra se delom stranog poslovnog društva.
4. Zahteve, uslove i procedure u vezi sa prvom registracijom kao i kasnije izmene podataka o predstavništvu stranog poslovnog društva, kao i tretman predstavništva, utvrđuju se podzakonskim aktom koji usvaja Vlada.

GLAVA VII

IZMENA PODATAKA U REGISTRU

Član 37

Izmena i dopuna podataka o individualnom preduzeću

1. Ukoliko postoje promene podataka koji su registrovani u KARP-u u vezi individualnih preduzeća ili ukoliko vlasnik ili opunomoćenik želi da izmeni ove podatke, ovlašćeno lice treba da ispuni odgovarajući obrazac ili obrasce pripremljene u tu svrhu od strane KARP-a.
2. Izmene dokumenata i informacije navedene u stavu 1 člana 22 mogu poslužiti samo za individualne biznise prema trećim licima, samo kada obelodane u skladu sa članom 22 ovog zakona, osim ako individualni biznis dokaže da je treća strana imala znanje o ovome.

Član 38

Izmene i dopune podataka ili Sporazuma o generalnom partnerstvu

1. Ukoliko postoje promene podataka koji su registrovani ili u Sporazumu o generalnom partnerstvu podnetom KARP-u, ili neki od generalnih ortaka želi da izmeni ove podatke, ovlašćeni predstavnik ili ovlašćeni opunomoćenik treba da ispuni i podnese KARP-u odgovarajući obrazac ili obrasce pripremljene u tu svrhu od strane KARP-a.
2. Odgovarajući obrazac ili obrasce sa kopijom odluke usvojene od strane generalnih ortaka o izmeni i dopuni podataka ili Sporazuma o generalnom partnerstvu kao i ukoliko su izmene načinjene u Sporazumu o generalnom partnerstvu, u tom slučaju pun tekst Sporazuma o generalnom partnerstvu sa izmenama, treba biti priložen.
3. Odluka generalnih partnera sadrži:
 - 3.1. zvanični naziv generalnog partnerstva i jedinstveni identifikacioni broj registracije;
 - 3.2. poslovni naziv generalnog partnerstva, ukoliko postoji;
 - 3.3. tekst svake izmene i dopune;
 - 3.4. datum usvajanja svake izmene i dopune od strane generalnih ortaka;
 - 3.5. jednu odredbu u kojoj se izjavljuje da je izmena ili dopuna usvojena od strane generalnih ortaka u skladu sa:

3.5.1. ovim zakonom; i

3.5.2. Sporazumom o generalnom partnerstvu.

4. Izmene i dopune stupaju na snagu odmah nakon registracije obrasca i neophodnih pratećih dokumenata, i objavljivanjem tih izmena i dopuna.

5. Na izmene dokumenata i informacije pomenute u stavu 1 člana 22 ovog zakona može se oslanjati generalno partnerstvo protiv trećih strana samo nakon što su obelodanili u skladu sa članom 22 ovog zakona, osim ako generalno partnerstvo dokaže da je treća strana imala znanje o ovome.

Član 39

Izmene i dopune podataka ili Sporazuma o ograničenom partnerstvu

1. Ukoliko postoje promene podataka koji su registrovani ili u Sporazumu o ograničenom partnerstvu podnetom KARP-u, ili neki od ortaka želi da izmeni ove podatke ili Sporazumu o ograničenom partnerstvu ovlašćeno lice ili ovlašćeni opunomoćenik treba da ispuni i podnese KARP-u odgovarajući obrazac ili obrasce pripremljene u tu svrhu od strane KARP-a.

2. Odgovarajući obrazac ili obrasce sa kopijom odluke usvojene od strane generalnih ortaka o izmeni i dopuni podataka ili Sporazuma o ograničenom partnerstvu kao i ukoliko su izmene načinjene u Sporazumu o generalnom partnerstvu, u tom slučaju pun tekst Sporazuma o ograničenom partnerstvu sa izmenama, treba biti priložen.

3. Odluka partnera sadrži:

3.1. zvanični naziv ograničenog partnerstva i jedinstveni identifikacioni broj;

3.2. poslovni naziv ograničenog partnerstva, ukoliko postoji;

3.3. tekst svake izmene i dopune;

3.4. datum usvajanja svake izmene i dopune od strane ortaka;

3.5. jednu odredbu u kojoj se izjavljuje da je izmena ili dopuna usvojena od strane generalnih ortaka u skladu sa:

3.5.1. ovim zakonom; i

3.5.2. Sporazumom o ograničenom partnerstvu.

4. Izmene i dopune stupaju na snagu odmah nakon registracije obrasca i neophodnih pratećih dokumenata, i objavljivanjem tih izmena i dopuna.

5. Izmene i dopune dokumenata i informacija navedenih u stavu 1 člana 22 ovog Zakona se mogu primeniti od strane ograničenog partnerstva kao i naspram trećih strana jedino kada su objavljene u skladu sa članom 22 ovog Zakona, osim ako ograničeno partnerstvo dokaže da su treće strane imale saznanja o navedenom.

Član 40

Promene podataka o društvu sa ograničenom odgovornošću

1. Ukoliko postoje promene podataka koji su registrovani, ili Statuta društva sa ograničenom odgovornošću podnetom KARP-u, ili deoničari žele da izmene registrovane podatke Statuta ili u Sporazuma o društvu sa ograničenom odgovornošću, ovlašćeni predstavnik ili ovlašćeni opunomoćenik treba da ispuni i podnese KARP-u odgovarajući obrazac ili obrasce pripremljene u tu svrhu od strane KARP-a.

2. Kopija odluke usvojene od strane deoničara o izmeni i dopuni podataka ili Statuta društva sa ograničenom odgovornošću kao i ukoliko su izmene načinjene u Statutu ili u Sporazumu o društvu sa ograničenom odgovornošću, u tom slučaju pun tekst Statuta društva sa ograničenom odgovornošću sa izmenama, treba biti priložen.

3. Prijava za izmene treba da sadrži:

3.1. zvanični naziv društva sa ograničenom odgovornošću i jedinstveni identifikacioni broj;

3.2. poslovni naziv društva sa ograničenom odgovornošću, ukoliko postoji;

3.3. ukoliko sa promeni Statut, ceo tekst izmenjenog Statuta;

3.4. ako su novi upravni direktori ili članovi odbora direktora imenovani ili ako je imenovan novi ovlašćeni predstavnik, imena i adrese imenovanih lica i informacije da li su ovlašćeni da predstavljaju preduzeće sa ograničenom odgovornošću individualno ili moraju postupati zajednički;

3.5. ukoliko se traži odluka deoničara za izmene, datum usvajanja svake izmene i dopune od strane deoničara.

4. Bez obzira na pravno dejstvo spiska deoničara koji drži društvo sa ograničenom odgovornošću u skladu sa članom 83 ovog zakona i validnost sporazuma o prenosu deonice, upravni direktori moraju odmah nakon izmene liste deoničara izmeniti i podatke u vezi sa deoničarima registrovanim u KARP.

5. Ako sve deonice u društvu sa ograničenom odgovornošću pripadaju jednom deoničaru ili ako, pored jednog deoničara, deonice društva sa ograničenom odgovornošću su u vlasništvu samog društva sa ograničenom odgovornošću, odgovarajuće obaveštenje u KARP. Obaveštenje sadrži ime ili zvanično ime, adresu i lični identifikacioni broj ili jedinstveni identifikacioni broj jedinog deoničara. Obaveštenje se objavljuje u skladu sa članom 22 ovog zakona. Upravni direktori su zajednički i zasebno odgovorni za štetu nanetu kršenjem ovog uslova o obaveštenju.

Član 41

Izmene i dopune podataka, Statuta deoničarskog društva

1. Ukoliko postoje promene podataka koji su registrovani ili Statuta deoničarskog društva, ili deoničari sa pravom glasa žele da izmene bilo koji podatak ili Statut deoničarskog društva, ovlašćeni predstavnik ili ovlašćeni opunomoćenik treba da ispuni i podnese KARP-u odgovarajući obrazac ili obrasce pripremljene u tu svrhu od strane KARP-a.

2. Odgovarajući obrazac ili obrasce sa kopijom odluke usvojene od strane deoničara sa pravom glasa o izmeni i dopuni registrovanih podataka ili ukoliko su izmene načinjene u Statutu ili pravilniku o deoničarskog društva, u tom slučaju pun tekst Statuta ili pravilnika o deoničarskog društva sa izmenama, treba biti priložen.

3. Prijava za registraciju izmena sadrži:

3.1. zvanični naziv deoničarskog društva i jedinstveni identifikacioni broj;

3.2. poslovni naziv deoničarskog društva;

3.3. ako je izmenjen Statut, puni tekst izmenjenog statuta;

3.4. ako su imenovani novi upravni direktori ili članovi odbora direktora ili je imenovan novi ovlašćeni predstavnik, imena i adrese imenovanih lica i informacija da li su ovlašćeni za zastupanje deoničarskog društva sami ili moraju delovati zajednički;

3.5. ako je za izmene potrebna odluka deoničara, datum odobrenja takve odluke deoničara.

4. Bez obzira na pravno dejstvo spiska deoničara koji drži deoničarsko društvo u skladu sa članom 134 ovog zakona i validnost sporazuma o prenosu deonica, upravni direktori moraju odmah nakon izmene liste deoničara izmeniti i podatke u vezi sa deoničarima registrovanim u KARP.

5. Ako sve deonice u deoničarskom društvu pripadaju jednom deoničaru ili ako, pored jednog deoničara, deonice deoničarskog društva su u vlasništvu samog deoničarskog društva, ovlašćeni predstavnik ili ovlašćeni opunomoćenik odmah upućuje obaveštenje u KARP. Obaveštenje sadrži ime ili zvanično ime, adresu i lični identifikacioni broj ili jedinstveni identifikacioni broj jedinog deoničara. Obaveštenje se objavljuje u skladu sa članom 22 ovog zakona. Ovlašćeni predstavnici su zajednički i zasebno odgovorni za štetu nanetu kršenjem ovog uslova o obaveštenju.

Član 42

Izmene i dopune podataka o ogranku stranog poslovnog društva

1. Ukoliko postoje izmene i dopune podataka podnetih KARP-u o registraciji ogranka stranog poslovnog društva, ovlašćeni predstavnik ili ovlašćeni opunomoćenik treba da ispuni i podnese KARP-u odgovarajući obrazac ili obrasce pripremljene u tu svrhu od strane KARP-a.

2. Odgovarajući obrazac ili obrasce sa kopijom odluke usvojene od strane odgovarajućih organa stranog poslovnog društva koja sadrži:

2.1. naziv ogranka stranog poslovnog društva i broj registracije;

2.2. registar u koji je uneto inostrano poslovno društvo i registracioni broj ukoliko je unos u registar propisan zakonom domaće države;

2.3. tekst svake izmene i dopune;

2.4. datum usvajanja ili ovlašćenja od deoničara svake izmene i dopune;

2.5. jednu odredbu u kojoj se izjavljuje da su izmene usvojene i odobrene na regularan način i u skladu dokumentima o unutrašnjem upravljanju kao i zakonima zemlje osnivanja;

2.6. ako je imenovan novi ovlašćeni predstavnik, ime i adresa ovlašćenog predstavnika, a u slučaju da ima više od jednog ovlašćenog predstavnika informacija da li su ovlašćeni da zastupaju inostrano poslovno društvo sami ili moraju nastupati zajedno.

3. Ovlašćeni predstavnik ili ovlašćeni opunomoćenik treba da priloži odgovarajući obrazac ili obrasce tekstu izmena i dopuna svakog dokumenta za koji se traži izmena.

Član 43

Izmene i dopune podataka javnih preduzeća, društvenih preduzeća i drugih oblika organizovanja osnovanih posebnim zakonima

1. Procedura i sadržaj neophodne dokumentacije o izmeni registrovanih podataka javnih preduzeća i društvenih preduzeća su isti kao i procedura i sadržaj određen čl. 40 i 41 ovog zakona.

2. Procedura i sadržaj neophodne dokumentacije o izmeni registrovanih podataka o drugim oblicima organizovanja osnovanih posebnim zakonima, biće utvrđeni u tim posebnim zakonima ili podzakonskim aktima usvojenim u skladu sa tim posebnim zakonima.

Član 44

Podnošenje dokumenata o korporativnim udruženjima i odvajanjima

1. Ukoliko dve ili više korporacija žele da se udruže, svaka korporacija treba da podnese KARP-u nakon ispunjavanja procedura predviđenih u osmom delu:

1.1. ugovor o udruženju

1.2. njihov plan za ujedinjenje, kao što je predviđeno osamom delu; i

1.3. statut prethodne korporacije ili nove korporacije koja se osniva udruživanjem.

2. Udruženje stupa na snagu datumom kada se plan i statut registruju u KARP-u i objavljivanju od KARP-a.

3. Prijava za registrovanje odvajanja izvršenog u skladu sa ovim zakonom ima sadržaj i podnosi se u skladu sa članom 248 ovog zakona.

4. Ništa u ovom članu ili zahtevu ne može se tumačiti ili sprovoditi na način koji menja ili krši neku odredbu ili zahtev predviđen nekim drugim zakonom koji ograničava, sprečava ili reguliše udruživanje ili odvajanje. Zakonska odgovornost određene korporacije je da ove odredbe i zahtevi u potpunosti budu ispunjene pre podnošenja KARP-u dokumenata određenih stv. 1 ili 3 ovog člana.

5. KARP nije ovlašćen da odbije registraciju nekog udruženja ili odvajanja koje je načinjeno

na osnovu odredbi ili zahteva koji proizilaze iz nekog drugog zakona; osim ukoliko je KARP-u izričito naređeno da odbije registraciju nekog udruženja ili odvajanja od strane suda ili nekog drugog kompetentnog organa koji je nadležan za sprovođenje odredbi zahteva tog tipa.

GLAVA VIII

ODJAVA POSLOVNOG DRUŠTVIA U KARP-U I ŽALBENI POSTUPAK

Član 45

Odjava

1. Odjava individualnog preduzeća putem popunjavanja odgovarajućeg obrasca ili obrazaca pripremljenih od strane KARP-a u tu sv:

1.1. Kopiju identifikacionog dokumenta ovlašćenog predstavnika ili ovlašćenog opunomoćenika;

1.2. Potvrdu nadležnog poreskog organa o plaćanju svih zaostalih poreskih dugovanja.

2. Odjava generalnog partnerstva vrši se putem popunjavanja odgovarajućeg obrasca ili obrazaca pripremljenih od strane KARP-a u tu svrhu, treba da bude praćena sledećim:

2.1. Kopiju identifikacionog dokumenta ovlašćenog predstavnika ili ovlašćenog opunomoćenika;

2.2. Odluku o odjavi generalnog partnerstva usvojenu u skladu sa Sporazumom o generalnom partnerstvu ili u skladu sa zakonodavstvom na snazi;

2.3. Potvrdu nadležnog poreskog organa o plaćanju svih zaostalih poreskih dugovanja.

3. Odjava ograničenog partnerstva vrši se putem popunjavanja odgovarajućeg obrasca ili obrazaca pripremljenih od strane KARP-a u tu svrhu, treba da bude praćena sledećim:

3.1. Kopiju identifikacionog dokumenta ovlašćenog predstavnika ili ovlašćenog opunomoćenika;

3.2. Odluku o odjavi ograničenog partnerstva usvojenu u skladu sa Sporazumom o ograničenom partnerstvu, u skladu sa zakonodavstvom na snazi;

3.3. Potvrdu nadležnog poreskog organa o plaćanju svih zaostalih poreskih dugovanja.

4. Odjava korporacije vrši se putem popunjavanja odgovarajućeg obrasca ili obrazaca pripremljenih od strane KARP-a u tu svrhu, treba da bude praćena sledećim:

4.1. Kopiju identifikacionog dokumenta ovlašćenog predstavnika ili ovlašćenog opunomoćenika;

4.2. Odluku o odjavi korporacije usvojenu u skladu sa njenim Statutom, Sporazumom i/ili

propisima nakon zaključenja postupka za dobrovoljno odjavljivanje ili stečaja prema ovom zakonu ili stečajnim zakonodavstvom na snazi;

4.3. Potvrdu nadležnog poreskog organa o plaćanju svih zaostalih poreskih dugovanja;

4.4. Potvrdu nadležnog suda da poslovno društvo nije u sudskom postupku.

5. Odjava ogranka ili predstavništva ogranka stranog poslovnog društva ili predstavništva vrši se putem popunjavanja odgovarajućeg obrasca ili obrazaca pripremljenih od strane KARP-a u tu svrhu, treba da bude praćena sledećim:

5.1. Kopiju identifikacionog dokumenta ovlašćenog predstavnika ili ovlašćenog opunomoćenika;

5.2. Odluku o odjavi ogranke ili predstavništva stranog poslovnog društva usvojenu u skladu sa dokumentima o internom upravljanju stranog poslovnog društva ili u skladu sa zakonodavstvom na snazi;

5.3. Potvrdu nadležnog poreskog organa o plaćanju svih zaostalih poreskih dugovanja, ukoliko je primenjivo;

5.4. Potvrdu nadležnog suda da poslovno društvo nije u sudskom postupku.

6. Procedure odjave poslovnih društava i drugih subjekata koje treba da budu registrovane u KARP-u, mogu u potpunosti biti utvrđene podzakonskim aktom koji usvaja Ministarstvu u skladu sa ovim zakonom.

7. Sa završetkom procedura predviđenih za odjavu poslovnih društava ili drugih subjekata za koje se traži registrovanje u KARP-u, KARP izdaje stranki ili strankama odluku o odjavi.

Član 46

Podaci objavljenih poslovnih društava

Podaci objavljenih poslovnih društava ostaju u Registru uz belešku "objavljen", i datumom odjave. Ovi podaci se čuvaju od strane KARP-a u elektronskom obliku i uvek su javni.

Član 47

Žalbeni postupak

1. Svaka osoba koja smatra da KARP ili neki službenik zaposlen u KARP-u, nije ispunio uslove predviđene ovim zakonom, uključujući i ne poštovanje odgovarajućih članova o administrativnoj prirodi registracije, može podneti žalbu u roku od trideset (30) dana u prvom administrativnom stepenu, opštem direktoru KARP-a koji donosi odluku o žalbi u roku od petnaest (15) dana od dana podnošenja žalbe.

2. Ukoliko generalni direktor ne razmotri žalbu u prvom stepenu ili odlukom odbije ovu žalbu u roku od petnaest (15) dana, u tom slučaju podnosilac žalbe u roku od trideset (30) dana od primanja odluke može da podnese žalbu Komisiji za razmatranje žalbi povodom registracije

preduzeća koja se osniva odlukom Ministarstva.

3. Komisija za razmatranje žalbi povodom registracije preduzeća u okviru ministarstva je ovlašćena i nadležna za razmatranje i donošenje drugostepene administrativne žalbe u roku od petnaest (15) dana od njenog podnošenja.

4. Ukoliko Komisija za razmatranje žalbi povodom registracije preduzeća usvoji žalbu, podnosilac drugostepene administrativne žalbe, u tom slučaju će on tražiti od opšteg direktora KARP-a da preduzme odgovarajuće postupke za ispravku administrativne povrede.

5. Ukoliko Komisija za razmatranje žalbi povodom registracije preduzeća odbije žalbu stranke ili ne odgovori na žalbu u roku od petnaest (15) dana od podnošenja žalbe, podnosilac žalbe može istu uputiti nadležnom sudu u skladu sa zakonom na snazi o administrativnom sukobu.

6. Za sva pitanja u vezi sa administrativnim zabranama koja nisu regulisana ovim zakonom, primenjuju se odgovarajuće odredbe zakona na snazi o administrativnim procedurama.

TREĆI DEO INDIVIDUALNO PREDUZEĆE

Član 48 Neograničena odgovornost, nije pravno lice

1. Jedna osoba može imati samo jedno individualno preduzeće. Osoba koja je vlasnik individualnog preduzeća ima neograničenu ličnu odgovornost za sve dugove i druge obaveze prouzrokovane ili nametnute nekim zakonom ili ugovorom u jednom individualnom preduzeću. Ova odgovornost je neograničena i uključuje vlasništvo i sredstva svake vrste koja su u direktnom ili indirektnom vlasništvu ove osobe, bez obzira na činjenicu da li imovinu ili druga sredstva koristi za poslovne, lične ili kućne ciljeve, osim imovine i sredstava utvrđenih zakonom na snazi o izvršnom postupku i kada:

1.1. ugovor koji je stvorio ovu odgovornost izričito oslobađa od odgovornosti ovu imovinu ili sredstva;

1.2. osoba ili poslovno društvo koje ima pretenzije je saglasno da ova sredstva ili imovina ne podležu njegovim pretenzijama.

2. Imovina ili sredstva za koje se smatra da su u indirektnom vlasništvu osobe koja je vlasnik individualnog preduzeća ukoliko:

2.1. ova osoba ima mogućnost da kontroliše i raspolaze ovom imovinom i sredstvima; i

2.2. ima dovoljan dokaz da se zaključi daje jedna osoba ili poslovno društvo formalno imenovano kao glavni vlasnik sa ciljem zaštite imovine ili sredstava vlasnika individualnog preduzeća.

3. Individualno preduzeće nije pravno lice. Bez obzira na ovo, može sklapati ugovore, imati imovinu, podnositi tužbu ili biti tužen, u ime individualnog preduzeća ili vlasnika.

4. Individualno preduzeće može obavljati privrednu delatnost na jednoj ili više lokacija.

ČETVRTI DEO

GENERALNO PARTNERSTVO

Član 49

Priroda generalnog partnerstva

1. Generalno partnerstvo je poslovno društvo koje se osniva putem registracije u KARP-u u skladu sa ovim zakonom.
2. Generalni ortaci generalnog partnerstva su fizička ili pravna lica i/ili poslovna društva utvrđene Sporazumom o generalnom partnerstvu.
3. Generalno partnerstvo nije pravno lice. Bez obzira na ovo, ono može sklapati ugovore, imati imovinu, podnositi tužbu ili biti tuženo, u njegovo ime.

Član 50

Sporazum o generalnom partnerstvu

1. Sporazum o generalnom partnerstvu ima sadržaj utvrđen članom 31 ovog zakona.
2. Osim kao što je predviđeno članom 31 ovog zakona, generalni ortaci u Sporazumu o generalnom partnerstvu mogu obuhvatiti ili izmeniti bilo koju od odredbi ovog dela koje regulišu odnose između generalnih ortaka. U slučaju sukoba između odredbi četvrtog dela ovog zakona i neke odredbe Sporazuma o generalnom partnerstvu koja reguliše odnose među generalnim ortacima, odredba Sporazuma o opštem partnerstvima prednost.

Član 51

Priroda udela u generalnom partnerstvu

1. Udeo jednog opšteg ortaka u generalnom partnerstvu:
 - 1.1. obuhvata pravo podele dobiti raspodele dividendi, kao i druga prava opšteg ortaka
 - 1.2. obuhvata prava i obaveze opšteg ortaka koja su utvrđena u ovom delu.

Član 52

Broj generalnih ortaka

Generalno partnerstvo može imati dva ili više fizičkih ili pravnih lica i/ili poslovnih društava u svojstvu opšteg ortaka, osim ako drugačije nije utvrđeno posebnim zakonom.

Član 53

Princip odgovornosti

1. Generalni ortaci su individualno i kolektivno odgovorni za sve dugove i druge ugovorne ili zakonske obaveze generalnog partnerstva. Ova odgovornost je neograničena i obuhvata svu imovinu i sredstva svake vrste koja su u direktnom ili indirektnom vlasništvu nekog od generalnih ortaka, osim imovine i sredstava utvrđenih zakonom na snazi o izvršnom postupku, i kada:

1.1. ugovor koji je napravio ovu odgovornost izričito isključuje odgovornost vlasništva ili sredstava;

1.2. osoba ili poslovno društvo koje ima pretenzije je saglasno da ova sredstva ili imovina ne podležu njegovim pretenzijama.

2. Fizičko ili pravno lice i/ili poslovno društvo, uključujući i poslovno društvo koje se priznaje kao generalni ortak u jednom postojećem generalnom partnerstvu, uzme iznad svoje individualne ili kolektivne odgovornosti sve dugove i obaveze generalnog partnerstva uključujući i prethodne obaveze, u istom stepenu kao i postojeći generalni ortak.

3. Ukoliko neki sporazum između generalnih ortaka sadrži odredbe koje su u suprotnosti sa stv. 1 i 2 ovog člana, ove odredbe ne utiču na prava treće strane, osim ukoliko se treća strana izričito slaže sa drugim. Ipak, Sporazum o generalnom partnerstvu i odredbe o kojima je reč, su važeće i primenjuju se u odnosu na sve generalne ortake.

4. Imovina ili sredstva se smatraju indirektnim vlasništvom jednog opšteg ortaka ukoliko:

4.1. generalni ortak ima mogućnost da kontroliše ili raspolaže ovom imovinom i sredstvima; i

4.2. ima dovoljno razloga da zaključi da jedna osoba ili neka druga organizacija je formalno imenovana kao generalni ortak, sa ciljem zaštite imovine ili sredstava od odgovornosti opšteg ortaka.

Član 54 **Vrste doprinosa**

1. Doprinos opšteg ortaka u generalnom partnerstvu može činiti:

1.1. u gotovini ili drugoj imovini, poslu ili usluge koje su sada obavljene ili obezbeđene za generalno partnerstvo; ili

1.2. u obliku pravne obaveze za pružanje novca, imovine ili za obavljanje posla ili usluga za generalno partnerstvo u budućnosti. Vrednost ne novčanih doprinosa se utvrđuje od strane opšteg ortaka u skladu sa odredbama Sporazuma o generalnom partnerstvu.

Član 55 **Dobit, gubici, alokacije i podela dividendi**

1. Osim ako nije drugačije utvrđeno Sporazumom o generalnom partnerstvu, svi generalni ortaci imaju pravo na jednaku podelu svake dobiti, gubitaka, alokacije i podelu dividendi generalnog partnerstva.

2. Osim ako nije drugačije utvrđeno Sporazumom o generalnom partnerstvu, u roku od trideset (30) dana od završetka svake kalendarske godine, generalno partnerstvo treba da obračuna i registruje svaku dobit ili gubitak ostvaren u toku te godine, kao i da napravi procentualnu podelu dobiti ili gubitaka u obračunu generalnih ortaka.

Član 56

Odgovornost za gubitke

1. Svaki generalni ortak generalnog partnerstva treba da da svoj doprinos za jednako pokrivanje gubitaka koji proizilaze iz privredne delatnosti generalnog partnerstva, osim ukoliko drugačije nije određeno Sporazumom o generalnom partnerstvu.
2. Svi generalni ortaci treba da daju jednak doprinos za pokrivanje gubitaka odmah po saznanju o istima, osim ukoliko drugačije nije određeno Sporazumom o generalnom partnerstvu.
3. Nakon raspuštanja generalnog partnerstva, svi generalni ortaci treba da daju jednak doprinos za ispunjavanje zahteva trećih strana i pokrivanju drugih gubitaka.

Član 57

Ovlašćivanje opšteg ortaka da postupa u ime generalnog partnerstva

1. Svako postupanje jednog generalnog ortaka se vrši sa ciljem obavljanja privredne delatnosti generalnog partnerstva i ostalih generalnih ortaka. Ipak, ovo pravilo se neće sprovoditi ukoliko:
 - 1.1. odgovarajući generalni ortak nije ovlašćen da postupa u ime generalnog partnerstva po tom određenom pitanju; i
 - 1.2. je osoba ili organizacija sa kojom je generalni ortak razvio privrednu delatnost bila svesna da određeni generalni ortak ne poseduje neophodno ovlašćenje.
2. Svi postupci jednog generalnog ortaka koji ne postupa sa ciljem obavljanja uobičajene privredne delatnosti, ne obavezuju generalno partnerstvo ili druge ortake, osim ukoliko nije izričito ovlašćen od ostalih generalnih ortaka.
3. Sporazum o generalnom partnerstvu može urediti da generalno partnerstvo bude predstavljeno od svih ili nekih partnera zajednički. Partneri mogu da ovlaste jednog ili više partnera među sobom da izvrše neku transakciju ili akt. Svaki partner koji daje ovlašćenje može i da ga otkáže. Zajedničko predstavljanje važi u pogledu trećih lica samo ako je uneto u registar i objavljeno od KARP.

Član 58

Upravljanje i menadžment

1. Osim ukoliko nije drugačije utvrđeno Sporazumom o generalnom partnerstvu, prava generalnih ortaka u glasanju i upravljanju generalnim partnerstvom su jednaka.
2. Osim ukoliko nije drugačije utvrđeno Sporazumom o generalnom partnerstvu, odluke generalnog partnerstva se donose jednostavnom većinom glasova.
3. Nezavisno od stava 2. ovog člana, za sledeća delovanja je potrebno jednoglasno donošenje odluke od strane svih ortaka:
 - 3.1. usvajanje izmena i dopuna u Sporazuma o generalnom partnerstvu,
 - 3.2. podela dividendi;

3.3. prihvatanje novog opšteg ortaka; i

3.4. donošenja odluke o odjavi i raspuštanju generalnog partnerstva ili odluke o pokretanju procedura u skladu sa primenljivim zakonom o stečaju generalnog partnerstva, prodaji znatnog dela sredstava partnerstva ili izmeni prirode privredne delatnosti;

4. U Sporazumu o generalnom partnerstvu mogu biti kreirane različite kategorije generalnih ortaka, mogu im biti dodeljena različita prava glasa i upravljanja generalnim partnerstvom, svakom od generalnih ortaka može biti uskraćeno pravo glasa po pitanju bilo kog ili po pitanju svih pitanja, kao i što se mogu zahtevati drugi oblici većine osim jednostavne većine ili jednoglasnosti za donošenje odluke po nekom pitanju;

5. Glasanje ortaka može se obavljati bilo kojom metodom koja osigurava svim ortacima objašnjenje o glasanju i o pitanju o kojem se glasa;

6. Osim ukoliko nije drugačije utvrđeno Sporazumom o generalnom partnerstvu, generalni ortak može preneti svoju kvotu, uključujući i pravo za učešće u dobiti i podeli dividendi generalnog partnerstva, nekom drugom opštem ortaku ili njegovim naslednicima nakon njegove smrti. U svim drugim slučajevima, generalni ortak ne može preneti njegovu kvotu bez saglasnosti svih ostalih ortaka.

Član 59

Međusobna prava i obaveze generalnih ortaka

1. Svaki generalni ortak ima obavezu prema svakom drugom generalnom ortaku kada je u pitanju razmena finansijskih podataka u vezi sa privrednom delatnošću generalnog partnerstva.

2. Osim ukoliko nije drugačije dogovoreno sa ostalim ortacima, generalni ortak koji da ostavku ili se udalji iz generalnog partnerstva, ostaje odgovoran prema trećim stranama po pitanju svih dugova i obaveza generalnog partnerstva koje su načinjene ili su stvorene pre datuma njegove ostavke ili istupanja iz generalnog partnerstva. Odgovornost među samim ortacima biće utvrđena na osnovu Sporazuma o generalnom partnerstvu.

3. Generalno partnerstvo treba da nadoknadi generalnom ortaku obavljene isplate i preduzete odgovornosti, ukoliko su isplate i odgovornosti tog tipa preduzete od strane generalnog ortaka:

3.1. tokom obavljanja ili unapređivanja uobičajene privredne delatnosti generalnog partnerstva; ili

3.2. za zaštitu privredne delatnosti ili imovine generalnog partnerstva.

Član 60

Pravo na podnošenje tužbe zbog kršenja Sporazuma o generalnom partnerstvu

1. Generalno partnerstvo može tužiti nekog od generalnih ortaka za kršenje Sporazuma o generalnom partnerstvu ili za kršenje obaveza prema generalnom partnerstvu koje su uzrokovale štetu generalnom partnerstvu. Generalni ortak može tužiti generalno partnerstvo ili nekog drugog generalnog ortaka za ostvarivanje njegovih prava koja proističu iz Sporazuma o generalnom partnerstvu ili iz ovog zakona.

2. Osnova za podizanje tužbe u slučajevima transakcija sa sukobom interesa su utvrđene u desetom delu ovog zakona.

Član 61

Imovina generalnog partnerstva

1. Imovina generalnog partnerstva obuhvata gotovinu ili drugu imovinu koja:

1.1. je data kao doprinos nekog od generalnih ortaka u generalnom partnerstvu;

1.2. imovina koja je dobijena od postojećih sredstava generalnog partnerstva ili kao rezultat privredne delatnosti; i

1.3. imovina dobijena na ime generalnog partnerstva ili na ime nekog od generalnih ortaka za dobiti generalnog partnerstva.

2. Generalni ortak nije suvlasnik imovine generalnog partnerstva.

Član 62

Povlačenje jednog od generalnih ortaka

1. Generalni ortak se može povući iz generalnog partnerstva u svakom momentu podnoseći pisano obaveštenje namenjeno drugim generalnim ortacima, ali ukoliko povlačenje krši Sporazum o generalnom partnerstvu, generalno partnerstvo može tražiti nadoknadu od generalnog ortaka za povredu sporazuma.

2. Generalni ortak koji se povlači iz generalnog partnerstva bez kršenja Sporazuma o generalnom partnerstvu ima pravo na dobiti, u skladu sa Sporazumom o generalnom partnerstvu. Osim ukoliko Sporazum o generalnom partnerstvu ne određuje drugačije, generalni ortak koji se povlači ima pravo na povlačenje njegove kvote u generalnom partnerstvu u roku od devedeset (90) dana od njegovog povlačenja. Ovo je obaveza koju generalno partnerstvo ima u odnosu na generalnog ortaka koji se povlači; a ostali generalni ortaci su kolektivno i pojedinačno odgovorni za ispunjavanje ove obaveze, na isti način kao i prema drugim obavezama generalnog partnerstva.

3. Osim ukoliko u Sporazumu o generalnom partnerstvu nije određeno drugačije, smatra se da se generalni ortak povukao iz generalnog partnerstva u skladu sa zakonom ukoliko:

3.1. generalni ortak ne plaća na vreme njegove doprinose prema generalnom partnerstvu;

3.2. generalni ortak pisanim putem obavesti ostale generalne ortake da se povukao iz generalnog partnerstva;

3.3. generalni partner zahteva formalnu pravnu zaštitu od njegovih poverilaca, ili je odlukom suda objavljen bankrot zbog dugovanja u skladu sa zakonom na snazi o stečajnom postupku; ili

3.4. jedan generalni ortak koji je poslovno društvo ili pravno lice prestaje da postoji.

Član 63

Raspuštanje generalnog partnerstva

1. Osim ukoliko u Sporazumu o generalnom partnerstvu nije određeno drugačije, generalno partnerstvo se raspušta:

1.1. nakon isteka roka određenog za postojanje generalnog partnerstva, ili roka određenog u Sporazumu o generalnom partnerstvu;

1.2. odlukom svih generalnih ortaka;

1.3. nakon smrti jednog od generalnih ortaka;

1.4. dobrovoljno raspuštanje ili bankrota jednog od generalnih ortaka koji je poslovno društvo ili pravno lice;

1.5. nakon povlačenja ili isključivanja bilo kojeg generalnog ortaka;

1.6. odlukom suda;

1.7. u drugim slučajevima utvrđenim Sporazumom o generalnom partnerstvu.

2. Raspuštanje generalnog partnerstva zahteva raspodelu dobiti i imovine, ukoliko postoji, među generalnim ortacima.

3. Raspuštanje generalnog partnerstva ne ukida zahteve poverilaca u odnosu na generalne partnere, kao što i ne ukida pretenzije jednog generalnog ortaka prema nekom drugom generalnom ortaku. Nakon raspuštanja generalnog partnerstva, svi generalni ortaci treba da ispunjavaju uslove predviđene stavom 3 člana 56 ovog zakona.

4. Ukoliko generalno partnerstvo treba da se raspusti zbog razloga pomenutih u podstavovima 1.3 ili 1.4 stava 1 ovog člana, celokupna imovina generalnog partnerstva podleže pravnim procedurama predviđenim zakonom, sa ciljem utvrđivanja načina raspodele imovine preminulog ortaka bili dobrovoljnog raspuštanja ili pak bankrota; pod uslovom da generalni ortaci koji ostaju u generalnom partnerstvu imaju pravo da sklope sporazum sa sudom ili ovlašćenim predstavnikom u stečajnom postupku u vezi sa:

4.1. formiranjem novog generalnog partnerstva; i

4.2. raspolaganja sa kvotom preminulog generalnog ortaka, dobrovoljno raspuštenog ili pak bankrotiranog u generalnom partnerstvu.

PETI DEO

OGRANIČENO PARTNERSTVO

Član 64

Priroda ograničenog partnerstva

1. Ograničeno partnerstvo je poslovno društvo koje se sastoji od:
 - 1.1. najmanje jednog generalnog ortaka; i
 - 1.2. najmanje jednog ograničenog ortaka.
2. Ograničeno partnerstvo nije pravno lice. Nezavisno od ovoga ono može sklapati ugovore, posedovati imovinu, pokretati tužbe i biti tuženo u njegovo ime.
3. Bilo koje fizičko ili pravno lice i/ili poslovno društvo, može biti generalni ili ograničeni ortak u ograničenom partnerstvu.
4. Generalni ortak u ograničenom partnerstvu je individualno i kolektivno sa ostalim generalnim ortacima odgovoran za sve dugove ili obaveze ograničenog partnerstva.
5. Generalni ortak u ograničenom partnerstvu je individualno i kolektivno sa ostalim generalnim ortacima odgovoran za poštovanje svih obaveza koje proizilaze iz zakona koji se primenjuju na Kosovu, uključujući i ovaj zakon, od strane ograničenog partnerstva.
6. Ograničeni ortak nije odgovoran za dugove i obaveze drugih ograničenih ortaka, osim kao što je utvrđeno članom 68. ovog zakona.
7. Odredbe Četvrtog dela ovog zakona koje regulišu generalno partnerstvo će se sprovoditi na isti način i za ograničeno partnerstvo, osim ukoliko nije izričito utvrđeno drugačije nekom od odredbi petog dela ovog zakona.

Član 65

Sporazum o ograničenom partnerstvu

1. Svako ograničeno partnerstvo treba da ima Sporazum o ograničenom partnerstvu sa sadržajem utvrđenim u članu 32 ovog zakona.
2. Svaki ortak u ograničenom partnerstvu je obavezan da sprovodi Sporazum o ograničenom partnerstvu u kojem treba da bude naglašeno da li je isti potpisao kao generalni ortak ili ograničeni ortak.

Član 66

Podaci koje ograničeno partnerstvo treba da čuva i stavi na raspolaganje

1. Sva ograničena partnerstva treba da u svakom momentu u adresi ili mestu obavljanja glavne privredne delatnosti drže:
 - 1.1. jednu kopiju Sporazuma o ograničenom partnerstvu, sa svim njenim izmenama i dopunama koje su registrovane u KARP-u;

1.2. jedan spisak u kojem je evidentirano:

1.2.1. imena i adrese svakog ortaka, naglašavajući u svakom slučaju da li se radi o generalnom ili ograničenom ortaku;

1.2.2. datum kada je postao ortak, i

1.2.3. opis novčane vrednosti, imovine ili drugih artikala od vrednosti kojima je ortak o kojem je reč doprineo ili je obavezan da doprinese ograničenom partnerstvu.

1.3. spisak svih prenosa, zaloga i opštih troškova na teretu kvota ograničenog partnerstva ili dozvoljenih od strane jednog od ortaka;

1.4. kopije finansijskih dokumenata kao što sledi:

1.4.1. finansijske izveštaje;

1.4.2. izveštaje o prihodima;

1.4.3. ostale finansijske izveštaje; i

1.4.4. poreske prijave ograničenog partnerstva.

1.5. Ovi zahtevi se odnose na dokumenta koja se tiču naredne godine, ali samo u onoj meri u kojoj su ova dokumenta pripremljena.

1.6. Ovi zahtevi se takođe odnose i na sva dokumenta koja se tiču svake od protekle tri (3) godine; ukoliko je ograničeno partnerstvo osnovano pre manje od tri (3) godine, u tom slučaju ovi zahtevi se odnose na sva dokumenta tog tipa.

2. Svako ograničeno partnerstvo treba da stavi ove podatke na raspolaganje, svakom ortaku kao i svakom bivšem ortaku za period u kojem je bio ortak, na pregled i eventualno kopiranje u toku uobičajenog radnog vremena.

3. Ukoliko ograničeno partnerstvo odbija da dozvoli nekom ortaku ili bivšem ortaku da uzme ili ispita ove podatke, ili ukoliko ne odgovore na zahtev pisanim putem u roku od pet (5) dana nakon što je zahtev podnesen ograničenom partnerstvu, ortak koji je podneo zahtev može uputiti sudu i tražiti od njega da donese odluku za omogućavanje pristupa dokumentaciji. Sud je ovlašćen da odluči da li podnosilac zahteva ima pravo na ovaj pristup kao što je i ovlašćen da naredi ograničenom partnerstvu da obezbedi ove informacije.

4. Nijedna odredba ovog zakona ne prejudicira dodatna prava ortaka ili bivšeg ortaka za uvid u dokumenta ograničenog partnerstva u slučajevima transakcija sa sukobom interesa prema desetom delu ovo zakona.

Član 67

Doprinosi ograničenih ortaka

1. Svaki ograničeni ortak treba da plati ili u potpunosti preda svoj doprinos u toku registracije

Sporazuma o ograničenom partnerstvu.

2. Generalni partner ima ovlašćenje da podnese tužbu u ime ograničenog partnerstva i njegovih partnera da bi prinudio ograničenog partnera da plati ili podnese svoj doprinos.

3. Ograničeni ortak koji nije platio ili predao njegov doprinos do datuma registracije Sporazuma o ograničenom partnerstvu, snosi sve troškove koje je načinilo ograničeno partnerstvo ili njegovi generalni ili ograničeni ortaci, uključujući i nadoknadu za advokata, načinjene od strane ograničenog partnerstva ili nekog generalnog ili ograničenog ortaka tokom obavljanja ove obaveze.

Član 68

Ograničenja u odgovornosti ograničenih ortaka

1. Nijedna osoba ili organizacija, osim jednog generalnog ortaka, nije ovlašćena da postupa u ime ograničenog partnerstva ili da stvara obaveze za njega.

2. Izričito se utvrđuje da ograničeni ortak nije ovlašćen da postupa u ime ograničenog partnerstva ili da stvara obaveze za njega, Nijedan poverilac ne treba da podržava u postupanju ili predstavljanju nekog od ograničenih ortaka sa ciljem obavezivanja ograničenog partnerstva.

3. Ukoliko jedan ili više ograničenih ortaka načine neku transakciju kojom ograničeni ortaci pokušavaju da bez ovlašćenja stvore obaveze za ograničeno partnerstvo, u tom slučaju transakcija i odgovarajuća obaveza se ne primenjuju na ograničeno partnerstvo, osim ukoliko je ova transakcija formalno u pisanom obliku potvrđena od strane jednog od generalnih ortaka u ime ograničenog partnerstva.

4. Ukoliko transakcija nije potvrđena od strane nekog od generalnih ortaka, u tom slučaju je odgovarajući ograničeni ortak lično odgovoran prema drugoj strani za ovu transakciju, i druga strana nema nikakvo pravo ili pretenzije prema ograničenom partnerstvu kao rezultat ove transakcije; pod uslovom da druga strana ima pravo da traži nadoknadu od ili da traži izvršenje od strane ograničenog partnerstva ukoliko jedan generalni ortak sa ciljem ili iz neznanja načini predstavljanja koja su uticala da druga strana sa razlogom veruje da je ograničeni ortak ili ograničeni ortaci imali ovlašćenje da postupaju u ime ograničenog partnerstva u vezi transakcije o kojoj je reč.

5. Ograničenom ortaku je zabranjeno učešće u kontrolisanju ili upravljanju privrednom delatnošću ili aktivnostima ograničenog partnerstva. Međutim, izričito se utvrđuje da sledeće aktivnosti ne krše gore pomenutu zabranu ukoliko:

5.1. je radnik ili angažovan od strane ograničenog partnerstva ili jednog generalnog ortaka;

5.2. je ortak, vlasnik, menadžer, deoničar, direktor ili službenik nekog od generalnih ortaka koji je poslovno društvo ili pravno lice;

5.3. glasa za usvajanje neke izmene ili dopune Sporazuma ograničenog partnerstva, kada ograničeni ortak ima pravo glasa za usvajanje ovih izmena i dopuna;

5.4. glasa za raspuštanje ili ne ograničenog partnerstva kada ograničeni ortak ima pravo glasa povodom ovog pitanja, ili

5.5. preduzima mere za sprovođenje ili zaštitu prava ograničenih ortaka.

6. Ograničeni ortak nije odgovoran za dugove i ostale obaveze ograničenog partnerstva. Ipak, ukoliko ograničeni ortak krši zabrane stava 5. ovog člana uzimajući deo pod kontrolu ili na upravljanje privrednom delatnošću ili aktivnosti ograničenog partnerstva, ograničeni ortak će biti odgovoran za sve dugove i druge obaveze ograničenog partnerstva u istom stepenu kao i generalni ortak.

Član 69

Prenos kvota u ograničenom partnerstvu

1. Osim ukoliko nije drugačije utvrđeno u Sporazumu o ograničenom partnerstvu, ograničeni ortak može da prenese svoju kvotu u ograničenom partnerstvu nakon usvajanja od strane svih generalnih ortaka. Prenos kvota u ograničenom partnerstvu obuhvata i prenos svih prava i obaveza ograničenog ortaka.

2. Ukoliko se traži na osnovu nekog sudskog naloga, generalni ortaci ograničenog partnerstva treba načini prenos kvota ograničenog ortaka u ograničenom partnerstvu nekom drugom fizičkom ili pravnom licu i/ili poslovnom društvu.

3. Osim ukoliko nije drugačije utvrđeno u Sporazumu o ograničenom partnerstvu, smrću nekog ograničenog ortaka koji je fizičko lice, njegova kvota u ograničenom partnerstvu prelazi na njegove zakonske naslednike. U slučaju raspuštanja nekog ograničenog ortaka koji je poslovno društvo, kvota ortaka o kojem je reč u ograničenom partnerstvu prenosi se u skladu sa zakonom u skladu sa kojim se čini raspuštanje organizacije tog tipa.

Član 70

Prihvatanje drugih generalnih ortaka

1. Ograničeno partnerstvo može prihvatiti dodate generalne ortake:

1.1. na osnovu uslova i procedura utvrđenih Sporazumom o ograničenom partnerstvu; ili

1.2. ukoliko uslovi i odgovarajuće procedure nisu utvrđene Sporazumom o ograničenom partnerstvu, nakon pisane saglasnosti svih generalnih i ograničenih ortaka.

Član 71

Dobiti i gubici

Osim ukoliko nije drugačije utvrđeno u Sporazumu o ograničenom partnerstvu, dobiti i gubici će se deliti ravnopravno između generalnih i ograničenih ortaka na osnovu vrednosti njihovih odgovarajućih doprinosa.

Član 72

Povlačenje ograničenog ortaka

1. Osim ukoliko nije drugačije utvrđeno u Sporazumu o ograničenom partnerstvu, ograničeni ortak se može povući iz ograničenog partnerstva nakon podnošenja pisanog obaveštenja svih generalnih ortaka u roku ne manje od devedeset (90) dana pre vremena povlačenja. Pravo ograničenog ortaka u podeli dividendi nakon povlačenja je jednako pravu jednog generalnog ortaka generalnog partnerstva, kao što je utvrđeno članom 62 ovog zakona.

2. Povlačenje ograničenog ortaka ne zahteva raspuštanje ograničenog partnerstva, osim ako rezultat povlačenja nije ostajanje ograničenog partnerstva bez ograničenih ortaka.

Član 73

Raspuštanje i prestanak privredne delatnosti

1. Ograničeno partnerstvo može da nastavi delatnost sve dok u ograničenom partnerstvu ne ostanu jedan generalni ortak i jedan ograničeni ortak. Osim ukoliko nije drugačije utvrđeno u Sporazumu o ograničenom partnerstvu, ograničeni ortak nije ovlašćen da vrši raspuštanje ograničenog partnerstva.

2. Osim ukoliko nije drugačije utvrđeno u Sporazumu o ograničenom partnerstvu, tokom raspodele sredstava ograničenog partnerstva, neto sredstva ograničenog partnerstva se dele na jednak način između generalnih i ograničenih ortaka.

3. Raspuštanje ograničenog partnerstva ne eliminiše potraživanja poverilaca od generalnih ortaka ograničenog partnerstva, kao što ne eliminiše pretenzije jednog od generalnih ortaka prema nekom drugom generalnom ortaku ograničenog partnerstva. Nakon raspuštanja ograničenog partnerstva, svi generalni ortaci treba da ispune uslove određene stavom 3 člana 56 ovog zakona.

Član 74

Razlozi raspuštanja i prestanak privredne delatnosti

1. Ograničeno partnerstvo prekida privrednu delatnost i treba da se raspusti zbog sledećih razloga:

1.1 isteka roka ograničenog partnerstva, ukoliko je rok utvrđen Sporazumom o ograničenom partnerstvu;

1.2. povlačenja svih generalnih ortaka ili svih ograničenih ortaka;

1.3. smrti jedinog generalnog ortaka, osim ukoliko nije drugačije utvrđeno u Sporazumu o ograničenom partnerstvu;

1.4. odluke ortaka o raspuštanju ograničenog partnerstva, u skladu sa Sporazumom o ograničenom partnerstvu;

1.5. zbog sudske odluke, obuhvatajući i raspuštanje nakon završetka procedure stečajnog postupka ograničenog partnerstva;

1.6. u drugim slučajevima utvrđenim Sporazumom o ograničenom partnerstvu.

ŠESTI DEO DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

GLAVA I OPŠTE ODREDBE

Član 75

Priroda društva sa ograničenom odgovornošću

1. Društvo sa ograničenom odgovornošću je pravno lice koje je zakonski odvojeno od njegovih deoničara. Društvo sa ograničenom odgovornošću samo po sebi je nosilac prava i obaveza.
2. Deonice u društvu sa ograničenom odgovornošću su jedinice na osnovu kojih se vrši podela imovine u društvu sa ograničenom odgovornošću.
3. Jedna deonica društva sa ograničenom odgovornošću je lično vlasništvo deoničara i može se prenositi delimično ili u potpunosti, u zavisnosti od ograničenja predviđenih ovim zakonom kao i drugih ograničenja predviđenih Statutom.
4. U Statutu društva sa ograničenom odgovornošću se može, ali nije obavezno, predvideti da se deonice potvrđuju putem uverenja izdatih od strane društva sa ograničenom odgovornošću.

Član 76

Princip odgovornosti

1. Društvo sa ograničenom odgovornošću je odgovorno za sve dugove i druge obaveze svim sa svim svojim sredstvima.
2. Jedan deoničar društva sa ograničenom odgovornošću nije odgovoran za dugove ili obaveze društva sa ograničenom odgovornošću samo zato što je deoničar.

Član 77

Odgovornost za akcije osnivača pre registracije

1. Ako jedan ili više osnivača i/ili drugih lica preduzmu akciju u ime društva sa ograničenom odgovornošću pre nego što je registrovano, uključujući, ali ne ograničavajući se na, otvaranje računa u banci, nabavku ili zakup imovine, ili stupanje u ugovore ili druge obaveze, lica koja preduzmu takve akcije su zajednički i lično odgovorna za zahteve i obaveze koje proističu iz tih akcija, osim ako je postignut drugačiji dogovor sa dotičnim trećim stranama.
2. Nakon registracije u KARP, društvo sa ograničenom odgovornošću može preuzeti odgovornost za sve takve zahteve i obaveze. U tom slučaju, društvo sa ograničenom odgovornošću je isključivo odgovorno za te zahteve ili obaveze.

Član 78

Prava i obaveze društva sa ograničenom odgovornošću

1. Društvo sa ograničenom odgovornošću ima sledeća prava i obaveze povodom obavljanja sopstvene privredne delatnosti, uključujući ali i ne i bez ograničenja:

- 1.1. pokretanje tužbi ali i da bude tuženo;
- 1.2. da sklapa ugovore, vrši novčane pozajmice da preuzima dugove ili stvara druge obaveze;
- 1.3. da profitira, poseduje, uzima pod zakup, uzima ili stavlja pod hipoteku, ili na neki drugi način raspolaže i radi sa sopstvenom imovinom;
- 1.4. da profitira, daje pod zakup, stavlja hipoteku, glasa proda ili na neki drugi način raspolaže deonicama ili kvotom u nekom drugom poslovnom društvu, osim individualnog preduzeća; i
- 1.5. da bira ili imenuje menadžere, zaposlene i agente društva sa ograničenom odgovornošću kao i da utvrđuje njihove zadatke i nadoknade.

Član 79 Trajanje

Trajanje društva sa ograničenom odgovornošću je neograničeno, osim ukoliko nije predviđeno drugačije u Statutu društva sa ograničenom odgovornošću.

Član 80 Deoničari društva sa ograničenom odgovornošću

1. Društvo ograničenih odgovornosti može da ima za deoničara jedno ili više fizičkih ili pravnih lica i/ili poslovna društva. Nevladine organizacije ne mogu biti deonirači u društvima ograničenih odgovornosti.
2. Upravnik/ci vode spisak deoničara koji sadrži imena, adrese i nominalnu vrednost njihovih deonica ili procenat deonica koje imaju kao i datum kada su postali deoničari.

GLAVA II STATUT I MEMORANDUM O INKORPORACIJI

Član 81 Statut društva sa ograničenom odgovornošću

1. Društvo sa ograničenom odgovornošću se osniva nakon registracije statuta sa sadržajem određenom u članu 33 ovog zakona.
2. Statut je ustavni dokument društva sa ograničenom odgovornošću i ima sadržaj određen u članu 33 ovog zakona.

Član 82 Sporazum o društvu sa ograničenom odgovornošću

1. Svako društvo sa ograničenom odgovornošću takođe treba da poseduje i Memorandum o Inkorporaciji.

2. Memorandum o Inkorporaciji je dokument osnivanja Društva sa ograničenom odgovornošću, sa sadržajem određenom u članu 33 ovog zakona.

GLAVA III

ČUVANJE SLUŽBENE DOKUMENTACIJE OD DRUŠTVA SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

Član 83

Čuvanje službene dokumentacije društva ograničenih odgovornosti

1. Društvo sa ograničenom odgovornošću u svakom momentu treba da ima na registrovanoj adresi sledeće:

1.1. kopiju Statuta, uključujući i eventualne izmene i dopune statuta koje su registrovane u KARP-u;

1.2. spisak deonikara, koji sadrži imena i adrese i nominalnu vrednost deonice svakog deonikara ili procenat njihovog udela i datum kada su postali deonikari;

1.3. ukoliko postoje deonice sa više od jednog deonikara, spisak imena i adresa svih suvlasnika i dokumenta koja imenuju zajedničkog predstavnika tih suvlasnika, ukoliko imaju predstavnika ili ukoliko je potrebno da ga imaju u skladu sa članom 91 ovog zakona. Društvo sa ograničenom odgovornošću može kombinovati ovaj spisak sa spiskom navedenim u podstavu 1.2 stava 1 ovog člana.

1.4. spisak imena i adresa svih ključnih upravnih direktora i, ako je primenjivo, članova Odbora direktora društva sa ograničenom odgovornošću;

1.5. Spisak sa svih transakcija i zaloga i drugih opterećenja koje se tiču neke radnje obavljene ili dozvoljene od strane nekog deonikara; i

1.6. kopije svih finansijskih dokumenata, prema sledećem:

1.6.1. finansijske izveštaje;

1.6.2. poreske prijave;

1.6.3. druge finansijske izjave, i

1.6.4. kada je revizija obavezna prema zakonima na snazi ili kad se revizija vrši dobrovoljno

1.6.5. Dokumenta navedena u članu 83 mogu se čuvati i na adresi lica ili subjekta odgovornog za finansijska pitanja i/ili računovodstva društva ograničenih odgovornosti.

1.7. Ovi zahtevi se takođe odnose i na sva dokumenta koja se tiču tekuće godine. Ovi zahtevi se takođe odnose i na sva dokumenta koja se tiču svake od protekle tri (3) kalendarske godine; ukoliko je društvo sa ograničenom odgovornošću osnovano pre manje od tri (3)

godine, u tom slučaju ovi zahtevi se odnose na sva dokumenta tog tipa tokom perioda postojanja društva sa ograničenom odgovornošću.

2. Upravni direktor(i) društva sa ograničenom odgovornošću vode ažuriran spisak svojih deoničara koji:

2.1. sadrži ime i adresu svakog trenutnog deoničara i nominalnu vrednost koju trenutno drže deoničari; i

2.2 pruža druge informacije o deoničarima koje po ovom zakonu moraju biti registrovane na ovom spisku. Društvo sa ograničenom odgovornošću mora odmah registrovati ove informacije na svom spisku.

3. Ako je društvo sa ograničenom odgovornošću izdalo deonicu deoničaru, onda Društvo sa ograničenom odgovornošću mora odmah registrovati ovu informaciju na svojoj listi.

4. Ako je deoničar dobio deonicu od drugog deoničara, Društvo sa ograničenom odgovornošću mora da registruje traženu informaciju, ne manje od tri (3) dana od dobijanja obaveštenja o prenosu te deonice, uz identitet oba deoničara. Izmene u listi deoničara se vrše na osnovu potpisane izjave prenosioca kojom se kaže da je prenosilac preneo deonicu primaocu.

5. Ako društvo sa ograničenom odgovornošću propusti ili odbije da registruje potrebne informacije deoničara u listi deoničara u preciziranom roku, odgovarajuće fizičko ili pravno lice i/ili poslovno društvo može podneti tužbu pred nadležnim sudom kako bi prinudilo društvo sa ograničenom odgovornošću da registruje ovu informaciju i formalno prizna status fizičko ili pravno lice i/ili poslovno društvo kao deoničara. Nadležni sud, nakon podnošenja zahteva od fizičko ili pravno lice i/ili poslovno društvo za status deoničara, ili nakon zahteva društva sa ograničenom odgovornošću, nadležan je i ovlašćen da:

5.1. odredi stvarnog vlasnika deonice i utvrdi dan kada vlasnik treba da bude registrovan u listi deoničara;

5.2. naloži društvu sa ograničenom odgovornošću da registruje podatke deoničara u listi deoničara; i

5.3. nadoknadi štetu koju sud smatra prikladnom; ako sud odluči u korist primaoca ovakva nadoknada može da sadrži nadoknadu štete koju je društvo sa ograničenom odgovornošću nanelo primaocu kao rezultat odbijanja da odmah registruje podatke primaoca u listi deoničara, uključujući i bilo koju štetu nastalu kao rezultat nesposobnosti primaoca da glasa ili primi dividende ili prenese deonicu.

6. Prenos deonice se smatra izvršenim i smatra se da se deoničar promenio u pogledu društva sa ograničenom odgovornošću nakon obaveštenja društva sa ograničenom odgovornošću o prenosu deonice i potvrde prenosa deonice.

Član 84

Pristup deoničara dokumentaciji društva sa ograničenom odgovornošću

1. Društvo sa ograničenom odgovornošću treba da stavi ove podatke na raspolaganje, svakom deoničaru kao i svakom bivšem deoničaru za period u kojem je bio deoničar, kompletnu dokumentaciju utvrđenu članom 83 na pregled i eventualno kopiranje u toku uobičajenog

radnog vremena.

2. Ukoliko društvo sa ograničenom odgovornošću odbija da dozvoli pristup nekom deoničaru ili bivšem deoničaru, za period u kojem je bio deoničar, dokumentaciji utvrđenoj članom 83 ovog zakona, ili ukoliko ne odgovore na zahtev deoničara o kojem je reč pisanim putem u roku od pet (5) dana nakon što je zahtev podnesen, deoničar ili bivši deoničar ima pravo da uputi zahtev nadležnom sudu da naloži društvu sa ograničenom odgovornošću da dozvoli pristup dokumentaciji.

3. Nadležni sud odlučuje da li strana koja zahteva pristup ima pravo traženog pristupa ali i obavezuje društvo sa ograničenom odgovornošću da dozvoli pristup. Sud može samo odbiti da dodeli pristup informacijama ili dokumentima deoničaru ako postoji osnova da se pretpostavi da će to izazvati značajnu štetu interesima društva sa ograničenom odgovornošću.

4. Odredbe ovog člana i člana 83 ovog zakona ne utiču na prava deoničara ili bivšeg deoničara da pristupi dokumentaciji društva sa ograničenom odgovornošću u slučajevima prenosa sa sukobom interesa u skladu sa delom deset ovog zakona.

GLAVA IV DOPRINOSI DEONIČARA

Član 85 Vrste doprinosa

1. Doprinos jednog deoničara društvu sa ograničenom odgovornošću u zamenu za deonicu može biti:

1.1. novčani;

1.2. druga imovina, materijalna ili nematerijalna;

1.3. u vidu posla ili obavljenih usluga;

2. Obećanje za izvršene poslove ili usluge u budućnosti ne procenjuje se kao važeći doprinos i ne nadoknađuju se akcijama.

3. Vrednost ne novčanih doprinosa utvrđuje se:

3.1. na osnovu primenjivih odredbi Statuta o društvu sa ograničenom odgovornošću; ili

3.2. ukoliko Statut o društvu sa ograničenom odgovornošću ne sadrži odredbe za ocenjivanje ne novčanih doprinosa, u skladu sa jednoglasnim sporazumom svih deoničara.

Član 86 Odgovornost za dogovorene doprinose

Deoničar je obavezan da društvu sa ograničenom odgovornošću plaća sve doprinose na vreme, u skladu sa Statutom ili Sporazumom o inkorporaciji društva sa ograničenom odgovornošću ili

u skladu sa nekim drugim sporazumom deoničara. Ova obaveza se ne može opravdati smrću, invaliditetom, ili drugim vrstama nesposobnosti za plaćanje deoničara.

Član 87

Kazne zbog neplaćanja dogovorenih doprinosa

1. Memorandum o inkorporaciji društva sa ograničenom odgovornošću može predvideti kazne i druge posledice za deoničara u slučaju neplaćanja dogovorenih doprinosa. Ove kazne, koje utvrđuje Memorandum o inkorporaciji društva sa ograničenom odgovornošću, mogu obuhvatati ali ne i ograničavati, prema sledećem:

1.1. proporcionalno smanjenje deonica deoničaru u društvu sa ograničenom odgovornošću;

1.2. podređenost prava deoničara njegovog dela tokom raspodele dividendi u odnosu na druge deoničare koji su dali svoje doprinose,

1.3. obavezno prodavanje deonica deoničara društvu sa ograničenom odgovornošću;

1.4. gubitak deonica deoničara u društvu sa ograničenom odgovornošću;

1.5. utvrđivanje na osnovu neke profesionalne procene ili formule, vrednost bilo kojeg dela deonica deoničara koji je plaćen, kao obaveznu prodaju njegovog dela u određenoj vrednosti.

GLAVA V

RASPODELA DIVIDENDI ZA DEONIČARE

Član 88

Raspodela dividendi za deoničare

1. Dividende se mogu platiti deoničarima iz neto profita ili zadržanog profita iz prethodnih godina za koje su oduzeti gubici iz prethodnih godina, na osnovu usvojenog godišnjeg izveštaja.

2. Društvo sa ograničenom odgovornošću može vršiti raspodelu dividendi za svoje deoničare u svakom momentu jednoglasnim usvajanjem deoničara ili drugim metodama glasanja koje traži najmanji broj glasova, kao što je predviđeno Statutom društva sa ograničenom odgovornošću u skladu sa članom 105 ovog zakona.

3. Osim ukoliko nije drugačije utvrđeno Statutom društva sa ograničenom odgovornošću, svaka raspodela dividendi za deoničare treba da bude jednaka za sve.

4. Kada deoničar dobije pravo da uzme dividendu, on postaje neosigurani poverilac društva sa ograničenom odgovornošću, u izveštaju o dividendi.

5. Rok za raspodelu dividendi za deoničare ne sme biti duži od devedeset (90) dana od datuma obaveštavanja o raspodeli.

6. Najmanje polovina profita za finansijski period, osim sume koja se po statutu ne distribuira,

deli se kao dividenda, ako se potražnja ove vrste izvrši na generalnoj skupštini deonikara sa najmanje jednom desetinom (1/10) od svih deonica pre odluke o korišćenju profita.

Član 89

Ograničenja tokom raspodele dividendi

1. Društvo sa ograničenom odgovornošću neće vršiti raspodelu dividendi deonikarima kao rezultat raspodele, ako će opšta imovine društva sa ograničenom odgovornošću biti manja od opštih obaveza ili ako društvo sa ograničenom odgovornošću neće biti sposobno da plati dugove ili druge obaveze koje dospevaju tokom redovne privredne delatnosti društva sa ograničenom odgovornošću.

2. Društvo sa ograničenom odgovornošću koje želi da vrši raspodelu dividendi, treba pre svega da ustanovi da li ova raspodela nije zabranjena stavom 1 ovog člana. Ova odluka treba da se zasniva na finansijskim izveštajima pripremljenim u skladu sa zakonima na snazi koji utvrđuju standarde i principe računovodstva koje je važeće u tim okolnostima. U slučajevima procenjivanja ne novčane imovine, odluka treba da se zasniva na proceni pravo i nezavisnoj proceni koja je važeća u tim okolnostima.

Član 90

Lična odgovornost za zabranu raspodele dividendi

1. Deonikar koji prihvata zabranu raspodele dividendi u skladu sa stavom 1 člana 89 ovog zakona i koji je bio svestan ili je želeo da bude svestan da je u to vreme raspodela bila u suprotnosti sa članom 89 ovog zakona, je lično odgovorna prema Društvo sa ograničenom odgovornošću za povraćaj sume uzete prilikom raspodele.

2. Jedan deonikar, menadžer ili neka druga osoba koja vrši zabranjenu raspodelu dividendi, i koja je u to vreme bila svesna da je raspodela u suprotnosti sa članom 89 ovog zakona, je lično odgovorna prema Društvo sa ograničenom odgovornošću za povraćaj sume uzete prilikom raspodele.

3.

3. Ukoliko je više od jednog deonikara i/ili osoba odgovorno za povraćaj neke raspodele u skladu sa stavom 1 i/ili 2 ovog člana, u tom slučaju je odgovornost i kolektivna i individualna.

GLAVA VI

SUVLASNIŠTVO I PRENOS DEONICA

Član 91

Suvlasništvo i prenos deonica

1. Jedna deonica može biti vlasništvo jednog ili više deonikara.

2. Osim ukoliko nije drugačije utvrđeno Statutom društva sa ograničenom odgovornošću, svi suvlasnici jedne deonice koji obavljaju njihovo pravo glasa i druga prava u društvu sa ograničenom odgovornošću putem jednog zajedničkog predstavnika, međutim oni su kolektivno i pojedinačno odgovorni za sve obaveze koje proizilaze iz deonica.

3. Kada je deonica vlasništvo više od jedne osobe, svaki suvlasnik treba da podnese društvu sa ograničenom odgovornošću svoju adresu, kako bi se čuvala u arhivi društva sa ograničenom

odgovornošću.

4. Kada suvlasnici imaju ili žele da imaju zajedničkog predstavnika, svi suvlasnici potpisuju pisanu izjavu o „utvrđivanju zajedničkog predstavnika” i predaju je društvu sa ograničenom odgovornošću, koje treba da čuva izjavu u registrovanoj adresi kao što je određeno članom 83 ovog zakona. Sva obaveštenja koja se šalju predstavniku od strane društva sa ograničenom odgovornošću, smatraju se poslatim i svim suvlasnicima. Ukoliko suvlasnici ne potpišu izjavu predviđenu ovim članom, obaveštenje poslato nekom od suvlasnika se smatra poslatim svim suvlasnicima.

Član 92

Prenos deonica

1. Osim ukoliko nije drugačije utvrđeno Statutom društva sa ograničenom odgovornošću, svaki deoničar može vršiti prenos svojih deonica, delimično ili u potpunosti putem prodaje, zaloga, poklona, nasledstva ili nekog drugog oblika prenošenja; pod uslovom da se ovaj stav ne tumači ili ne sprovodi na način koji ima za cilj kršenje nekog od zakona koji reguliše prenos hartija od vrednosti.

2. Statut društva sa ograničenom odgovornošću može da ustanovi ograničenja o prenosu deonica, uključujući, ali ne i ograničavajući, u vidu ograničenja predviđenih čl. 93 i 94 ovog zakona.

3. Prava i obaveze vlasnika deonica regulišu se u skladu sa čl. 95 i 96 ovog zakona.

Član 93

Fakultativne odredbe o ograničavanju prenosa

1. Statut društva sa ograničenom odgovornošću može obuhvati jedno ili više ograničenja povodom prenosa deonica utvrđenih stavom 2 ovog člana ili slična ograničenja. Ukoliko su ova ograničenja utvrđena Statutom društva sa ograničenom odgovornošću, u tom slučaju odredbe na osnovu kojih se utvrđuju ova ili slična ograničenja mogu biti formulisane na bilo koji način prihvatljiv deoničarima. Ova ili slična ograničenja o prenosu ne sprovode se ukoliko nisu obuhvaćena izričito obuhvaćena Statutom društva sa ograničenom odgovornošću.

2. U Statutu društva sa ograničenom odgovornošću može biti utvrđeno da jedna deonica može biti preneti ili zalog dobrovoljno ili protiv volje, osim ako:

2.1. prenos je ovlašćen u pisanom obliku od strane svih deoničara društva sa ograničenom odgovornošću;

2.2. prenos vrši društvo sa ograničenom odgovornošću ili neki postojeći deoničar;

2.3. prenos vrši suprug/a, roditelj, naslednik ili supružnik naslednika, braća ili sestre;

2.4. prenos vrši pravni zastupnik deoničara, nakon smrti ili raspuštanja, kada je u pitanju poslovno društvo ili pravno lice;

2.5. prenos vrši ovlašćeni predstavnik u stečajnom postupku;

2.6. prenos vrši u slučaju postojanja zalogu u vidu osiguravanja pozajmice ili neke druge obaveze deoničara, ukoliko sporazum o zalogu:

2.6.1. izričito utvrđuje da zajmodavac nema pravo glasa ili upravljanja društvom o ograničenoj odgovornosti ili druge nadležnosti koje proizilaze iz zajma;

2.6.2. obuhvata pisanu saglasnost zajmodavca da će on podlegati nadležnosti Statuta društva sa ograničenom odgovornošću ukoliko postaje vlasnik deonice što proizilazi iz zajma; i

2.6.3. ukoliko je usvojen od strane svih drugih deoničara;

2.7. prenos vrši u skladu odredbe Statuta društva sa ograničenom odgovornošću koje uključuju utvrđene odredbe ili dozvoljene u skladu sa članom 94 ovog zakona; ili

2.8. prenos vrši u slučaju ujedinjenja u skladu sa delom osam ovog zakona.

Član 94

Fakultativne odredbe za zahtevanje prve ponude društva sa ograničenom odgovornošću

1. Statut društva sa ograničenom odgovornošću može sadržati sadržaj stava 2 ovog člana u formulaciji koja tačno odgovara stavu 2 ovog člana ili sa bilo kojom željenom izmenom. Ove odredbe se sprovode samo ukoliko su izričito obuhvaćene Statutom društva sa ograničenom odgovornošću.

2. Jedan deoničar koji želi da obavi prenos deonice nekom fizičkom ili pravnom licu i/ili poslovnom društvu, može ovo obaviti na način utvrđen ispod pod uslovom da se predviđena ograničenja ne sprovode ukoliko se prenos izostavlja od strane ograničenja u skladu sa nekom drugom odredbom Sporazuma društva sa ograničenom odgovornošću:

2.1. deoničar pre svega treba da dobije neopozivu ponudu, u poverenju i pisanom obliku o kupovini deonice, koja predstavlja ime ponuđača, adresu, ponuđenu cenu kao i svaki oblik plaćanja ili druge uslove ponude;

2.2. odgovarajući deoničar nakon podnošenja ponude treće strane društvu sa ograničenom odgovornošću, i sa ovim, deoničar nudi strane društvu sa ograničenom odgovornošću prodaju, sa cenom i utvrđenim uslovima u ponudi. U roku od tri (3) dana od prihvatanja ponude, društvo sa ograničenom odgovornošću treba da pošalje svim deoničarima pisano obaveštenje gde:

2.2.1. obaveštava sve deoničare u vezi sa ponudom;

2.2.2. poziva skupštinu deoničara koja može biti održana u roku od petnaest (15) dana ali ne više od trideset (30) dana od slanja obaveštenja;

2.2.3. obaveštava sve deoničare da se saziva skupština deoničara za odlučivanje da li će društvo sa ograničenom odgovornošću kupiti deonice deoničara koji želi da ih proda, pod uslovima predviđenim ponudom treće strane;

2.2.4. odluka o kupovini deonica treba da bude usvojena većinom glasova svih deoničara sa pravom glasa, bez deoničara koji prodaje deonice. Povodom ovog cilja, glasanje se vrši na isti način kao i za druga delovanja deoničara.

2.3. Društvo sa ograničenom odgovornošću treba da preda odgovarajućem deoničaru pisano obaveštenje o prihvatanju u roku od četrdeset (40) dana od prihvatanja ponude ili ako ne da je ponuda odbijena. Ukoliko društvo sa ograničenom odgovornošću želi, može napraviti kontra ponudu u roku od četrdeset (40) dana. U tom slučaju, odgovarajući deoničar treba da preda društvu sa ograničenom odgovornošću pisano obaveštenje o njenom prihvatanju u roku od tri (3) dana od dobijanja kontra ponude ili ako ne da je kontra ponuda bila odbijena. Ukoliko društvo sa ograničenom odgovornošću prihvata prvu ponudu ili odgovarajući deoničar prihvata kontra ponudu, prodaja se vrši u roku od tri (3) dana od prihvatanja;

2.4. Ukoliko ponuda deoničara društvu sa ograničenom odgovornošću bude odbijena zbog poslednjeg navedenog, u roku od trideset (30) dana nakon što društvo sa ograničenom odgovornošću odbije ili se smatra da je odbilo ponudu, prihvata ponudu treće strane pod istim uslovima pod kojim je ponuda odbijena od strane društva sa ograničenom odgovornošću;

2.5. Ukoliko jedan od deoničara ne ispunjava svoje obaveze za prodaju, u skladu sa podstavom 2.4 stava 2 ovog člana, društvo sa ograničenom odgovornošću može u roku od devedeset (90) dana od neispunjavanja, da poništi odgovarajuće mere ukoliko društvo sa ograničenom odgovornošću pošalje deoničaru sumu novca čija vrednost odgovara vrednosti deonica prihvaćenih od strane nezavisnog kupca ili u skladu sa nekom od unapred dogovorenih formula u Statutu društva sa ograničenom odgovornošću.

Član 95

Uslovi za posedovanje deonica od strane kupca

1. Kupac može posedovati deonice i biti njihov vlasnik samo ukoliko su se svi deoničari saglasili sa akvizicijom, osim ako je drugačije dato u statutu društva sa ograničenom odgovornošću.
2. Ukoliko ispunjava uslove ovog člana, kupac prenosa dobija sva prava deoničara nakon dobijanja deonica.

Član 96

Druga prava i obaveze prenosioca i primaoca deonica

1. Ukoliko nije drugačije utvrđeno Statutom društva sa ograničenom odgovornošću, primalac deonice je odgovoran za sve obaveze prenosioca uključujući i davanje doprinosa u skladu sa članom 86 i vraćanja zabranjene raspodele dividendi u skladu sa članom 90 ovog zakona; pod uslovom da primaoc prenosa ne bude odgovoran za obaveze prenosioca.

1.1. sa kojima primaoc nije bio upoznat u vreme kada je postao deoničar; i

1.2. o kojima primaoc nije mogao biti obavešten i nakon kompletnog razmatranja Statuta društva sa ograničenom odgovornošću.

2. Nakon prenosa, i osim ukoliko nije drugačije utvrđeno Statutom društva sa ograničenom odgovornošću prenosilac deonica još uvek ostaje odgovoran za njegove obaveze u skladu sa čl. 86 i 90 ovog zakona pre prenosa. Prenosilac nastavlja da bude odgovoran za njegove

obaveze pre prenosa sve dok ne ispuni ove obaveze.

3. Ukoliko nije drugačije utvrđeno Statutom društva sa ograničenom odgovornošću, deoničar prenosilac prestaje da bude deoničar i da uživa prava deoničara prilikom završetka prenosa, osim u slučaju kada je deonica predmet zalogu, i u tom slučaju prenosilac ne prestaje da bude deoničar sve dok zajmodavac ili neka treća strana ne postane vlasnik deonice.

4. Ukoliko jedan od deoničara umre ili se povuče, pravni zastupnik ili upravnik imovinom deoničara može obavljati sva prava i nadležnosti deoničara povodom upravljanja imovinom.

5. Jedan deoničar koji dobrovoljno vrši prenos ili predlaže prenos neke deonice na način koji je dozvoljen ovim zakonom i u skladu je sa Statutom društva sa ograničenom odgovornošću, treba unapred da obavesti društvo sa ograničenom odgovornošću o ovom prenosu. Društvo sa ograničenom odgovornošću nema potrebu da usvoji prenos pre primanja obaveštenja o prenosu, ali treba da usvoji odmah sve prenose koji su regularni i za koje je obaveštenje predato i registrovano u arhivi društva sa ograničenom odgovornošću.

Član 97

Zabranjen prenos je nevažeći

Svaki pokušaj prenosa deonica koji se vrši u suprotnosti sa nekim ograničenjem ili zabranom predviđenom ovim zakonom ili Statutom društva sa ograničenom odgovornošću, ili nekim od zakona koji regulišu prenos hartija od vrednosti, je ništavan, nevažeći i neizvršiv.

Član 98

Kupovina sopstvenih deonica od društva sa ograničenom odgovornošću

1. Osim ukoliko Sporazum o inkorporaciji ograničava pravo na kupovinu ne plaćenih deonica, društvo sa ograničenom odgovornošću može kupovati delimično ili u potpunosti, u svakom momentu, jednu ili više njegovih neplaćenih deonica.

2. Međutim, društvo sa ograničenom odgovornošću ne može kupovati njegove neplaćene deonice ako će zbog te kupovine njegova opšta sredstva biti smanjena do onog stepena njegove opšte vrednosti koja je niža od vrednosti njegovih opštih dugova i obaveza ili ukoliko društvo sa ograničenom odgovornošću neće biti u stanju da plati dugove i druge obaveze koje dospevaju tokom obavljanja uobičajene privredne delatnosti.

3. Pre kupovine neplaćenih deonica, društvo sa ograničenom odgovornošću pre svega treba da utvrdi u pisanom obliku da kupovina nije zabranjena u skladu sa stavom 2. ovog člana. Ova odluka treba da se zasniva na finansijskim izveštajima pripremljenim u skladu sa zakonima na snazi koji utvrđuju standarde i principe računovodstva, i u slučajevima procenjivanja ne novčanih sredstava, na osnovu nezavisne procene.

4. Ukoliko društvo sa ograničenom odgovornošću kupuje ili poseduje neku svoju deonicu, ono može poništiti takve deonice. Ukoliko društvo sa ograničenom odgovornošću ne poništi te deonice, društvo sa ograničenom odgovornošću je dužno da ih čuva u svom trezoru.

5. Deonice koje ostaju u posedu društva sa ograničenom odgovornošću:

5.1. nemaju nikako pravo glasa;

5.2. ne računaju se po pitanju bilo kojeg cilja, uključujući i tokom utvrđivanja kvoruma ili utvrđivanja broja neplaćenih deonica sa pravom glasa; i

5.3. nisu imale pravo, i ne uzimaju deo prilikom raspodele dividendi društva sa ograničenom odgovornošću.

GLAVA VII

ZAVRŠETAK POSEDOVANJA DEONICA

Član 99

Završetak posedovanja deonica

1. Fizičko ili pravno lice i/ili poslovno društvo prestaje da bude deoničar u društvu sa ograničenom odgovornošću:

- 1.1. u slučaju smrti ili nestanka fizičkog ili pravnog lica i/ili poslovnog društva
- 1.2. u slučaju dobrovoljnog povlačenja fizičkog ili pravnog lica i/ili poslovnog društva;
- 1.3. u slučaju isključenja fizičkog ili pravnog lica i/ili poslovnog društva;
- 1.4. kao što je predviđeno zakonom na snazi o stečajnom postupku;
- 1.5. u slučaju kada pravno ili fizičko lice i/ili poslovno društvo ne poseduje deonice u društvu sa ograničenom odgovornošću
- 1.6. u drugim slučajevima utvrđenim u Statutu društva sa ograničenom odgovornošću koje zahtevaju prestanak posedovanja fizičkog ili pravnog lica i/ili poslovnog društva.

Član 100

Povlačenje ili isključivanje nekog deoničara

1. Deoničar može da se povuče iz društva sa ograničenom odgovornošću u svakom momentu nakon podnošenja društvu sa ograničenom odgovornošću i svim drugim deoničarima pisanog obaveštenja, pod uslovom da ukoliko povlačenje krši Statut društva sa ograničenom odgovornošću, društvo sa ograničenom odgovornošću može zahtevati odštetu od deoničara koji se povlači zbog kršenja Statuta društva sa ograničenom odgovornošću.

2. Statut društva sa ograničenom odgovornošću, može:

- 2.1. utvrđivati uslove povlačenja ili isključivanja deoničara;
- 2.2. da utvrdi primenjive procedure za povlačenje ili isključivanje; i
- 2.3. da utvrdi posledice koje su rezultat povlačenja ili isključivanja, uključujući odgovornost za kazne i odštete ukoliko je povlačenje načinjeno u suprotnosti sa Statutom društva sa ograničenom odgovornošću.

3. U Statutu društva sa ograničenom odgovornošću može biti predviđeno da jedan deoničar ne može da se povuče ili prenese svoje deonice.

4. Bez obzira na sve što je u ovom zakonu ili Statutu društva sa ograničenom odgovornošću naprotiv, sud može da donese odluku da:

4.1. deoničar o kojem je reč može da se povuče ili je njegovo povlačenje legalno ukoliko:

4.1.1. deoničar podnese tužbu sudu za donošenje ove odluke; i

4.1.2. deoničar podnese uverljive dokaze da mu je uzrokovana značajna šteta kao posledica pogrešnog postupanja društva sa ograničenom odgovornošću ili drugih deoničara. "Štetne radnje" obuhvataju kršenje ovog zakona, Statuta društva sa ograničenom odgovornošću ili prava odgovarajućeg deoničara. Društvo sa ograničenom odgovornošću ima pravo da ospori tužbu dotičnog deoničara pred sudom.

4.2. Društvo sa ograničenom odgovornošću može isključiti nekog od deoničara ili da argumentuje da je njegovo isključenje:

4.2.1. Društvo sa ograničenom odgovornošću podnese zahtev sudu povodom odluke tog tipa, i

4.2.2. Društvo sa ograničenom odgovornošću predstavi uverljive činjenice da je društvo sa ograničenom odgovornošću ili neki od drugih deoničara bio oštećen ili sada trpi oštećenje zbog vršenja štetnih dela od strane odgovarajućeg deoničara. "Štetna dela" obuhvataju namerno ili ponovljeno kršenje ovog zakona, Statuta društva sa ograničenom odgovornošću ili prava nekog drugog deoničara, ili ukoliko takva dela u značajnoj meri ometaju sposobnost društva sa ograničenom odgovornošću da nastavi ekonomsku delatnost ili odnose sa odgovarajućim deoničarem, odgovarajući deoničar ima pravo da odgovori na zahteve društva sa ograničenom odgovornošću pred sudom.

Član 101

Posledice povlačenja ili isključenja

1. Nakon povlačenja, isključenja ili završetka posedovanja iz bilo kog drugog razloga, fizičko ili pravno lice i/ili poslovno društvo prestaje da ima prava deoničara, uključujući ali ne i ograničavajući se na pravo učešća u upravljanju ili rukovođenju privrednom delatnošću društva sa ograničenom odgovornošću.

2. U zavisnosti od stava 3 ovog člana, kada fizičko ili pravno lice i/ili poslovno društvo prestane da bude deoničar, ovo fizičko ili pravno lice i/ili poslovno društvo u roku od devedeset (90) dana od prestanka ima pravo da prihvati:

2.1. bilo koje plaćanje ili raspodelu dividendi u kojoj ovo fizičko ili pravno lice i/ili poslovno društvo ima pravo učešća u skladu sa Statutom društva sa ograničenom odgovornošću; i

2.2. ukoliko nije određeno u Statutu društva sa ograničenom odgovornošću, vrednost prava deoničara u određenoj sumi na dan završetka posedovanja na datum fizičkog ili pravnog lica ili poslovnog društva. Ukoliko se fizičko ili pravno lice i/ili poslovno društvo povukla na nezakonit način ili je isključena, suma koju društvo sa ograničenom odgovornošću duguje se umanjuje u potrebnoj meri sa ciljem nadoknade troškova nastalih kao posledica

povlačenja ili isključenja, uključujući i troškove uzrokovane delima zbog kojih je fizičko ili pravno lice i/ili poslovno društvo isključeno.

3. Pravo za uzimanje prave vrednosti deoničara utvrđenog stavom 2 ovog člana neće se primenjivati na deonice koje su:

3.1. prenete nekom fizičkom ili pravnom licu i/ili poslovnom društvu sporazumom, ili

3.2. su prenete nekom nasledniku, naslednicima, upravicima ili pravnim predstavnicima kao rezultat smrti ili nestanka deoničara, ukoliko poslovno društvo ili pravno lice i naslednik, naslednici, upravnika ili pravni predstavnik obavlja neko od prava u skladu sa Statutom poslovnog društva ili zakonom na osnovu kojeg je postao deoničar.

4. Tokom utvrđivanja prave vrednosti jedne deonice, osoba(e) ili organizacija koja vrši takvu procenu, treba između ostalog da uzme u obzir:

4.1. vrednost društva sa ograničenom odgovornošću kao vrednost privredne delatnosti, uključujući i njegovu perspektivu u budućnosti;

4.2. svaki sporazum između deoničara, uključujući i Statut društva sa ograničenom odgovornošću koji određuje cenu ili formulu za određivanje cene deonice;

4.3. Procene procenjivača, ukoliko je neko takav angažovan; i

4.4. Svaka pravna ograničenja o vrednosti tržišta ili prenosu deonice. U slučaju spora, pravu vrednost deonice utvrđuje nadležni sud.

5. Ukoliko se društvo sa ograničenom odgovornošću i prethodni deoničar ne slažu u vezi sa vrednošću deonice ili sume odštete, ukoliko takva postoji, stavom 2 ovog člana je predviđeno da sporazumno mogu podneti slučaj arbitraži. Pitanje podneto arbitraži ili jedna takva stvar proizilazi iz Statuta društva sa ograničenom odgovornošću. Ukoliko sporazum za podnošenje arbitraži ne postoji, u tom slučaju svaka strana ima pravo da podnese slučaj sudu, i tom prilikom sud je kompetentan i ovlašćen da donese odluku o tom slučaju.

GLAVA VIII

UPRAVLJANJE I MENADŽMENT

Član 102

Skupština deoničara

1. Skupština deoničara je najviši organ za donošenje odluka u društvu sa ograničenom odgovornošću.

2. Skupština deoničara ima sledeće nadležnosti:

2.1. izmenu i dopunu Statuta društva sa ograničenom odgovornošću;

2.2. smanjenje i oslobađanje vlasnika od obaveze za punu isplatu doprinosa dogovorenu

prema članu 86 ovog Zakona;

2.3. ovlašćenje raspodela, uključujući kupovinu ili ponovnu kupovinu deonice jednog deoničara u društvu sa ograničenom odgovornošću;

2.4. smanjenje ili oslobađanje od obaveze određenog deoničara za povraćaj raspodela ili drugih iznosa koji su mu isplaženi u suprotnosti sa članom 90 ovog Zakona;

2.5. izdavanje novih deonica, transfer deonica ili prihvatanje novih deoničara;

2.6. odluku o raspuštanju društva sa ograničenom odgovornošću ili upućivanje na stečajni postupak;

2.7. odluku o udruženju sa društvom sa ograničenom odgovornošću u skladu sa delom osam ovog Zakona;

2.8. prodaju, izdavanje, zalaganje, hipoteku ili druge prenose ili raspolaganje sa pedeset i jedan (51%) ili više ukupne vrednosti imovine društva sa ograničenom odgovornošću;

2.9. odluka da se izabere ili smeni lice ili lica koja drže poziciju direktora;

2.10. odluka da se izaberu ili smene članovi Odbora direktora, ako društvo sa ograničenom odgovornošću ima upravni odbor shodno statutu društva sa ograničenom odgovornošću.

2.11. druga ovlašćenja utvrđena Zakonom ili Statutom društva sa ograničenom odgovornošću.

3. Nakon izdavanja novih deonica, a Akcionar ima pravo preče kupovine kao što je propisano u članu 149 ovog zakona, osim ako akcionari jednoglasno odluče drukčije.

4. Skupština akcionara može doneti odluke o pitanjima iz nadležnosti opšteg direktora ili Odbora direktora. U tom slučaju, akcionari će biti odgovorni na isti način kao i generalni direktor ili Odbora direktora.

5. Odluka deoničara je ništavna ako prekrši odredbe zakona za zaštitu poverioca društva sa ograničenom odgovornošću ili zbog drugih javnih interesa, ili ako je to u suprotnosti sa dobrim moralom, ili ako je postupak za sazivanje Skupštine akcionara koja je donela odluku ili donosi odluku materijalno prekršen. Odluka je nevažeća u drugim slučajevima predviđenim zakonom. Ništavost odluke može se pozvati u sudskom postupku podnošenjem tužbe ili prigovora.

6. Na ništavosti odluke ne može se osloniti ako je učinjen unos u Registar na osnovu odluke i dve godine je prošlo od dana unosa.

7. Na osnovu tužbe protiv društva sa ograničenom odgovornošću, sud može opozvati odluku deoničara koji je u sukobu sa zakonom ili Statutom Društva sa ograničenom odgovornošću. Period zastarevanja za zahtev je tri (3) meseca nakon datuma donošenja odluke deoničara.

8. Opoziv odluke ne može se tražiti ako su deoničari odobrili odluku novom odlukom i zahtev iz stava 7. ovog člana nije podnesen protiv nove odluke u roku iz stava 7 ovog člana.

9. Opoziv odluke deoničara može biti zahtevan od strane opšteg direktora ili Odbora direktora, ako obavljanjem odluka, krivično delo ili prekršaj bi bili počinjeni ili ako bi izvršenje odluke jasno dovelo u obavezu za nadoknadu štete, i od deoničara koji nije učestvovao u donošenju odluka. Akcionari koji su učestvovali u donošenju odluke mogu zahtevati ukidanje odluke samo ako je unet prigovor akcionara na odluku u zapisniku.

10. Ako je podneta tužba, sud neće raspravljati pitanje pre isteka roka iz stava 7 ovog člana. Različite tužbe podnete radi ukidanja iste odluke se združuju i rešavaju u jednom postupku.

11. Sudska presuda za opoziv odluke deoničara odnosi se na sve deoničare i izvršnog direktora i Odbora direktora, bez obzira na to da li su ili nisu oni učestvovali u sudskom postupku.

12. Ako je došlo do upisa u Registar na osnovu poništene odluke, sud će poslati kopiju presude KARP za izmenu unosa.

Član 103

Sednice Skupštine deoničara

1. Generalna sednica Skupštine deoničara se saziva najmanje jednom (1) godišnje pismenim saopštenjem ili, ukoliko je propisano Statutom društva sa ograničenim društvom, saopštenjem preko elektronske pošte. Pismo saopštenje ili elektronskom porukom treba da sadrži mesto, datum, vreme generalne sednice i dnevni red koji se šalje svim deoničarima ne manje od trideset (30) dana pre predviđenog dana održavanja generalne sednice Skupštine deoničara.

2. Vanredna sednica Skupštine deoničara može biti sazvana po potrebi od strane upravnog direktora društva sa ograničenom odgovornošću ili, kada društvo sa ograničenom odgovornošću ima osnovan Odbor direktora, od strane predsedavajućeg Odbora direktora. Vanredna sednica takođe može biti sazvana ukoliko istu zahteva najmanje deset posto 10% nosilaca svih glasova koji imaju pravo glasa za pitanje na predloženoj sednici koji potpisuju, određuju datum i podnose društvu sa ograničenom odgovornošću zahtev u pisanom obliku za održavanje sednice. U zahtevu za održavanje sednice oni trebaju da navedu njihovo ime i adresu kao i broj deonica koje drže, cilj ili ciljeve zašto treba održati sednicu kao i dnevni red sednice. Saopštenje o vanrednoj sednici, treba biti sačinjeno u pisanom obliku ili, ukoliko je predviđeno Statutom društva sa ograničenom odgovornošću, obaveštenjem preko elektronske pošte. Pismo saopštenje ili preko elektronske pošte treba da sadrži mesto, datum, vreme vanredne sednice i dnevni red koji se šalje svim deoničarima ne manje od sedam (7) dana pre predviđenog dana održavanja vanredne sednice Skupštine deoničara.

3. Ako se materijalno krše zahtevi zakona ili Statuta pri sazivanju Skupštine akcionara, Skupština akcionara neće imati pravo da donosi odluke, osim ako svi akcionari učestvuju u ili su zastupljeni u Skupštini akcionara. Odluke usvojene na takvom sastanku su nevažeće, osim ako deoničari u vezi sa kojima je prekršena procedura za raspisivanje sastanak odobre odluku.

4. Deoničar ili deoničari društva sa ograničenom odgovornošću koji zajednički ili pojedinačno drže najmanje pet posto (5%) svih glasova imaju pravo da podnesu zahtev u pisanom obliku za uključenje jedne ili više stvari u dnevni red Skupštine deoničara.

Član 104

Aktivnosti bez držanja Skupštine

1. Izuzev ako je drugačije predviđeno Statutom društva sa ograničenom odgovornošću, bilo

koja radnja za koju je potrebno glasanje vlasnika se može izvršiti bez održavanja Skupštine deoničara ukoliko:

1.1 svaki deoničar bude napismeno obavešten i stvari; i

1.2 svaki deoničar ima na raspolaganju najmanje tri (3) radna dana, nakon primanja saopštenja, za podnošenje svog glasa u pisanom obliku o navedenoj stvari ili ukoliko se deoničar saglasi napismeno kratkim obaveštenjem ili vremenom za odluku.

Član 105

Prava glasanja

1. Izuzev ako je drugačije predviđeno statutom društva sa ograničenom odgovornošću:

1.1. sva prava glasanja deoničara na Skupštini deoničara su ravnopravna; i

1.2. izuzev kao što je drugačije propisano u stv. 2 i 3 ovog člana i izuzev ako je drugačije propisano statutom o društvu sa ograničenom odgovornošću, sve se odluke donose prostom većinom glasova.

2. Izuzev ako je drugačije propisano u statutu društva sa ograničenom odgovornošću ili u desetom delu ovog Zakona, u odlučivanju za stvari utvrđene u postavovima 2.1 do 2.8 člana 102 ovog Zakona, potrebno je jednoglasno glasanje svih deoničara na Skupštini deoničara.

3. Izričito se određuje da ukoliko se u statutu društva sa ograničenom odgovornošću određuje neka druga većina glasova u odnosu na jednoglasnu većinu propisanu u stavu 2 ovog člana uza odlučivanje stvari navedenih u postavovima 2.1 do 2.8 člana 102 ovog Zakona, u tim slučajevima statut društva sa ograničenom odgovornošću izričito mora da sadrži odredbe koje ne dozvoljavaju:

3.1. odlučivanje u navedenim stvarima drugom metodom koja zahteva manje od potvrdnog glasa proste većine neisplaćenih deonica društva sa ograničenom odgovornošću;

3.2. odobrenje izmene u Statutu društva sa ograničenom odgovornošću kojim se povećavaju obaveze deoničara u davanju doprinosa ili se poništavaju ili smanjuju njegova prava; osim ukoliko svaki pogođeni deoničar napismeno glasa u korist jedne takve promene.

Član 106

Društvo sa ograničenom odgovornošću sa jednim deoničarom

U slučajevima kada društvo sa ograničenom odgovornošću ima samo jednog deoničara, sve nadležnosti Skupštine deoničara vrši jedan deoničar, koji sve svoje odluke o vršenju ovih nadležnosti donosi u pisanom obliku i upisuje ih u registar odluka.

Član 107

Upravni direktori

1. Društvom sa ograničenom odgovornošću upravlja najmanje jedan upravni direktor.

2. Društvo sa ograničenom odgovornošću može osnovati i održavati Odbor direktora ukoliko je to uređeno Statutom društva sa ograničenom odgovornošću i Statutom. Ukoliko društvo sa ograničenom odgovornošću osnuje Odbor direktora, ovlašćenja istog, broj članova, način izbora, trajanje njihovog mandata kao i način izbora u Odbor će biti utvrđeni u Sporazumu i Statutu društva sa ograničenom odgovornošću. Odredbe koje se odnose na Upravni odbor Akcionarskog društva primenjuju se na odgovarajući način.

3. Ako je društvo sa ograničenom odgovornošću nesolventno i nelikvidno, zbog ekonomske situacije društvo sa ograničenom odgovornošću, i nije privremeno, generalni direktor(i) ili Odbor direktora odmah nakon stečaj postane evidentan, obaveštava deioničare.

4. Nakon što je društvo sa ograničenom odgovornošću je postalo insolventno, direktori ili članovi Odbor direktoraviše ne vrše plaćanje u ime društva sa ograničenom odgovornošću, osim u slučaju kada odluka o plaćanju u situaciji nelikvidnosti u skladu sa savesnim poslovanjem. Generalni direktor(i) zajednički će nadoknaditi društvu sa ograničenom odgovornošću za sva plaćanja od strane društva sa ograničenom odgovornošću nakon što je nelikvidnost društva postala evidentna, a, s obzirom na okolnosti u pitanju, nije ispoštovano sa dužnom savesnošću.

Član 108

Imenovanje i razrešenje upravnih direktora

1. Deoničari društva sa ograničenom odgovornošću ili upravni odbor će odrediti lice ili lica imenovana da služe kao upravni direktori. Navedeno lice/a imaju ovlašćenja utvrđena u članu 109 ovog Zakona. Kada ima više od jednog upravnog direktora, deoničari ili upravni odbor mogu odrediti različite nazive, zadatke ili ovlašćenja za svakog od njih. Upravni direktor može biti imenovan, razređen ili zamenjen samo na osnovu glasova deoničara ili upravnog odbora. Upravni direktor ne treba biti deoničar. Upravni direktor mora da bude fizičko lice.

2. Izuzev ako je drugačije predviđeno Statutom društva sa ograničenom odgovornošću, izabrani upravni direktor nastavlja da obavlja ovu dužnost sve dok ne bude razrešen ili zamenjen glasovima deoničara ili dok ne da ostavku, koja god se dogodi ranije.

3. Izuzev ako je drugačije predviđeno Statutom društva sa ograničenom odgovornošću, upravni direktor se može razrešiti glasovima deoničara ili upravnog odbora. Deoničari ili upravni odbor nemaju potrebe da obrazlažu razlog njegovog razrešenja i razrešeno lice nema pravo da od deoničara ili upravnog odbora traži razlog za njegovo/njeno razrešenje.

4. Lični dohodak i naknade upravnih direktora ili vršilaca dužnosti prema ovom članu će se odrediti od deoničara ili upravnog odbora i biće predstavljen u okviru godišnjih izveštaja društva sa ograničenom odgovornošću koji se podnose u skladu sa zakonima na snazi o finansijskom izveštavanju.

5. Nakon utvrđivanja procedura za plate i naknade članovima Upravnog odbora i visine naknada i drugih davanja, i potpisivanja ugovora sa generalnim direktorima, akcionari i Upravni odbor će osigurati da ukupni iznos uplata društva sa ograničenom odgovornošću za direktore bude u razumnom odnosu prema dužnostima članova upravnih direktora i ekonomske situacije društva sa ograničenom odgovornošću.

6. Ako se ekonomska situacija društva sa ograničenom odgovornošću značajno pogoršava i dalje plaćanje direktorskih plata koje su utvrđene ili dogovorene za opšteg direktora, ili dalje omogućavanje drugih pogodnosti za opšteg direktora, bilo bi izuzetno nepravedno prema društvu sa ograničenom odgovornošću, onda društvo sa ograničenom odgovornošću može

odlukom deoničara da smanji plate i naknade

Član 109

Ovlašćenje upravnog direktora u ime društva sa ograničenom odgovornošću

1. Svaki upravni direktor je ovlašćen da zastupa društvo sa ograničenom odgovornošću kao ovlašćen predstavnik tokom obavljanja svoje privredne delatnosti, uključujući i ovlašćenje:

1.1. za upravljanje uobičajenim privrednim delatnostima društva sa ograničenom odgovornošću; i

1.2. za potpisivanje sporazuma i drugih dokumenata neophodnih za obavljanje privredne delatnosti u ime društva sa ograničenom odgovornošću ukoliko se taj potpis u opravdanoj meri povezuje obavljanjem uobičajene privredne delatnosti društva sa ograničenom odgovornošću. Ove radnje upravnih direktora obavezuju društvo sa ograničenom odgovornošću, osim ukoliko statut deoničarskog društva propisuje da neki ili svi direktori predstavljaju deoničarsko društvo zajednički. Zajedničko predstavljanje važi u pogledu trećih lica samo ako je objavljeno u KARP shodno članu 22 ovog zakona:

2. Po zaključenju transakcije u ime deoničarskog društva direktori moraju da se pridržavaju, u pogledu deoničarskog društva, ograničenja propisanih Statutom deoničarskog društva koji su uspostavili akcionari ili odbor direktora. Ograničenje prava predstavljanja ne važi u pogledu trećih lica.

3. Svako lice, uključujući upravnog direktora, koje se namerno pretvara da postupa u ime društva sa ograničenom odgovornošću uz kršenje neophodnih obaveza odredjenih u stavu 2 ovog člana, je lično odgovorno za svu štetu prouzrokovanu ovim akcijama društvu sa ograničenom odgovornošću.

Član 110

Obaveza držanja knjiga i arhive i osiguranje pristupa

1. Upravni direktori društva sa ograničenom odgovornošću su dužna da:

1.1. pripremaju i održavaju knjige i arhivu društva sa ograničenom odgovornošću u skladu sa zakonima i podzakonskim aktima na snazi;

1.2. pripremaju finansijske izveštaje kao i izveštaj za upravljanje društvom sa ograničenom odgovornošću i isti predstavi deoničarima na kraju svake finansijske godine društva sa ograničenom odgovornošću;

1.3. tokom radnog vremena ponude svim deoničarima društva sa ograničenom odgovornošću pristup arhivi, knjigama i izveštajima društva sa ograničenom odgovornošću u cilju razmatranja i/ili kopiranja od strane deoničara;

1.4. Za deoničarsko društvo koje ostvaruje prag naveden u važećem zakonu o finansijskom izveštavanju osiguraju da godišnji finansijski izveštaj sadrži izveštaj spoljnog revizora angažovanog od strane društva sa ograničenom odgovornošću, koji ocenjuje finansijsko stanje društva sa ograničenom odgovornošću. Dalje, deoničarsko društvo izrađuje izveštaj službenika o njihovoj delatnosti, kao i svim drugim stvarima koje su predviđene Statutom,

ili ovim Zakonom ili drugim zakona na snazi. Upravni direktor ili predsedavajući Upravnog odbora potpisuje godišnji finansijski izveštaj i isti se dostavlja svim upravnim direktorima, službenicima i deoničara.

Član 111

Lica zadužena zadacima

Sva lica, koja, prema ovlašćenju deoničara ili Odbora direktora, vrše određenu funkciju koja ovim zakonom, Statutom ili Sporazumom o inkorporaciji je predviđena da je vrši upravni direktor, imaju ista prava, obaveze i odgovornosti lojalnosti, odgovornosti, nekonkurencije i prijavljivanja sukoba interesa, kao što je propisano članovima 258, 259, 260, 261, 262 i 263 ovog zakona.

GLAVA IX

PRESTANAK DRUŠTVA SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU I ODLUKA O POKRETANJU STEČAJNOG POSTUPKA

Član 112

Uzroci dobrovoljnog prestanka ili pokretanja stečajnog postupka

1. Društvo sa ograničenom odgovornošću prestaje da postoji i prekida mu se privredna delatnost, po osnovu:

1.1. isteka vremena trajanja, ukoliko je propisan Statutom, drugih okolnosti propisanih statutom ili sporazumom društva sa ograničenom odgovornošću, za prestanak ili prekid postojanja; ili

1.2. odluke skupštine deoničara ili jedinog deoničara društva sa ograničenom odgovornošću o dobrovoljnom prestanku postojanja društva sa ograničenom odgovornošću.

2. Skupština deoničara ili jedini deoničar odobrava pokretanje postupka shodno zakonu o stečaju ili bilo kom drugom zakonu na snazi.

3. Ukoliko se prestanak društva sa ograničenom odgovornošću sprovodi prema tačkama 1.1 ili 1.2 stava 1 ovog člana, prekida se privredna delatnost društva sa ograničenom odgovornošću a imovina se raspodeljuje prema odredbama ovog poglavlja.

4. Dobrovoljni prestanak ili stečajni postupak pokreću se shodno Zakonu o stečaju u skupštini deoničara, jednoglasnim glasanjem, izuzev ako statut društva sa ograničenom odgovornošću propisuje drukčije.

Član 113

Nastavak privredne delatnosti po pokretanju dobrovoljnog prestanka

1. Nakon što nastupe okolnosti ili odluke o dobrovoljnom prestanku postojanja shodno osnovnim odredbama 1.1 ili 1.2 stava 1 člana 112 ovog zakona, društvo sa ograničenom odgovornošću nastavlja sa svojim postojanjem isto kao i ranije, međutim ne može obavljati privredne delatnosti izuzev onih neophodnih za dobrovoljni prestanak i prekid delatnosti, koje slede:

1.1.prikupljanje novca ili imovine koju različite stranke duguju društvu sa ograničenom odgovornošću;

1.2. isplata ili aranžman za ispunjavanje zahteva poverilaca;

1.3. prodaja, nakon ispunjavanja zahteva člana 114 ovog zakona, ne novčane svojine društva sa ograničenom odgovornošću; i

1.4. raspodela imovine preostale nakon prodaje i namirenja potraživanja poverilaca. Ove aktivnosti obavljaju upravni direktori društva sa ograničenom odgovornošću, izuzev u slučaju da društvo sa ograničenom odgovornošću imenuje kvalifikovano stručno, pravno ili fizičko lice, koje će obaviti aktivnosti koje se namiruju iz novčane imovine društva sa ograničenom odgovornošću a čija se isplata smatra administrativnim troškom propisanim zakonom na snazi o stečaju.

Član 114

Obaveštenje o dobrovoljnom prestanku

1. Najkasnije pet (5) radnih dana od nastupanja okolnosti ili odluke o dobrovoljnom prestanku, društvo sa ograničenom odgovornošću dužno je da podnese KARP-u "Obaveštenje o dobrovoljnom prestanku postojanja". Društvo sa ograničenom odgovornošću nije dužno da proda ili raspodeli bilo koju od svoje imovine najmanje trideset (30) dana od uručivanja obaveštenja KARP-u. Ranije prodaje ili raspodele mogu se proglasiti ništavnim na sudu, na zahtev jednog neisplaćenog poverioca.

2. Obaveštenje o dobrovoljnom prestanku navodi, na jednom od službenih jezika:

2.1. da je društvo sa ograničenom odgovornošću odlučilo da prekine svoju privrednu delatnost i da raspodeli svoju imovinu;

2.2. datum nastupanja okolnosti ili odluke o dobrovoljnom prestanku;

2.3. adresu za podnošenje potraživanja poverilaca;

2.4. datum ili datume kada društvo sa ograničenom odgovornošću planira da krene sa prodajom ili raspodelom imovine, na način propisan ovim zakonom, što su datumi koji se mogu odrediti najmanje trideset (30) dana ali ne više od devedeset (90) dana od vremena dostavljanja Obaveštenja o dobrovoljnom prestanku KARP-u; i

2.5. vreme i mesto prodaje ili raspodele imovine društva sa ograničenom odgovornošću.

3. U toku od tri (3) radna dana od podnošenja Obaveštenja o dobrovoljnom prestanku KARP-u, društvo sa ograničenom odgovornošću treba da prosledi jedan primerak ovog obaveštenja svim deoničarima i poznatim poveriocima društva sa ograničenom odgovornošću a društvo dozvoljava svakom obezbeđenom poveriocu da uzme u posed imovinu na koju polaže obezbeđeni interes. Ukoliko društvo sa ograničenom odgovornošću ima imovinu na koju poverilac polaže obezbeđeni interes, društvo sa ograničenom odgovornošću predaje obezbeđenoj stranci ovu imovinu. Obezbeđeni poverilac prodaje ili raspolaze svojom imovinom u skladu sa zakonima na snazi. Ukoliko prodaja ili raspolaganje imovinom dovede do viška u prihodima, obezbeđeni poverilac dužan je da ovaj višak vrati društvu sa ograničenom odgovornošću. "Višak prihoda" predstavlja višak koji je premašio:

3.1. iznos neophodan za namirenje obezbeđenih dugovanja; i

3.2. druge iznose koje poverilac shodno zakonu može da zadrži na ime kamate i/ili naknade za troškove načinjene tokom uzimanja u posed ili prodaje ili raspolaganja datom imovinom.

4. U roku od trideset (30) dana od nastupanja okolnosti ili odluke o dobrovoljnom prestanku, društvo sa ograničenom odgovornošću dužno je da:

4.1. upotpuni pregled knjiga i arhive;

4.2. sprovede popis sve imovine i listu svih njegovih poznatih dugovanja; i

4.3. stavi svoj popis i pomenutu listu na raspolaganje za inspekciju i razmatranje javnosti, najmanje osam sati dnevno u periodu od pet (5) radnih dana, odmah nakon datuma propisanog u Obaveštenju o prestanku društva za prodaju imovine društva sa ograničenom odgovornošću. Izuzetno, ukoliko neki zakon na snazi propisuje javnu prodaju i/ili neku drugu metodu prodaje, prodaja može biti javna ili privatna i može se realizovati na sve načine koji su opravdani sa poslovne tačke gledišta.

5. Najviše trideset (30) dana od dostavljanja Obaveštenja o dobrovoljnom prestanku postojanja KARP-u društvo sa ograničenom odgovornošću dužno je da u dnevnom listu velikog tiraža na Kosovu, na službenim jezicima Kosova, objavi oglas koji zauzima najmanje jednu osminu strane, a koji sadrži:

5.1. zvanični naziv društva sa ograničenom odgovornošću i trgovinska imena koje društvo sa ograničenom odgovornošću koristi;

5.2. jedinstveni registarski broj nakon osnivanja;

5.3. informacije u vezi sa mestom i vremenom javne prodaje imovine i/ili informacije u vezi sa mestom i vremenom privatne prodaje svake imovine društva sa ograničenom odgovornošću;

5.4. informacije u vezi sa vremenom i mestom stavljanja na raspolaganje javnosti popisa imovine društva sa ograničenom odgovornošću i liste dugovanja; i

5.5. informacije u vezi sa postupcima koje poverioci ili zainteresovane stranke treba da primene da bi podneli zahteve do isteka roka za njihovo podnošenje.

6. Društvo sa ograničenom odgovornošću ne može odlagati datum javne prodaje oglašene shodno stavu 5 ovog člana.

7. Društvo sa ograničenom odgovornošću ne treba da namiri potraživanja koja nisu na listi dugovanja. Društvo sa ograničenom odgovornošću dužno je da proceni valjanost svih potraživanja pre nego što ih uvrsti na listu dugovanja. Potražioc koji smatraju da su oštećeni u svojim potraživanjima zbog toga što je društvo sa ograničenom odgovornošću odbilo da ih uvrsti na listu dugovanja, mogu ovo odbijanje osporiti na sudu.

Član 115

Prioritet u raspodeli imovine tokom dobrovoljnog prestanka

Tokom dobrovoljnog prestanka, imovina društva sa ograničenom odgovornošću isplaćuje se i/ili raspodeljuje shodno prioritetima propisanim zakonom na snazi o stečaju.

Član 116

Opoziv Obaveštenja o dobrovoljnom prestanku

1. Ovlašćeni predstavnik ili ovlašćeni opunomoćenik može opozvati Obaveštenje o dobrovoljnom prestanku u roku od devedeset (90) dana od dana podnošenja Obaveštenja o dobrovoljnom prestanku.

2. Ovaj opoziv ovlašćuje se na isti način kao i Obaveštenje o dobrovoljnom prestanku.

3. Da bi ovaj opoziv stupio na snagu, ovlašćeni predstavnik ili ovlašćeni opunomoćenik dužan je da potpiše i podnese KARP-u Obaveštenje o opozivu dobrovoljnog prestanka društva.

4. Obaveštenje o opozivu dobrovoljnog prestanka sadrži:

4.1. zvanični i trgovinski naziv društva sa ograničenom odgovornošću i njegov jedinstveni identifikacioni broj;

4.2. datum stupanja na snagu Obaveštenja o dobrovoljnom prestanku koji se sada opoziva;

4.3. datum ovlašćivanja opoziva; i

4.4. izjavu koja identifikuje osobu ili osobe koje su ovlastile opoziv a koja predstavlja dozvolu i pravnu osnovu radnje preduzete od ovih lica.

5. Obaveštenje o opozivu dobrovoljnog prestanka stupa na snagu na dan dostavljanja KARP-u i proizvodi pravne posledice samo u slučajevima u kojima nisu preduzete nikakve mere u vezi sa prodajom imovine ili namirenjem potraživanja poverilaca nakon dostavljanja Obaveštenja o dobrovoljnom prestanku.

Član 117

Namirenje potraživanja poverilaca prema društvu sa ograničenom odgovornošću koje podleže dobrovoljnom prestanku

1. Potraživanja poverilaca prema društvu sa ograničenom odgovornošću koje podleže dobrovoljnom prestanku mogu se namiriti:

1.1. prema društvu sa ograničenom odgovornošću, do mere da se njegova imovina ne raspodeljuje deoničarima; ili

1.2. u slučaju da je sva imovina raspodeljena deoničarima tokom postupka dobrovoljnog prestanka, prema svakom deoničaru, do srazmernog iznosa njegovih deonica ili imovine koja mu je raspodeljena tokom dobrovoljnog prestanka, koja god da je manja. Ukupna

dugovanja deoničara za sva potraživanja poverilaca shodno ovom članu, ne mogu premašiti ukupan iznos imovine društva sa ograničenom odgovornošću, koja mu je raspodeljena.

SEDMI DEO DEONIČARSKO DRUŠTVO

GLAVA I OPŠTE ODREDBE

Član 118 Priroda deoničarskog društva i deonice

1. Deoničarsko društvo je pravno lice u vlasništvu deoničara koje je pravno odvojeno i zasebno od deoničara. Deoničar u jednom deoničarskom društvu nije suvlasnik i nema prenosiv interes nad vlasništvom ili imovinom deoničarskog društva. Jedno deoničarsko društvo može imati samo jednog deoničara.
2. Deonice u deoničarskom društvu predstavljaju jedinice na osnovu kojih se dele vlasnički interesi u deoničarskom društvu.
3. Deonica u deoničarskom društvu u vlasništvu je deoničara.
4. Shodno stv. 5 i 6 ovog člana, deonica se može prenositi slobodno, jednim delom ili u celosti, sa jednog deoničara na bilo koje fizičko ili pravno lice i/ili poslovno društvo.
5. Nezavisno od stava 4 ovog člana, statut može propisati ograničenja na prenos, uključujući ali se ne ograničavajući na apsolutnu zabranu prenosa deonica, ograničenja na traženje saglasnosti direktora ili deoničara za prenos i prava koje garantuju da kada deoničar prenese svoje deonice, i drugi imaju pravo ili obavezu da to učine. Svaki prenos koji je u suprotnosti sa ovim pravilima je ništavan ili nevažeći i ne proizvodi pravno dejstvo nad deoničarskim društvom.
6. Ništa propisano ovim članom ili ovim zakonom se ne može tumačiti ili sprovoditi na štetu ostvarivanja zahteva propisanih drugim zakonom na snazi na Kosovu koji uređuje promet hartijama od vrednosti.

Član 119 Osnovni kapital

1. Deoničarsko društvo mora imati osnovni kapital u visini od najmanje dese hiljada (10.000) evra ili veći iznos ukoliko to posebno predviđa član 145 ovog zakona.
2. Osnovni kapital isplaćuje se deoničarskom društvu shodno uslovima propisanim članom 145 ovog zakona.

Član 120

Načelo odgovornosti

1. Deoničarsko društvo odgovorno je za sva dugovanja i druga potraživanja svojom celokupnom imovinom i svojinom.
2. Nijedno drugo fizičko ili pravno lice i/ili poslovno društvo nije odgovorno za potraživanja deoničarskog društva time što je deoničar u datom deoničarskom društvu.
3. Deoničar u deoničarskom društvu nije odgovoran za potraživanja deoničarskog društva time što je njegov deoničar. Nezavisno od toga, deoničar može snositi odgovornost za potraživanja deoničarskog društva, ako deoničar nepravedno zloupotrebi deoničarsko društvo zarad prevare ili iz nezakonitih ciljeva ili ako postupa prema imovini deoničarskog društva kao da mu lično pripada i kao da deoničarsko društvo ne postoji.

Član 121

Odgovornost za akcije osnivača pre registracije

1. Ako jedan ili više osnivač i/ili duga lica preduzmu akcije u ime deoničarskog društva pre nego što je registrovano, uključujući, ali ne ograničavajući se time, i otvaranje računa u banci, nabavku ili najam opreme i imovine ili stupanje u ugovore ili druge obaveze, lica koja preduzmu takve akcije su zajednički i lično odgovorna za potraživanja i obaveze koje proističu iz tih akcija, osim ako je postignut drugačiji sporazum sa dotičnim trećim stranama.
2. Nakon registracije u KARP, deoničarsko društvo može preuzeti odgovornost za sve takve zahteve i obaveze. U ovom slučaju, deoničarsko društvo je isključivo odgovorno za zahteve i obaveze.

Član 122

Nadležnosti

1. Deoničarsko društvo ima potrebna ovlašćenja da obavlja svoju delatnost koja obuhvataju, ali nisu ograničena na ovlašćenja da:
 - 1.1. tuži ili da bude tuženo;
 - 1.2. sklapa ugovore, pozajmljuje novac i da se zadužuje i ostvaruje druga potraživanja;
 - 1.3. stekne, uzme u posed, da pod zakup, založi ili da pod hipoteku, ili na bilo koji drugi način raspolaže ili radi svojom imovinom ili svojinom;
 - 1.4. stekne, uzme u posed, da pod zakup, založi, glasa, proda ili na drugi način raspolaže deonicom, kvotom ili drugim svojinskim interesima u privrednom društvu ili drugoj organizaciji; i
 - 1.5. odredi, imenuje ili angažuje zvaničnike, radnike i zastupnike deoničarskog društva i da propiše njihove dužnosti i naknadu.

Član 123

Vreme trajanja

1. Vreme trajanja deoničarskog društva je neograničeno, izuzev kada Statut propisuje drukčije.
2. Ukoliko se produži vreme trajanja deoničarskog društva, o istom treba obavestiti KARP nakon čega KARP vrši upis istog u registar.

Član 124

Deoničari

1. Deoničarsko društvo može činiti jedno ili više fizičko ili pravno lice i/ili poslovno društvo u svojstvu deoničara.
2. Nevladine organizacije ne mogu biti deoničari u deoničarskim društvima.

Član 125

Ovlašćenja osnivača prestaju registracijom

Nakon registracije deoničarskog društva i nakon što postane pravno lice, sva fizička ili pravna lica i/ili poslovna društva koje su osnovale deoničarsko društvo nisu više ovlašćena da njom upravljaju. Međutim, ukoliko je odnosni osnivač fizičko lice koje nakon registracije deoničarskog društva zadrži neku drugu funkciju u deoničarskom društvu, isti ima ovlašćenja koja proizilaze iz date funkcije.

Član 126

Ograničenja u mogućnostima deoničarskog društva da se pretplati ili radi svojim deonicama

1. Izuzev kada se to izričito dozvoli jednom od odredaba ovog zakona, deoničarsko društvo se ne može pretplatiti ili kupovati svoje izdate ili neizdate deonice.
2. Ukoliko neko fizičko ili pravno lice i/ili poslovno društvo pretplati ili kupi deonice deoničarskog društva u ime ovog deoničarskog društva:
 - 2.1. interes deoničarskog društva u ovoj transakciji kao i odnosne deonice, ništavne su sa pravnog stanovišta;
 - 2.2. deoničarsko društvo nije odgovorno da plati deonice i ima pravo povraćaja svog novca ili imovine date na ime uplate ovih deonica; i
 - 2.3. sa pravne tačke gledišta, fizičko ili pravno lice i/ili poslovno društvo koje vrši pretplatu ili kupovinu, smatra se onim koje se pretplatilo ili obavilo kupovinu u njihovo ime a ovo lice ili privredna društva odgovorni su za uplatu ovih deonica.
3. Osnivači ili u slučaju porasta pretplaćenog kapitala, direktori, lično su odgovorni za isplatu deonica pretplaćenih protivno ovom članu, sem ukoliko dokažu da im se lično ne može pripisati nikakva krivica.

Član 127**Odsustvo Ultra Vires zaštite**

Deoničarskom društvu nije dozvoljeno da negira ili izbegava svoje odgovornosti za svoje postupanje, argumentom da isto ne potpada pod privredni delokrug deoničarskog društva propisan Statutom.

GLAVA II**STATUT, MEMORANDUM O INKORPORIRANJU I PROPISI****Član 128****Statut**

Deoničarsko društvo osniva se nakon što registruje svoj statut, odobren od osnivača memorandumom o inkorporiranju pri KARP-u shodno članu 34 ovog zakona. Statut predstavlja konstitutivni dokumenat deoničarskog društva. Izmene i dopune statuta nemaju pravno dejstvo sve dok ih deoničari ne usvoje i dok se ne objavi od KARP-a shodno članu 22 ovog zakona.

Član 129**Memorandum o inkorporiranju**

1. Deoničarsko društvo se osniva Sporazumom inkorporiranju koji potpisuju osnivači. Memorandum o inkorporiranju je osnivački dokument deoničarskog društva, sa sadržajem preciziranim u članu 34 ovog zakona.
2. Nakon potpisivanja Memoranduma o inkorporiranju, a pre registracije u KARP, osnivači koriste predloženi službeni naziv, i trgovinski naziv ukoliko postoji, deoničarskog društva zajedno sa dodatkom "*u osnivanju*".

Član 130**Propisi**

1. Deoničarsko društvo može da ima propisa sa odredbama o upravljanju i funkcionisanju deoničarskog društva ukoliko je propisano statutom deoničarskog društva.
2. Odredbe propisa koje umanjuju odredbe zakona na snazi ili statuta deoničarskog društva na štetu prava deoničara su nevažeće osim ako je drugačije navedeno u zakonima na snazi. Ukoliko postoji konflikt između statuta deoničarskog društva i njegovih propisa, prevladava statut.

Član 131**Organizacioni sastanak deoničarskog društva**

Neposredno po registraciji deoničarskog društva, prvobitno imenovani direktori u Statutu dužni su da odrede organizacioni sastanak sa ciljem da upotpune organizaciju deoničarskog društva izborom početnih službenika i obavljanjem delatnosti shodno njihovim ovlašćenjima.

GLAVA III

DEONICE I DRUGE HARTIJE OD VREDNOSTI

Član 132

Obične i preferencijalne deonice, nominalna vrednost, odsustvo deonica na donosioca

1. Deoničarsko društvo može izdavati dve vrste deonica, obične i preferencijalne deonice. Deoničarsko društvo mora imati obične deonice i treba da izda najmanje jednu običnu deonicu. Preferencijalne deonice deoničarskog društva mogu se podeliti u dve ili više klasa, sa različitim pravima i povlasticama.
2. Deonice svih vrsta i klasa treba da imaju izraženu nominalnu vrednost. Ukoliko deonica ima izraženu nominalnu vrednost, ista najmanje treba da iznosi jedan (1) evro cent. Izražena nominalna vrednost obične ili preferencijalne deonice, može iznositi više od jednog (1) evro centa.
3. Svaka deonica iz reda običnih deonica treba da ima istu nominalnu vrednost kao i druge obične deonice. Svaka deonica iz klase preferencijalnih deonica treba da ima istu nominalnu vrednost kao i druge deonice iste klase.
4. Obične deonice deoničarskog društva ne mogu se pretvarati u preferencijalne deonice ili hartije od vrednosti. Nezavisno od toga, preferencijalne deonice mogu se pretvarati, ukoliko to dozvoljava statut deoničarskog društva, u obične deonice ili u deonice drugih klasa preferencijalnih deonica deoničarskog društva.
5. Deoničarsko društvo nije ovlašćeno da izdaje i neće izdavati deonice na donosioca ili hartije od vrednosti na donosioca. Sve deonice ili hartije od vrednosti izdate u suprotnosti sa ovim članom kao i sva prava i potraživanja koja proizilaze kao posledica ovih deonica ili hartija od vrednosti biće ništavna, nevažeća i neprimenjiva.

Član 133

Ovlašćene i izdate deonice

1. Statut deoničarskog društva propisuje tačan broj običnih ovlašćenih običnih deonica deoničarskog društva i tačan ovlašćeni broj preferencijalnih deonica deoničarskog društva, ukoliko ima preferencijalne deonice. Ukoliko je ovlašćena više od jedne klase preferencijalnih deonica, statut propisuje tačan broj svake ovlašćene klase.
2. Broj ovlašćenih deonica svake vrste ili klase može se izmeniti samo uz saglasnost i upisivanje svake izmene ili dopune Statuta u skladu sa važećim zahtevima ovog zakona.
3. Deoničarsko društvo može izdavati samo deonice ovlašćene svojim statutom.
4. Deoničarsko društvo može izdavati onaj broj deonica svake vrste ili klase ovlašćene statutom, do maksimalnog broja propisanog statutom za datu vrstu ili klasu.
5. Odluku o izdavanju ovlašćenih deonica i propisivanju broja, vremena i drugih uslova za izdavanje, donose samo deoničari deoničarskog društva, izuzev ukoliko se statutom, propisom ili odlukom deoničara ovo ovlašćenje prenese na odbor direktora i samo u stepenu dozvoljenom

statutom, propisom ili odlukom.

Član 134

Spisak deoničara

1. Odbor direktora deoničarskog društva, ili po odluci odbora direktora, upravni direktor dužan je da vodi ažuran spisak deoničara koji:

1.1. sadrži ime i adresu svakog aktuelnog deoničara i broj i vrstu deonica kojima trenutno raspolaže; i

1.2. sadrži druge informacije koje se shodno zakonu upisuju na ovaj spisak. Deoničarsko društvo mora odmah da upiše podatke deoničara na ovaj spisak.

2. Ako je deoničarsko društvo izdalo deonice jednog deoničara, deoničarsko društvo je dužno da podatke deoničara odmah upiše u ovaj spisak.

3. Ukoliko je deoničar primio deonice od nekog drugog deoničara, deoničarsko društvo je dužno da odnosne podatke registruje u roku od najmanje tri (3) dana od prijema obaveštenja o prenosu ove deonice kao i identitet prenosioca i sticaoca. Ukoliko su deonice koje podlažu prenosu overene, dostavljanje potvrda o registrovanom vlasniku deonica deoničarskom društvu koje nose potpis prenosioca uz izjavu o prenosu datih deonica na prenosioca, smatra se dovoljnim obaveštenjem. Ukoliko deonice koje podlažu prenosu nisu overene, onda se dostavljanje izjave sa potpisom prenosioca deoničarskom društvu koja navodi da je prenosilac izvršio prenos deonica na sticaoca, smatra dovoljnim obaveštenjem.

4. Ukoliko u propisanom roku, deoničarsko društvo ne registruje ili odbije da registruje tražene podatke deoničara u spisak deoničara, fizičko ili pravno lice i/ili poslovno društvo može podneti tužbu sudu sa ciljem da primora deoničarsko društvo da izvrši registraciju ovih podataka i da formalno prizna status deoničara fizičkom ili pravnom licu i/ili poslovnom društvu. Nakon što fizičko ili pravno lice i/ili poslovno društvo podnese zahtev kojim traži da dobije status deoničara ili delujući po zahtevu deoničarskog društva, sud je nadležan i ovlašćen da:

4.1. odredi pravog vlasnika deonice i odredi dan kada je ovaj vlasnik trebalo da se upiše u spisak deoničara;

4.2. naredi deoničarskom društvu da upiše podatke ovog vlasnika u spisak deoničara; i

4.3. nadoknadi štetu koju sud smatra primerenom; ukoliko sud odluči u korist sticaoca, naloži naknadu štete koju je deoničarsko društvo prouzročilo sticaocu, kao posledica odbijanja neposrednog upisa podataka sticaoca u spisak deoničara, uključujući i štetu prouzročenu kao posledica nemogućnosti sticaoca da glasa ili dobije dividendu ili izvrši prenos deonica.

5. Prenos udela se smatra obavljenim i deoničar se smatra da je promenio po pitanju deoničarskog društva nakon obaveštenja deoničarskog društva o prenosu udela i potvrde prenosa udela.

Član 135

Pristup deoničara dokumentima

1. Svi deoničari imaju pravo da pristupe i kopiraju o svom trošku, tokom redovnog radnog

vremena u sedištu deoničarskog društva, svaki od dole navedenih dokumenata:

- 1.1. statut deoničarskog društva i sve njegove izmene i dopune na snazi u datom trenutku;
- 1.2. propise deoničarskog društva i sve njihove izmene i dopune na snazi u datom trenutku;
- 1.3. zapisnike sa svih skupština deoničara i podatke o svim merama koje su deoničari preduzeli van održane skupštine, u poslednje tri (3) godine;
- 1.4. sva pismena saopštenja deoničara u poslednje tri godine;
- 1.5. sve finansijske izveštaje podnete svakom ministarstvu Vlade ili obezbeđene deoničarima u vezi sa skupštinom deoničara u poslednje tri (3) godine;
- 1.6. spisak sa imenima i adresama svih aktuelnih članova odbora direktora, upravnih direktora i drugih službenika;
- 1.7. spisak svih deoničara deoničarskog društva; i
- 1.8. sva dokumenta podneta KARP-u u poslednje tri (3) godine.

2. Pravo na pristup dokumentima propisano stavom 1 ovog člana, ne isključuje dodatna prava na koja deoničari mogu polagati pravo shodno drugim odredbama ovog zakona.

3. Za ostvarivanje prava shodno stavu 1 ovog člana, deoničar prvo deoničarskom društvu podnosi zahtev u pismenoj formi za uvid u gore navedena dokumenata. Ukoliko je deoničar poslovno društvo ili pravno lice, dužno je da u zahtevu navede ime ili imena lica koja su ovlašćena da imaju uvid u dokumenta u ime privrednog društva.

4. Ukoliko deoničarsko društvo ne dozvoli ili odbije da dozvoli uvid u evidenciju u roku od pet (5) dana od prijema zahteva, deoničar može podneti tužbu na sudu kako bi primorao deoničarsko društvo da dozvoli uvid. Sud je nadležan i ima potrebna ovlašćenja da donese odluku u tu svrhu.

Član 136

Overene i ne overene deonice

1. Deonica ili deonice deoničarskog društva mogu biti overene potvrdom o registrovanom vlasniku ili ne overene.

2. Ukoliko su deonica ili deonice overene, potvrda sadrži:

- 2.1. ime fizičkog ili pravnog lica i/ili poslovnog društva kome je potvrda izdata;
- 2.2. broj deonica navedenih u potvrdi i uzastopan broj potvrde;
- 2.3. vrstu deonica, obične ili preferencijalne, naveden u potvrdi;

2.4. ukoliko deonice pripadaju određenoj klasi preferencijalnih deonica, treba navesti odnosnu klasu; i

2.5. ukoliko su deonice preferencijalne deonice određene klase, onda se prilaže izjava koja objašnjava prava, uključujući pravo glasa, kao i povlastice datih deonica, propisane statutom deoničarskog društva.

3. Izuzev ukoliko statut deoničarskog društva propisuje drukčije, odbor direktora može odlučiti da se nekolicina ili sve overene deonice pretoče u ne overene deonice.

4. Overene i ne overene deonice iste vrste i klase nose identična prava.

Član 137

Prava vlasnika običnih deonica

1. Izuzev ukoliko je izričito drukčije propisano nekom drugom odredbom ovog zakona, vlasnik obične deonice deoničarskog društva ostvaruje ista prava kao i svi drugi vlasnici običnih deonica, uključujući, ali se ne ograničavajući na:

1.1. pravo obaveštavanja i učešća na skupštini deoničara. Pravo učešća obuhvata i pravo postavljanja pitanja direktorima i službenicima deoničarskog društva, koji su dužni da odgovore na postavljena pitanja;

1.2. pravo stavljanja na glasanje svake obične deonice i pitanja o kojima je glasano u skupštini;

1.3. pravo dobijanja podjednake dividende za svaku običnu deonicu u posedu;

1.4. nakon dobrovoljnog prestanka postojanja ili stečaja deoničarskog društva, pravo na podjednaku isplatu za svaku običnu deonicu u posedu; i

1.5. druga prava propisana ovim zakonom, statutom ili propisima deoničarskog društva.

Član 138

Prava vlasnika preferencijalnih deonica

1. Statut deoničarskog društva u potpunosti treba da propiše prava i povlastice svake klase preferencijalnih deonica deoničarskog društva. Ova prava i povlastice mogu obuhvatati:

1.1. prednost nad vlasnicima običnih deonica u vezi sa dividendama;

1.2. prednost u raspodeli tokom dobrovoljnog prestanka postojanja deoničarskog društva;

1.3. posebna prava glasanja ili bez prava glasanja;

1.4. pravo pretvaranja ovih deonica u obične deonice ili u drugu klasu preferencijalnih deonica deoničarskog društva;

1.5. pravo zahtevanja naknade od deoničarskog društva po ispunjenju uslova za zahtevanje naknade; i

1.6. druga prava i prednosti koje nisu zabranjene ovim zakonom.

2. Deoničar koji poseduje deonice iz klase preferencijalnih izdatih i pretplaćenih deonica deoničarskog društva, ostvaruje ista prava i povlastice kao i ostali deoničari u čijem se posedu nalaze deonice iste klase.

3. Deoničari koji poseduju preferencijalne deonice imaju pravo na samo jedan glas za svaku deonicu na skupštini deoničara, u vezi sa svakim pitanjem koje iziskuje glasanje u grupi. Statut deoničarskog društva može propisati da vlasnici preferencijalnih deonica imaju pravo glasa zajedno sa vlasnicima običnih deonica, ukoliko su ove preferencijalne deonice pretvorive u obične ili ukoliko se dividenda za preferencijalne deonice nakupila i nije isplaćena u vremenskom periodu propisanom statutom.

4. Vlasnici preferencijalnih deonica imaju pravo učešća u skupštini deoničara, ali bez prava glasa, izuzev u slučajevima propisanim stavom 3 ovog člana.

Član 139

Hartije od vrednosti izuzev deonica, hartije od vrednosti pretvorive u deonice i mogućnosti za kupovinu deonica

1. Shodno stavu 2 ovog člana kao i zabranama i ograničenjima propisanim statutom deoničarskog društva, deoničarsko društvo može stvarati i izdavati druge hartije od vrednosti, izuzev deonica:

1.1. obveznice;

1.2. hartije od vrednosti pretvorive u deonice; i

1.3. mogućnost kupovine deonica. Mogućnost kupovine deonice podrazumeva hartiju od vrednosti koja imaocu daje pravo da kupi određeni broj deonica određene vrste ili klase, po određenoj ceni, u unapred utvrđenom vremenskom periodu.

2. Hartije od vrednosti pretvorive u deonice kao i mogućnost kupovine deonice ne mogu se izdavati ukoliko ovlašćeni broj datih deonica, propisan statutom deoničarskog društva, nije dovoljan da pokrije:

2.1. narednu emisiju drugih deonice te vrste;

2.2. emisiju drugih deonica shodno drugim hartijama od vrednosti ili mogućnosti kupovine već izdatih deonica; i

2.3. sve druge deonice, koje su već izdate.

3. Deoničarsko društvo je dužno da svaki put kada izda hartije od vrednosti pretvorive u deonice ili mogućnost za kupovinu deonica, upiše u spisak deoničara ime i adresu svakog vlasnika hartije od vrednosti ili mogućnosti kupovine kao i broj overenih deonica u kojima deoničarsko društvo mora ispoštovati pravo imaoca na pretvaranje deonica. Deoničarsko društvo je do

isteka roka važenja ovih prava dužno da u svom trezoru drži dati broj deonica, sa ciljem da obezbedi ostvarivanje ovih prava.

4. Odluka o emisiji hartija o vrednosti ili mogućnosti kupovine propisana ovim članom, treba da bude u skladu sa zahtevima stava 5 člana 133 ovog zakona.

Član 140

Isplata na ime deonice i hartija od vrednosti

1. Izuzev u vezi sa šemom deonica zaposlenih, deoničarsko društvo ne treba da izdaje ili prodaje svoje deonice ili hartije od vrednosti, sem ukoliko se radi o prometu u kome deoničarsko društvo odmah ostvaruje:

1.1. potpunu isplatu, shodno pretplaćenju sumi; ili

1.2. delimičnu isplatu, shodno članu 141 ovog zakona.

2. Izuzev ukoliko drukčije propisuje Šema deonica zaposlenih usvojena shodno ovom zakonu, pretplatna cena isplaćuje se u gotovini ili u vidu druge materijalne ili nematerijalne imovine ili pravima od vrednosti.

3. Ukoliko je isplata načinjena u drugim oblicima sem novčanog, budući deoničar deoničarskog društva u obavezu je da angažuje nezavisnog i ovlašćenog spoljnog procenjivača, koji će sastaviti i podneti odboru direktora izveštaj o pravičnoj i razumnoj proceni vrednosti imovine date na ime isplate zajedno sa formalnim mišljenjem o dovoljnosti ove vrednosti za naknadu cene koštanja deonice ili hartije od vrednosti koja se pušta u emisiju ili prodaje. Izveštaj će najmanje sadržati:

3.1. opis imovine ili prava ponuđenih na ime isplate;

3.2. opis metode procene koju je procenjivač upotrebio; i

3.3. izjavu procenjivača da je iznos ostvaren ovom metodom barem jednak pretplaćenju ceni.

4. Odbor direktora treba da obezbedi i usvoji ovaj izveštaj pre nego što se dozvoli emisija deonica.

5. Izuzev ukoliko drukčije propisuje Šema deonica zaposlenih usvojena shodno ovom zakonu, deoničarsko društvo ne može primati poslove ili usluge, bilo pružene ili one koje će biti pružene, na ime delimične ili potpune naknade za deonicu ili hartiju od vrednosti.

Član 141

Delimično uplaćene deonice

1. U roku od trideset (30) dana pre prve registracije pri KARP-u, deoničarsko društvo može pustiti u emisiju sve deonice ili jedan deo istih u zamenu za delimičnu naknadu, ali samo ukoliko između deoničara i deoničarskog društva postoji sporazum koji propisuje:

1.1. da se bilo koja ili sve uplate na ime datih deonica vrše u gotovini i ni na koji drugi način;

1.2. da se najmanje dvadeset pet posto (25%) nominalne vrednosti deonica isplaćuje u roku od trideset (30) dana od prve registracije deoničarskog društva; i

1.3. ne izmireni saldo treba da se izmiri do datuma koji ne sme da premaši period od dve (2) godine od dana prve registracije deoničarskog društva u KARP-u.

2. Izuzev u slučaju deonica izdatih prema Šemi deonica zaposlenih usvojenoj u skladu sa ovim zakonom, deonice izdate po višem kursu u osnovnom kapitalu isplaćuju se u celosti i ne mogu se izdavati kao delimično uplaćene deonice.

3. U vezi sa delimično uplaćenim deonicama, podaci u nastavku upisuju se u registar deoničara deoničarskog društva i ukoliko je ovakva deonica overena, u potvrdu o registrovanom vlasniku deonice, ukoliko postoji:

3.1. ukupan iznos cene deonice;

3.2. iznos uplaćen u vreme emisije; i

3.3. svi iznosi uplaćeni od vremena emisije do vremena uplate.

4. Prava glasa i ostala prava uz delimično uplaćenu deonicu, uključujući prava na dividendu i raspodelu, treba svesti na minimum u mogućoj meri kako bi se odrazila svota koja nije uplaćena za deonicu.

5. Ne prejudicirajući opštu primenu stava 4 ovog člana, u slučaju da deoničarsko društvo objavi dividendu za određenu vrstu ili klasu deonica, deoničarsko društvo istovremeno treba da objavi dividendu za sve deonice date vrste ili klase koje nisu u potpunosti uplaćene, ali isplativa dividenda za ovu vrstu deonica treba da se smanji u potrebnoj meri kako bi odrazila iznos koji još uvek nije uplaćen za datu deonicu. U datim slučajevima deoničarsko društvo ima pravo da:

5.1. isplati dividendu datom deoničaru; ili

5.2. izvrši raspodelu dividende, odbijanjem neuplaćenog iznosa deonice.

Član 142

Odgovornosti vlasnika delimično uplaćenih deonica

1. Svaki imalac/dužnik delimično uplaćene deonice lično je odgovoran deoničarskom društvu za ne izmireni deo uplate.

2. U slučaju da imalac/dužnik delimično uplaćenih deonica ne uplati odmah neku dospelu ratu, shodno sporazumu u pismenoj formi propisanom stavom 1, član 141 ovog zakona, deoničarsko društvo može proglasiti oduzimanje deonica u celosti ili delimično, izuzev u slučajevima u kojima ovo utiče negativno na osobu koja je kupila nekoliko ili sve deonice a koja nije bila upoznata o njihovom statusu delimično uplaćenih deonica i/ili odmah tražiti uplatu preostalog dela uplate, podnošenjem tužbe na sudu protiv deoničara za preostali iznos. "Preostali iznos" obuhvata:

2.1. kamatu na preostali iznos, uključujući i svaku dospelu kamatu koja nije uplaćena, koju vlasnik/dužnik nije uspeo da plati, po stopi koju obračunava i objavljuje Centralna banka Kosova; i

2.2. sve druge razumne troškove koje je deoničarsko društvo načinilo tokom pripreme, podnošenja i realizovanja parničnog ili prodajnog postupka.

3. Fizičko ili pravno lice i/ili poslovno društvo koje kupi delimično uplaćenu deonicu, je lično i zajednički sa vlasnikom /dužnikom deonica odgovoran za neizmireni iznos. U slučaju da kupac nije bio upoznat sa ovom činjenicom, deoničar/dužnik ostaje jedina stranka koja je u potpunosti odgovorna za ne izmireni iznos.

4. Žirant delimično uplaćenih deonica, nije odgovoran usled svog statusa žiranta. U slučaju da žirant otkupi delimično uplaćene deonice, uzimaju se u obzir stope propisane stavom 3 ovog člana prilikom utvrđivanja odgovornosti žiranta za neuplaćeni deo.

Član 143

Pravo preče kupovine novih deonica

1. Shodno ovom članu i izuzev u vezi sa Šemom deonica zaposlenih, deoničari deoničarskog društva imaju pravo preče kupovine novih deonica iste vrste – ili ukoliko je primenjivo iste klase, svaki put kada deoničarsko društvo izdaje nove deonice date vrste.

2. Pravo preče kupovine deoničara shodno stavu 1 ovog člana nije neograničeno. Ovo pravo može ostvarivati jedan deoničar, samo u vezi sa onim procentom novih deonica koji odgovara aktuelnom procentu vlasništva deoničara na već izdate deonice i na neizmirene deonice iste vrste i klase. Deoničar može koristiti pravo preče kupovine, delimično ili u celosti.

3. Pravo preče kupovine propisano ovim članom ne može se ograničavati ili ukidati statutom, međutim ovo pravo se može ograničavati ili opozivati na osnovu odluke deoničara, usvojene sa najmanje dvotrećinskom (2/3) većinom glasova deoničara iste vrste i klase deonica. Ovo glasanje obavlja se nakon što direktori podnesu izveštaj koji navodi:

3.1. razloge za ograničavanje ili za opoziv prava preče kupovine; i

3.2. obrazloženje Odbora direktora o određivanju cene deonica koje će biti puštene u emisiju. Ovaj izveštaj priprema nezavisan procenjivač.

4. Pravo preče kupovine propisano ovim članom primenjuje se samo za postojeće deoničare čije se deonice vode na spisku deoničara deoničarskog društva. Izričito se predviđa da vlasništvo nad deonicom ili hartijom od vrednosti koja se konvertuje u deonicu, nije povod za dodelu prava preče kupovine propisanog ovim članom.

5. Svaki put kada se predlaže nova emisija, deoničarsko društvo na samom početku upućuje svim deoničarima obaveštenje o predloženoj emisiji deonica, koje u najmanjem treba da navodi:

5.1. broj deonica koje će biti puštene u emisiju;

5.2. predloženu cenu ili metodu za određivanje cene; i

5.3. period i postupke za ostvarivanje prečeg prava, pod uslovom da ovaj period ne iznosi manje od dvadeset jedan (21) dan. Sva pravila i postupci kojima se uređuje ostvarivanje prava preče kupovine treba da su jednaka za sve deoničare koji ova prava ostvaruju.

6. Izuzev ukoliko statut deoničarskog društva propisuje drukčije, pravila o pravu preče kupovine ne važe u sledećim slučajevima:

6.1. emisija preferencijalnih deonica, sem preferencijalnih deonica koje se mogu konvertovati u obične deonice ili koje nose pravo kupovine običnih deonica;

6.2. svih deonica ovlašćenih statutom deoničarskog društva u emisiji u roku od šest (6) meseci od prve registracije deoničarskog društva;

6.3. svih deonica u emisiji u vezi sa Šemom deonica zaposlenih, usvojenih u skladu sa zahtevima ovog zakona; i

6.4. deonice u emisiji u vezi sa Šemom deonica zaposlenih usvojenih shodno zahtevima ovog zakona.

7. Deonice koje podlažu pravu preče kupovine koje postojeći deoničari nisu kupili shodno ovom pravu, mogu se izdati bilo kom licu nakon jednogodišnjeg (1) perioda, nakon što su ove deonice ponuđene postojećim deoničarima shodno ovom članu. Odbor direktora deoničarskog društva propisuje emisionu cenu koja ne sme da bude niža od devedeset posto (90%) cene koja je prethodno određena za ostvarivanje prava preče kupovine. Ukoliko odbor direktora želi da pusti u emisiju deonice po nižoj ceni ili nakon isteka jednogodišnjeg perioda, pravo preče kupovine, propisano ovim članom, sprovodi se u celosti.

Član 144

Ograničenja na prenos deonica

Korporacija može doneti ograničenja na prenos deonica korporacije, uključujući ograničenja u vrsti propisana čl. 88, 89, 90 ovog zakona. Svako ograničenje tog tipa treba propisati statutom korporacije.

GLAVA IV

OSNOVNI KAPITAL

Član 145

Iznos, pretplata i uplata; odnos prema nominalnoj vrednosti

1. Osnovni kapital predstavlja minimalni iznos na raspolaganju za namirivanje potraživanja poverilaca.

2. Osnovni kapital deoničarskog društva iznosi, šta god da je veće:

2.1. deset hiljada (10,000) evra; ili

2.2. ukupan iznos nominalne vrednosti svih deonica, koje je deoničarsko društvo izdalo u vreme prve registracije pri KARP-u.

3. Ukoliko se posebnim zakonom propiše ili izričito dozvoli javnom organu da propiše veći osnovni kapital za banke, finansijske institucije ili institucije obezbeđenja, onda imaju prednost odredbe posebnog zakona.

4. Deoničarsko društvo može izdavati deonice velike nominalne vrednosti, i u tom slučaju višak vrednosti ne čini osnovni kapital već premiju na deonicu registrovanu od strane deoničarskog društva na račun premija deoničarskog društva. Deoničarsko društvo ne može izdavati deonice vrednosti manje od nominalne.

5. Ne može se davati nikakva javna ponuda za deonice deoničarskog društva sve dok osnovni kapital ne bude uplaćen u celosti. Nijedan deoničar ne može se osloboditi obaveze da plati deonicu, sem postupcima i pravilima koja uređuju smanjenje kapitala.

Član 146

Porast osnovnog kapitala

1. Deoničarsko društvo može povećati svoj osnovni kapital izmenom statuta u skladu sa ovim zakonom. Deoničarsko društvo može podići osnovni kapital:

1.1. daljom izmenom statuta o podizanju određene nominalne vrednosti običnih deonica i/ili jedne ili više iz kategorija preferencijalnih deonica, ukoliko je ovlašćena da izdaje preferencijalne deonice; ili

1.2. izdavanjem dodatnih deonica, na osnovu maksimalnog broja propisanog statutom, za zakonitu i adekvatnu naknadu. Deoničarsko društvo može podići iznos svog osnovnog kapitala nakon što osnovni kapital bude isplaćen u celosti.

2. Nominalna vrednost izdatih deonica može se podići bez podizanja odnosno naknade deoničara, ukoliko postoji dovoljan kapital na računu premije deonice. Račun premije deonice deoničarskog društva zatim se smanjuje srazmerno sa porastom nominalne vrednosti odnosnih deonica.

3. U zavisnosti od ograničenja i uslova propisanih statutom, odluke u vezi sa emisijom dodatnih deonica i/ili određivanjem broja, vremena i drugih uslova za izdavanje, mogu doneti samo deoničari deoničarskog društva, osim i do stepena u kome statut izričito za to ovlašćuju odbor direktora. Ukoliko statut propisuje da su deoničari dužni da prvo usvoje odluke kojom ovlašćuju odbor direktora da izda dodatne deonice, ovlašćenje dato odlukom, u skladu sa zakonom na snazi, ističe godinu dana od dana usvajanja odluke, izuzev ukoliko sama odluka propisuje kraći rok za istek ovog ovlašćenja. Deoničari mogu produžiti ovo ovlašćenje jednom ili u nekoliko navrata. Kada se ovo ovlašćenje prenese na odbor direktora, shodno odluci deoničara, održava se odvojeno glasanje svih kategorija deoničara pogođenih datim izdavanjem deonica.

4. Ukoliko dopunske deonice nisu u celosti uplaćene, akcioni kapital treba povećati za vrednost primljene pretplate, međutim samo ukoliko je to izričito predviđeno i dozvoljeno uslovima za izdavanje deonica.

5. Ne može se načiniti nikakav porast u broju ovlašćenih deonica ili nominalne vrednosti ovlašćenih ili izdatih deonica bez izmene i dopune statuta deoničarskog društva, koga su deoničari usvojili u redovnom postupku. Ova izmena i dopuna stupa na snagu tek po registraciji i objavljivanju u KARP-u shodno stavu 4, člana 41 i člana 22 ovog zakona.

6. Ukoliko poseban zakon koji uređuje banke, finansijske i/ili institucije za obezbeđenje propiše izričito postupke i druga pravila za izmenu osnovnog kapitala ovih institucija, onda na ove institucije važe pravila i postupci propisani posebnim zakonom.

7. Članovi 140 – 145 ovog zakona važe *mutatis mutandis*.

Član 147

Smanjenje osnovnog kapitala

1. U zavisnosti od minimuma propisanog stv. 1 i 2 člana 145 ovog zakona i, po potrebi, stavom 3 istog člana, deoničarsko društvo može smanjiti svoj osnovni kapital izmenom i dopunom svog statuta, u skladu sa ovim zakonom. Deoničarsko društvo može izvršiti smanjenje:

1.1. izmenom i dopunom statuta, kojom smanjuje nominalnu vrednost svojih običnih deonica i/ili jedne ili više vrsta svojih preferencijalnih deonica; ili

1.2. otkupom i poništavanjem deonica ili eliminisanjem osnovnog kapitala odraženog u ovim deonicama. Izuzev u slučaju smanjenja koja proizilaze iz šema deonica zaposlenih, ovakvo smanjenje može se načiniti samo:

1.2.1. ukoliko se to zahteva odlukom suda, koja pre svega treba da uzme u obzir interes svih deoničara, uključujući različito postupanje prema kategorijama deoničara kao i interese poverilaca i platežnu sposobnost deoničarskog društva; ili

1.2.2. dvotrećinskom (2/3) većinom glasova deoničara sa pravom glasa kojom se usvaja smanjenje. Glasanje se odvija zasebno za svaku kategoriju deoničara pogođenu smanjenjem.

2. Obaveštenje kojim se saziva Skupština akcionara radi odluke o smanjenju deoničarskog kapitala mora da precizira makar svrhu smanjenja i način na koji će se ti izvesti.

3. Detaljno obaveštenje o smanjenju osnovnog kapitala objavljuje se dva puta u periodu od jedne nedelje, što treba da se desi više od trideset (30) dana pre stupanja na snagu ovog smanjenja. Ovo obaveštenje objavljuje se barem u dnevnom listu velikog tiraža na Kosovu sa ciljem da se obaveste poverioci čija su potraživanja prethodila smanjenju. Ovi poverioci imaju najmanje dvadeset jedan (21) dan da se obrate deoničarskom društvu da traže dodatno obezbeđenje ili da traže od deoničarskog društva da ne umanjí kapital. Ukoliko poverilac i dalje bude nezadovoljan smanjenjem, on/ona može se obratiti sudu za naknadu njegovog/njenog dugovanja, a sud može odlučiti da naknada nije neophodna ukoliko konstatuje da:

3.1. deoničarsko društvo ima platežnu sposobnost; i

3.2. je imovina deoničarskog društva dovoljna za izmirivanje ovog i drugih dugovanja deoničarskog društva iz reda hartija od vrednosti jednake vrednosti.

4. Sve dok sud ne donese odluku o zahtevu podnetom na osnovu stava 2 člana 148 ovog zakona, nijedno smanjenje ne stupa na snagu niti se deoničarima vrši raspodela bilo kakve dividende.

5. Deoničarsko društvo ne može da poništi obavezu deoničara da namire u potpunosti delimično

uplaćene deonice u vezi sa smanjenjem osnovnog kapitala, izuzev ukoliko deoničarsko društvo želi da isplati poverioce, čija potraživanja prethode odluci o smanjenju osnovnog kapitala.

6. Ukoliko je neto vrednost imovine deoničarskog društva nakon druge ili bilo koje naredne finansijske godine manja od njenog osnovnog kapitala, deoničarsko društvo može preduzeti adekvatne mere za smanjenje osnovnog kapitala, ali ne ispod minimuma propisanog stv. 1 i 2 člana 145 ovog zakona, ili ukoliko je primenjiv, stavom 3 ovog istog člana. Ukoliko je neto vrednost imovine, utvrđena na osnovu važećih računovodstvenih standarda, u svakom trenutku manja od minimuma osnovnog kapitala shodno stv. 1 i 2 člana 145 ovog zakona ili ukoliko, važi stav 3 ovog člana, ili manje od polovine osnovnog kapitala deoničarskog društva u datom momentu, deoničarsko društvo dužno je da sazove skupštinu deoničara za razmatranje odluke o prestanku postojanja deoničarskog društva ili o pokretanju stečajnog postupka shodno članu 210 ovog zakona, izuzev ukoliko može da se uloži novi odnosni kapital. U svakom slučaju, deoničarsko društvo je odgovorno da namiri potraživanja poverilaca shodno zakonu na snazi o stečaju.

7. Deoničarska društva ne moraju da ispoštuju gore pomenute postupke za smanjenje osnovnog kapitala ukoliko je cilj smanjenja da se otklone zadobijeni gubici i da se smanjeni kapital stavi u rezervu koja nakon smanjenja ne premašuje deset posto (10%) smanjenog osnovnog kapitala a ova rezerva ne raspodeljuje se deoničarima ni u kom obliku i ne koristi se da se deoničari oslobode obaveze njihovog plaćanja.

8. Smanjenje osnovnog kapitala propisuje se izmenom i dopunom statuta deoničarskog društva koga su deoničari usvojili u redovnom postupku i stupa na snagu tek po registraciji i objavljivanju izmenjenog i dopunjenog statuta pri KARP-u.

9. Odredbe stv. 2 i 3 ovog člana ne važe ako porast deoničkog kapitala makar do trenutne veličine deonica ne bude odlučen naizmenično sa smanjenjem akcijskog kapitala. Deonice koje su izdate naizmenično sa padom kapitala plaćaju se samo u novcu. Odluku o povećanju i smanjenju kapitala deonica se upisuje i objavljuje u KARP.

Član 148

Podela deonica, regrupisanje deonica (revers-splits i poništavanje koje ne menja osnovni kapital

1. Deoničarsko društvo može podeliti svaku deonicu u datoj vrsti ili klasi na dve ili više deonica iste vrste ili klase i istovremeno smanjiti nominalnu vrednost deonica ove vrste ili klase tako da osnovni kapital deoničarskog društva ostane nepromenjen. Podela deonica na ovaj način može se sprovesti samo ako se izvrši podela svih deonica u sklopu date vrste ili klase.

2. Deoničarsko društvo može kombinovati deonice jedne vrste ili klase sa manjim brojem jediničnih deonica date vrste ili klase i istovremeno podići nominalnu vrednost deonica date vrste ili klase tako da osnovni kapital deoničarskog društva ostane nepromenjen. Ovakvo kombinovanje deonica može se sprovesti samo ako se kombinuju sve deonice iste vrste ili klase.

3. Deoničarsko društvo može poništiti deonice koje su od nje otkupljene i istovremeno u skladu sa pravilima o porastu kapitala i isplata, uključujući član 141 ovog zakona, koji zahteva potpunu uplatu nominalne vrednosti, podići nominalnu vrednost deonica i tražiti namirenje nove nominalne vrednosti deonica kako bi osnovni kapital deoničarskog društva ostao nepromenjen.

4. Sve mere propisane ovim članom mogu se sprovesti tek po izmeni i dopuni statuta

deoničarskog društva, po potrebi, i registracije ovih izmena i dopuna pri KARP-u.

5. Deoničarsko društvo ne može da preduzme mere propisane ovim članom, ukoliko iste oslabljuju ili ugrožavaju prava vlasnika u smislu mogućnosti za kupovinu deonica date vrste i klase, sem u slučaju da postoji saglasnost vlasnika za ovu mogućnost kupovine deonica. Takođe, za svaku meri propisanu ovim članom, potrebno je dobiti pristanak i glas najmanje polovine kvalifikovanih članova iz klasa razmotrenih na skupštini deoničara, na kojoj mora postojati kvorum od najmanje pedeset posto 50% deoničara odnosno klase.

Član 149

Otkup ili povlačenje deonica

1. Obične deonice deoničarskog društva ne mogu se otkupljivati. Deoničarsko društvo može otkupljivati deonice izdate iz klase preferencijalnih deonica ali samo:

1.1 pod uslovima koji važe za datu klasu preferencijalnih deonica, propisanim statutom, koje navode izričito da se ove deonice mogu otkupljivati; i

1.2 ukoliko su deonice koje se otkupljuju potpuno uplaćene.

2. Deoničarsko društvo ne može koristiti zajam ili neki drugi vid za finansiranje dugovanja isplaćenog na ime otkupa deonica. Deoničarsko društvo uplaćuje ove deonice iz ostvarenog suficita u svom kapitalu. Otkup je zabranjen ukoliko će imati negativan uticaj na prijavljeni kapital deoničarskog društva.

3. Sve deonice otkupljene od deoničarskog društva ne nose pravo glasa, raspodele ili bilo koja druga prava. Deoničarsko društvo mora odmah da poništi ove deonice, izuzev ukoliko statut izričito dozvoljava deoničarskom društvu da ove deonice drži u svom trezoru.

4. Sve deonice deoničarskog društva, bez obzira da li kupljene ili stečene, koje deoničarsko društvo drži u trezoru ili na nekom drugom mestu, posredno ili neposredno, ne nose pravo glasa ili prava na učešće u bilo kakvoj raspodeli sve dok su u posedu deoničarskog društva.

5. Nijedno fizičko ili pravno lice i/ili poslovno društvo, uključujući deoničarsko društvo, njen odbor direktora, njihove menadžere ili druge zaposlene nemaju pravo niti su ovlašćeni da glasaju ili da pokušaju da glasaju, posredno ili neposredno, deonicama koje deoničarsko društvo drži u trezoru ili bilo gde drugde, posredno ili neposredno.

6. Odredbe ovog člana su obavezujuće i imaju pravo prvenstva nad oprečnim odredbama sadržanim u statutu ili propisima deoničarskog društva.

GLAVA V

RASPODELE

Član 150

Dividende

1. Ukoliko je ovlašćen statutom ili odlukom deoničara, Odbor direktora deoničarskog društva

može da prijavi i plati dividendu na akcije deoničarskog društva. U slučaju jedne takve odluke, dividendu treba platiti na sve izdate akcije bilo koje vrste ili kategorije, ni u kom slučaju se ne može prijaviti i platiti samo za neke akcije. Odbor direktora ima pravo da preduzme ovu radnju u svako doba.

2. Dividenda na deonicu bilo koje vrste ili kategorije se trebaju isplatiti *pro rata* (srazmerno) svim vlasnicima te vrste ili kategorije deonica.

3. Dividenda se može isplatiti u novcu ili drugoj imovini, uključujući drugim deonicama ili hartijama od vrednosti deoničarskog društva ili drugih emitera (trasanata), osim ako je drugačije propisano u Statutu deoničarskog društva i pod uslovom da je ispoštovano svako pravilo koje se odnosi na povećanje kapitala.

4. Dividenda koja se isplaćuje u deonicama deoničarskog društva se isplaćuj emitovanjem takvih deonica proporcionalno za nosioce takve kategorije ili vrste koja prima dividendu.

5. Vremenski limit za distribuciju dividendi ne može biti duži od devedeset (90) dana od datuma obaveštenja o distribuciji dividendi.

Član 151

Postupak za ovlašćenje dividendi

1. Odluka za ovlašćenje i isplatu dividendi mogu doneti samo deoničari, izuzev ako je ovlašćenje za donošenje takve odluke dato odboru direktora u Statutu deoničarskog društva.

2. U svakoj odluci o ovlašćenju dividende treba biti preciziran iznos dividende, datum za utvrđivanje deoničara koji imaju pravo da preuzmu dividendu, datum koji treba da bude nakon odluke kojom se ovlašćuje dividenda, i datum u kojem se treba isplatiti dividenda, kao i datum kada deoničarsko društvo treba da obavesti lica koja imaju pravo da prime ovu dividendu o odluci i druga određena pitanja.

Član 152

Otkup sopstvenih deonica od strane deoničarskog društva

1. Kompanija može otkupiti sopstvene neisplaćene deonice ili druge hartije od vrednosti u bilo koje vreme uz saglasnost vlasnika tih hartija od vrednosti. Deonica kupljena na ovaj način treba biti ovlašćena, ali ne i ne emitovana deonica, izuzev ako je Statutom zabranjena ponovna emisija otkupljenih deonica, u takvim slučajevima se broj ovlašćenih deonica treba smanjiti za broj kupljenih deonica.

2. Odluku deoničarskog društva o otkupu sopstvenih deonica mogu doneti samo deoničari na osnovu postupka utvrđenog u članu 153 ovog Zakona.

3. Deoničarsko društvo može otkupiti deo, ali ne sve emitovane obične deonice. Deoničarsko društvo može otkupiti deo ili sve sopstvene emitovane deonice ili hartije od vrednosti.

4. Deoničarsko društvo ne može otkupiti sopstvene emitovane deonice ukoliko je ukupna nominalna vrednost deonica koje će biti otkupljene veća od deset (10%) osnivačkog kapitala deoničarskog društva.

5. Deoničarsko društvo može otkupiti samo one sopstvene emitovane deonice koje su isplaćene u potpunosti.

6. Deoničarsko društvo može platiti sopstvene deonice ili sopstvene hartije od vrednosti u novcu, hartijama od vrednosti ili drugoj imovini.

7. Procedure i pravila koja se odnose na kupovinu sopstvenih deonica se ne primenjuju na otkupljene deonice:

7.1. ako ove deonice budu izričito ponuđene zaposlenima na osnovu sheme deonica zaposlenih;

7.2. ukoliko je otkupljene deonice izgubio deoničar zbog neplaćanja deonica; ili

7.3. ukoliko otkupljene deonice su u potpunosti isplaćene koje je otkupilo deoničarsko društvo na osnovu sudske odluke kojom se jednom deoničaru nalaže da prenese deonice deoničarskom društvu za potpuno ili delimično brisanje duga koji je deoničar imao prema deoničarskom društvu.

8. Ukoliko otkup utvrđen u stavu 7 ovog člana bude uticao na smanjenje neto imovine deoničarskog društva ispod iznosa sopstvenog emitovanog osnovnog kapitala plus bilo kakva rezerva koja se ne može raspodeliti, otkup se može izvršiti samo ukoliko je primenjen postupak za smanjenje kapitala.

9. Deonice koje deoničarsko društvo otkupi prema stavu 7 ovog člana se drže u sopstvenom trezoru i nemaju pravo glasa ili pravo raspodele tokom vremena držanja u deoničarskom društvu.

10. Deonice otkupljene prema stavu 7 ovog člana se ne mogu emitovati zaposlenima, na osnovu sheme za deonice zaposlenih, u roku od godinu dana od otkupa. Sve takve deonice koje se ne emituju u navedenom jednogodišnjem roku trebaju biti poništene nakon okončanja postupka za smanjenje kapitala.

11. Deonice otkupljene prema podstavovima 7.2 ili 7.3 stava 7 ovog člana se mogu prodati i ponovo emitovati u roku od jedne godine nakon njihovog otkupa bilo kojem fizičkom ili pravnom licu i/ili poslovnom društvu koje isplati punu cenu deonica. Odbor direktora je ovlašćen da odredi prodajnu cenu ovih deonica, uz uslov da način određivanja prodajne cene bude pravičan i opravdan i koji treba da bude napismeno predstavljen:

11.1. svakom deoničaru koji zahteva to; i

11.2. za sve deoničare na sledećoj Generalnoj skupštini deoničara. Sve ove deonice koje ne budu prodate ili emitovane nakon isteka utvrđenog vremena od jedne (1) godine, treba poništiti nakon okončanja postupka za smanjenje kapitala.

Član 153

Postupak za otkup sopstvenih deonica

1. Za otkup sopstvenih deonica, deoničarsko društvo treba biti ovlašćeno pismenom odlukom deoničara koji odobravaju otkup. Ova odluka treba biti odobrena većinom glasova:

1.1. svih deoničara koji su zastupljeni i koji imaju pravo glasa na Skupštini deoničara; i

1.2. sve deonice vrste-a ili kategorije-a koje će biti otkupljene i koje su zastupljene i imaju pravo glasa na Skupštini, isključujući uvek glasove deoničara koji pripadaju deonicama čije će deonice biti otkupljene; uz uslov da ovo izuzeće ne važi ukoliko odluka obuhvata deonice svih deoničara *pro rata* (srazmerno).

2. U odluci treba da bude naveden maksimalan broj deonica koje će biti otkupljene, trajanje perioda za koji je dato ovlašćenje, a koje ne treba da bude duže od osamnaest (18) meseci kao i minimalnu i maksimalnu otkupnu cenu ili način obračuna otkupne cene kao i identitet deoničara od kojih se otkupljuju deonice, izuzev u slučajevima otkupa deonica od svih deoničara *pro rata* (srazmerno).

3. Ukoliko dve trećine (2/3) članova odbora direktora formalno odluči da je kupovina neophodna za otklanjanje ozbiljne opasnosti od neizbežne štete po deoničarsko društvo i kada održavanje Skupštine deoničara nije praksa pred otkup, onda odbor direktora može nastaviti sa otkupom bez odobrenja deoničara, uz uslov da u svakom takvom slučaju odbor direktora izvesti o otkupu tokom sledeće godišnje skupštine deoničara, kao i navede razloge za otkup, broj otkupljenih deonica, nominalnu vrednost deonica, učešću tih deonica u osnivačkom kapitalu kao i isplaćenu nadoknadu.

Član 154

Postupak *pro rata* (srazmernog) otkupa od svih deoničara

1. Ukoliko trgovačko društvo ponudi *pro rata* otkup deonica od svih vlasnika deonica u skladu sa brojem deonica koje pripadaju svakom vlasniku koje vlasnik ponudi na prodaju, deoničarsko društvo će ovim vlasnicima proslediti saopštenje u kojem se utvrđuje broj deonica koje će biti otkupljene, otkupnu cenu ili način obračuna otkupne cene, postupak i datum isplate kao i postupak i vremenski rok u kojem svi deoničari trebaju da ponude svoje deonice na otkup deoničarskom društvu. Ovaj rok treba da bude najmanje trideset (30) dana od dana obaveštavanja za deoničarska društva sa više od sto (100) vlasnika običnih deonica.

2. Ukoliko je ukupni broj deonica koje budu ponuđene na otkup deoničarskom društvu veći od broja deonica koje je deoničarsko društvo ponudilo da otkupi, deoničarsko društvo odlukom odbora direktora može da otkupi veći broj deonica do opšteg broja ponuđenog na otkup od strane deoničara.

3. Ukoliko je ukupni broj deonica koje budu ponuđene na otkup deoničarskom društvu veći od broja deonica koje je deoničarsko društvo ponudilo da otkupi, deoničarsko društvo će otkupiti od svakog deoničara u srazmeri sa brojem deonica koji je deoničar ponudi ona otkup, izuzev kada je neophodno izbeći otkup delimičnih deonica (u delovima).

Član 155

Status otkupljenih deonica

1. Deonice koje deoničarsko društvo otkupi su u vlasništvu deoničarskog društva i ne mogu se emitovati trećim stranama prema ovom zakonu, izuzev i sve dok su iste poništene i broj dozvoljenih deonica i osnivački kapital smanjeni srazmerno, kroz izmenu i dopunu statuta deoničarskog društva.

2. Tokom vremena dok su deonice u vlasništvu deoničarskog društva:

2.1. iste nemaju pravo glasa i neće biti brojane u cilju postizanja kvoruma na skupštini deoničara;

2.2. nemaju pravo da primaju dividende ili druge raspodele ili biti brojane tokom računanja vrednosti svake deonice dividendi ili drugih raspodela na koja deoničari imaju pravo.

3. Svaka deonica otkupljena u suprotnosti sa čl. 152 i 153 ovog zakona u roku od jedne (1) godine nakon kupovine će:

3.1. biti prodana; ili

3.2. poništena u skladu sa primenjivim postupkom za smanjenje kapitala deoničarskog društva.

Član 156

Ograničenja za isplatu dividendi i isplate za otkup sopstvenih deonica

1. Deoničarsko društvo ne može isplatiti dividendu na obične ili privilegovane deonice i ne može isplatiti određeni iznos za otkup sopstvenih deonica, mogućnosti za otkup deonica ili hartija od vrednosti koje se mogu preobratiti u deonice ili izvršiti bilo kakvu raspodelu deonica u njihovom svojstvu kao deoničari ukoliko:

1.1 nakon izvršenja isplate, neto imovina deoničarskog društva je manja od pretplaćenog i isplaćenog iznosa osnivačkog kapitala deoničarskog društva, koje za ove svrhe obuhvata i plaćene iznose na račun premija deoničarskog društva, ukoliko takve postoje, bilo kakve rezerve koje se ne mogu raspodeliti deoničarima prema zakonu ili statutu deoničarskog društva; ili

1.2. Nakon izvršenja isplate, ukupna imovina deoničarskog društva je manja od obaveza deoničarskog društva ili nije u stanju da isplati svoja dugovanja ili druge obaveze u roku sve dok iste dospevaju tokom obavljanja uobičajene privredne delatnosti deoničarskog društva; ili

1.3. isplata je veća od profita deoničarskog društva u prethodnoj fiskalnoj godini plus drugi profit koji je stečen ranije i iznos izveden iz rezervi koje su na raspolaganju za ove svrhe, minus svi gubici koji su ranije stečeni i iznosi izvedeni iz rezervi prema ovom zakonu ili statutu deoničarskog društva.

2. Odluka za isplatu dividende prema ovom članu mora da bude zasnovana na finansijskim izveštajima koji su izrađeni u skladu sa primenjivim standardima računovodstva i načelima računovodstva koja su opravdana prema okolnostima i, u slučaju ocene ne novčane imovine, nezavisnoj i pravičnoj oceni koja je opravdana u okolnostima. U slučaju privremenih dividendi, treba pripremiti privremene finansijske izveštaje.

Član 157

Lična odgovornost deoničara i direktora za isplatu zabranjenih dividendi

1. Deoničar koji primi zabranjenu raspodelu i koji u to vreme bio upoznat da je dividenda bila zabranjena ili je mogao da zna na osnovu lako dostupne i razumne informacije, snosi ličnu odgovornost prema deoničarskom društvu za povraćaj iznosa dividende.

2. Direktori deoničarskog društva koji su glasali ili dozvolili zabranjenu raspodelu snose zajedničku i individualnu odgovornost prema deoničarskom društvu za iznos dividende.

Član 158

Društvo ne treba da finansira otkup sopstvenih hartija od vrednosti

1. Deoničarsko društvo neće davati zajam ili bilo kakvu vrstu kredita, uključujući i zalog sopstvenih deonica sa kojima raspolaže, fizičkom ili pravnom licu i/ili poslovnom društvu u cilju stvaranja mogućnosti za to fizičko ili pravno lice i/ili poslovno društvo da kupi ili stekne, direktno ili indirektno, bilo od deoničarskog društva ili treće strane određenu deonicu ili druge hartije od vrednosti deoničarskog društva.

2. Ova zabrana se ne primenjuje na povezane transakcije sklopljene sa bankama ili drugim finansijskim institucijama u okviru njihove uobičajene privredne delatnosti niti za transakcije koje se odnose na shemu deonica zaposlenih, pod uslovom da kupovina ne rezultuje time da neto imovina bude manja od osnovnog kapitala plus ne raspodeljive rezerve.

3. Deoničarsko društvo ne prihvata svoje deonice kao garanciju za bilo koju obavezu koju određeno lice ili deoničarsko ima prema deoničarskom društvu.

GLAVA VI

ODBOR DIREKTORA I SLUŽBENICI

Član 159

Odbor direktora

Svako deoničarsko društvo treba da ima odbor direktora. Privrednu delatnost deoničarskog društva rukovodi odbor direktora ili prema uputstvima odbora direktora kao što je propisano u ovom poglavlju.

Član 160

Kvalifikacije direktora

Svaki direktor treba da bude fizičko lice. Statut društva može propisati ostale uslove za kvalifikacije direktora. Nije obavezujuće da direktor bude stanovnik Kosova, izuzev ako to nije drugačije propisano u statutu deoničarskog društva. Nije neophodno da direktor bude deoničar deoničarskog društva, izuzev ako to nije drugačije propisano u statutu deoničarskog društva.

Član 161

Naknada i zajmovi direktora

1. Društvo može da isplaćuje platu direktorima i nadoknadi opravdane troškove koje imaju zbog obavljanja svoje dužnosti kao direktora deoničarskog društva. Odluku o plati i odobrenje iznosa i glavnih uslova mogu doneti samo deoničari. Ovo se mora učiniti za svako produženje ili promenu uslova za direktore.

2. Deoničarsko društvo ne može da da kredit ili zajam jednom direktoru, izuzev minimalnih iznosa u vezi privredne delatnosti deoničarskog društva, osim ako je drugačije uređeno važećim zakonom.

3. Plata i nadoknada direktora odbora i drugih viših službenika deoničarskog društva se treba objaviti u okviru godišnjih izveštaja deoničarskog društva, koja se dostavljaju prema zakonu na snazi o finansijskom izveštavanju.

Član 162

Ovlašćenja i nadležnost odbora direktora

1. Nadležnost odbora direktora obuhvata donošenje odluka o svim pitanjima osim odluke koje su zakonom ili statutom deoničarskog društva rezervisane za deoničare. Uzimajući u obzir gore navedene rezerve, sledeća pitanja su isključiva nadležnost odbora direktora:

1.1. usvajanje sveobuhvatnih strateških planova poslovanja deoničarskog društva, njegove kontrole, revizije i procedure upravljanja rizikom;

1.2. sazivanje godišnjih i vanrednih sednica deoničara;

1.3. pripremanje početnog dnevnog reda za sednice deoničara;

1.4. utvrđivanje datuma za spisak deoničara koji imaju pravo da učestvuju na sednici deoničara;

1.5. emisiju deonica u okviru granica utvrđenih u statutu deoničarskog društva ili odlukama deoničara za svaku vrstu i kategoriju deonice, kada je navedeno ovlašćenje dodeljeno odboru direktora u statutu društva ili odlukom deoničara;

1.6. emisiju menica, opcija za otkup deonica i drugih hartija od vrednosti, kada je to ovlašćenje preneto na odbor direktora u statutu deoničarskog društva ili odlukom deoničara;

1.7. zapošljavanje službenika/menadžera deoničarskog društva i usvajanje uslova sporazuma između više uprave i deoničarskog društva;

1.8. odluka o nadoknadi i drugim uslovima sporazuma sa revizorom deoničarskog društva;

1.9. određivanje iznosa i utvrđivanju datuma isplate i postupka za isplatu dividendi;

1.10. usvajanje godišnjeg izveštaja deoničarskog društva, godišnjeg bilansa i godišnjih ocena profita i gubitaka, koji se kasnije podnose deoničarima na usvajanje;

1.11. ako je deoničarsko društvo dostiglo prag preciziran u važećem zakonu o finansijskom izveštavanju, Odbor direktora angažuje spoljnog revizora da izvrši spoljnu reviziju godišnjeg finansijskog izveštaja, kao i knjiga i spisa deoničarskog društva, a izjava o reviziji biće priložena uz godišnji izveštaj deoničarskog društva; i

1.12. odlučivanje u ostalim pitanjima koja se odnose na isključivu nadležnost odbora direktora koja je propisana u statutu deoničarskog društva.

2. Pitanja koja su u isključivoj nadležnosti odbora direktora deoničarskog društva ne mogu se preneti niti o njima mogu da odlučuju druga lica ili drugi organi deoničarskog društva.

Član 163

Broj direktora

Broj članova u odboru direktora deoničarskog društva treba da bude utvrđen u statutu deoničarskog društva. Za deoničarsko društvo sa manje od deset deoničara, odbor direktora treba da ima jednog (1) ili više članova. Za deoničarsko društvo sa deset (10) ili više deoničara odbor direktora ne može imati manje od tri (3) člana.

Član 164

Izbor i mandat direktora

1. U zavisnosti od stava 2 ovog člana, svi članovi odbora direktora deoničarskog društva će biti izabrani ili reizabarani od strane deoničara na godišnjoj skupštini sa mandatom od tri (3) godine. Deoničari mogu izabrati bilo kojeg ili sve članove odbora direktora na vanrednoj sednici deoničara koja je sazvana za tu svrhu.

2. Mandat prvih direktora imenovanih u početnom statutu ističe u vreme održavanja prve sednice deoničara na kojoj se biraju direktori, izuzev ako je drugačije predviđeno statutom ili odlukom koju su doneli deoničari.

3. Uprkos isteku mandata direktora, on nastavlja sa obavljanjem svoj dužnosti do izbora njegovog naslednika, kako bi se rad odbora direktora nastavio bez prepreka.

4. Direktor može biti reizabran na neograničen broj mandata.

5. Nijedan službenik, menadžer ili zaposleni deoničarskog društva ne može istovremeno da služi ili bude predložen za direktora deoničarskog društva.

Član 165

Kumulativno glasanje za direktore

Osim ako je drugačije utvrđeno u statutu deoničarskog društva, na svim izborima za direktore deoničarskog društva, svaki deoničar ima pravo glasa na osnovu broja deonica u vlasništvu deoničara za sva lica koja su se kandidovala za direktora ili da ujedini navedene glasove i da jednom kandidatu koliko i ima direktora koji će biti birani, pomnoženo sa navedenim deonicama, ili raspodeli te kumulativno ujedinjene glasove u kakvoj god srazmeri između broj kandidata.

Član 166

Ostavka direktora

Direktor može dati ostavku u bilo koje vreme dostavljajući pismeno obaveštenje odboru direktora ili predsedavajućem istog. Ostavka stupa na snagu na dan dostavljanja obaveštenja, izuzev ako je u obaveštenju naveden neki drugi datum u budućnosti. Upraznjeno mesto se može popuniti pre stupanja na snagu ostavke, ali naslednik ne može preuzeti dužnost do stupanja na snagu ostavke.

Član 167

Razrešenje direktora

1. Jedan ili više direktora deoničarskog društva mogu biti razrešeni, sa ili bez naglašenog razloga, većinom glasova deonika koje su imale pravo glasa tokom izbora direktora, izuzev ako:

1.1. nijedan direktor ne može biti razrešen na sednici deoničara osim ako u saopštenju o održavanju sednice nije naglašeno da je jedan od glavnih ciljeva ove sednice glasanje o razrešenju navedenog direktora na sednici, i

1.2. u slučaju da deoničarsko društvo ima kumulativno glasanje, ukoliko treba da bude smenjeno manje od celog odbora direktora, nijedan direktor ne može biti razrešen ako bi glasovi za njegovo razrešenje bili dovoljni za njegov izbor u slučaju kumulativnog glasanja za izbor celog odbora direktora.

2. Razrešenje direktora samo po sebi ne može prejudicirati neko pravo na obeštećenje ili naknadu štete posle razrešenja, koje direktor može imati na osnovu njegovog ugovora sa deoničarskim društvom ili na osnovu zakona o radu. U svakom slučaju, izbor ili položaj određenog lica kao direktora, po sebi, ne stvara takva prava.

Član 168

Samostalnost direktora

1. U deoničarskom društvu koje ima sto (100) ili više deoničara, članovi porodica zaposlenih u deoničarskom društvu ne mogu činiti većinu u odboru direktora deoničarskog društva.

2. Prilikom izbora direktora u deoničarskom društvu koje ima dvesta pedeset (250) ili više deoničara, odbor direktora deoničarskog društva i bilo koji organ ili lice koje predlaže kandidate za odbor koji će činiti većinu članova odbora, je dužan da predloži najmanje tri (3) kandidata koji bi bili nezavisni direktori.

3. Za ciljeve ovog zakona, određeno lice neće biti smatrano „nezavisnim direktorom” ukoliko je u bilo koje vreme u toku dve prethodne godine pre pomenutog izbora

3.1. bio radnik deoničarskog društva, ili

3.2. ima člana porodice koji je bio zaposlen u deoničarskom društvu, ili

3.3. ovo lice i/ili član porodice, zajednički ili pojedinačno:

3.3.1. su izvršili ili su primili od deoničarskog društva isplate ukupnog iznosa preko dvadeset hiljada (20,000) evra; ili

3.3.2. raspolagali sa više od trideset posto (30%) deonika ili drugih vlasničkih interesa, direktno ili indirektno, u bilo kojoj organizaciji koja je izvršila ili primila od deoničarskog društva isplate ukupnog iznosa iznad dvadeset hiljada (20,000) evra; ili

3.3.3. delovali u svojstvu opšteg ortaka, menadžera, direktora ili službenika deoničarskog društva koje je izvršilo ili primilo od deoničarskog društva isplate ukupnog iznosa iznad

dvadeset hiljada (20,000) evra; ili

3.3.4. raspolagao sa trideset posto (30%) ili više svake klase ili vrste deonica deoničarskog društva.

Član 169

Popunjavanje upražnjenih mesta u odboru direktora

Upraznjeno mesto u odboru direktora se popunjava izborom na sledećoj sednici deoničara na kojoj treba da se biraju direktori. Statut društva može da propiše da odbor direktora može da izabere jedno lice radi popune takvog praznog mesta do sednice deoničara.

Član 170

Predsedavajući odbora direktora

1. Odbor direktora bira predsedavajućeg odbora većinom glasova svih direktora i odbor direktora može većinom glasova razrešiti i zameniti predsedavajućeg u svakom trenutku.

2. Predsednik predsedava svim sednicama odbora i svim sednicama deoničara i snosi odgovornost za držanje svih zapisnika sa svih sednica odbora. Ako predsedavajući još nije izabran ili nije prisutan na sastanku odbora ili sednici deoničara, onda drugi direktor, izabran većinom glasova prisutnih direktora služi kao predsedavajući navedenog sastanka ili sednice.

3. U deoničarskom društvu, predsedavajući ne može istovremeno biti i upravni direktor.

Član 171

Sastanci i obaveštenja o sednicama

1. Odbor direktora:

1.1. održava redovne sastanke, koja su poznata kao godišnja sednica, odmah nakon svakog godišnjeg skupa deoničara. Ostale redovne sednice održavaju se u vreme i u mestima koje odredi odbor na godišnjoj sednici ili drugoj sednici odbora o kojoj su svi direktori obavešteni. Nije potrebno davati obaveštenje o redovnim sednicama osim ako to zatraži odbor direktora.

1.2. održava najmanje dve (2) sednice odbora godišnje u deoničarskom društvu.

2. Vanredni sastanci odbora direktora mogu biti sazvani u bilo koje vreme od predsedavajućeg odbora ili, u slučaju da to on ne uradi, onda jednog od direktora, slanjem pismenog zahteva bilo kojeg direktora predsedavajućem. Lice koje saziva vanredni sastanak je dužno da obavesti o mestu i vremenu sednice.

3. Učešće jednog direktora na bilo kojoj sednici znači odustajanje od bilo kog zahtevanog obaveštenja o toj sednici, osim kada direktor prisustvuje sednici sa jedinom namerom radi osporavanja diskusija tačaka sastanka jer sastanak nije regularno sazvan ili održan i to izjavljuje na početku sednice.

Član 172

Kvorum i glasanje o aktivnostima odbora

1. Većina ukupnog broja direktora koji je utvrđen u statutu deoničarskog društva ili pravilnicima čini kvorum za donošenje odluka osim ukoliko je statutom ili uredbom određen veći broj za kvorum.
2. Radnje preduzete od strane većine direktora koji su prisutni na sastanku odbora na kojem postoji kvorum će biti smatrane radnjama odbora direktora, osim ukoliko se statutom ili propisima ne predviđa veći broj direktora.

Član 173

Radnje odbora bez održavanja sastanka

1. Osim ako statut ili pravilnik deoničarskog društva zahteva da određena radnja odbora direktora treba biti ekskluzivno preduzeta na sednici, sve radnje koje mogu da se preduzmu na sednici odbora direktora mogu se preduzeti i bez održavanja sastanka ako za svi direktori koji imaju pravo glasa u dotičnoj radnji daju svoju saglasnost napismeno i potpisuju.
2. Pismena saglasnost može biti data na posebnom dokumentu koji potpisuje svaki direktor i koji sadrži objašnjenje dotične radnje ili jedan dokument može imati potpise jednog ili više direktora. Sva ova odobrenja trebaju se uneti u zapisnik sa sastanka odbora direktora deoničarskog društva. Pristanak stupa na snagu kada svi direktori potpišu pristanak osim ako je u pristanku određen drugi datum stupanja na snagu.

Član 174

Komisije odbora

1. Statut ili pravilnik može da odredi ili direktori mogu da odobre odluku kojom se osniva jedna ili više komisija, koje će razmotriti, istražiti, preporučiti ili preduzeti druge neobavezujuće mere koje su u okviru ovlašćenja odbora direktora.
2. Ove komisije mogu da uključuju samo članove odbora direktora ali komisija je slobodna da pozove zaposlene deoničarskog društva kao i lica van deoničarskog društva da učestvuju bez prava glasa. Osim ako se statutom, pravilnicima ili odlukom odbora zahteva veći broj, većina članova komisije čini kvorum i većina kvoruma je neophodna za svaku preporuku ili drugu radnju komisije. Sve odluke i druge radnje komisije su predmet provere, izmena i usvajanja sa ne manje od dve trećine (2/3) članova odbora.
3. Odbor direktora osniva komisiju za reviziju, koji će biti sastavljen u skladu sa stavom 2 ovog člana, i razmatraće računovodstvene i finansijske prakse deoničarskog društva, integritet finansijskih kontrola i finansijskih izveštaja i usklađenost istih sa zakonskim osnovama, i biće odgovorna za preporučivanje imenovanja, naknade i nadzor spoljnog revizora deoničarskog društva.

Član 175

Smernice za korporativno upravljanje i izveštaj za deoničare deoničarskog društva

1. Statut može da predviđa da Odbor direktora deoničarskog društva donosi i usvaja pisane propise korporativnog upravljanja koji pokrivaju pitanja kao što su standardi za kvalifikacije i samostalnost direktora, odgovornosti direktora uključujući učešće na sastancima, pažnju u razmatranju materijala i pravila objavljivanja i razmatranja mogućih sukoba interesa u

deoničarskom društvu, politiku naknade direktora, planiranje kontinuiteta kako za direktore tako i za službenike, kao i druga pitanja korporativnog upravljanja koja se smatraju prikladnim. Takva uputstva će biti u skladu sa uputstvima koja s vremena na vreme donose regulativni organi.

2. Statut može da predviđa da na svakoj godišnjoj sednici deoničara, odbor direktora deoničarskog društva izveštava skupštinu o poštovanju ovih uputstava od strane deoničarskog društva i objašnjava stepen, ukoliko postoji, do kojeg su promenjeni, ili obrazložiti svako nepoštovanje ovih uputstava od strane deoničarskog društva.

Član 176

Zapisnik sastanka odbora

1. Zapisnik sa svakog sastanka odbora direktora i bilo koje komisije održava se u toku sastanka. Zvanični zapisnik u pisanom obliku treba biti pripremljen najkasnije tri (3) dana nakon sastanka. Zapisnik sadrži:

- 1.1. vreme i mesto sastanka;
- 1.2. prisutna lica i dnevni red sednice;
- 1.3. pitanja koja su stavljena na glasanje;
- 1.4. pojedinosti o diskusijama i date razloge za bilo koji negativan glas ili suzdržavanje;
- 1.5. rezultate svakog glasanja uključujući ime svakog lica koje je bilo prisutno i imalo pravo glasa i indikaciju kako je to lice glasalo; i
- 1.6. odluke koje su donete na sastanku.

2. Formalni zapisnik potpisuje direktor koji je predsedavao sastankom i lice koji je služilo kao sekretar na sastanku.

Član 177

Upravni direktori

1. Odbor direktora deoničarskog društva imenuje najmanje jednog upravnog direktora deoničarskog društva, koji izveštavaju i biti pod nadzorom celokupnog odbora direktora.

2. Upravni direktori upravljaju deoničarskim društvom i zastupaju ga, i imaju nadležnosti i ovlašćenja koja su utvrđena u statutu. Odbor direktora može njima delegirati druga ovlašćenja i nadležnosti za obavljanje delatnosti deoničarskog društva, izuzev pitanja koja su prema ovom zakonu izričito rezervisana za odbor direktora ili deoničara.

3. Ukoliko deoničarsko društvo ima samo jednog direktora, on takođe ima dužnost i da upisuje podatke i radnje na skupštinama deoničara i sastancima odbora direktora u knjigu koja postoji za tu namenu. Odbor može po svom nahođenju dodeliti upravnom direktoru titulu „glavni izvršni službenik“, „predsednik“ ili neku drugu sličnu titulu.

4. Svi upravni direktori mogu predstavljati deoničarsko društvo u svim odnosima sa trećim licima

kao ovlašćeni predstavnici. Ukoliko je imenovano više upravnih direktora, svaki od njih može predstavljati deoničarsko društvo pri obavljanju svih transakcija, osim ako Odbor direktora odluči da svi ili neki od upravnih direktora mogu zastupati deoničarsko društvo zajednički. Zajedničko zastupanje važi u pogledu trećih lica samo ako je upisano u Registar i objavljeno od KARP.

5. Druga ograničenja prava upravnih direktora da zastupaju deoničarsko društvo, osim onih koja su navedena u stavu 4 ovog člana, ne važe u pogledu trećih lica. Upravni direktor nema pravo da predstavlja deoničarsko društvo u obavljanju transakcija za koje, prema zakonu, deoničari ili Odbor direktora moraju zasebno odlučiti o imenovanju predstavnika.

6. Svaki upravni direktor može biti od strane odbora direktora smenjen sa svoje pozicije u bilo kojem trenutku, po diskreciji odbora, sa ili bez konkretnog povoda, ali ovakvo razrešenje ne nosi predrasude u odnosu na ugovor ili radna prava, ukoliko ih ima, dotičnog službenika.

7. Ukoliko je deoničarsko društvo ne solventno, i ne solventnost, zbog prirode ekonomske situacije deoničarskog društva, nije privremena, upravni direktori, odmah nakon što ne solventnost postane očigledna, obaveštavaju Odbor direktora.

8. Nakon što je deoničarsko društvo postalo ne solventno, upravni direktori više ne vrše plaćanja u ime deoničarskog društva, osim u slučaju gde plaćanje u situaciji ne solventnosti poštuje kriterijume savesnog postupanja. Upravni direktori zajednički i pojedinačno pružaju nadoknadu deoničarskom društvu za bilo koje plaćanje koje je izvršilo deoničko društvo nakon što je ne solventnost deoničarskog društva postala očigledna što, u okolnostima u ovom slučaju, nije učinjeno u skladu sa savesnim postupanjem.

Član 178

Novčana naknada za upravne direktore

1. Plate i naknade za upravne direktore određuje Odbor direktora i one se moraju navesti u godišnjim izveštajima deoničarskog društva koji se podnose radi finansijskog izveštavanja shodno važećem zakonodavstvu.

2. Po uspostavljanju procedure za plate i naknade za upravne direktore i iznosa honorara i drugih beneficija, kao i stupanja u ugovore sa upravnim direktorima, Odbor direktora obezbeđuje da ukupan iznos isplata koje izvršava deoničarsko društvo za upravne direktore bude u razumnoj srazmeri sa dužnostima upravnih direktora i ekonomskom situacijom deoničarskog društva.

3. Ako se ekonomska situacija deoničarskog društva značajno pogorša, te bi dalja plaćanja za upravne direktore za plate i naknade koje su utvrđene ili dogovorene sa upravnim direktorima, kao i dalje produžavanje pružanja beneficija za upravne direktore, bila krajnje nepravilna prema deoničarskom društvu, onda deoničarsko društvo može, odlukom Odbora direktora, smanjiti plate i naknade

GLAVA VII

DEONIČARI I SKUPŠTINA DEONIČARA

Član 179

Godišnja skupština deoničara

1. Svako deoničarsko društvo mora da održi jednu Godišnju skupštinu deoničara, koja će biti poznata kao njegova Godišnja skupština.
2. Godišnja skupština deoničara održava se u roku od trideset (30) dana nakon što je odbor primio revidirani finansijski izveštaj za svaku finansijsku godinu, ali ne više od devedeset (90) dana nakon završetka finansijske godine Deoničarskog društva. Pod uslovom da je u skladu sa napred navedenim, statut ili uredbe mogu utvrditi datum i tačno vreme, ili metod za određivanje datuma i tačnog vremena za održavanje Godišnje skupštine, Odbor direktora je odgovoran za obezbeđivanje blagovremenog održavanja Godišnje skupštine deoničara.
3. Odbor direktora treba da osigurava da se deoničarima dostavlja revidiran finansijski izveštaj Deoničarskog društva najmanje trideset (30) dana pre Godišnje skupštine.
4. Godišnja skupština Deoničarskog društva održava se na mestu određenom u statutu ili uredbama ili ako nije utvrđeno statutom ili uredbom, onda na mestu određenim od strane Odbora direktora.
5. Ne sazivanje ili ne održavanje Godišnje skupštine od strane Odbora direktora u vremenu utvrđenom stavom 2 ovog člana ne utiče na delatnost Deoničarskog društva. Međutim, ne održavanje Godišnje skupštine deoničara odmah daje deoničarima pravo, koje se može primeniti od jednog ili više deoničara koji drže najmanje deset (10%) glasova s pravom glasa na Godišnjoj skupštini, da sazove i održe Godišnju skupštinu deoničara.

Član 180

Vanredna skupština deoničara

1. Deoničarsko društvo održava vanrednu skupštinu deoničara:
 - 1.1. na zahtev Odbora direktora ili na zahtev jednog ovlašćenog lica za tu svrhu u statutu Deoničarskog društva; ili
 - 1.2. ukoliko vlasnici najmanje deset (10%) svih glasova koji se mogu dati za jedno predloženo pitanje na Skupštini, predlažu, potpišu, stavljaju datum i podnose Deoničarskom društvu pismeni zahtev za održavanjem skupštine. Na zahtevu za skupštinu oni treba da navode svoje ime i adresu, kao i broj deonica koje drže, cilj ili ciljeve za koje treba održati skupštinu i dnevni red skupštine.
2. U roku od petnaest (15) dana nakon prijema zahteva od Deoničarskog društva, Odbor direktora mora da donosi odluku o određivanju ili odbijanje održavanja Vanredne skupštine. U roku od pet (5) dana nakon usvajanja ove odluke, odbor direktora treba da dostavlja obaveštenje o održavanje Vanredne skupštine osobama koje su podnele zahtev na naznačenoj adresi u zahtevu, uz jedan primerak ove odluke. Ukoliko se zahtev za zakazivanje Vanredne skupštine odbija, onda odluka o odbijanju mora da navede i razloge za odbijanje Vanredne skupštine.

Odluka o odbijanju Vanredne skupštine može se usvojiti samo ako procedure utvrđene u pod stavu 1.2, stava 1 ovog člana nisu ispunjene, ili ako deoničari koji su podneli zahtev nemaju dovoljan broj glasova potrebnih u skladu sa ovim stavom, ili ako nijedno od predloženih pitanja u zahtevu za sednicu nije u nadležnosti Skupštine deoničara.

3. Utvrđivanje datuma za utvrđivanje liste deoničara koji imaju pravo da traže održavanje Vanredne skupštine je datum u kojoj je prvi deoničar potpisao zahtev.

4. Vanredna skupština se održava na mestu utvrđenim statutom Deoničarskog društva ili, ako nije određeno statutom, na mestu kojeg određuje Odbor direktora Deoničarskog društva.

5. Samo pitanja koja su naglašena u okviru cilja ili ciljeva naznačenih u obaveštenju o skupštini shodno stavu 1 ovog člana mogu se diskutovati na Vanrednoj skupštini.

Član 181

Skupština deoničara po nalogu suda

1. Ako se Godišnja skupština deoničara ne održava u toku prvih šest (6) meseci nakon završetka finansijske godine Deoničarskog društva, ili četrnaest (14) meseci nakon poslednje Godišnje skupštine deoničara ili dvanaest (12) meseci nakon prve registracije Deoničarskog društva, nadležni sud može doneti odluku o održavanje skupštine nakon zahteva bilo kog direktora ili bilo kog deoničara, koji ima pravo da učestvuje i glasa na navedenoj skupštini.

2. Ako se Vanredna skupština ne održava u roku od trideset (30) dana nakon podnošenja zahteva shodno članu 180 ovog zakona, ili određenog datuma za održavanjem skupštine shodno stava 3 ovog člana, sud može da donese odluku o održavanje Vanredne skupštine na zahtev bilo kog deoničara koji je potpisao zahtev.

3. Sud može da donese i druge relevantne odluke neophodne za postizanje svrhe skupštine, uključujući i odluku o održavanju i imenovanje lica koja će predsedavati skupštinom ako odbor odbija da to učini, ili odluke o mestu i vremenu održavanja skupštine, određivanje datuma za utvrđivanje deoničara koji imaju pravo glasa, ili da utvrđuje obrazac i sadržaj obaveštenja skupštine.

Član 182

Nadležnost Skupštine deoničara

1. Pitanja u nastavku su u isključivoj nadležnosti deoničara i mogu se odlučiti samo od strane deoničara:

1.1. izmena i dopuna statuta ili uredbi Deoničarskog društva;

1.2. izbor i razrešenje direktora;

1.3. ovlašćenje za udruživanje ili velike transakcije shodno osmom delu ovog zakona;

1.4. dobrovoljno raspuštanje Deoničarskog društva ili pokretanje stečajnog postupka shodno člana 226 ovog zakona;

1.5. imenovanje i razrešenje nezavisnih revizora Deoničarskog društva;

1.6. usvajanje godišnjih finansijskih pregleda Deoničarskog društva koji treba da budu pripremljeni u skladu sa međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI) i objavljeni na godišnjim osnovama u sredstvima javnog informisanja; i

1.7. ostala pitanja rezervisana za deoničare kako je utvrđeno ovim zakonom ili statutom Deoničarskog društva, kao i pitanja koja se iznose za odluku na Skupštini deoničara od strane Odbora direktora Deoničarskog društva.

2. O pitanjima koja su u isključivoj nadležnosti deoničara, kao što je gore navedeno, ne može odlučivati odbor direktora ili službenik/menadžer ili bilo koji drugi organ Deoničarskog društva. Kontradiktorne odredbe statuta ili uredbi, kao i bilo koja odluka doneta na osnovu tih kontradiktornih odredbi ne proizvode pravno dejstvo.

Član 183

Obaveštenje o Skupštini deoničara

1. Shodno članu 185 ovog zakona, obaveštenja u pisanoj formi o održavanju Godišnje skupštine deoničara će se dostaviti ne manje od trideset (30) dana i ne više od šezdeset (60) dana pre održavanja Godišnje skupštine, i pisano obaveštenje o održavanju Vanredne skupštine deoničara treba da se dostavlja ne manje od dvadeset jedan (21) dan i ne više od trideset (30) dana pre datuma održavanja Vanredne skupštine. Obaveštenje se dostavlja od ili na uputstvo predsedavajućeg odbora ili nekog drugog člana Odbora direktora, koji je sazvaio Skupštinu i dostavlja se svim deoničarima koji imaju pravo glasa na Skupštini.

2. Obaveštenje o održavanju Godišnje skupštine mora da sadrži datum, vreme i mesto održavanja skupštine, predloženi dnevni red i spisak pitanja za koja treba da se glasa na skupštini, uključujući i dovoljno informacija o listi kandidata predloženih za imenovanje u odboru direktora u skupštini i sva druga pitanja koja treba da budu uključena u obaveštenju u skladu sa statutom Deoničarskog društva. Obaveštenje takođe treba da sadrži Godišnji izveštaj Deoničarskog društva, finansijski pregled, izjavu godišnjeg dobitka i gubitka i neki izveštaj revizora, ili, ako ti dokumenti nisu uključeni, onda jedna izjava o tome kako i kada će biti poslata ili stavljeni na raspolaganje deoničarima pre Godišnje skupštine. Odbor direktora je dužan da obezbedi da će svi ovi dokumenti ili biti poslata ili dostupni deoničarima najmanje trideset (30) dana pre skupštine.

3. Obaveštenje o vanrednoj skupštini navodi datum, vreme i mesto skupštine, opis svrhe skupštine, kao i dnevni red koji predloži lice/a koje je razlog za sazivanje skupštine.

4. Pored slanja gore navedenog obaveštenja deoničarima, Deoničarsko društvo koje ima sto (100) i više deoničara treba da objavi slično obaveštenje najmanje dvadeset i jedan (21) dana pre datuma koji je prvobitno određen za održavanje skupštine, u novinama sa čitanosti i na službenim jezicima na Kosovu. U tom obaveštenju mora da se utvrđuje vreme, mesto i dnevni red Skupštine. Ovo obaveštenje ne sme biti manje od jedne osmine (1/8) štampane stranice.

5. Ukoliko su kriterijumi zakona ili statuta materijalno povređeni prilikom sazivanja Skupštine deoničara, Skupština deoničara nema pravo da usvaja odluke osim ako svi deoničari učestvuju ili imaju predstavnike na sastanku. Odluke usvojene na ovakvom sastanku su ništavne, osim ako deoničari u odnosu na koje je načinjen prekršaj procedure pri sazivanju sastanka daju odobrenje za odluke.

Član 184**Skupština ili učešće putem elektronske komunikacije ili telefona**

1. Statut Deoničarskog društva može predvideti da deoničari mogu učestvovati u skupštini deoničara elektronski, telefonom ili putem drugih oblika komunikacije iz daljine, ili da se cela skupština deoničara odvija putem daljinske komunikacije.
2. U svakom takvom slučaju, Deoničarsko društvo će osigurati da:
 - 2.1. Svaka osoba koja se smatra da je prisutna u skupštini sa daljinskom komunikacijom bude u stvari deoničar ili vlasnik važećeg ovlašćenja;
 - 2.2. Svaka takva osoba je u stanju da učestvuje u skupštini i glasa o svim pitanjima podnetim pred deoničarima, uključujući i mogućnost da se pročita ili čuje sve o radu Skupštine istovremeno uz takve procedure;
 - 2.3. Svaka izjava ili glas takve osobe je registrovan u evidenciji skupštine.
3. Ministarstvo može da donese podzakonski akt za detaljnije regulisanje takvih skupština.

Član 185**Odricanje od obaveštenja**

1. Kad god se ovim zakonom ili statutom Deoničarskog društva zahteva podnošenje obaveštenja, lice koje ima pravo da dobija obaveštenje može da se odrekne svog prava da dobija obaveštenje putem potpisivanja jednog obaveštenja o odricanju od ovog prava.
2. Prisustvo deoničara u skupštini predstavlja odricanje od svih prava koja deoničar može imati da ulaže ili podnese žalbu ili da prigovora u vezi sa ne-dostavljanjem obaveštenja ili nepotpunim obaveštenjem o održavanju skupštine. Pod uslovom da je pravo deoničara da se žali važiće ako se na početku skupštine deoničar protivi održavanju skupštine zbog ne dostavljanja relevantnog obaveštenja o njenom održavanju.
3. Učešće deoničara u skupštini predstavlja u sebi odricanje od svih prava koja deoničar može imati da ulaže ili podnese žalbu ili da prigovora u vezi sa razmatranjem određenog pitanja u skupštini na osnovu toga da u obaveštenju o održavanju skupštine nije naznačeno da će se o tom pitanju diskutovati. Pod uslovom da je pravo deoničara na žalbu ili prigovor važeće ako se u vremenu kada počinje da se raspravlja o pitanju u skupštini deoničara, onda se on protivi razmatranju pitanja zbog neodgovarajućeg obaveštenja po ovom pitanju.

Član 186**Dnevni red Skupštine**

1. Deoničar ili deoničari koji imaju najmanje pet posto (5%) od ukupnog broja deonika Deoničarskog društva na godišnjem sastanku imaju pravo da podnesu pitanja za dnevni red za ovaj sastanak, a takođe imaju pravo da predlažu kandidate za izbor u Odbor direktora, tako da broj predloženih kandidata ne može da prelazi ukupan broj članova u Odboru. Svi takvi predlozi moraju biti u pismenoj formi, moraju da sadrže ime i broj glasova svakog predlagača, treba da se dostave Deoničarskom društvu na adresi njegovog odbora direktora i registrovanu adresu Deoničarskog društva, ne više od četrnaest (14) dana pre dana određenog za održavanje sastanka. Nijedan deoničar ne može se nabrajati u više od jedne grupe deoničara koji imaju

najmanje pet posto (5%) svih deonica Deoničarskog društva u svrhe ove tačke.

2. Ako Odbor direktora primi takav predlog više od tri (3) dana pre datuma kada će obaveštenje biti poslato deoničarima o održavanju skupštine, Odbor direktora treba da obuhvata ovaj predlog u tom obaveštenju. Ako Odbor direktora primi predlog nakon ovog vremena, ali ipak četrnaest (14) ili više dana pre održavanja skupštine, odbor direktora mora odmah dostaviti poštom ovaj predlog svim deoničarima kojima je poslato obaveštenje o održavanju skupštine.

3. Deoničarsko društvo može imenovati jednog ili više lica za prebrojavanje glasova na nepristrasan način i da sačine pisani izveštaj o njihovim konstatacijama koje će se uneti u zapisniku sastanka. Takva osoba ne može biti zvaničnik ili zaposleni Deoničarskog društva. Takva lica će:

3.1. utvrditi broj deonica / prisutnih deoničara, lično ili preko punomoćnika i koji imaju pravo glasa u Skupštini;

3.2. utvrditi validnost punomoćnika;

3.3. prebrojiti sve glasove; i

3.4. utvrditi i objaviti rezultat.

4. Tokom Godišnje skupštine, samo pitanja koja su u okviru obaveštenja i unapred poslatog dnevnog reda, ili su u okviru predloga koji je primljen od strane odbora najmanje četrnaest (14) dana pre skupštine, mogu se glasati. Međutim, ovo ograničenje ne sprečava diskusiju o ostalim pitanjima.

5. Na vanrednoj skupštini, samo pitanja koja su uključena u obaveštenju i ranije poslatom dnevnom redu mogu se glasati. Ovo ograničenje ne sprečava diskusiju o ostalim pitanjima.

Član 187

Određivanje datuma za Skupštinu

1. Statut Deoničarskog društva može da propisuje način za određivanje datuma sastanka u vezi sa određivanjem liste deoničara koji imaju pravo dobiti obaveštenje o održavanju Skupštine, da zahtevaju održavanje vanredne skupštine, da glasaju ili da preduzimaju neku drugu radnju.

2. Ako statut Deoničarskog društva ne određuje ili ne utvrđuje način o odlučivanju povodom određivanja datuma za Skupštinu, Odbor direktora može odrediti jedan naredni datum kao datum za održavanje Skupštine. Ukoliko datum Skupštine nije određen statutom niti od strane Odbora direktora za godišnju Skupštinu, datum Skupštine je datum kada je prvobitno poslato obaveštenje o održavanju Skupštine ili koji je utvrđen članom 183 ovog zakona. Ako datum Skupštine nije određen u statutu ili od strane Odbora direktora za Vanrednu skupštinu, datum Skupštine će biti datum kada je potpisan prvi zahtev za održavanje takve skupštine od strane jednog deoničara, shodno člana 180 ovog zakona.

3. Datum Skupštine ne može, ni pod kakvim okolnostima, biti više od trideset (30) dana ili manje od tri (3) dana pre održavanja skupštine ili aktivnosti koje zahtevaju prihvatanje deoničara.

Član 188**Upravljanje Skupštinom**

1. Predsedavajući Skupštine se bira i predsedava svakom skupštinom. Predsedavajući se imenuje:

1.1. kao što je utvrđeno u statutu Deoničarskog društva; ili

1.2. ako statut ne predviđa izbor predsedavajućeg, onda na osnovu odluke Odbora direktora. Predsedavajući odlučuje o način održavanja Skupštine i može utvrditi pravila i Poslovnik o radu za održavanje skupštine, pod uslovom da ta pravila ne diskriminišu ili ometaju pravo učešća svakog deoničara.

2. Osim ako nije drugačije utvrđeno u statutu, glasanje će biti po bilo kom uobičajenim i razumnim metodom, kao što je utvrđeno od strane predsedavajućeg.

Član 189**Dostupnost Spiska deoničara za Skupštinu**

Ne više od tri (3) dana pre održavanja Skupštine, Deoničarsko društvo mora učiniti dostupnim za inspekciju i kopiranje od svakog deoničara, na troškove deoničara, spisak svih deoničara sa pravom glasa u Skupštini i svim deoničarima kojima je poslato obaveštenje o Skupštini. Ovaj spisak treba biti dostupan na registrovanoj adresi Deoničarskog društva i mora biti dostupan deoničarima tokom Skupštine.

Član 190**Glasanje lično ili preko punomoćnika**

1. Deoničar može da glasa sa svojom deonicom ili lično, ili preko punomoćnika, kao što je utvrđeno stavom 3 ovog člana.

2. Osim kada se primenjuje stav 2 člana 192 ovog zakona, deonicama koje drži Privredno društvo može se glasati od strane ovlašćenog predstavnika tog Privrednog društva ili propisno imenovanog punomoćnika od ovlašćenog zastupnika.

3. Deoničar može imenovati punomoćnika da glasa u ime njegovih deonica nakon podnošenja izjave o određivanju punomoćnika potpisane od deoničara, ili ako je deoničar Poslovno društvo ili pravno lice, u tom slučaju od strane ovlašćenog punomoćnika tog Poslovno društva. Izjava o određivanju punomoćnika treba da navede izričito da punomoćnik ima pravo da glasa deonicama deoničara.

4. Kopija potpisane izjave za određivanje punomoćnika mora biti poslata punomoćniku i sekretaru Deoničarskog društva ili drugom nadležnom zvaničniku Deoničarskog društva pre početka Skupštine ili na početku Skupštine. Izjava o određivanju punomoćnika može da sadrži ograničenja u ovlašćenjima punomoćnika da glasa u ime deoničara, ali ne ograničavajući se na uputstva o tome kako se mogu glasati deonice u određenoj skupštini. Ako izjava o određivanju punomoćnika ne sadrži takva ograničenja ili uputstva, punomoćnik može da glasa akcije u skladu sa njegovom / njenom voljom.

5. Član Odbora direktora ili visoki zvaničnik ili menadžer Deoničarskog društva ne može da služi kao punomoćnik deoničara koji je istovremeno radnik Deoničarskog društva.

6. Izjava o određivanju punomoćnika ističe, svaka koja je ranije:

6.1. na dan isteka navedenog u izjavi; ili

6.2. šest (6) meseci nakon potpisivanja izjave; ili

6.3. u vreme povlačenja izjave od strane osobe koja je potpisala izjavu iz stava 7 ovog člana.

7. Osoba koja je potpisala izjavu o određivanju punomoćnika može povući ovu izjavu u bilo kom trenutku pre početka glasanja u Skupštini deoničara na dva načina, i to:

7.1. slanjem pismenog obaveštenja o opozivu Sekretarijatu Deoničarskog društva ili odgovornom zvaničniku Deoničarskog društva pre početka Skupštine; ili

7.2. kroz učešće u dotičnoj Skupštini i ličnim glasanjem.

8. Opoziv izjave o određivanju punomoćnika ne poništava glas preko punomoćnika pre ovog opoziva, ako je to glasanje bilo važno u vreme kada se glasalo.

Član 191

Kvorum i potrebni glasovi za donošenje odluke na Skupštini

1. Osim ako nije drugačije određeno statutom Deoničarskog društva, većina glasova deonika sa pravom glasa o dotičnom pitanju, koji se predstavljaju lično ili preko punomoćnika, čini kvorum u Skupštini.

2. Ako je kvorum postignut, glasanje većine deonika sa pravom glasa zastupljenih na Skupštini će biti akt i odluka Skupštine, osim ako se traži veći broj glasova u skladu sa ovim zakonom ili statutom Deoničarskog društva.

3. Statut Deoničarskog društva može utvrditi veći kvorum ili druge uslove glasanja od onih utvrđenih ovim članom.

4. Predlog izmena i dopuna statuta koji ima za cilj dopunu, izmenu ili uklanjanje zahteva glasanja mora biti usvojen od strane deoničara, u skladu sa, koje god je veće:

4.1. kvorumom i zahtevima glasanja utvrđenih postojećim statutom; ili

4.2. kvorumom i zahtevima glasanja koji će stupiti na snagu nakon usvajanja, registracije i objavljivanja izmena i dopuna.

5. Ako statut Deoničarskog društva ili ovaj zakon zahtevaju glasanje određene vrste ili kategorije deonika o određenom pitanju, odluka o tom pitanju se donosi kada se izglasa od strane ove grupe glasača.. Pravila iz stv. 1 i 3 ovog člana će se primeniti u odnosu na glasove od takve vrste kategorije, osim ako će se takvo glasanje iz kategorije ili vrste smatrati posebnim sastankom i ako je održano na istoj skupštini ili forumu kao celokupna skupština deoničara.

6. Skupština deoničara nije važeća ukoliko nije postignut kvorum, lično ili preko punomoćnika.

Da bi se registrovali kao prisutni, svaki deoničar ili njegov ovlašćeni predstavnik mora da dokaže, i Deoničarsko društvo treba da potvrdi, da je deoničar uredno registrovana na listi deoničara na dan održavanja sastanka.

7. Skupština deoničara se odlaže ako nije postignut traženi kvorum, nakon razumnog roka nakon određivanja sastanka.

8. Ako se Skupština deoničara odlaže zbog nedostatka kvoruma, Deoničarsko društvo, u roku od dve nedelje nakon odlaganja skupštine, treba da ih pozove i obavesti o novoj skupštini deoničara. Za novu skupštinu, kvorum je trideset tri posto (33%) akcija sa pravom glasa i odluka će biti prosta većina, osim ako je drugačije određeno ovim zakonom ili statutom Deoničarskog društva.

Član 192

Prava glasanja deonica

1. Osim ako nije drugačije utvrđeno statutom ili ovim zakonom, svaki jednostavna deonica ili privilegovana deonica mora da ima pravo na jedan glas za svako pitanje koje se glasa na skupštini.

2. Deonice se ne mogu glasati na skupštini ako su u vlasništvu direktno ili indirektno Deoničarskog društva ili bilo kog pravnog lica i/ili poslovnog društva u kom Deoničarsko društvo ima deonice ili druge interese koji daju pravo Deoničarskom društvu da vrši kontrolu glasanja od deonica ovog poslovnog društva.

3.

Član 193

Pravo glasanja određenih vrsta deoničara

1. Deoničar, čije su akcije stavljene u zalog, ima pravo da glasa do trenutka prenosa deonica na hipotekarnog poverioca, nakon prenosa deonica, hipotekarni poverilac stiče pravo glasa o tim deonicama. Međutim, ako sporazum o zalozi predviđa neposredan prenos prava glasa deonica i ovo pravo se evidentira u odgovarajućoj skupštini deoničara, hipotekarni poverilac će imati pravo da glasa deonice u odgovarajućoj skupštini.

2. Deonice koje se drže u ime pokojnika, maloletnika ili drugog lica koje nije sposobno da deluje, mogu se glasati preko zakonskog zastupnika dotične osobe u skladu sa zakonom, lično ili preko predstavnika određenog od strane pravnog zastupnika, bez prenosa odnosnih deonica na ime tog zastupnika.

3. Deonice koje su u kontroli primaoca, ovlašćeni zastupnik u stečajnom postupku ili slična soba, mogu se glasati od strane dotičnog lica ili njegovog ovlašćenog zastupnika bez prenosa deonica u ime tog lica, ako je ovlašćenje o tome utvrđeno odlukom suda.

Član 194

Zapisnik Skupštine

1. Zapisnik sa svake skupštine deoničara mora biti pripremljeni odmah nakon skupštine i mora biti potpisana od strane predsedavajućeg i sekretara Skupštine, koji je odgovoran za njegovu tačnost. Zapisnik obuhvata:

1.1. datum, vreme i mesto održavanja Skupštine;

- 1.2. dnevni red;
- 1.3. kvorum;
- 1.4. glasačke listiće i druge procedure glasanja;
- 1.5. broj glasova koje poseduju deoničari i njihovi predstavnici u Skupštini;
- 1.6. ime predsedavajućeg Skupštine i svakog sekretara Skupštine;
- 1.7. pitanja koja su glasana i rezultate glasanja;
- 1.8. rezime govora i diskusija, uključujući bilo koji govor u vezi nekog negativnog glasa ili uzdržavanja; i
- 1.9. listu odluka donesenih na Skupštini.

Član 195

Ništavost i pobijanje odluka skupštine akcionara

1. Odluka Skupštine je ništavna ako prekrši odredbe zakona za zaštitu poverilaca društva sa ograničenom odgovornošću ili zbog drugih javnih interesa, ili ako je to u suprotnosti sa dobrim moralom, ili ako je postupak za sazivanje Skupštine akcionara koja je donela odluku ili donosi odluku materijalno prekršen. Odluka je nevažeća u drugim slučajevima predviđenim zakonom. Ništavost odluke može se pozvati u sudskom postupku podnošenjem tužbe ili prigovora.
2. Na ništavost odluke nije moguće osloniti se ako je unos u Registar izvršen na osnovu odluke i prošle su dve (2) godine od datuma unosa.
3. Na osnovu tužbe protiv deoničarskog društva sud može opozvati odluku deoničara koja je u sukobu sa zakonom ili Statutom Deoničarskog društva. Period zastarevanja za zahtev je tri (3) meseca od datuma kada su deoničari usvojili odluku.
4. Opoziv odluke ne može se zahtevati ako su deoničari odluku odobrili novom odlukom, a zahtev iz stava 3 ovog člana nije podnesen protiv nove odluke u roku preciziranom u stavu 3 ovog člana.
5. Opoziv odluke deoničara može biti zahtevan od strane opšteg direktora ili Odbora direktora, ako bi izvršenjem odluke bilo počinjeno krivično delo ili prekršaj, ili ako bi izvršenje odluke jasno za rezultat imalo obavezu da se izvrši nadoknada štete, i od deoničara koji nije učestvovao u donošenju odluka. Deoničar koji je učestvovao u donošenju odluke može zahtevati opoziv odluke samo ako je prigovor deoničara na odluku unet u zapisnik.
6. Ako je tužba podneta, sud neće razmatrati stvar pre isteka roka iz stava 3 ovog člana. Različite tužbe podnete radi opoziva iste odluke se združuju i razmatraju u jednom postupku.
7. Sudska presuda za opoziv odluke deoničara važi za sve deoničare i upravne direktore i članove Upravnog odbora, bez obzira na to da li oni jesu ili nisu učestvovali u sudskom postupku.

8. Ako je došlo do upisa u Registar na osnovu opozvane odluke, sud šalje kopiju presude za KARP radi izmene unosa.

GLAVA VIII PROMENA STATUTA

Član 196 Izmjena statuta

Deoničarsko društvo može da izvrši izmenu sopstvenog statuta u svakom trenutku prema čl. 197 – 200 ovog zakona.

Član 197 Izmene statuta od strane odbora direktora

1. Statut deoničarskog društva se može izmeniti odlukom odbora direktora, bez aktivnosti deoničara, ako je jedini cilj ove izmene:

1.1. da uspostavi i registruje izmenjen i prečišćen statuta, koji obuhvata izmene i dopune koje su odobrili deoničari; i/ili

1.2. da izvrši tehničke, ne-materijalne ispravke u statutu.

2. Izuzev kao što je propisano u stavu 1 ovog člana, odbor nije ovlašćen da izvrši izmenu i dopunu statuta koja nije usvojena na regularan način od strane deoničara na redovnoj skupštini deoničara.

Član 198 Izmjena statuta od strane odbora i deoničara

1. Odbor direktora i deoničari deoničarskog društva mogu da izmene statut deoničarskog društva na sledeći način:

1.1. odbor direktora ili deoničari koji deluju prema članu 181 ovog zakona dužni su da donesu odluku u pisanom obliku koja sadrži predložene izmene i dopune i kojom se upućuje da se odluka iznese na godišnjoj ili vanrednoj sednici deoničara;

1.2. tekst predložene izmene i dopune će biti uključen u obaveštenje o održavanju sednice koje se dostavlja deoničarima koji imaju pravo da učestvuju na sednici; i

1.3. na punoj sednici deoničara se predložena izmena i dopuna usvaja samo nakon potvrdnog glasanja dve trećine deonika sa pravom glasa ili vrste deonika određene da glasaju za izmene, pod uslovom da ukoliko se statutom deoničarskog društva zahteva većinsko glasanje koje je veće od dve trećine (2/3) za usvajanje izmene i dopune statuta, onda se zahteva većina prema metodi koja je utvrđena u statutu.

Član 199

Grupno glasanje

1. Vlasnici bilo koje vrste ili kategorije deonica imaju pravo glasa u grupnom glasanju za predložene izmene i dopune statuta, ukoliko statut navedeno dozvoljava ili ukoliko će izmena:

- 1.1. povećati ili smanjiti broj dozvoljenih deonica te vrste;
- 1.2. izmeniti bilo koje pravo ili privilegiju deonica te vrste;
- 1.3. stvara prava vlasnika bilo koje druge vrste deonica u zamenu ili konverziju njihovih deonica u deonice vrste i kategorije koju ima grupa;
- 1.4. promeniti deonice u vlasništvu te grupe u različite brojeve deonica ili deonice druge vrste ili kategorije;
- 1.5 stvoriti novu vrstu ili kategoriju deonica koja ima veća ili približno ista prava ili privilegije sa onima u toj grupi ili povećava prava privilegije bilo koje vrste ili kategorije deonica i koja ima veća ili približno ista prava sa onima u toj grupi i povećava prava ili privilegije bilo koje vrste ili kategorije deonica koja ima prava koja su podređena toj grupi, ukoliko navedeno povećanje kasnije učini te deonice približno jednakim ili nadređenim prema deonicama te grupe;
- 1.6. ograničava ili osporava postojeća prava prednosti deonica navedene grupe;
- 1.7. ograničava ili osporava pravo glasa takve grupe; ili
- 1.8. na neki način menja prava ili privilegije deonica koje su u vlasništvu te grupe, što negativno utiče na tu grupu.

Član 200

Registracija i stupanje na snagu određene izmene i dopune

Nakon usvajanja određene izmene ili dopune u statutu deoničarskog društva, deoničarsko društvo je dužno da izmenu i dopunu kao i statut sa unetim izmena i dopunama dostavi KARP-u u skladu sa Delom dva ovog zakona. Izmena i dopuna stupa na snagu odmah nakon objavljivanja u KARP-u u skladu sa drugim delom ovog zakona.

GLAVA IX

PROGRAMI VLASNIČKIH DEONICA ZAPOSLENIH

Član 201

Programi vlasničkih deonica zaposlenih

1. Programi vlasničkih deonica zaposlenih su programi koje donose deoničari radi podsticanja zaposlenih na kupovinu deonica deoničarskog društva. PVDZ takođe mogu da dodele mogućnost učesnicima u vezi deonica koje će biti u budućnosti emitovane do strane deoničarskog društva.
2. Bez obzira na stav 4 člana 145 ovog zakona, PVDZ može da dozvoli učesnicima da se upišu za deonice po ceni sa popustom ili uz uzimanje u račun njihovog rada ili angažovanja.

3. Samo fizička lica imaju pravo učešća u PVDZ-u. U PVDZ-u treba odrediti opravdane zahteve za kvalifikovanje koje jedno lice treba da ispuni. Ti zahtevi, između ostalog mogu biti da lice bude u radnom odnosu sa punim radnim vremenom u deoničarskom društvu.

4. Zbog ograničenih zahteva za kvalifikovanje za PVDZ, deonice kupljene u okviru PVDZ su isključene iz nekih odredbi ovog zakona, kao što je određeno u tim odredbama.

5. PVDZ stupa na snagu samo ako je:

5.1. PVDZ usvojen na skupštini deoničara koja je sazvana na redovan način; i

5.2. dokument kojim su određeni svi materijalni aspekti PVDZ-a obezbeđen za deoničare najmanje trideset (30) dana pre odnosne skupštine.

GLAVA X VELIKE TRANSAKCIJE

Član 202 Definicija velikih transakcija

U svrhu člana 203 ovog zakona "velika transakcija" znači jednu transakciju ili niz povezanih transakcija koje uključuju kupovinu ili ostala sticanja, prodaju, zalog ili hipoteku na imovinu, vlasnička prava ili druga prava koja imaju novčanu vrednost i čija vrednost u vreme donošenja odluke o izvršenju transakcije u društvu čini dvadeset posto (20%) ili više opšte vrednosti imovine deoničarskog društva obračunatog na osnovu poslednjeg bilansa deoničarskog društva.

Član 203 Postupak za velike transakcije

1. Deoničarsko društvo može da preduzme i izvrši velike transakcije na sledeći način:

1.1. odbor direktora deoničarskog društva donosi odluku o odobrenju transakcije i nalaže da se transakcija podnese na usvajanje na skupštini deoničara, koja može biti godišnja ili vanredna skupština;

1.2. pismeno obaveštenje o transakciji, u kojem se navodi svrha održavanja skupštine i uključuje sažetak plana transakcije kao i preporuke odbora direktora o transakciji, uključujući izjavu o pravima deoničara o neslaganju i ocenu prema članu 204 ovog zakona, koje se šalju svakom deoničarskom društvu i deoničarima koji imaju pravo da učestvuju na skupštini deoničarskog društva;

1.3. odbor direktora deoničarskog društva je dužan da dobije pisano mišljenje o transakciji od profesionalnog i samostalnog finansijskog savetnika. Mišljenje će predstaviti mišljenje finansijskog savetnika o uslovima transakcije kao i obezbediti mišljenje finansijskog savetnika u vezi korektnosti transakcije. To mišljenje će biti prosleđeno svim deoničarima sa obaveštenjem o skupštini.

1.4. na skupštini deoničara, transakcija se usvaja potvrdnim glasom najmanje dve trećine

(2/3) glasova deoničara koji imaju pravo glasa u transakciji na ovoj skupštini. Ako određena vrsta ili kategorija deonica ima pravo na grupno glasanje, onda se navedeni amandman usvaja većinom glasova najmanje dve trećine (2/3) glasova deonica svake grupe koje imaju pravo glasa u grupnom glasanju i ukupnog broja deoničara koji imaju pravo glasa u transakciji. Odvojeno glasanje u grupi glasača u svakom deoničarskom društvu je neophodno ukoliko je to predviđeno statutom deoničarskog društva;

1.5. statut deoničarskog društva može zameniti uslov za glasanje dve trećine (2/3) u odnosu na to deoničarsko društvo, navodeći neki veći broj glasova, ali ne manje od dve trećine (2/3) deonica koje imaju pravo glasa u toj stvari i ne manje do dve trećine (2/3) glasova svake grupe koja ima pravo na grupno glasanje za izmenu.

GLAVA XI

PRAVO DEONIČARA NA NESLAGANJE I UTVRĐIVANJE VREDNOSTI

Član 204

Pravo deoničara na neslaganje i primanje isplate

1. Deoničar može da zahteva od deoničarskog društva isplatu pune vrednosti njegovih deonica ako je na skupštini deoničara glasao protiv ili ako nije učestvovao ili se suzdržao od glasanja na skupštini deoničara ili:

1.1. Izmene u statutu deoničarskog društva su bile takve i negativno su uticale na njegova prava prema članu 200 ovog zakona za koje je on imao pravo glasa ili na kompletiranje spajanja kao što je propisano u osmom delu za koje je imao pravo glasa

1.2. Zaključenje spajanja prema osmom delu ili odvajanja opisanog prema osmom delu ovog zakona koja u suprotnom utiče na njegova prava u sličnim stvarima za:

1.2.1. ili takav rezultat koji opravdava povlačenje iz deoničarskog društva; ili

1.2.2. ako kao deo odvajanja dobijene deonice deoničarskog društva su raspodeljene deoničarima odvojenog deoničarskog društva ili drugačije onda u srazmeri takvih deoničara sa prethodnim pravima u kapitalu odvojenog deoničarskog društva.

2. Deoničar koji ima pravo na neslaganje i primanje isplate na osnovu ovog člana ne može da ospori gorepomenutu radnju deoničarskog društva u sudu, izuzev ako je radnja obmanljiva ili predstavlja kršenje zakona. Osim u ovim slučajevima, njegovo/njeno isključivo pravno sredstvo je način kao što je propisano u ovom članu. Za ciljeve ovog člana puna vrednost biće izračunata prema datumu donete odluke na skupštini i ne uzimajući u obzir bilo koje povećanje ili smanjenje vrednosti koje svoj osnov ima u iščekivanju preduzimanja radnje. On/ona treba da bude obavešten o odgovarajućoj vrednosti pre donošenja konačne odluke o njegovom/njenom povlačenju i kako bi na osnovu ovog obaveštenja mogao da promeni mišljenje i da odluči da neopozivo prihvati radnju i da ostane u deoničarskom društvu.

3. Ako radnja koja zasniva prava prema ovom članu bude dostavljena na glasanje na skupštini, obaveštenje o skupštini mora da naznači da deoničari imaju ili mogu imati pravo na takva prava i obaveštenje mora da uključi i kopiju ovog člana.

4. Ako radnja koja zasniva prava prema ovom članu bude stavljena na glasanje na skupštini deoničara, deoničar koji želi da odbrani takva prava mora da dostavi deoničarskom društvu, pre nego što je dobijen glas, pisano obaveštenje o njegovoj/njenoj nameri da zatraži isplatu za

svoju deonicu ako je predložena radnja preduzeta. Deoničar koji ne ispuni ovaj zahtev ili koji glasa u korist predložene radnje nema pravo na isplatu prema ovom članu.

5. Ako radnja koja zasniva prava prema ovom članu bude ovlašćena (dozvoljena) na skupštini deoničara, deoničar koji namerava da zatraži isplatu prema ovom članu treba da pošalje deoničarskom društvu, u roku trideset (30) dana nakon glasanja na sednici, pisni zahtev za isplatu deonica koje pripadaju njemu uz naglašavanje njegovog imena, adresu prebivališta, i broj i vrstu deonica za koju je zatražena isplata. Ako su deonice predstavljene putem uverenja, deoničar će dostaviti uverenja deoničarskom društvu zajedno sa ovim zahtevom za isplatu. Ako su deonice neoverene, deoničarsko društvo ima pravo da ograniči prenos sve dok se ne izvrši isplata u potpunosti. Inače prenos će stupiti na snagu na dan registracije u spisak deoničara. Deoničar koji ne ispunjava uslove iz stava 5 ovog zakona nema pravo na isplatu prema ovom članu.

6. U roku od trideset (30) dana nakon prijema zahteva, deoničarsko društvo će izvršiti isplatu svakom prigovaraču koji je ispunio uslove ovog člana, za koju deoničarsko društvo veruje da je puni iznos njegovih deonica. Isplata mora biti praćena privremenim bilansom i izjavom o prihodima.

7. Ako prigovarač veruje da je isplaćeni iznos manji od pune vrednosti njegovih deonica kao što je propisano u ovom članu, ili ako deoničarsko društvo ne izvrši isplatu, on ima pravo da, nakon ovog roka od trideset (30) dana nakon isplate, zatraži procenu iznosa od suda podnošenjem zahteva sudu u roku od trideset (30) dana. Sud je nadležan i ovlašćen da utvrdi puni iznos za vrednost njegovih deonica u skladu sa standardima propisanim u ovom članu i naloži deoničarskom društvu da izvrši isplatu. Sud je takođe nadležan i ovlašćen da angažuje procenitelje i ostale stručnjake za ovu svrhu, za određivanje da li deoničarsko društvo ili neko od prigovarača treba da plate sudske takse i troškove.

Član 205

Utvrđivanje vrednosti

1. U smislu člana 204 ovog zakona, puna vrednost imovine ili prava (uključujući deonice ili hartije od vrednosti) je cena u kojoj jedan u potpunosti informisan prodavac (koji nije primoran na prodaju) o imovini ili srodnim pravima bi odredio za imovinu i srodna prava, i cenu o kojoj kupac (koji nije primoran na kupovinu) koji je u potpunosti informisan o imovini ili srodnim pravima bi isplatio za njihovu kupovinu.

2. Utvrđivanje pune vrednosti vrši odbor direktora deoničarskog društva osim kada, u skladu sa statutom deoničarskog društva ili ovim zakonom, utvrđivanje bude urađeno od suda, samostalnog procenjivača, revizora ili drugog lica ili subjekta. Ako jedan ili više članova odbora direktora imaju lični interes u vršenju transakcije, utvrđivanjem će se baviti članovi odbora direktora koji nemaju lični interes. Članovi odbora koji se bave utvrđivanjem vrednosti dužni su da angažuju nezavisnog procenjivača ili revizora.

3. Prilikom utvrđivanja pune vrednosti deonica ili hartija od vrednosti deoničarskog društva, kupovna cena ili ponuda i cena koja se traži se redovno objavljuju na berzi ili negde drugde, kupovna cena ili ponuda trebaju biti uzeti u obzir. Tokom određivanja tržišne vrednosti deonica deoničarskog društva zajedničkog kapitala, cena za koju jedan kupac ima potpune podatke o opštoj vrednosti svih deonica deoničarskog društva zajedničkog kapitala i svi drugi faktori koje lice ili lica koja se bave određivanjem smatraju važnim, se mogu uzeti u obzir.

GLAVA XII

KONTROLA DEONICA DEONIČARSKOG DRUŠTVA

Član 206

Sticanje kontrola blok akcija

1. Kao što se koristi u ovom članu „povezana lica” jednog lica znači:

1.1. druga lica u kojima lice poseduje više od pedeset posto 50% glasačke moći ili uopšteno vrši kontrolni pritisak nad njija;

1.2. članovi porodice lica; ili

1.3. lica koja zajednički deluju sa licem u kupovini ili vršenju uticaja nad deoničarskim društvom prema sporazumu između jednog sa drugim i licem.

2. Lice koja namerava, samo ili zajedno sa povezanim licima da kupi, uzimajući u obzir broj deonica koje su u njegovom posedu i posedu njegovih povezanih lica, više od pedeset posto 50% običnih deonica (u daljem tekstu kontrola bloka deonica) deoničarskog društva sa više od sto (100) vlasnika običnih deonica, mora, ne kasnije od trideset (30) dana pre datuma kupovine jedne trećine (1/3) deonica, da pošalje pisano obaveštenje deoničarskom društvu o njegovoj nameri da stekne kontrolu nad blokom deonica.

3. Deoničarsko društvo, u kojem se vrši kupovina bloka deonica, nema pravo da preduzima radnje koje ometaju ovu kupovinu bloka kontrole akcija, osim kada su te radnje preduzete na skupštini deoničara, usvojene većinom glasova vlasnika običnih deonica koji učestvuju na skupštini, isključujući glasove deonica koje drže deoničari koji nameravaju da steknu kontrolu nad blokom deonica, i isključujući glasove deonica koje drže povezana lica sa licem koje namerava da stekne kontrolu nad blokom deonica.

Član 207

Ponuda deoničarima za otkup deonica deoničarskog društva

1. Lice koje pojedinačno ili zajedno sa povezanim licima kupuje kontrolu bloka deonica u deoničarskom društvu sa više od sto (100) vlasnika običnih deonica, mora, u roku trideset (30) dana od datuma kupovine takvih deonica, da da ponudu svim deoničarima deoničarskog društva za otkup običnih deonica koje su u njihovom vlasništvu po ceni koja nije manja od maksimalne cene po kojoj je deoničarsko društvo otkupilo svoje deonice tokom poslednjeg šestomesečnog (6) perioda pre navedenog datuma sticanja kontrole bloka akcija stekao deonice društva u zadnjih šest meseci u prethodnom datumu za sticanje kontrole bloka deonica, osim u slučaju kada se na skupštini deoničara donese odluka o odricanju prava deoničara od prodaje deonice koje pripadaju njima u skladu sa stavom 4 člana 204 ovog zakona.

2. Pismeno obaveštenje o ponudi za otkup deonica se šalje svim vlasnicima običnih deonica. Obaveštenje treba da sadrži informaciju o licu koji je steklo kontrolu bloka deonica deoničarskog društva i povezana lica, uključujući njihova imena, adrese prebivališta i privrednu delatnost, broj deonica koje im pripadaju, ponuđenu cenu za deonice, cenu koja je plaćena za deonice sa kojima raspolažu, i period tokom kojeg ponuđeni deoničari mogu da prihvate ponudu za otkup deonica.

3. Deoničar može da prihvati ponudu o otkupu deonica u okviru vremenskog roka koji je

određen u ponudi, koji ne može biti manji od trideset (30) dana od datuma dostave ponude svim deoničarima.

4. Odluka o odricanju od prava deoničara na prodaju deonica koje njima pripadaju licu koje je steklo ili namerava da stekne kontrolu bloka deonica može biti usvojena na skupštini deoničara većinom glasova vlasnika običnih deonica koji učestvuju na skupštini, isključujući glasove deonica koje pripadaju licu koje želi da stekne kontrolu na blokom deonica i isključujući glasove deonica koje drže njegova povezana lica.

5. Sticanje kontrole bloka deonica i dostavljanje ponude vlasnicima običnih deonica za prodaju običnih deonica koje pripadaju njima, mora se zaključiti u roku od sto dvadeset (120) dana od datuma dostave obaveštenja o sticanju kontrole bloka deonica deoničarskog društva.

Član 208

Razotkrivanje potencijalnog sticanja kontrole bloka

Lice koje pojedinačno ili zajedno sa povezanim licima otkupi ili je vlasnik više od petnaest posto (15%) običnih deonica deoničarskog društva sa više od sto (100) vlasnika običnih deonica, mora, ne kasnije u roku od petnaest (15) dana od datuma od kojeg je to lice otkupilo pomenuti broj deonica, da pošalje pismeno obaveštenje deoničarskom društvu, navodeći svoje ime, imenima njegovih povezanih lica, broj deonica deoničarskog društva koje pripadaju svakom od njih, i njegove namere u odnosu na sticanje kontrole bloka deonica.

Član 209

Posledice nepoštovanja

Lice koje pojedinačno ili zajedno sa povezanim licima je steklo kontrolu bloka deonica bez ispunjavanja zahteva člana 206 ovog zakona, zajedno sa svojim povezanim licima, neće imati pravo glasa za bilo koju od običnih deonica deoničarskog društva koje pripadaju njemu ili njima, izuzev ako skupština deoničara ne donese odluku da se njemu i njegovim povezanim licima da pravo glasa za obične deonice koje pripadaju njima.

GLAVA XIII

RASPUŠTANJE DEONIČARSKOG DRUŠTVA I ODLUKA O POKRETANJU STEČAJNOG POSTUPKA

Član 210

Razlozi za dobrovoljno raspuštanje ili pokretanje stečajnog postupka

1. Deoničarsko društvo će biti raspušteno, a privredna delatnost prestati u slučaju:

1.1. isteka trajanja ukoliko je određeno statutom ili drugim okolnostima utvrđenim u statutu deoničarskog društva, koje može prouzrokovati raspuštanje ili prestanak postojanja;

1.2. odluke Skupštine deoničara deoničarskog društva o dobrovoljnom raspuštanju deoničarskog društva;

2. Skupština deoničara usvaja pokretanje postupka prema zakonu o stečaju ili nekom drugom primenjivom zakonu.

3. Ukoliko se raspuštanje deoničarskog društva izvrši prema podstavovima 1.1 ili 1.2 stava 1 ovog zakona, delatnost deoničarskog društva se zaključuje i imovina raspodeljuje prema ovom članu i članu 211 ovog zakona.

4. Odbor direktora deoničarskog društva ili skupština deoničara trebaju da donesu odluku o dobrovoljnom raspuštanju ili pokretanju stečajnog postupka i predlog se treba predstaviti na usvajanje na skupštini deoničara na godišnjoj ili vanrednoj skupštini sazvanoj u ovu svrhu. Predlog za dobrovoljno raspuštanje treba da sadrži plan koji između ostalog uključuje procedure koje treba ispratiti, raspored i vremenske periode za preduzimanje aktivnosti dobrovoljnog raspuštanja kao i postupak raspuštanja za preostalu imovinu deoničarskog društva nakon ispunjenja svih potraživanja poverilaca.

5. Pisano obaveštenje zajedno sa predlogom se šalje svim deoničarima koji imaju pravi učešća i glasa na skupštini.

6. Predlog se usvaja potvrdnim glasom najmanje dve trećine (2/3) glasova deoničara koji imaju pravo glasa za predlog dobrovoljnog raspuštanja ili pokretanje stečajnog postupka. Predlog se smatra usvojenim ukoliko je u korist istog glasalo najmanje dve trećine (2/3) deonica koje imaju pravo glasa za ovaj predlog kao i dve trećine (2/3) deonica svake grupe deonica koje imaju pravo glasa u grupnom glasanju za predlog dobrovoljnog raspuštanja ili pokretanje stečajnog postupka.

7. Statut deoničarskog društva može da zameni dvotrećinsko (2/3) glasanje koje je propisano stavom 6 ovog člana, određujući bilo koju drugu metodu glasanja koja prevazilazi dve trećine (2/3) glasova deonica koje imaju pravo glasa u stvari i ne manje od dve trećine (2/3) deonica svake glasačke grupe koja ima pravo na grupno glasanje o predlogu.

Član 211

Nastavak privredne delatnosti nakon pokretanja dobrovoljnog raspuštanja

1. Nakon pojavljivanja okolnosti ili odluke o dobrovoljnom raspuštanju prema podstavovima 1.1 ili 1.2 stava 1 člana 210 ovog zakona, deoničarsko društvo nastavlja postojanje na isti način kao i ranije, ali ne može da obavlja privrednu delatnost osim one koja je neophodna za dobrovoljno raspuštanje i zatvaranje delatnosti, uključujući

1.1. naplatu novca i druge imovine koju različite strane duguju deoničarskom društvu;

1.2. plaćanje ili aranžman za plaćanje potraživanja poverilaca;

1.3. prodaju nakon ispunjenja uslova podstava 1.2 ovog člana, ne novčane imovine deoničarskog društva, i

1.4. raspodelu preostale imovine nakon prodaje i ispunjenja potraživanja poverilaca. Ove aktivnosti vrše upravni direktori deoničarskog društva, osim ako deoničarsko društvo imenuje kvalifikovanog stručnjaka, bilo fizičko ili pravo lice, za obavljanje ovih aktivnosti koje se plaćaju iz novčane aktive deoničarskog društva i isplate koje se tretiraju kao administrativni troškovi prema definicijama zakona na snazi o stečaju.

Član 212**Obaveštenje o dobrovoljnom raspuštanju**

1. Najkasnije u roku od pet (5) radnih dana od pojavljivanja okolnosti ili odluke za dobrovoljno raspuštanje, deoničarsko društvo je dužno da KARP-u dostavi „Obaveštenje o dobrovoljnom raspuštanju” prema ovom članu. Deoničarsko društvo ne treba da proda ili raspodeli bilo kakvu imovinu najmanje trideset (30) dana od dostavljanja obaveštenja KARP-u. Raniju prodaju ili raspodelu sud može proglasiti nevažećom i ništavnom na osnovu zahteva jednog ne namirenog poverioca.

2. Obaveštenje o dobrovoljnom raspuštanju, na jednom od zvaničnih jezika, objavljuje:

2.1. da je deoničarsko društvo odlučilo da zaključi svoju privrednu delatnost i raspodeli svoju imovinu;

2.2. datum pojavljivanja okolnosti ili odluke o dobrovoljnoj raspodeli;

2.3. adresu za podnošenje zahteva poverilaca;

2.4. datum ili datume na koje deoničarsko društvo planira da počne sa prodajom i raspodelom imovine kao što je zakonom propisano, datumi koji mogu biti određeni ne manje od trideset (30) dana ali ne više od devedeset (90) dana od vremena dostavljanja obaveštenja o dobrovoljnom raspuštanju u KARP; i

2.5. vreme i mesto na kojem će biti izvršena prodaja ili raspodela imovine deoničarskog društva.

3. U roku do tri (3) radna dana nakon dostavljanja obaveštenja o dobrovoljnom raspuštanju u KARP, deoničarsko društvo je dužno da pošalje kopiju ovog obaveštenja svim deoničarima i poznatim poverenicima deoničarskog društva i deoničarsko društvo dozvoljava svakom osiguranom povereniku da preuzme vlasništvo imovinu za koju poverenik ima osigurani interes, deoničarsko društvo predaje imovinu osiguranoj strani. Osigurani poverenik prodaje ili raspolaze sa imovinom prema primenjivom zakonu. Ukoliko prodaja ili raspolaganje imovine stvori višak prihoda, osigurani poverenik je dužan da taj višak vrati deoničarskom društvu. „Višak prihoda” podrazumeva višak koji je veći od:

3.1. iznosa neophodnog za plaćanje osiguranih dugova; i

3.2. drugih iznosa koje je povereniku zakonom dozvoljeno da zadrži kao kamatu i/ili nadoknadu za troškove tokom preuzimanja vlasništva ili prodaje ili raspolaganja navedenom imovinom.

4. U roku do trideset (30) dana od pojavljivanja okolnosti ili odluke za dobrovoljno gašenje, deoničarsko društvo je dužno da:

4.1. kompletira pregled knjiga i arhive;

4.2. sastavi inventar sve imovine i listu svih dugova koji su joj poznati;

4.3. gore navedeni inventar i listu stavi na raspolaganje za proveru i razmatranje od strane javnosti najmanje osam (8) časova tokom pet (5) radnih dana odmah nakon datuma određenog u obaveštenju o raspuštanju deoničarskog društva za prodaju imovine deoničarskog društva. Osim ako je nekim zakonom na snazi propisana javna prodaja i/ili određena prodajna metoda, prodaja se može izvršiti javno ili privatno i može se izvršiti na sve načine koji su opravdani u privrednom smislu.

5. Ne više od trideset (30) dana od podnošenja obaveštenja o dobrovoljnom raspuštanju u KARP, deoničarsko društvo je dužno da u listu sa velikim tiražem na Kosovu, na svim jezicima Kosova, objavi oglas veličine ne manje od jedne osmine (1/8) stranice na kojem je prikazan:

5.1. zvanični naziv deoničarskog društva i trgovački naziv koji je koristilo deoničarsko društvo;

5.2. jedinstveni identifikacioni broj, nakon njegovog uspostavljanja;

5.3. informacije o mestu i vremenu gde će biti obavljena javna prodaja imovine i/ili informacije o mestu i vremenu privatne prodaje svake imovine deoničarskog društva;

5.4. informacije o mestu i vremenu kada će biti stavljene na raspolaganje za razmatranje od strane javnosti inventar i imovina deoničarskog društva i lista dugovanja; i

5.5 Informacije o procedurama koje trebaju da izvrše poverioci ili zainteresovane strane za podnošenje žalbi kao i poslednji rok za podnošenje istih.

6. Deoničarsko društvo ne može da odloži datum javne prodaje koje je oglašeno prema stavu 5 ovog člana.

7. Deoničarsko društvo neće namirivati potraživati koji nisu uključena u listu dugova. Deoničarsko društvo treba da oceni validnost svih potraživanja pre uključivanja potraživanja na listu dugovanja. Podnosioci zahteva koji smatraju da je njihovo potraživanje oštećeno zbog odbijanja deoničarskog društva za uključivanje na listu dugovanja, mogu to odbijanje osporiti pred sudom.

Član 213

Prioriteti u raspodeli imovine tokom dobrovoljnog raspuštanja

Tokom dobrovoljnog raspuštanja, imovina deoničarskog društva se isplaćuje i/ili raspodeljuje prema prioritetima utvrđenim u zakonu o stečaju na snazi.

Član 214

Poništenje obaveštenja o dobrovoljnom raspuštanju

1. Ovlašćeni predstavnik ili ovlašćeni opunomoćenik može da poništi obaveštenje o dobrovoljnom raspuštanju u roku od devedeset (90) dana od dana podnošenja obaveštenja o dobrovoljnom raspuštanju.

2. Ovo poništenje treba biti ovlašćeno na isti način kao i obaveštenje o dobrovoljnom raspuštanju.

3. Za stupanje na snagu ovog poništenja, ovlašćeni predstavnik ili ovlašćeni opunomoćenik je dužan da potpiše i podnese u KARP obaveštenje o poništenju dobrovoljnog raspuštanja.

4. Obaveštenje o poništenju dobrovoljnog raspuštanja sadrži:

4.1. zvanični naziv i trgovinski naziv deoničarskog društva i jedinstveni identifikacioni broj,

4.2. datum stupanja na snagu obaveštenja o dobrovoljnom raspuštanju koje se sada poništava;

4.3. datum kada je poništenje ovlašćeno;

4.4. izjavu kojom se identifikuje lice ili lica koja su ovlastila poništenje i predstavlja ovlašćenje i pravni osnov za preduzimanje radnji od strane tih lica;

5. Obaveštenje o poništenju dobrovoljnog raspuštanja stupa na snagu na dan podnošenja u KARP i proizvodi pravne posledice samo u slučaju kada nisu preduzete radnje u vezi prodaje imovine i isplate potraživanja prema poveriocima nakon podnošenja obaveštenja o dobrovoljnom raspuštanju.

Član 215

Izvršenje potraživanja poverilaca protiv deoničarskog društva u postupku dobrovoljnog raspuštanja

1. Potraživanja poverilaca protiv deoničarskog društva u postupku dobrovoljnog raspuštanja mogu da se izvrše:

1.1. protiv deoničarskog društva koje je u postupku dobrovoljnog raspuštanja, do mere do koje njena imovine nije raspoređena deoničarima, ili

1.2. ako je sva imovina raspoređena deoničarima tokom postupka dobrovoljnog raspuštanja, protiv bilo kojeg deoničara do iznosa njegovih deonica *pro rata* ili imovine društva koja je bila raspoređena njemu tokom dobrovoljnog raspuštanja, koje god bilo manje. Opšte obaveze deoničara za sva potraživanja poverilaca prema ovom članu ne mogu da budu veća od ukupnog iznosa imovine deoničarskog društva koja je raspodeljena istom.

OSMI DEO

SPAJANJE I RAZDVAJANJE KORPORACIJA

GLAVA I

SPAJANJE DRUŠTAVA SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU

Član 216

Spajanje kompanija sa ograničenom odgovornošću

1. Jedno ili više društava sa ograničenom odgovornošću može se spojiti u društvo sa ograničenom odgovornošću obrazovanu shodno ovom zakonu.

2. U ovu svrhu, "spajanje" predstavlja transakciju kojom se jedno ili više društava sa ograničenom odgovornošću:

2.1. spaja i prenose svoju celokupnu imovinu i obaveze na jednu od njih; ili

2.2. spaja i prenosi svu svoju imovinu i obaveze na novu društvo sa ograničenom odgovornošću, koje je osnovano u skladu sa postojećim zakonom i u skladu sa uslovima propisanim u članu 220 ovog zakona.

3. Da bi se izvršilo spajanje, direktor (i) koji ima prava da predstavlja društva sa ograničenom odgovornošću stupa u sporazum o spajanju. Prava i obaveze prostiću iz sporazuma o spajanju nakon usvajanja sporazuma shodno proceduri određenoj u članu 218 ovog zakona.

4. Sporazum o spajanju uspostavlja i utvrđuje;

4.1. zvaničan naziv, i trgovinsko ime ukoliko postoji, i registrovanu adresu društva sa ograničenom odgovornošću;

4.2. sporazum o prenosu s imovine društva sa ograničenom odgovornošću koja je stečena u društvu sa ograničenom odgovornošću u razmenu za prenos deonica novog društva sa ograničenom odgovornošću;

4.3. Odnos udela deonica za društva sa ograničenom odgovornošću i iznos dodatnih plaćanja ukoliko su dodatna plaćanja izvršena;

4.4. uslovi prenosa deonica stečenog društva sa ograničenom odgovornošću;

4.5. datum od kada prenete deonice pružaju pravo na udeo u profitu novog društva sa ograničenom odgovornošću i specijalni uslovi koji utiču na ovo pravo;

4.6. prava po kojima novo društvo sa ograničenom odgovornošću pruža akcionarima novog društva sa ograničenom odgovornošću;

4.7. posledice spajanja za zaposlene u novom društvu sa ograničenom odgovornošću;

4.8. datum od kojeg transakcije društva sa ograničenom smatraju da ih je preduzelo novo društvo sa ograničenom odgovornošću (datum spojenog bilansa);

4.9. nadoknada plaćena revizoru koji vrši reviziju sporazuma o spajanju, drugim savetnicima i konsultantima i povoljnosti koje su pružene u vezi sa spajanjem u vezi sa glavnog direktora ili akcionare koji imaju pravo da predstavljaju društvo sa ograničenom odgovornošću.

5. Zbir dodatnih plaćanja propisanih u sporazumu o spajanju koja treba da se isplate od strane novog društva sa ograničenom odgovornošću za akcionare novog društva sa ograničenom odgovornošću ne prelaze jednu desetinu iznos nominalne knjigovodstvene vrednosti njihovih deonica.

6. Ukoliko sve deonice novog društva sa ograničenom odgovornošću budu u rukama starog društva sa ograničenom odgovornošću, sporazum o spajanju ne mora da navodi informacije

precizirane u podstavovima 4.2- 4.4 ovog člana.

Član 217

Sadržaj plana o spajanju

1. Plan o spajanju sadrži:

1.1. zvanični naziv, i trgovinski naziv ukoliko postoji, i registrovanu adresu i jedinstveni identifikacioni broj svakog društva sa ograničenom odgovornošću uključenog u predloženo spajanje;

1.2. zvanični naziv i trgovinski naziv ukoliko postoji, i adresu registrovanog društva sa ograničenom odgovornošću predložene da opstane, a u koju će se spojiti (stopiti) ostale društva sa ograničenom odgovornošću;

1.3. materijalne uslove predloženog spajanja;

1.4. za svaku spojeno društvo sa ograničenom odgovornošću, sem društva sa ograničenom odgovornošću sticaoca: detaljan opis načina i osnove kako je predloženo za pretvaranje deonica ove društva sa ograničenom odgovornošću u procesu spajanja za:

1.4.1. gotovinu;

1.4.2. drugu imovinu; i/ili

1.4.3. deonice i/ili hartije od vrednosti ili druga dugovanja ili potraživanja opstala društva sa ograničenom odgovornošću ili bilo koga od opstalih deoničara društva sa ograničenom odgovornošću;

1.5. potpun tekst Statuta i Sporazuma društva sa ograničenom odgovornošću ili Statuta i propisa opstalog društva sa ograničenom odgovornošću, koja će nastati nakon ovog spajanja.

2. Ukoliko je jedno deoničarsko društvo stranka u spajanju, takođe treba ispuniti zahteve propisane čl. 222 do 224 ovog zakona.

Član 218

Uslovi za usvajanje Plana o spajanju

1. Prava i obaveze proističu iz sporazuma o spajanju ukoliko je sporazum o spajanju odobren sa planom spajanja od strane svih društava sa ograničenom odgovornošću koja se spajaju. Odobrenje sporazuma o spajanju pokriva i odobrenje nacrtu uslova spajanja i bilo kojih izmena povelje sticajućeg društva sa ograničenom odgovornošću što je neophodno zbog spajanja.

2. Akcionarima se pruža mogućnost da preispitaju sporazum o spajanju i plan spajanja najmanje dve (2) nedelje pre odluke o odobrenju sporazuma o spajanju osim ako je drugačije određeno zakonom. Deoničar može zahtevati kopiju sporazuma o spajanju ili plana spajanja.

3. U slučaju deoničarskog društva sa ograničenom odgovornošću, plan o spajanju usvajaju:

- 3.1. svi deoničari kako se zahteva shodno stavu 2 člana 105 ovog zakona; ili
 - 3.2. manji broj ili procenat deoničara propisan odredbom sporazuma društva sa ograničenom odgovornošću ukoliko je ta odredba u skladu sa stavom 3 člana 105 ovog zakona.
4. U slučaju deoničarskog društva plan o spajanju mora da se odobri članom 222 ovog zakona.

Član 219

Upis i datum stupanja spajanja na snagu

1. Po završetku spajanja, sve stranke u procesu spajanja dužne su da podnesu sporazum o spajanju i plan spajanja KARP-u, u skladu sa članom 44 ovog zakona. KARP registruje plan o spajanju, ukoliko odgovara uslovima propisanim čl. 216 i 217 ovog zakona. Sporazum o spajanju i plan spajanja se objavljuju u skladu sa članom 22 ovog zakona.
2. Spajanje stupa na snagu odmah po registraciji u KARP-u, shodno stavu 2 člana 44 i člana 22 ovog zakona.
3. Društvo sa ograničenom odgovornošću koja se spajaju strogo su obavezna da obezbede, pre završetka spajanja, da svi važeći zakonski uslovi budu ispunjeni i da se pribave sva odobrenja koja se zahtevaju po zakonu ili podzakonskim aktima.
4. Bilo koji deoničar ili poverenik koji veruje da je spajanje prekršilo njegova prava može od nadležnog suda zahtevati:
 - 4.1. naknadu štete, i/ili
 - 4.2. ukoliko je precizno određeno zakonom, poništenje spajanja.
5. Registracija plana o spajanju ne predstavlja odluku KARP-a da je spajanje u skladu sa svim zahtevima odredaba drugog zakona. Bilo koji javni organ koji ima zakonite razloge da veruje da spajanje krši uslove date u zakonu za čije je sprovođenje javni organ prvenstveno odgovoran, može od nadležnog suda zahtevati shodno tom zakonu:
 - 5.1. kaznu za društva sa ograničenom odgovornošću koja se spajaju ili za opstalo društvo sa ograničenom odgovornošću, i/ili
 - 5.2. proglašenje spajanja nevažećim.
6. Odmah nakon što se plan spajanja registruje u KARP, opstalo društvo sa ograničenom odgovornošću će obaviti obaveštenje o spajanju za poverenike spojenog društva sa ograničenom odgovornošću u nacionalnim dnevnim novinama, informišući ih o mogućnosti da podnesu, u roku od šest meseci nakon objavljivanja obaveštenja njihove zahteve upućene otpalom društvu sa ograničenom odgovornošću kako bi dobili hartije od vrednosti.
7. Opstalo društvo sa ograničenom odgovornošću obezbeđuje da zahtevi koje su podneli kreditori društvu sa ograničenom odgovornošću koji se spaja u roku od šest meseci nakon objavljivanja obaveštenja navedenog u stavu 6 ovog člana ukoliko poverioci nemaju mogućnosti da zahtevaju zadovoljenje zahteva i dokažu da spajanje može da ugrozi ispunjenje zahteva.

Član 220

Posledice spajanja

1. Nakon stupanja na snagu spajanja, shodno stavu 2, član 121 ovog zakona:

1.1. društvo sa ograničenom odgovornošću koje su stranke u spajanju, transformišu se u jedno društvo sa ograničenom odgovornošću koja će biti imenovano u planu spajanja kao opstalo društvo sa ograničenom odgovornošću, i posebno zakonsko postojanje svih društava sa ograničenom odgovornošću čime – osim opstalog društva sa ograničenom odgovornošću – se okončava;

1.2. Opstala društva sa ograničenom odgovornošću odgovorno je za sva potraživanja, bilo koje vrste, svake društvo sa ograničenom odgovornošću uključeno je u proces spajanja;

1.3. Opstalo društvo sa ograničenom odgovornošću stiče sva prava i interese na svu imovinu, svake vrste, svako društvo sa ograničenom odgovornošću uključenog u proces spajanja;

1.4. Sve sporove i zahteve iznete protiv društvo sa ograničenom odgovornošću koja je bila uključena u proces spajanja, koje je prestalo da postoji nakon spajanja, mora da se nastaviti protiv opstalog društva sa ograničenom odgovornošću; opstalo društvo sa ograničenom odgovornošću će – kao zakonsko pitanje – zameniti sva ostala spojena društva sa ograničenom odgovornošću, čije je postojanje prestalo spajanjem;

1.5. Statut opstalog društva sa ograničenom odgovornošću zapravo predstavlja Statut opstale društvo sa ograničenom odgovornošću predstavljen u planu o spajanju;

1.6. deonice svakog društva sa ograničenom odgovornošću uključenog u proces spajanja treba po planu spajanja da se pretvore u deonice i/ili hartije od vrednosti ili dugove i druge obaveze opstalog društva sa ograničenom odgovornošću;

1.7. društvo sa ograničenom odgovornošću smatra će se rasformiranim od unosa spajanja u KARP-u. KARP briše spojeno društvo sa ograničenom odgovornošću iz Registra.

GLAVA II

SPAJANJE DEONIČARSKIH DRUŠTAVA

Član 221

Definicija spajanja

1. Za ciljeve ovog zakona „spajanje” znači transakcija u kojoj jedno deoničarsko društvo u spajanju prenosi celokupnu svoju imovinu i obaveze na drugo deoničarsko društvo. Deoničarsko društvo akviziter može biti postojeće deoničarsko društvo ili novo deoničarsko društvo koje je osnovano sa ciljem preuzimanja ove imovine i obaveza. U takvim transakcijama:

1.1. deoničarsko društvo u spajanju se gasi;

1.2. samo kompanija akviziter opstaje u ovoj transakciji; i

1.3. deoničari deoničarskih društava u spajanju predaju svoje deonice i u zamenu dobijaju deonice deoničarskog društva akvizitera i/ili novčane isplate u gotovini.

Član 222

Postupak spajanja

1. Dva ili više deoničarska društva mogu da pokrenu i zaključe spajanje na sledeći način:

1.1. direktori akcionarskih društava stupaju u sporazumu o spajanju koji stupa na snagu nakon odobrenja sporazuma od strane deoničara akcionarskog društva i utvrđivanja sledećeg:

1.1.1. zvanični nazivi i trgovinski naziv ako postoje i registrovane kancelarije deoničarskih društava;

1.1.2. sporazuma o prenosu sa imovine akcionarskog društva koje je stečeno akviziterskom akcionarskom društvu u razmeni za transfer deonica akviziterskog akcionarskog društva;

1.1.3. odnos razmene deonica za akcionarska društva i iznos dodatnih plaćanja ukoliko se dodatna plaćanja vrše;

1.1.4. uslovi prenosa deonica akviziterskog deoničarskog društva;

1.1.5. datum od kojeg prenete deonice daju pravo na udeo u profitu akviziterskog deoničarskog društva i specijalni uslovi koji utiču na ovo pravo;

1.1.6. prava koja akvizitersko deoničarsko društvo daje deoničarima akcionarskog društva koje je stečeno;

1.1.7. posledice spajanja po zaposlene u akcionarskom društvu koje je stečeno;

1.1.8. datum od kojeg se smatra da transakcije kompanije koje je stečena preduzima akvizitersko deoničarsko društvo (datum bilansa spajanja);

1.1.9. nadoknada isplaćena revizoru koji vrši reviziju sporazuma o spajanju, drugim savetnicima i konsultantima i povoljnosti dodeljene u vezi sa spajanje za direktore i odbore direktora akcionarskog društva.

1.2. direktori i službenici pišu, a odbor direktora svakog deoničarskog društva usvaja plan spajanja koji ispunjava zahteve iz člana 224 ovog zakona i nalaže se da plan bude podnet skupštini deoničara svakog deoničarskog društva, što može biti ili na godišnjoj ili na vanrednoj skupštini.

1.3. svako deoničarsko društvo priprema pisano obaveštenje najmanje mesec dana pre održavanja skupštine deoničara koji imaju prava glasanja o planu, naglašavajući da je svrha skupštine razmatranje plana o spajanju. Obaveštenje treba da uključuje sledeća dokumenta koja će takođe biti dostupna za pregled i kopiranje u registrovanoj kancelariji svakog deoničarskog društva:

1.3.1. kopiju plana sa objašnjenjem plana, koje određuje pravni i ekonomski osnov spajanja i bilo koji primenjivi odnos razmene deonica;

1.3.2. detaljan pisani izveštaj od odbora direktora o planu, izlažući pravne i ekonomske osnove plana i uslove spajanja, a posebno odnos zamene deonica i uključivanje bilo koje preporuke direktora, kao i razloga za takvu preporuku;

1.3.3. kopiju mišljenja samostalnog finansijskog savetnika o spajanju prema članu 223 ovog zakona;

1.3.4. godišnje finansijske izveštaje svih deoničarskih društava koja učestvuju u spajanju za prethodne tri (3) godine, uključujući i bilo koji izveštaj revizora;

1.3.5. ukoliko je poslednji finansijski izveštaj pripremljen pre više od šest (6) meseci od datuma kada će plan biti dostavljen skupštini deoničara, onda jedan poseban finansijski izveštaj koji će biti izrađen u skladu sa primenjivim standardima računovodstva od strane računovođe ili licenciranog revizora. Ovi specijalni finansijski izveštaji će biti stavljeni na raspolaganje za proveru u registrovanoj kancelariji svakog deoničarskog društva. Ovi specijalni finansijski izveštaji trebaju da odražavaju finansijsko stanje svakog deoničarskog društva ne više od tri (3) meseca pre datuma kada će plan biti podnet skupštini deoničara, uz uslov da:

1.3.5.1. zahtevi iz ove alineje ne važe za novo deoničarsko društvo koje je osnovano kao nasledno deoničarsko društvo u slučaju spajanja; i

1.3.5.2. u slučaju posebnog sporazuma o predstavljenom računovodstvu nijedan dodatni fizički inventar imovine neće biti tražen iz poslednjeg godišnjeg izveštaja i ocena bilansa stanja se treba samo uskladiti kako bi odrazila prihode u finansijskom izveštaju, osim što treba uzeti u obzir internu amortizaciju i odredbe računovodstva i materijalne promene vrednosti;

1.3.6. primerak predloženog novog statuta i pravilnika deoničarskog društva; i

1.3.7. izjavu o pravima deoničara za osporavanje spajanja kao i ocenu propisanu prema članu 204 ovog zakona;

1.3.8. primerak sporazuma o spajanju u koji se stupilo stavu 1.1 ovog člana.

1.4. Na skupštini deoničara svakog deoničarskog društva, plan se prihvata i usvaja potvrdnim glasom najmanje dve trećine (2/3) glasova deonica koje imaju pravo glasa za plan u skupštini, osim ukoliko određena vrsta ili kategorija deonica ima pravo na grupno glasanje, predloženo spajanje se usvaja samo ukoliko dođe do dvotrećinskog (2/3) glasanja svake grupe koja ima pravo grupnog glasanja, uz uslov da ako se na osnovu statuta deoničarskog društva zahteva većinsko glasanje koje je veće od dvotrećinskog (2/3) glasanja za usvajanje spajanja, onda se primenjuje metoda koja je predviđena u statut;

1.5. grupno glasanje u deoničarskom društvu je neophodno ako je propisano statutom deoničarskog društva ili ako plan sadrži takav zahtev koji treba dostaviti istovremeno sa izmenom i dopunom statuta deoničarskog društva kako bi se dozvolilo odvojeno glasanje te grupe prema članu 199 ovog zakona;

1.6. usvajanje i proglašavanje plana na skupštini deoničara svakog deoničarskog društva koja je strana u spajanju, osim novog deoničarskog društva koje je rezultat spajanja, je neophodno za okončanje spajanja.

2. Nijedna deonica, gotov novac ili druga kompenzacija neće biti data u zamenu za bilo koju deonicu deoničarskog društva u spajanju koje drže deoničarsko društvo akviziter ili deoničarsko društva u spajanju ili lice ili poslovno društvo koja deluje u ime deoničarskog društva akvizitera ili deoničarskog društva u spajanju.

3. Vlasnicima hartija od vrednosti, izuzev deonica, kojima su priložena posebna prava treba dati pravo u deoničarskom društvu da kupe najmanje isto onome šta su imali u deoničarskom društvu koje se otkupljuje, osim ako sednica kategorije navedene iznad u stavu 1 ovog člana odobri modifikaciju ili oni imaju pravo otkupa svojih deonica od deoničarskog društva prema članu 204 ovog zakona.

4. Spajanje se mora objaviti najmanje trideset (30) dana ranije u najmanje dva (2) puta nedeljno s velikim tiražem na Kosovu kako bi se upoznala sva lica, uključujući i poverioce čija potraživanja imaju prednost nad predloženim spajanjem. Ovo obaveštenje može da uradi bilo koje deoničarsko društvo koje učestvuje u ime drugih deoničarskih društava.

5. Poverioci navedeni u stavu 4 ovog člana imaju na raspolaganju najmanje 21 dan da podnesu zahtev deoničarskom društvu za dodatne hartije od vrednosti ili podnesu prigovor na smanjenje kapitala ili uticaja na njihove hartije od vrednosti. Ako je poverilac i dalje nezadovoljan zbog uticaja spajanja u vezi sa njegovim potraživanjima ili hartijama od vrednosti, on/ona može od Suda zahtevati odgovarajuće obeštećenje u roku od trideset (30) dana od dana objavljivanja prvog obaveštenja o spajanju. Sud može da odluči da traženo obeštećenje nije neophodno ukoliko zaključi da će imovina deoničarskog društva akvizitera biti dovoljna za ispunjenje potraživanja poverioca i drugih dugovanja deoničarskog društva.

6. Stavovi 1 do 4 ovog člana koji se odnose na održavanje skupštine za usvajanje spajanja i dobijanje mišljenja samostalnog finansijskog savetnika prema članu 223 ovog zakona nisu primenjivi ukoliko:

6.1. su svi deoničari saglasni da odustani od tih zahteva; ili

6.2. akviziter deoničarskog društva već drži devedeset posto (90%) ili više deonica deoničarskog društva u spajanju, pod uslovom da u bilo kojem slučaju.

6.2.1. deoničari koji raspolažu sa deonicama sa pravom glasa od pet posto (5%) ili više u deoničarskom društvu akviziteru imaju pravo da zahtevaju održavanje skupštine za usvajanje spajanja; i

6.2.2. manjinski deoničari deoničarskog društva u spajanju imaju pravo:

6.2.2.1. na izjednačenu nadoknadu u deoničarskom društvu akviziteru;

6.2.2.2. da dobiju obaveštenje o spajanju i uslovima spajanja;

6.2.2.3. da od suda zahtevaju da donese odluku o iznosu i vrsti nadoknade, nakon ulaganja žalbe u roku od trideset (30) dana od objavljivanja obaveštenja o spajanju; i

6.2.2.4 da zatraže i dobiju mišljenje samostalnog finansijskog savetnika.

7. Ukoliko je žalba uložena u skladu sa alinejom 6.2.2.3 ovog člana, sud može naložiti deoničarskom društvu akviziteru da isplati pravne i druge troškove žalioaca ukoliko sud zaključi da je zahtev osnovan.

8. U periodu čekanja sudske odluke prema stv. 5 ili 6 ovog člana, spajanje ne može biti zaključeno i nijedan dokument o registraciji koji se toga dotiče se ne može podneti u KARP.

Član 223

Samostalno finansijsko mišljenje

1. Tokom razmatranja spajanja, odbor direktora deoničarskog društva može a odbor direktora deoničarskog društva sa širokom osnovom vlasništva je dužan da obezbedi pisano mišljenje profesionalnog samostalnog finansijskog savetnika o spajanju.

2. U mišljenju iz stava 1 treba biti prikazano mišljenje finansijskog savetnika o uslovima plana i spajanju a posebno treba da sadrži analizu savetnika o planu spajanja uključujući i metode za nadoknadu deoničara deoničarskog društva u spajanju. Mišljenje takođe treba da sadrži stav finansijskog savetnika u vezi pravičnosti spajanja kao i nadoknadi koja je predložena za davanje deoničarima deoničarskog društva u spajanju, pri čemu treba identifikovati i poteškoće i razlike između predloženih metoda kao i po mogućnosti odrediti druge prikladnije metode za ocenjivanje.

3. Ovo mišljenje treba poslati svim deoničarima zajedno sa obaveštenjem o održavanju skupštine.

4. Dodatni izveštaj onda se neće tražiti po članu 140 ovog zakona, nema potrebe da se on pripremi u svrhe spajanja.

Član 224

Sadržaj plana spajanja

1. Plan spajanja treba da sadrži:

1.1. vrstu deoničarskog društva i naziv i adresu registrovane kancelarije svakog društva koja je strana u spajanju i deoničarskog društva akvizitera sa kojim sva deoničarska društva u spajanju planiraju da se spoje;

1.2. uslovi i okolnosti predloženog spajanja, uključujući pregled određenog zakonskog roka od strane samostalnog stručnjaka;

1.3. način i osnovu za konverziju deonica svakog spojenog deoničarskog društva u gotovini ili drugoj vrsti imovine, ili deonicama, drugim hartijama od vrednosti ili dugovanjem ili drugim obavezama deoničarskog društva akvizitera ili bilo kojeg deoničara deoničarskog društva akvizitera, uključujući detalje o odnosu razmene deonica, kriterijume i rokove koji se odnose na dodeljivanje deonica deoničarskog društva u spajanju i iznos bilo koje isplate u gotovini i deonice i prava deonice koje se kupe, uključujući i neku posebnu kategoriju;

1.4. ceo tekst statuta i pravilnika deoničarskog društva akvizitera koji će ostati na snazi nakon spajanja;

1.5. datum od kada posedovanje deonica primljenih prilikom spajanja dozvoljava nosiocima da učestvuju u raspodeli profita deoničarskog društva akvizitera kao i posebne uslove koji se dotiču tih prava;

1.6. datum kada će transakcije svakog sada nepostojećeg društva biti tretirane u računovodstvene svrhe, kao da su deo deoničarskog društva akvizitera;

1.7. prava koja su preneti deoničarskom društvu akviziteru na vlasnike deonica kojima su dodeljena posebna prava i držaocima hartija od vrednosti izuzev deonica ili predložene mere u vezi s tim;

1.8. sve prednosti ili povlašćenja koja su data samostalnim finansijskim savetnicima ili direktorima ili službenicima svakog deoničarskog društva u spajanju;

1.9. sve odredbe prema kojima se može odstupiti od predloženog spajanja pre okončanja istog;

1.10. određenu mogućnost u imovini i odgovornostima između datuma izrade uslova o spajanju i datuma skupštine deonikara na kojoj se odlučuje o spajanju; i

1.11. ostale odredbe koje se odnose na spajanje, uključujući ali ne ograničavajući se samo na moguću odredbu da isplata neće biti izvršena za određene zamenjene deonice sve dok ili nakon što spajanje bude stupilo na snagu.

Član 225

Registracija i stupanje na snagu spajanja

1. Posle završetka spajanja, strane u spajanju su dužne da registruju plan spajanja u KARP-u u skladu članom 44 ovog zakona. Spajanje stupa na snagu nakon registracije u KARP skladu sa drugim delom.

2. Odmah nakon što se spajanje registruje u KARP, opstalo deoničarsko društvo objavljuje obaveštenje o spajanju za poverioce spojenih deoničarskih društava u nacionalnim dnevnim novinama, informišući ih o mogućnosti da podnesu, u roku od šest (6) meseci nakon objavljivanja obaveštenja, svoje zahteve deoničarskom društvu kako bih primili vrednosne papire.

3. Opstalo deoničarsko društvo obezbeđuje da zahtevi podneti od strane kreditora deoničarskom društvu koje je spojeno u roku od šest (6) meseci nakon objavljivanja obaveštenja datog u stavu 2 ovog člana ukoliko poverioci nemaju mogućnost da zahtevaju zadovoljenje zahteva i dokažu da spajanje može da ugrozi ispunjenje zahteva.

Član 226

Dejstvo spajanja

1. Nakon stupanja na snagu spajanja:

1.1. deoničarska društva koja su strane u spajanju postaju jedinstveno deoničarsko društvo koje je deoničarsko društvo akviziter imenovano u planu i postojanje drugih deoničarskih društava izuzev deoničarskog društva akvizitera će prestati;

1.2. deoničarsko društvo akviziter preuzima svu imovinu i obaveze svake vrste svakog deoničarskog društva u spajanju i bilo koje namet ili druga garancija koje je postojala u odnosu na imovinu prenetu na deoničarsko društvo akviziter neće biti pogođen spajanjem;

1.3. svi sporovi ili ostala potraživanja protiv deoničarskih društava u spajanju se mogu nastaviti protiv deoničarskog društva akvizitera, koje zamenjuje sva deoničarska društva čije postojanje je ugašeno;

1.4. statut i pravilnici deoničarskog društva akvizitera će biti kao što je propisano u planu spajanja; i

1.5. deonice svakog deoničarskog društva koje je bila strana u spajanju koje treba konvertovati u deonice, hartije od vrednosti ili dugove ili druga potraživanja od deoničarskog društva akvizitera će biti konvertovane a prethodni nosioci ovih deonica, hartija od vrednosti ili dugova će posedovati samo ona prava propisana u planu spajanja.

Član 227

Poništenje spajanja

1. Spajanje niko ne može pobiti kao ništavno, uz uslov da ukoliko određeni deoničar ili poverilac deoničarskog društva akvizitera ili onog u spajanju može da uloži žalbu sudu u kojoj osporava vrednost spajanja i ukoliko je ova žalba podneta sudu ne kasnije od šest (6) meseci nakon registracije dana spajanja.

2. Sud može poništiti spajanje ako zaključi da je odluka o spajanju doneta na skupštini deoničara koja je bila nevažeća zbog sledećih razloga:

2.1. jer je bilo zasnovano na pogrešnim informacijam da ako bi deoničari znali, ne bi glasali na način na koji su glasali i posledice načinjene od tih pogrešnih informacija ne mogu se ispraviti ukoliko se od odgovornih strana zahteva da isplate novčanu štetu prouzrokovanu deoničarima; ili

2.2. odnosilo se je na određenu povredu za koju sud utvrdi da je imala sličan negativan uticaj na deoničare; ili

2.3. odnosilo se je na nepopravljivu povredu postupka što je imalo negativan uticaj na poverioce deoničarskog društva u spajanju ili akvizitera čime je lišilo ovog poverioca prava koje je imao za preduzimanje određene radnje za sprečavanje stupanja na snagu spajanja.

3. Svako poništenje u skladu sa prethodim članom se treba objaviti u novinama i arhivirati u KARP-u.

Član 228

Spajanje deoničarskog društva sa društvom sa ograničenim odgovornostima

Jedno ili više deoničarskih društava se mogu spojiti sa jednim ili više društava sa ograničenom odgovornošću organizovanih prema ovom zakonu, uz uslov da uslovi propisani u čl. 221 do 226 ovog zakona budu ispunjeni od strane svakog deoničarskog društva i uslovi propisani u čl. 216 do 220 budu ispunjena od strane svakog društva sa ograničenom odgovornošću.

GLAVA III

MEĐUNARODNO SPAJANJE KORPORACIJA

Član 229

Međunarodno spajanje

Korporacija registrovana na Kosovu može se spojiti sa drugom korporacijom osnovanom po zakonu strane zemlje sa kojom Republika Kosovo ima međunarodni sporazum koji se uspostavlja ovakvo pravo međunarodnog spajanja korporacija i čija registrovana adresa, lokacija i odbor direktora i direktori ili sedišta biznisa su u stranoj zemlji.

Član 230

Sporazum o spajanju u međunarodnom spajanju

1. Pored odredaba člana 216 ili člana 222 ovog zakona, sporazum o spajanju utvrđuje sledeće:

- 1.1. vrsta korporacije koja se stiče i korporacije akvizitera;
- 1.2. u slučaju prava na dobijanje udela u profitu, specifičnosti za izvršenje ovog prava;
- 1.3. informacije koje se odnose na vrednovanje imovine koje se prenosi korporaciji akviziteru;
- 1.4. datumi finansijskih izveštaja korišćenih za uslove za spajanje;
- 1.5. u slučajevima datim u zakonu, podaci koji se odnose na učestvovanje zaposlenih u upravljanju korporacijom.

2. Ako sve deonice koje pružaju glasačka prava korporacije koja je kupljena pripadaju korporaciji akviziteru, podaci navedeni u stavovima 1.1.1 - 1.1.4 člana 208 ovog zakona i u podstavu 1.2. stava 1 ovog zakona ne treba da budu utvrđivani u sporazumu o spajanju.

3. Statut korporacije akvizitera se takođe prilaže sporazumu o spajanju.

4. Iznos dodatnih plaćanja propisanih u programu o spajanju koja treba da izvrši akviziterska korporacija deoničarima korporacije koja se kupuje može premašiti jednu desetinu (1/10) iznosa nominalne ili knjigovodstvene vrednosti deonica korporacije akvizitera ukoliko je dozvoljeno zakonom strane zemlje za korporaciju akvizitera koje učestvuju u međunarodnom spajanju.

5. Stavovi 2 i 3 člana 211 ovog zakona važe za objavljivanje sporazuma o spajanju. Obaveštenje objavljeno u nacionalnim dnevnim novinama utvrđuje sledeće:

- 5.1. Vrsta, zvanični naziv i trgovinski naziv ako postoji, i registrovan adresa za svaku korporaciju koja se spaja;
- 5.2. Registar u kojem je spajanje svake korporacije koja se spaja registrovan i broj unosa u Registar;

5.3. Napomena da sporazum o spajanju sadrži informacije koje se odnose na zaštitu manjinskih deoničara i poverilaca.

Član 231

Plan spajanja za međunarodno spajanje

1. U slučaju međunarodnog spajanja, plan spajanja takođe određuje dejstvo spajanja na zaposlene i poverioce deoničarskog društva.
2. Plan takođe sadrži, kao aneks, mišljenje predstavnika zaposlenih ili sindikata ukoliko je ovakvo mišljenje dostavljeno najmanje jedan (1) mesec pre sastanka ili opšteg sastanka koji je usvoji odluku o usvajanju.

Član 232

Revizija međunarodnog spajanja

1. Nakon međunarodnog spajanja revizor izvršava reviziju sporazuma o spajanju.
2. Nakon međunarodnog spajanja, jedan ili više revizora se mogu imenovati za nekoliko ili sve korporacije koje se kupuju. Revizor ili revizori se imenuju samo od strane ili uz dozvolu suda ili odgovarajuće agencije strane države pod čijom jurisdikcijom se jedna od korporacije kupuje ili pod nju potpada korporacija akviziter.
3. Na osnovu zahteva korporacija koje se spajaju, nadležni sud na Kosovu imenuje revizora ili revizore navedene u stavu 2 ovog člana koji imaju stručnost i veštine neophodne za reviziju međunarodnog spajanja. Sud takođe precizira postupak i iznos nadoknade za revizora ili revizore koje imenuje.

Član 233

Odluka o spajanju u međunarodnom spajanju

1. Najmanje jedan (1) mesec pre generalne skupštine koja odlučuje o spajanju, deoničarima se pruža prilika da ispituju sporazum o spajanju, plan spajanja i mišljenje revizora. Plan spajanja se stavlja na raspolaganje predstavniku zaposlenih iz korporacije ili, u odsustvu ovog predstavnika, zaposlenima u korporaciji najmanje jedan (1) mesec dana pre sastanka ili opšteg sastanka koji odlučuje o spajanju.
2. Ukoliko sve deonice korporacije koja se kupuje daju glasačka prava koju pripadaju korporaciji akviziteru, sastanak skupštine deoničara korporacije koja je kupljena gde se odlučuje o spajanju ne mora da usvoji sporazum o spajanju.
3. Skupština deoničara korporacije koja se kupuje može utvrditi, kao uslov za odobrenje odluke o spajanju, da korporacija akviziter izričito odobri postupak za učestvovanje zaposlenih iz kupljene korporacije za rukovođenje korporacijom.

Član 234

Odnos razmene deonica po međunarodnom spajanju

Ukoliko, na osnovu zakona strane zemlje pod čijom jurisdikcijom je korporacija koja učestvuje u spajanju, deoničari nemaju prava da traže naknadu, onda akcionar korporacije registrovane na Kosovu ima pravo da zahteva ovakvu isplatu samo ako korporacija koja učestvuje u spajanju

a potpada pod jurisdikcijom strane zemlje prizna, u svom sporazumu o spajanju, pravo da se traže ovakve isplate.

Član 235

Nadoknade po međunarodnom spajanju

Ukoliko korporacija akviziter potpada pod jurisdikciju strane zemlje, akcionar korporacije koja se kupuje a uneta je u registar na Kosovu nije saglasan sa rešenjem o spajanju, on ima pravo, shodno postupku, da prenese ove deonice ili da traži da korporacije akviziter otkupi razmenjene deonice deoničara za novčanu nadoknadu.

Član 236

Zaštita poverilaca po međunarodnom spajanju

1. U slučaju međunarodnog spajanja korporacije registrovane na Kosovu gde korporacije akviziter potpada pod jurisdikciju strane zemlje, poverioci korporacije imaju pravo, u roku od dva (2) meseca nakon dobijanja obaveštenja, da podnesu zahteva za dobijanje hartija od vrednosti.
2. Samo poverilac koji nije u stanju da zahteva zadovoljenje zahteva i koji pruži dokaz da će spajanje verovatno ugroziti ispunjenje ovih zahteva ima pravo da dobije hartije od vrednosti.

Član 237

Registracija međunarodnog spajanja

1. Član 44 važi za prijavu podnetu KARP od strane korporacije akvizitera ili od korporacije koja se kupuje koja je registrovana ili treba da bude registrovana u Registru na Kosovu. Pored gore navedenog, odbor direktora i direktor(i) potvrđuju da su poveriocima korporacije date hartije od vrednosti shodno članu 236 ovog zakona.
2. Ukoliko korporacija koja je registrovana na Kosovu učestvuje u međunarodnom spajanju kao korporacija koja se kupuje, KARP izdaje potvrdu korporaciji kojom se potvrđuje da je korporacija koja se kupuje izvršila zahtevane akte pre spajanja i spajanje je uneto u KARP. Ova potvrda utvrđuje datum unosa i takođe navodi, ako je relevantno, sudski postupak koji je izvršen radi provere odnosa razmene.
3. Ministarstvo putem podzakonskog akta usvojenog u skladu sa ovim zakonom ustanovljava proceduru za pripremu i izdavanje potvrda o međunarodnom spajanju, što je precizirano u stavu 2 ovog člana.
4. Ukoliko korporacija koja je registrovana na Kosovu učestvuje u međunarodnom spajanju kao korporacija koja se kupuje, vrši se unos u Registar gde se kaže da se smatra da se spajanje odigralo u skladu sa zakonom strane zemlje pod čiju jurisdikciju potpada korporacija akviziter. Nakon prijema obaveštenja od suda o tome da se spajanje odigralo, ili pak od beležnika ili drugog nadležnog autoriteta strane zemlje pod čiju jurisdikciju potpada korporacija akviziter, KARP će izvršiti unos u Registar u vezi sa datuma kada prema dobijen obaveštenju se odigralo spajanje.
5. Nakon izvršenja akcija preciziranih u stavu 4 ovog člana, KARP prosleđuje sve dokumente koji su bili njemu podneti u vezi sa korporacijom koja se kupuje, elektronskim putem za sud, beležnika ili drugi nadležni autoritet strane zemlje pod čiji zakon potpada korporacija akviziter.

6. Ukoliko korporacija koja je registrovana ili treba da bude registrovana na Kosovu učestvuje u međunarodnom spajanju kao korporacija akviziter, korporacija koja se kupuje a koja potpada pod jurisdikciju strane zemlje podnosi u KARP potvrdu suda, beležnika ili drugog nadležnog autoriteta odgovarajuće strane države, gde se izjavljuje da su uslovi za spajanje ispunjeni i aktivnosti pre spajanja su završene u vezi sa korporacijom koja se kupuje a koja potpada pod jurisdikciju pomenute strane zemlje, i podnet je sporazum o spajanju. Ova potvrda se podnosi u roku od šest (6) meseci nakon njenog izdavanja. Unos spajanja se vrši čak i ako je očigledno na osnovu potvrde da je sudski proces za proveru odnosa razmene deonica pokrenut u odnosu na korporaciju koja se kupuje.

7. Ako korporacija koja je registrovana ili treba da bude registrovana na Kosovu učestvuje u međunarodnom spajanju kao korporacija akviziter, KARP odmah daje obaveštenje o unosu spajanja sudu, beležniku ili drugom nadležnom autoritetu strane zemlje pod čijom jurisdikcijom je korporacija koja se kupuje.

8. Ako je deoničarski kapital uvećan tokom međunarodnog spajanja, odbor direktora i direktor(i) korporacije akvizitera podnose zahtev za upis povećanja deoničarskog kapitala u roku od jedne (1) godine dana nakon usvajanja odluke o povećanju deoničarskog kapitala

GLAVA IV ODVAJANJE KORPORACIJA

Član 238 Metode odvajanja

1. Odvajanje izvršava bez stečajnog postupka raspodelom ili razdvajanjem.
2. Nakon raspodele, korporacija koja se deli prenosi svoju imovinu na korporaciju primaoca. Korporacija primalaca može biti postojeća ili nova korporacija. Nakon raspodele, korporacija koja se deli smatra se ugašenom.
3. Nakon raspodele, akcionari korporacije koja se deli postaju akcionari korporacije primaoca.
4. Nakon razdvajanja, korporacija koja se deli prenosi deo svoje imovine na jednu ili više korporacije primalaca. Korporacija primalac može biti postojeća ili nova korporacija
5. Nakon razdvajanja, akcionari korporacije koja se deli postaju deoničari korporacije primaoca, ili korporacija koja se deli postaje jedini deoničar.
6. Postojeće i nove korporacije registrovane u KARP mogu istovremeno biti korporacije primaoci.

Član 239 Sporazum o odvajanju

1. Da bi se odvojili, direktori i korporacija koje učestvuju u odvajanju stupaju u sporazum o odvajanju. Prava i obaveze proističu iz sporazuma o odvajanju nakon usvajanja sporazuma sa odlukom o odvajanju. Sporazum o odvajanju utvrđuje sledeće:

- 1.1. zvanični naziv, i trgovinski naziv ako postoji i registrovanu adresu korporacija koje

učestvuju u odvajanju;

1.2. nakon podele ili razdvajanja, raspodela i odnos razmene deonica u korporacija koje učestvuju u odvajanju a koja treba da se prenesu deoničarima korporacije koja se deli, i iznos dodatnih plaćanja, ukoliko dodatna plaćanja treba da se izvršen, za razmenu deoničara korporacije koja se deli.

1.3. nakon raspodele ili odvajanja, uslovi prenosa deonica korporacije primaoca za razmenu deonica sa deoničarima korporacije koja se deli;

1.4. datum od kada prenete deonice pružaju pravo na udeo u profitu korporacije primaoca i specijalni uslovi koji utiču na ovo pravo;

1.5. prava koja će korporacije primalac davati deoničarima korporacije koja se deli, uključujući nosioce preferencijalnih deonica i promenjive obveznice;

1.5. spisak imovine koje je potrebno preneti svakoj korporacije primaocu i raspodela obaveza koje idu uz imovinu između korporacija koje učestvuju u odvajanju;

1.7. posledice odvajanja za zaposlene;

1.8. u slučaju raspodele, datum od kojeg će se smatrati da transakcije korporacije koja se deli preuzima korporacija primalac (datum bilansa odvajanja);

1.9. naknada plaćanja revizoru koji vrši reviziju sporazuma o odvajanju i pogodnosti dodeljene direktoru i članovima odbora direktora korporacija koje učestvuju u odvajanju;

2. Iznos dodatnih plaćanja propisanih u sporazumu o odvajanju koja treba da isplati korporacija primalaca deoničarima korporacije koja se deli ne prelazi jednu desetinu iznosa nominalne ili knjigovodstvene vrednosti njihovih razmenjenih deonica.

3. Ako je uslovljen sporazum o odvajanju uslovljen i uslov ne bude ispunjene pet (5) godina, korporacija može raskinuti sporazum dajući najmanje šest (6) meseci unapred obaveštenje o raskidu, osim ako sporazum o odvajanju pripisuje kraći rok za obaveštenje unapred.

Član 240

Izveštaj o odvajanju

1. Direktori korporacija koji učestvuju u odvajanju pripremaju pismeni izveštaj u kojem se objašnjavaju odvajanje i sporazum o odvajanju i zakonski i ekonomski. Nakon podele ili razdvajanja, gde su deonice razmenjene sa deoničarima korporacije koja se deli, odnos razmene deonica, distribucija deonica korporacije koje učestvuje učestvuju u odvajanju među deoničarima u korporaciji koja se deli, i iznos dodatnih plaćanja ukoliko je potrebno izvršiti ta plaćanja, obrazlažu se u izveštaju. Poteškoće koje se odnose na vrednovanje biti posebno razmatrane u izveštaju.

2. Izveštaj o odvajanju ne mora da bude pripremljen nakon razdvajanja po razmeni deonica sa korporacijom koja se deli ili ako je dogovoreno od strane svih deoničara korporacija koje učestvuju u odvajanju.

3. Korporacije koje učestvuju u odvajanju mogu pripremiti zajednički izveštaj o odvajanju.

4. Izveštaj o odvajanju ne mora da postavlja informacije, čije objavljivanje za rezultat može da ima značajnu štetu za korporaciju koja učestvuje u odvajanju ili za korporaciju koja pripada istoj grupi kao i pomenuta korporacija. U ovakvom slučaju razlog za propust da se ponese informacija biće naveden u izveštaju.

Član 241

Revizija

1. Revizor vrši reviziju sporazuma o odvajanju.

2. Revizor ne mora da izvrši reviziju sporazuma o odvajanju nakon razdvajanja preko razmene deonica sa korporacijom koja se deli, ili ako se svi deoničari korporacije slože da nije potrebno da revizor vrši reviziju sporazuma o odvajanju.

3. Revizora imenuje direktor korporacije koja učestvuje u otvaranju. Jedan izvor može da biti imenovan za neke ili sve korporacije koje učestvuju u odvajanju.

4. Revizor priprema pismeni izveštaj u vezi sa rezultatima revizije sporazuma o odvajanju. Revizori koji vrše reviziju sporazuma o odvajanju mogu pripremiti zajednički izveštaj za korporacije.

5. Izveštaj navodi da li je odnos razmene deonica i dodatna isplata navedena o sporazumu o odvajanju prikladna za deoničare korporacije koja se deli, kao i dali odvajanje može da nanese štetu interesima poverilaca korporacije.

6. Pored ovoga, izveštaj revizora utvrđuje metodu koja je korišćena nakon utvrđivanja odnosa razmene deonica koje treba preneti deoničarima korporacije koja se deli, teškoće u vezi sa utvrđivanje odnosa razmene, da li je korišćeni metod prikladan za utvrđivanje odnosa razmena i druge metode utvrđivanja odnosa razmene. Ukoliko su korišćeni različiti metodi pri utvrđivanju odnosa razmene, odnos razmene u svaku metodu i važnost dobijenih rezultata na osnovu svakog metoda nakon utvrđivanja odnosa razmene, takođe se navodi.

7. Revizor je odgovoran, na isti način kao i kod revizije godišnjeg izveštaja, za štetu izazvanu nepreciznom revizijom sporazuma o odvajanju pred korporacijom, njenim deoničarima ili poveriocima.

8. Revizor ima ista prava i obaveze po reviziji sporazuma o odvajanju kao i kod revizije godišnjeg izveštaja. Revizor ima pravo da pribavlja informacije neophodna za reviziju od drugih korporacija koja pripadaju istoj grupi kao i korporacija koja učestvuje u odvajanju.

9. Izveštaj revizora ne mora da iznos informacije, čije objavljivanje za rezultat može da ima značajnu štetu za korporaciju koja učestvuje u odvajanju ili korporacije koja pripada istoj grupi sa ovakvom korporacijom koja učestvuje u odvajanju ili korporaciju koja pripada istoj grupi sa ovakvom korporacijom. U ovakvom slučaju, razlog da se ne izvrši objavljivanje informacije biće određen u izveštaju.

Član 242

Odluka o odvajanju

1. Prava i obaveze proističu iz sporazuma o odvajanju ukoliko je sporazum o odvajanju odobren od skupštine deoničara svih korporacija koje učestvuju u odvajanju.
2. Deoničar može zahtevati primerak sporazuma ili odluke o odvajanju.
3. Deoničari dobijaju prilika da preispitaju sporazum o odvajanju, izveštaj o odvajanju i izveštaj revizora, najmanje dve (2) sedmice pre odluke o odobrenju sporazuma od odvajanju osima ako je drugačije uređeno zakonom.
4. Svi deoničari korporacije koja se deli moraju biti za odluku o otvaranju, ako su, u korporaciji koja učestvuje u varanju, deonice koje treba da se utvrde između deoničara korporacije podeljene na osnovu drugačije proporcije u odnosu na korporaciju koja se deli.
5. Direktori korporacije koja učestvuje u odvajanju, pre odluke o odobrenju sporazuma o odvajanju, obaveštavaju deoničare o svim materijalnim promenama u imovini korporacije koje su se pojavile u međuvremenu između stupanja u sporazum o odvajanju i odlučivanja o usvajanju sporazuma o odvajanju. Direktori korporacija koji učestvuju u odvajanju obaveštavaju o ovakvim promenama i direktore akcionara koji imaju pravo da zastupaju druge korporacije koje učestvuju u odvajanju, a oni obaveštavaju o ovim promenama deoničare svojih korporacija.
6. Obaveze precizirane u stavu 5 ovog člana ne moraju da budu izvršavane nakon razdvajanja putem razmene deonica sa korporacijom koja se deli, ili ako je ovo dogovoreno od strane svih deoničara korporacije koja učestvuje u odvajanju.

Član 243

Priprema skupštine deoničara

1. Najmanje jedan (1) mesec pre skupštine deoničara koja odlučuje o odvajanju, direktor(i) predstavljaju sledeće za razmatranje deoničara u registrovanom sedištu korporacije:
 - 1.1. Sporazum o odvajanju;
 - 1.2. Tri prethodna godišnja izveštaja korporacije koja učestvuje u odvajanju;
 - 1.3. Izveštaj u odvajanju korporacija koje učestvuju u odvajanju;
 - 1.4. Izveštaj revizora o korporaciji koje učestvuju u odvajanju.
2. Na zahtev deoničara, on ili ona odmah besplatno dobijaju ili kompletnu ili delimičnu kopiju, zavisno od želje deoničara, dokumenata navedenih u stavu 1 ovog člana. Po priseku deoničara kopija se može poslati na njihovu e-mail adresu,
3. Ukoliko je poslednji godišnji izveštaj korporacije koja učestvuje u odvajanju pripremljen u odnosu na finansijsku godinu koja je završila pre manje od šest (6) meseci od stupanja u sporazum o odvajanju, bilans (privremeni bilans) usklađen sa uslovima postavljenim za bilanse koji predstavljaju deo godišnjeg izveštaja priprema se ne ranije nego prvog dana trećeg

meseca pre stupanja u sporazum o odvajanju. Privremeni bilans se priprema korišćenjem istih računovodstvenih politika i prezentacija koje su korišćene i u pripremu bilansa koji predstavlja deo poslednjeg godišnjeg izveštaja. Privremeni bilans ne mora da se priprema ukoliko ose svi akcionari korporacije koja učestvuje u odvajanju tako saglase.

4. Najmanje jedan (1) mesec pre generalne skupštine koja odlučuje o odvajanju, direktor(i) podnosi sporazum o odvajanju KARP, koji ga objavljuje u registru ili na internet stranici korporacije. Nakon objavljivanja sporazuma o odvajanju na internet stranici korporacije on je besplatno na raspolaganju građanima sve do završetka skupštine deoničara.

Član 244

Generalna skupština

1. Na Skupštini deoničara, direktor(i) objašnjavaju zakonske i ekonomske posledice odvajanja uključujući i razmenu deonica.

2. Na Skupštini deoničara, odbor direktora iznosi svoje mišljenje u vezi sa odvajanjem.

3. Na Skupštini deoničara, informacije u vezi sa materijalnim okolnostima drugih korporacija koje učestvuju u odvajanju takođe se pružaju deoničarima na zahtev deoničara.

4. Odluka o odvajanju se usvaja ukoliko najmanje dve trećine (2/3) glasova zastupljenih na Skupštini deoničara budu u korist, osim ako statut propisuje zahtev za brojnijom većinom.

5. Ako korporacija ima više kategorija deonica, odluka o odvajanju će biti usvojena ako, najmanje dve trećine (2/3) nosilaca svake klase deonica bude glasalo u korist odluke a, status ne propisuje zahtev za brojnijom većinom.

6. Ako korporacija primalac nije akcionarsko društvo, nosioci preferencijalnih deonica i prenosivih obveznica akcionarskog društva koje se deli učestvuju u utvrđivanju predstavljanja i glasanja na istoj osnovi kao i deoničari.

7. Ako su sve deonice korporacije koja se deli u rukama korporacije primaoca, odobrenje sporazuma o odvajanju putem rešenja o odvajanju korporacije koja se deli nije obavezno da odvajanje.

Član 245

Usporavanje odluke o odvajanju i nadoknada štete

1. Na zahtev deoničara ili direktora ili člana odbora direktora, sud može da proglasi nevažećom odlukom o odvajanju koja je u konfliktu sa zakonom ili statutom ukoliko ose zahtev podnese u roku od jedan (1) mesec dana nakon donošenja odluke.

2. Odluka o odvajanju korporacije koja se deli neće biti proglašena nevažećom na osnovu toga što je odnos razmene deonica određen suviše nisko.

3. Ukoliko je odnos razmene deonica određen suviše nisko, deoničar može zahtevati povraćaj novca od korporacije primaoca.

4. Zatezna kamata plaća se na neplaćenu nadoknadu u iznosu određenom zakonom po unosu odvajanja u Registra. Gore navedeno ne isključuje niti ograničava podnošenje zahteva za nadoknadu štete koja prevazilazi uobičajenu kamatu.

Član 246

Prenos deonica po odvajanju

Korporacija primalac će najpre preneti sopstvene deonice kompanije primaoca na akcionare korporacije koja se deli u razmeni njihovih deonica.

Član 247

Vrednovanje imovine koja treba da se prenese

Ukoliko je korporacija primalac ona korporacija čiji osnivački kapital treba da se uveća u vezi sa odvajanjem ili ako nova korporacija treba da se osnuje nakon odvajanja, procedura propisana za vrednovanje ne-monetarnog doprinosa korporacije biće korišćena za ocenu da li imovina preneti od korporacije koja se deli jeste dovoljna za uvećanje osnivačkog kapitala ili osnivački kapital korporacije koja se osniva. Dokumenti koji potvrđuju vrednovanje imovine podnose se u KARP zajedno sa prijavom za registraciju odvajanja.

Član 248

Prijava za registrovanje odvajanja u KARP

1. Direktor(i) korporacije koja učestvuje u odvajanju podnosi prijavu za registraciju odvajanja u KARP ne ranije od jedan (1) mesec dana nakon odobrenja sporazuma o odvajanju. Sledeće treba da se priloži uz prijavu:

- 1.1. Kopija sporazuma o odvajanju;
- 1.2. odluka o odvajanju;
- 1.3. zapisnik sa skupštine deoničara;
- 1.4. dozvola za odvajanje ako je zahtevana;
- 1.5. izveštaj o odvajanju ili dogovor da se on ne priprema;
- 1.6. izveštaj revizora, ako se zahteva, ili dogovor da se ne pripremi;
- 1.7. nakon distribucije konačan bilans kompanije koja se deli ukoliko kompanija koja se deli podnese zahtev;
- 1.8. privremeni bilans ili sporazum da se on ne priprema;

2. KARP registruje podelu samo ako je konačni bilans kompanije koja se deli pripremljen od datuma ne ranije od osam(8) meseci pre podnošenja prijave za registrovanje odvajanja. Konačni bilans se priprema shodno zahtevima za bilanse koji predstavljaju deo godišnjeg izveštaja, a usvajanje konačnog bilansa i obavljanje revizije je uređeno odredbama koje se bave odobravanjem godišnjeg izveštaja i vođenjem revizije. Konačni bilans se priprema korišćenjem

istih računovodstvenih politika i prezentacija koje se koriste u pripremi bilansa se priprema za dan pre bilansa odvajanja.

3. Kod prijave za registraciju odvajanja, direktor potvrđuje da rešenje o odvajanju nije osporavano.

Član 249

Zvanični naziv korporacije primaoca

Nakon raspodele, jedna korporacija primalaca može da nastavi aktivnosti pod zvaničnim nazivom korporacije koja se deli.

Član 250

Dejstvo odvajanja

1. Sva sredstva korporacije koja se deli, ili nakon razdvajanja, razdvojena sredstva, prebacuju se korporaciji primaocu shodno raspodeli propisanoj u sporazumu o odvajanju prilikom registracije odvajanja u KARP.

2. Nakon raspodele, korporacija koja se deli smatra se ugašenom od momenta registracije odvajanja u KARP, KARP briše organizaciju koja je podeljena iz registra.

3. Deoničari korporacije koja je podeljena postaju deoničari korporacije koja učestvuje u odvajanju shodno sporazumu o odvajanju, od momenta registracije u KARP, osim ako korporacije koja se deli, nakon razdvajanja, postane jedini deoničar korporacije primaoca.

4. Nakon odvajanja, deoničara korporacija koja se deli razmenjuju se za deonice korporacije primaoca. Prava trećih lica u pogledu razmenjenih deonica ostaju validna u odnosu na deonice korporacije primaoca.

5. Deonice koje drži korporacije primalac ili korporacija koja se sama deli, ili lice koje deluje u ali na račun kompanije, neće bit razmenjene nakon odvajanja i postaju nevažeće, osim ako komparacija koja se delim nakon razdvajanja, postane jedini deoničar korporacije primaoca.

6. Sredstva koja nisu podeljena nakon raspodela biće podeljena u korporacije primaocu u srazmeri prema njihovom udelu u pojedinim sredstvima.

7. Odvajanje se ne može osporavati nakon njegovog registra u KARP.

Član 251

Odgovornost za obaveze korporacije koja se deli i nadoknada za štetu prouzrokovanu odvajanjem

1. Korporacije koje učestvuju u odvajanju biće zajednički i pojedinačno odgovorne za obaveze korporacije koje se deli a koje proističu pre registrovanja odvajanja u KARP. U odnosima između dužnika, samo lica kojima su obaveze dodeljene sporazumom o odvajanju su obavezana lica.

2. Korporacija koja učestvuje u odvajanja kojoj obaveze nisu dodeljene sporazumom o odvajanju odgovorna je za obaveze korporacije koja se deli ukoliko datum dospeća njihovog učinka dolazi u roku od pet (5) godina nakon registracije odvajanja u KARP.

3. Odmah nakon što se udvajanje registruje, korporacija koja je učestvovala u odvajanju obaveštenje za poverioce komparacije koja je podeljena, i to u nacionalnim dnevnim novinama, informišući ih da podnesu, u roku od šest (6) meseci nakon objavljivanja obaveštenja, svoje zahteve da bi primio.

4. Korporacija koja učestvuje u otvaranju mora da obezbedi zahteve poverilaca u roku od šest (6) meseci nakon objavljivanja obaveštenja precizirano u stavu 3 ovog člana, ako poverioci nemaju mogućnost da zahtevaju zadovoljenje potraživanja.

5. Direktor(i) i članovi dobrota direktora zajednički i pojedinačno su odgovorni korporaciji, akcionarima i poveriocima korporacije za svaku štetu koju je nepravilno nanelo odvajanje.

Član 252

Odvajanje uz formiranje nove kompanije

1. Odredbe u vezi korporacije primaoca iz ovog poglavlja važi i za kompanije koje se osnivaju.

2. U osnivanju nove komparacije, osnivačke odredbe za ovakvu komparaciju važe osim ako odredbe ovog poglavlja utvrđuju drugačije, osnivač je korporacija koja se deli.

3. Nakon odvajanja kojim je nova korporacija stvorena, direktor korporacije koja se deli piše plan odvajanja koji zamenjuje sporazum o odvajanju. Plana odvajanja utvrđuje zvaničan naziv, trgovinski naziv ako postoji i, registrovano sedište nove korporacije. Status korporacije koji se osniva, koji se usvaja rešenjem odvajanja, imaće priložen plan odvajanja.

4. Direktor(i) podnose aplikaciju za registrovanje novih korporacija i odvajanja u KARP.

DEVETI DEO

KONVERZIJA POSLOVNIH DRUŠTAVA

Član 253

Ovlašćena konverzija

1. Društvo sa ograničenom odgovornošću se može konvertovati u deoničarsko društvo i deoničarsko društvo se može konvertovati u društvo sa ograničenom odgovornošću, kao što je propisano u devetom delu ovog zakona. Individualni biznis, opšte ili ograničeno partnerstvo mogu se pretvoriti u društva ograničenih odgovornosti ili akcionarska društva, kao što se predviđa u devetom delu ovog zakona

2. Prema korišćenju u devetom delu ovog zakona, izrazi ispod imaju sledeće značenje:

2.1. „Korporacija u konverziji” znači korporaciju koja konvertuje svoj oblik prema devetom delu ovog zakona; i

2.2. „Opstala korporacija” podrazumeva korporaciju koja se pojavljuje odmah nakon konverzije prema devetom delu ovog zakona.

Član 254

Odobrenje konverzije

1. Konverzija se odobrava kao što sledi:

1.1. ako je korporacija u konverziji društvo sa ograničenom odgovornošću, konverzija i plan konverzije se moraju usvojiti u skladu sa stavom 2 člana 105 ovog zakona; i

1.2. ako je korporacija i konverziji deoničarsko društvo, konverzija i plan konverzije se moraju usvojiti kao što je propisano u članu 222 ovog zakona kao da je konverzija spajanje. U te svrhe, izraz „plan spajanja”, kao što se koristi u članu 222 ovog zakona podrazumeva plan konverzije.

Član 255

Sadržaj plana konverzije

1. Plan konverzije treba da sadrži:

1.1. Službeni naziv, i trgovinski naziv ako postoji, i registrovana adresa korporacije u konverziji i opstale korporacije;

1.2. Službeni naziv, i trgovinski naziv ako postoji, i oblik opstale korporacije;

1.3. Način i osnovu konverzije deonica ili kvota korporacije u konverziji u deonice opstale korporacije;

1.4. Ceo tekst statuta opstale korporacije koji će stupiti na snagu nakon konverzije i ceo tekst pravilnika korporacije koji će biti na snazi nakon konverzije; i

1.5. Rokove i druge uslove konverzije.

Član 256

Registracija i efektivno vreme konverzije

1. Korporacija je dužna da dostavi plan konverzije KARP-u u skladu sa ovim zakonom.

2. Konverzija stupa na snagu nakon registracije u KARP-u u skladu sa ovim zakonom ili nekog kasnijeg datuma, ne više od trideset (30) dana od podnošenja KARP-u, kao što može biti predviđeno u planu konverzije.

Član 257

Dejstvo konverzije

1. U trenutku kada konverzija stupi na snagu, opstala korporacija:

1.1. se treba organizovati prema odredbama ovog zakona, koje uređuju opstalu korporaciju;

- 1.2. nastavlja kao isti subjekat i bez prekida kao korporacija u konverziji;
 - 1.3. ne može se dobrovoljno raspustiti prema ovom zakonu.
2. Opstala korporacija je odgovorna za svu imovinu i obaveze bilo koje vrste korporacije u konverziji kao i:
- 2.1. svi sporovi i potraživanja protiv korporacije u konverziji se mogu nastaviti protiv opstale korporacije, koja će u tužbi ili u potraživanju zameniti korporaciju u konverziji;
 - 2.2. statut opstale korporacije je statut opstale korporacije koji je određen u planu konverzije i svaki sporazum, pravilnik ili slični dokument korporacije, obuhvaćen ovim planom, će biti na snazi za deoničare opstale korporacije;
 - 2.3. deonice korporacije u konverziji koje se trebaju konvertovati u deonice ili interese opstale korporacije se trebaju konvertovati na ovaj način i bivši nosioci ovih deonica imaju prava utvrđena u planu konverzije.

DESETI DEO

OBAVEZA LOJALNOSTI, SUKOB INTERESA I TUŽBE PROTIV PARTNERSTAVA I KORPORACIJA

Član 258

Obaveza lojalnosti i odgovornosti

1. Tokom obavljanja svojih prava, zadataka i obaveza, opšti ortaci u partnerstvu, upravni direktor ili direktori i članovi odbora direktora i službenici korporacije kao i deoničari korporaciji postupaju pravično, lojalno i s punom odgovornošću imajući u vidu interese partnerstva ili korporacije i ortaka i drugih deoničara.
2. Obaveza lojalnosti i odgovornosti uključuje, ali nije ograničena samo na obavezu za:
 - 2.1. ne korišćenje imovine partnerstva ili korporacije za svoje lične potrebe;
 - 2.2. ne objavljivanje poverljivih informacija partnerstva ili korporacije kao i ne korišćenje poverljivih informacija partnerstva ili korporacije u svoju ličnu korist;
 - 2.3. ne zloupotrebljavanje svog položaja u partnerstvu ili korporaciji sa ciljem ličnog bogaćenja na štetu partnerstva ili korporacije;
 - 2.4. ne preuzimanje poslovnih mogućnosti partnerstva ili korporacije;
 - 2.5. ne konkurenciju poslovima partnerstva ili korporacije;
 - 2.6. služenje samo interesima partnerstva ili korporacije u svim transakcijama u kojima lice ima lični interes.

3. Za ciljeve stava 2 ovog člana, lice se smatra da je u konkurenciji sa poslovnim društvom ako je to lice opšti ortak u partnerstvu, upravni direktor, član odbora direktora, službenik ili kontrolni deoničar u korporaciji koje je u poslovnoj konkurenciji sa partnerstvom ili korporacijom.

4. Lica određena u stavu 1 ovog člana, tokom obavljanja svojih prava, obaveza ili odgovornosti, su odgovorna partnerstvu ili korporaciji za svaku radnju ili ne postupanje koje se povezuje na opravdan način sa ciljevima partnerstva ili korporacije, izuzev u slučajevima kada, na osnovu istrage i ocene odgovarajućih informacija, radnja ili ne postupanje je urađeno u dobroj nameri i bez nemara.

5. Ako lica određena u stavu 1 ovog člana postupaju u suprotnosti sa svojim obavezama i odgovornostima u ovom članu, dužna su da obeštete štetu partnerstvu ili korporaciji koja je proistekla iz povrede, kao i vrate svaku ličnu korist koju su oni ili njihova povezana lica realizovala iz ovih radnji. Lica navedena u stavu 1 ovog člana snose breme dokazivanja za potvrđivanje svojih radnje na regularan način i prema traženim standardima. Kada je povredu izvršilo više lica, ona na solidaran način odgovaraju partnerstvu ili korporaciji.

6. Lice koje donese poslovnu odluku postupajući prema zadacima utvrđenim u ovom članu, smatra se da je ispunilo obaveze prema ovom članu ako:

6.1. nema lični, finansijski ili materijalni interes kao što je propisano u članu 259 prilikom donošenja odluke;

6.2. u potpunosti je informisano o ovoj temi do odgovarajuće mere prema okolnostima i nije postupa nemarno.

Član 259

Transakcije koje obuhvataju sukob interesa

1. Smatra se da lica određena u stavu 1 člana 258 ovog zakona imaju sukob interesa u ugovoru ili transakciji sa partnerstvom ili korporacijom ako:

1.1. Lice ili određeni član porodice je strana u radnji ili transakciji ili ima lični, finansijski ili materijalni interes u radnji ili transakciji; ili

1.2. Lice ima finansijske ili porodične odnose sa jednom stranom u radnji ili transakciji ili sa licem koje ima lični, finansijski ili materijalni interes u radnji ili transakciji, za šta se može očekivati da negativno utiče na rasuđivanje tog lica u partnerstvu ili korporaciji.

2. Za ciljeve ovog zakona „finansijski odnos” uključuje držanje mesta direktora, kontrolnog deoničara ili zaposlenog jedne takve strane ili lica ili biti pod kontrolnim uticajem jedne strane ili lica.

3. Zainteresovana lica koja obelodane sukob interesa prema članu 261 ovog zakona i koje sklope ugovor ili transakciju u ime partnerstva ili korporacije se neće smatrati da su prekršile zadatak lojalnosti ukoliko je ugovor ili transakcija ranije ovlašćena s poverenjem prema članu 260 ovog zakona nakon prijavljivanja činjenice i pod uslovom da su sve materijalne činjenice zainteresovanog lica u vezi njegovog interesa prijavljena ili ih organ koji odobrava transakciju poznaje i ako organ za odobravanje odobri ugovor ili transakciju s poverenjem.

4. Podnošenje i odobrenje ugovora ili transakcije sa sukobom interesa prema čl. 260 i 261

ovog zakona ne isključuje odgovornost zainteresovanog lica i mogućnost pokretanja tužbe u nadležnom sudu, u skladu sa čl. 264 i 265 ovog zakona, protiv zainteresovanog lica od strane ortaka ili partnerstva ili deoničara korporacije i zahtevanje odštete kao i predaju stečene dobiti iz ove transakcije, ako je transakcija odobrena oslanjajući se na činjenice koji nisu date s poverenjem i sledstveno su zainteresovanom licu dale nepravičnu prednost na štetu partnerstva ili korporacije ili njihovih ortaka ili deoničara kapo posledica njegovog/njenog nemara.

5. Odgovornost za štetu prouzrokovanu partnerstvu ili korporaciji se prostire i na organ odobrenja prema članu 260 ovog zakona i članovima organa za odobrenje, u slučajevima kada je organ za odobrenje ili članovi istog bez poverenja ili nemarno.

6. Ugovor ili transakcija sa sukobom interesa prema ovom poglavlju se može poništiti u partnerstvu ili korporaciji, ali takvo poništenje se mora učiniti bez predrasuda po prava treće strane, koja su stečena s poverenjem i bez znanja ili učešća u kršenju.

7. Ne prejudicirajući druge radnje nadležnog suda nakon primanja tužbe prema stavu 4 ovog člana, nadležni sud može da poništi ugovor ili transakciju sa sukobom interesa prema ovom poglavlju ukoliko se utvrdi da je ugovor ili transakcija s predrasudama ili sumnjiv prema partnerstvu ili korporaciji i da je transakcija tuženom dala nepravičnu prednost na štetu partnerstva ili korporacije ili njihovih ortaka ili deoničara prema stavu 4 ovog člana. U slučaju potvrđivanja kršenja u nadležnom sudu u skladu sa ovim stavom, zainteresovana strana je primorana da partnerstvu ili korporaciji vrati svaku realizovanu dobit iz ugovora ili transakcije i obešteti partnerstvo ili korporaciju za sve učinjene gubitke ili štetu kao rezultat ugovora ili transakcije.

Član 260

Odobrenje transakcija sa sukobom interesa

1. Transakcije ili ugovori opisani u stavu 1 člana 259 ovog zakona se moraju odobriti većinom glasova opštih ortaka partnerstva ili većinom glasova odbora direktora korporacije.

2. Nezavisno od stava 1 ovog člana, korporacija statutom može odrediti odobrenje ugovora ili transakcija sa sukobom interesa sa većinom glasova ili drugom metodom glasanja deoničara koji nemaju lični, finansijski ili materijalni interes u ugovoru ili transakciji o kojoj se glasa, ali ni u kojem slučaju statut ne može prevazići zahtev stava 1 ovog člana, da transakcija bude odobrena od najmanje većine članova odbora direktora korporacije.

3. Lica sa sukobom interesa, određena u stavu 1 člana 259 ovog zakona, ne mogu da učestvuju na glasanju za odobrenje ugovora ili transakcije sa sukobom interesa prema ovom članu i ne računaju se za kvorum.

Član 261

Obaveza prijavljivanja sukoba interesa

1. Lica određena u stavu 1 člana 258 ovog zakona će obavestiti partnerstvo ili korporaciju svaki put kada imaju lični interes u poslovnom društvu koje je konkurentno partnerstvu ili korporaciji ili u ugovoru ili transakciji na koju se primenjuje član 259 ovog zakona ili član 261. Ovo se obaveštenje treba sprovesti u vreme kada se lice zaposli, izabere ili imenuje na položaj prema stavu 3 člana 258 ovog zakona ili odmah kada stekne saznanje o finansijskom ili ličnom interesu u transakciji sa sukobom interesa prema članu 259 ovog zakona. Takođe, isto obaveštenje se takođe primenjuje u vreme kada o određenoj odluci ili transakciji diskutuju direktori, službenici, partneri ili deoničari.

2. Obelodanjivanje sukoba interesa treba da obuhvati sve materijalne činjenice sukoba interesa uključujući položaj lica i imovinski interes u odnosnom partnerstvu ili korporaciji, i ako je primenjivo, položaj lica i imovinski interes u drugom uključenom poslovnom društvu i, podatke o iznosu ugovora ili transakcije i bilo koje druge detalje, uključujući, ako je primenjivo, bilo koju imovinu ili uslugu koja će biti kupljena, prodana, razmenjena ili biti na raspolaganu na drugi način kao i potencijalnu dobit iz ugovora ili transakcije.

3. U slučaju partnerstva obaveštenje treba dati pred ortacima partnerstva.

4. U slučaju korporacije takvo obaveštenje treba dati pred odborom direktora i svaka radnja odbora direktora kojom se odobrava ili ratifikuje takva transakcija će biti izneta od strane predsednika odbora deoničarima na sledećoj skupštini deoničara, kao i prijaviti u godišnjim finansijskim izveštajima korporacije koji pokrivaju dati period.

5. Pronalaženje ugovora ili transakcije sa sukobom interesa u slučaju korporacije se takođe objavljuje kao deo finansijskog izveštavanja u skladu sa međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI) prema zakonodavstvu na snazi o finansijskom izveštavanju i treba da obuhvati sve materijalne činjenice sukoba interesa uključujući položaj lica i imovinski interes u odnosnom partnerstvu ili korporaciji, i ako je primenjivo, položaj lica i imovinski interes u drugom uključenom poslovnom društvu i, podatke o ugovori ili transakciji i bilo koje druge detalje, uključujući, ako je primenjivo, bilo koju imovinu ili uslugu koja će biti kupljena, prodana, razmenjena ili biti na raspolaganu na drugi način kao i potencijalnu dobit iz ugovora ili transakcije.

6. U slučaju korporacija u roku od sedamdeset dva (72) časa od zaključivanja transakcije sa sukobom interesa u vrednosti od deset posto (10%) ili više ukupne imovine korporacije, sve materijalne činjenice u vezi ugovora ili transakcije sa sukobom interesa će biti u potpunosti objavljene na svojoj internet stranici i staviti na raspolaganje javnosti u registrovanoj adresi. Ovo objavljivanje treba da obuhvati sve materijalne činjenice prirode sukoba interesa uključujući položaj lica i imovinski interes u drugom uključenom poslovnom društvu i, podatke o ugovoru ili transakciji i bilo koje druge detalje, uključujući, ako je primenjivo, bilo koju imovinu ili uslugu koja će biti kupljena, prodana, razmenjena ili biti na raspolaganu na drugi način kao i potencijalnu dobit iz ugovora ili transakcije.

Član 262

Nezavisna ocena transakcija sa sukobom interesa

Najmanje petnaest (15) dana pre glasanja o ugovoru ili transakciji sa sukobom interesa vrednosti od deset procenata deset posto (10%) ili više svih sve imovine korporacije, treba dobiti pisani izveštaj o glavnim uslovima ugovora ili transakcije sa sukobom interesa od samostalnog nezavisnog savetnika koji takođe treba da oceni da li je ugovor ili transakcija u skladu sa tržišnim uslovima.

Član 263

Uvid u dokumentaciju koja se odnosi na ugovore ili transakcije sa sukobom interesa

1. Svi partneri ili deoničari, bez obzira na broj kvota ili deonica koji drže u partnerstvu ili korporaciji, koji imaju za cilj podnošenje tužbe u nadležnom sudu prema članu 259 ovog zakona iznad, imaju pravo punog uvida u dokumentaciju u vlasništvu partnerstva ili korporacije tokom pripreme njihove tužbe i pre podnošenja tužbe u nadležnom sudu.

2. Administrativne troškove koji su povezani sa kopiranjem, prevozom ili čuvanjem ove dokumentacije pokrivaju sami ortaci ili deoničari koji imaju za cilj podnošenje tužbe.

Član 264

Direktne tužbe

1. Jedan ortak u partnerstvu ili deoničar u korporaciji ima pravo podnošenja tužbe u nadležnom sudu ili u alternativnoj ustanovi za rešavanje sporova u svoje ime, protiv bilo kojeg lica određenog u članu 258 ovog zakona za obeštećenje štete koja mu je prouzrokovana usled kršenja obaveza iz ovog zakona ili nekog drugog zakona na snazi.

2. Tužbu može biti podneti jedno lice u svoje ime ili dvoje ili više lica koja zajedno deluju u svoje ime.

Član 265

Derivativne tužbe

1. Deoničar u korporaciji ima pravo da podnese tužbu u nadležnom sudu ili u alternativnoj ustanovi za rešavanje sporova u ime korporacije, protiv bilo kojeg lica određenog u članu 258 ovog zakona za obeštećenje štete koja je prouzrokovana korporaciji usled kršenja obaveza prema korporaciji iz ovog zakona ili nekog drugog zakona.

2. Tužba može biti podneta prema ovom članu samo u slučajevima kada:

2.1. se pretenduje na štetu i kršenje obaveza prema samoj korporaciji;

2.2. tužilac je bio deoničar u vreme radnji za koje se podnosi tužba ili radnji koje su stekle ovaj status zbog prenosa deonica sa jednog lica koje je bilo deoničar u vreme kada su se dogodile radnje za koje se podnosi tužba;

2.3. tužilac je prethodno napismeno tražio od korporacije da podnese tužbu i taj zahtev je korporacija odbila ili korporacija nije odgovorila u roku od trideset (30) dana;

2.4. u slučaju društva sa ograničenim odgovornostima zahtev treba podneti svim direktorima ili drugim licima koja imaju nadležnost za podnošenje tužbe, a u deoničarskom društvu zahtev treba podneti odboru direktora.

3. Obeštećenje štete koje može da proistekne iz derivativne tužbe je vlasništvo korporacije dok se tužiocu koji je podneo tužbu isplaćuju njegovi opravdani troškovi, uključujući zakonske tarife, iz odštete koju je isplatio tuženi. Iznos takvih troškova treba da odobri sud.

JEDANAESTI DEO

PRELAZNE I KONAČNE ODREDBE

Član 266

Prelazne odredbe

1. Uslov za objavljivanje sporazuma o partnerstvu, osnivačkih akata i Memoranduma o inkorporaciji od strane KARP-a, u skladu sa članom 22 stav 1 tačka 1.11 ovog Zakona stupa na nagu u roku od jedne (1) godine od stupanja na snagu ovog zakona.

2. Do donošenja podzakonskog akta određenog u članu 17 stav 12 ovog zakona i obrazaca za registraciju iz člana 9 ovog zakona, nastavljaju da se primenjuju postojeći uslovi i obrasci prema Zakonu br. 02/L-123 o poslovnim društvima i Zakonu br. 04/L-006 o izmenama i dopunama Zakona br. 02/L-123 o poslovnim društvima.

3. Sva poslovna društva koja su trenutno registrovana u KARP-u, kao i poslovna društva koja se registruju tokom prelaznog perioda utvrđenog u stavu 2 ovog člana, obavezuju se da ispune zahteve ovog zakona u roku od tri (3) godine od donošenja podzakonskog akta o postupku registracije prema čl. 17 stav 12 ovog Zakona. KARP, u saradnji sa drugim organima državne uprave, je dužan da stupi u kontakt sa svim postojećim poslovnim društvima kako bi se osiguralo da su podaci koji su uneti u registar ažurirani. Sva poslovna društva će biti dužna da ispune ovaj zahtev ili će u suprotnom biti uvrštena na listu pasivnih poslovnih društava nakon isteka perioda od tri (3) godine, utvrđenog ovim članom.

4. U toku prelaznog perioda od tri (3) godine KARP se obavezuje da opremi sva postojeća poslovna društva jedinstvenim brojem.

Član 267

Primenjivi Podzakonski Akti do izdavanje novih propisa

Pod uslovom da nisu u suprotnosti sa ovim Zakonom do donošenja novih podzakonskih akata za pravilno sprovođenje ovog Zakona, primenljivi podzakonski akti ostaju na snazi kao sledeće: Administrativno uputstvo (mti) br. 03/ 2015 o određivanju taksi za usluge koje pruža agencija za registraciju preduzeća.

Član 268

Donošenje novih podzakonskih akata

Osim ako je drugačije propisano odgovarajućom odredbom kojom se ovlašćuje donošenje podzakonskog akta, Vlada/Ministarstvo će doneti podzakonske akte preopisane u ovom Zakonu u vremenskom roku od jedne (1) godine od dana tupa na snagu ovog zakona.

Član 269

Stavljanje van snage prethodnih zakona

Ovim zakonom se stavlja van snage Zakon br. 02/L-123 o poslovnim društvima i Zakon br. 04/L-006 o izmenama i dopunama Zakona br. 02/L-123 o poslovnim društvima.

Član 270

Stupanje na snagu

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u Službenom listu Republike Kosova.

Zakon br. 06/L-016

15. mart 2018.

Zakon se objavljuje u Službenom Listu Republike Kosovo, na osnovu člana 80, stav 5. Ustava Republike Kosovo.

